

**DEBRECENI EGYETEM ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

**EGÉSZSÉGÜGYIGONDOZÁS ÉS PREVENCIÓ
ALAPSZAK**

SZAKI TÁJÉKOZTATÓ

Hatályos: 2015. szeptember 01-től

EGÉSZSÉGÜGYIGONDOZÁS ÉS PREVENCIÓ
ALAPSZAK

KÉPZÉSI PROGRAM

Hatályos: 2015. szeptember 01-től

EGÉSZSÉGÜGYI GONDOZÁS ÉS PREVENCIÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

Indított szakirányok:	Védőnő
Képzési terület:	orvos és egészségtudományi
Képzési ág:	egészségtudományi
Képzési ciklus:	alapképzés, BSc.
Képzési forma (tagozat):	nappali
Szakért felelős kar:	Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar
Szakfelelős neve:	Prof. Dr. Ádány Róza egyetemi tanár
Védőnő szakirányfelelős:	Dr. Kósa Zsigmond főiskolai tanár
Félévek száma:	8 félév
Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:	240 kredit
A képzési ágon belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke:	25 kredit
A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték:	100 kredit
A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték:	12 kredit
A szakdolgozathoz rendelt kreditérték:	20 kredit
A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kredit:	95 kredit
Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték:	-
Összes kontaktóra száma:	1540 elmélet + 2282 gyakorlat = 3822 óra
Szakmai gyakorlat ideje:	
Intézményen belüli gyakorlatok óraszám:	1274 óra
Intézményen kívüli, külső gyakorlatok óraszám:	1008 óra
Kórházi gyakorlatok óraszám:	248 óra
Védőnői, területi gyakorlatok óraszám:	760 óra

A szak képzési és kimeneti követelményei, az osztatlan képzéseknél a képesítési követelmények (15/2006. (IV. 3.) OM rendelet):

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az egészségtudomány eredményei alapján az emberi egészség megőrzése törvényszerűségeinek megismerésével gondozzák a társadalom egyéneit, közösségeit és elősegítik az egészségük fejlesztésének lehetőségeit. Kellő ismerettel rendelkeznek a képzés második ciklusában történő folytatásához.

Közös kompetenciák az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szakon

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az egészségügyi kockázatot hordozó helyzeteket, a balesetmegelőzési előírásokat;
- az egészséges emberi szervezet alapvető biológiai és pszichológiai működését;
- az egészségmagatartás meghatározóit;
- az egészségügyi rendszer felépítését és működésének elemeit;

képesek:

- sürgős szükség esetén elsősegélyt nyújtani;
- az idegen nyelvű szakirodalomban tájékozódni;
- a megfelelő és helyes szakmai kommunikációra;
- a számítástechnika felhasználói szintű alkalmazására;
- az általános etikai normák betartására;

- az egészség megőrzését szolgáló alapvető tevékenységek társadalommal történő megismertetésére.

A védőnő ismeri:

- az egészségvédelmi szűrővizsgálatok rendszerét és elvi alapjait,
- egészségmegőrzés, egészségfejlesztés gyakorlati ismereteit,
- a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat és módszereket,
- az egyes életkorokhoz kapcsolódó funkcionális és diszfunkcionális működéseket és a hozzájuk kapcsolódó ellátást,
- gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket,
- valamint a szakterülettel összefüggő információs és kommunikációs rendszereket,
- a kliensek, gondozottak jogait és azok érvényesítési módját,
- a hátrányos helyzetű családok egészségügyi és szociális ellátásának sajátosságait;

alkalmas:

- az egészségügyi és szociális szolgáltatások rendszerében, tervezésében, fejlesztésében, kivitelezésében és értékelésében együttműködni,
- az egyén, család, közösség szintjén a kliensek, gondozottak – egészségügyi és szociális – szükségleteinek feltárására és megállapítására, segítséget nyújt ezen igények megállapítására, kielégítésére,
- az egészségi és szociális problémák felismerésére, rangsorolására, lehetőség szerint megoldására, illetve a megfelelő szakemberek ezen feladatok megoldására történő bevonására,
- a rendelkezésre álló és feltárható erőforrások gazdaságilag optimális hasznosítására, kliensek, illetve közösségek ellátására,
- a népegészségügyi adatok kezelésére és értékelésére, illetve kutatások végzésére, meghatározott szűrővizsgálatok, diagnosztikus eljárások elvégzésére, értékelésére és az eredmények dokumentálására,
- otthoni és intézeti körülmények között növekedési szűrővizsgálatok szervezésében való részvételre,
- családtervezéssel kapcsolatos tanácsadásra, anyaságra és szülői szerepre való felkészítésre,
- várandós anyák célzott gondozására, szűrővizsgálatok elvégzésére, szükség esetén szociális támogatás, anyaoththoni vagy sürgősség esetén kórházi elhelyezés kezdeményezésére,
- a gyermekágyas, szoptató anyák ápolására, gondozására és az aktuális állapotuknak és szükségleteiknek megfelelő ellenőrző vizsgálatok elvégzésére,
- az anyatejes táplálás, a szoptatás módszereinek a tanítására,
- a koraszülöttek, újszülöttek, az egészséges és veszélyeztetett csecsemők állapotának és fejlődésének a figyelemmel kísérésére, a jogszabályokban meghatározott szűrővizsgálatok végzésére,
- folyamatos egyéni, igény szerint céltartóan 0-18 éves gyermekek ápolására, gondozására, a nevelés, a szocializáció és az egészséges táplálás területén történő útmutatásra, illetve e területen történő szűrővizsgálatok elvégzésére,
- gyermekek és ifjak közösségi-egészségügyi gondozására (3-18 éves),
- segítséget nyújtani a magatartási zavarok, káros szokások és szenvedélyek megelőzésében, a serdülőkor problémáinak a megoldásában, illetve megfelelő szakemberhez való irányításban,
- gyermekvédelemmel kapcsolatos „jelzőfunkció” szerepének betöltésére,
- családok mentálhigiénés támogatására, krízis prevencióra,
- a családot érintő szociális és jogi ismeretek átadására,
- a védőoltásokkal kapcsolatos szervezési feladatok ellátására,
- egyéneknek, családoknak és közösségeknek egyaránt az egészséges életmódra vonatkozó és az egészség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadni.

A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó) ismeretkörök:

- *alapozó ismeretek: 25-35 kredit*

biológia, kémia, ökológia, pszichológia, szociológia, kommunikáció, bioetika, jogi alapismeretek, népegészségtan, elsősegélynyújtás, informatika;

- *szakmai törzsanyag: 50-65 kredit*

anatómia, biokémia, sejtbiológia, genetika, élettan, gyógyszer-tan, mikrobiológia, egészségpszichológia, ápolástan, egészség-szociológia, pedagógia, egészségfejlesztés, klinikai propedeutika, egészségügyi informatika, egészségügyi menedzsment, latin nyelv;

- *differenciált szakmai anyag: 100-115 kredit*

védőnő szakirány: szakápolástan, klinikai ismeretek, egészségfejlesztés gyakorlata, védőnői módszertan, táplálkozástan, speciális gondozási ismeretek, szakmai vezetési és irányítási ismeretek.

Szakmai gyakorlat:

A gyakorlati képzés magában foglalja a gyakorlati órákat és a területi gyakorlatokat. A területi szakmai gyakorlat a gyakorlati készségek elsajátítása és elmélyítése érdekében az intézményen kívüli szakmai területen az intézmény által irányított, ellenőrzött, oktató vezetésével tanóra keretében végzett szakmai tevékenység.

Nyelvi követelmények:

Az alapkivétel megszerzéséhez az Európai Unió tagállamainak valamely hivatalos idegen nyelvéről vagy orosz nyelvből vagy nemzeti és etnikai kisebbségi nyelvből egy államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

Záróvizsga

Szerkezete

A záróvizsgára bocsátás feltétele a szakdolgozat eredményes megvédése.

A záróvizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

Formája

A záróvizsga részeinek sorrendje: írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészek.

Záróvizsgát öttagú bizottság előtt teszi a hallgató, melynek elnöke és négy tagja van a felsőoktatási törvénynek megfelelően. A gyakorlati záróvizsga a védőnői módszertani szaktanteremben zajlik.

Tematika/tartalom

A képzés feladatai körében meghatározott ismeretek, képességek és készségek elsajátítását, illetve megszerzését ellenőrizzék. A záróvizsga anyaga a komplexitást kifejezésre juttató, egymáshoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati tárgyköröket tartalmaz a Megelőző orvostan és népegészségtan, Bizonyítékokon alapuló népegészségügy, Általános védőnői ismeretek. A záróvizsga feladata az ismereteknek, képességeknek a pályakezdő védőnő szintjén történő beszámoltatása.

Értékelés módja

A hallgató teljesítményének értékelés ötfokozatú érdemjeggyel történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) minősítéssel. A záróvizsga eredményét a záróvizsgán elért eredmények és a szakdolgozat védésére kapott érdemjegyek az egyszerű számtani átlaga adja: $(ZV = (\text{szakdolgozat védés} + \text{írásbeli záróvizsga} + \text{gyakorlati záróvizsga} + \text{szóbeli záróvizsga}) : 4)$.

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

**Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak
BSc ajánlott mintatanterv**

Védőnő szakirány

2015. szeptember 01-jétől

**EGÉSZSÉGÜGYIGONDOZÁS ÉS
PREVENCIÓ ALAPSZAK
VÉDŐNŐ SZAKIRÁNY**

NAPPALI TAGOZAT

TANTERVI HÁLÓ

Tantárgy neve	Szemeszterek							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
	A kurzus kódja az adott félévben, félévi előadás óraszám/gyakorlat óraszám/számonkérés formája/a tantárgy kreditértéke, a kurzus előkövetelménye							
Az egészségügy és az ápolás általános lapelvei I.-II.	EKKE-106-01N 14/14/gy/2	EKKE-106-02N 14/14/gy/2 EKKE-106-01N						
Elméleti pszichológia	I. EKPT-101-01N 14/0/b/1	II. EKPT-101-02N 28/0/k/2 EKPT-101-01N	IV. EKPT-101-04N 28/0/k/2 EKPT-101-02N III. EKPT-101-03N 28/0/k/2 EKPT-101-02N					
Elsősegélynyújtás I.-II.	EKKE-107-01N 14/14/gy/2	EKKE-107-02N 14/14/gy/2 EKKE-107-01N						
Funkcionális anatómia	I. EKKE-108-01N 42/0/k/3	III. EKKE-108-03N 42/0/k/3 EKKE-108-01N						
	II. EKKE-108-02N 42/0/k/4	IV. EKKE-108-04N 28/0/k/2 EKKE-108-01N, EKKE-108-02N						
Idegen nyelv I.*-II.*-III.*(angol), Idegen nyelv I.*-II.*-III.*(német)	EKIC-115-01N, EKIC-116-01N 0/70/a/0	EKIC-115-02N, EKIC-116-02N 0/70/a/0 EKIC-115-01N, EKIC-116-01N	EKIC-115-03N EKIC-116-03N 0/56/a/0 EKIC-115-02N, EKIC-116-02N					
Informatika I.-II.	EKEI-101-01N 14/14/gy/3		EKEI-101-02N 0/14/gy/2					
Jogi ismeretek az egészségtudományi képzésben I.-II.	EKTT-154-01N 28/0/b/2	EKTT-154-02N 14/0/k/1 EKTT-154-01N						
Latin I.	EKIC-105-01N 0/28/gy/2							
Magyar társadalom I.	EKTT-101-01N 28/0/k/3							
Mikrobiológia	EKEE-105-00N 14/14/k/2							
Testnevelés I.*-II.*	EKTT-107-01N 0/28/a/0	EKTT-107-02N 0/28/a/0						

Biofizika, képző eljárások és műszaki ismeretek	EKEE-102-00N 14/0/k/2							
Gazdasági és menedzsment ismeretek I.-III.	EKEI-103-01N 14/0/k/2		EKEI-103-03N 28/0/k/2					
Táplálkozástani I.-II.-III.	EKKE-113-01N 14/0/b/2			EKKE-113-02N 14/14/gy/2 EKKE-113-01N	EKKE-113-03N 14/42/gy/4 EKEE-104-01N			
Biokémia		EKEE-103-00N 28/0/k/3 EKEE-108-01N, EKEE-108-02N						
Élettan-kórleltan I.-II.		EKEE-104-01N 56/0/k/4 EKEE-108-01N, EKEE-108-02N	EKEE-104-02N 42/0/k/4 EKEE-104-01N, EKEE-108-03N, EKEE-108-04N					
Készségfejlesztés III.*-IV.*		EKTT-110-03N 0/28/a/0		EKTT-110-04N 0/28/a/0				
Megelőző orvostan és népegészségtan I.-II.-IV.		EKVM-101-01N 42/14/k/4	EKVM-101-02N 28/0/k/2 EKVM-101-01N		EKVM-137-04N 14/28/gy/3 EKVM-101-01N			
Nyári gyakorlat I.*-II.*-III.*		EKVM-106-01N 0/80/gy/0 EKKE-106-01N		EKVM-106-02N 0/80/gy/0 EKKE-106-02N		EKVM-106-03N 0/80/gy/0 EKVM-107-03N		
Patológia I.		EKEE-107-01N 28/0/k/2 EKEE-108-01N, EKEE-108-02N						
Fogyatékoság és társadalom I.		EKTT-131-01N 28/0/k/3						
Belgyógyászat I.			EKKE-108-01N 0/14/gy/2 EKEE-104-01N, EKEE-108-04N, EKEE-107-01N					
Gyógyszertan I.			EKEE-109-01N 28/0/k/3 EKEE-103-00N, EKEE-104-01N, EKEE-108-04N					
Kutatás módszertani alapok I.-II.			EKKE-109-01N 14/0/b/2	EKKE-109-02N 14/14/gy/3				
Pedagógia I.			EKTT-155-01N 14/14/gy/3					
Szociológia III.			EKTT-102-03N 14/14/gy/3					

Védőnői módszertan			I. EKVM-107-01N 14/14/k3	II. EKVM-107-02N 28/56/k/5 EKVM-107-01N	III. EKVM-107-03N 28/28/k/4 EKVM-107-02N	IV. EKVM-107-04N 28/28/k/4 EKVM-107-03N V. EKVM-107-05N 14/28/k/4 EKVM-107-03N	VI. EKVM-107-06N 14/14/k/2 EKTT-156-00N	
Család- és gyermekvédelem				EKTT-156-00N 14/14/k/2				
Egészséges gyermek fejlődése, gondozása				EKVM-108-00N 14/56/k/5 EKKE-108-01N, EKKE-108-02N				
Egészségfejlesztés I.-II.-III.				EKVM-102-01N 14/28/gy/3 EKVM-101-02N		EKVM-102-02N 14/28/k/3 EKVM-102-01N	EKVM-102-03N 28/0/k/2 EKVM-102-01N	
Gyermekgyógyászat I.-II.-III.				EKKE-110-01N 28/0/k/2 EKKE-104-02N, EKKE-109-01N	EKKE-110-02N 28/28/k/4 EKKE-110-01N	EKKE-110-03N 28/28/k/4 EKKE-110-02N		
Klinikai pszichológia I.-III.				EKPT-103-01N 28/0/b/2 EKPT-101-02N		EKPT-103-03N 14/0/b/1 EKPT-101-02N		
Szakápolást an III.				EKKE-111-03N 28/0/k/3 EKKE-106-02N				
Szülészeti I.-V.				EKKE-112-01N 28/0/k/2 EKKE-104-02N, EKKE-109-01N	EKKE-112-05N 28/28/k/4 EKKE-104-02N, EKKE-109-01N			
Szegénység és társadalmi kirekesztettség				EKTT-117-00N 14/14/gy/2				
Kisklinikum II.					EKKE-114-02N 14/14/k/2 EKKE-104-01N			
Rehabilitációs ismeretek I.					EKKE-197-01N 14/14/gy/1 EKKE-106-02N			

Alkalmazott pszichológia I.-III.					EKPT-102-01N 28/0/k/2 EKPT-101-04N		EKPT-102-03N 42/42/gy/6 EKPT-101-04N	
Speciális gondozási ismeretek					EKVM-109-00N 0/42/gy/2 EKTT-131-01N			
Szaknyelv I.-II.				EKIC-117-01N EKIC-118-01N 0/42/gy/2 EKIC-115-03N, EKIC-116-03N vagy B2 komolex nyelvvizsga	EKIC-117-02N EKIC-118-02N 0/42/gy/2 EKIC-117-01N EKIC-118-01N			
Nőgyógyász at IV.-VI.						EKKE-116-04N 28/42/k/5 EKKE-104-02N, EKKE-109-01N	EKKE-116-06N 14/0/gy/2 EKKE-104-02N	
Műtéti szakápolástan V.						EKKE-125-05N 28/0/k/2 EKKE-106-02N		
Családgondozás I.-II.						EKTT-120-01N 14/0/gy/2	EKTT-120-02N 0/28/gy/2 EKTT-120-01N	
Szülésre felkészítés I.-II.						EKVM-110-01N 0/28/gy/2 EKKE-112-01N	EKVM-110-02N 14/14/b/2	
Iskolaegészségügyi gyakorlat							EKVM-111-00N 0/160/gy/9 EKVM-107-05N	
Védőnői méhnyakszűrés							EKVM-136-00N 14/28/gy/3 EKKE-116-04N	
Összefüggő szakmai gyakorlat								EKVM-112-00N 0/440/gy/18 EKVM-107-04N EKVM-108-00N
Szakedolgozat								0/0/védés/20

Megjegyzés

∴

* Kritériumkövetelmény

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak mintatanterve

Védőnő szakirány nappali képzés

Félév	Kód	Tantárgy neve	Számok- kérés	Kredit	Előfeltétel	Jelleg	Osztály	Előadás	Gyakorlat	
1	EKKE-106-01N	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei I. (ÁpMSz)	gy	2	-	K	Tsz	14	14	
1	EKPT-101-01N	Elméleti pszichológia I. (Bevezetés a pszichológiába) (ÁpMSzES)	b	1	-	K	Tsz	14	0	
1	EKKE-107-01N	Elsősegélynyújtás I. (ÁpMSzE)	gy	2	-	K	Ta	14	14	
1	EKEE-108-01N	Funkcionális anatómia I. (ÁpMSzE)	k	3	-	K	Tsz	42	0	
1	EKEE-108-02N	Funkcionális anatómia II. (ÁpMSz)	k	4	-	K	Tsz	42	0	
1	EKIC-115-01N EKIC-116-01N	Idegen nyelv I. (angol) (ÁpMSzSE) Idegen nyelv I. (német) (ÁpMSzSE)	a	0	-	Kr	-	0	70	
1	EKEI-101-01N	Informatika I. (ÁpMSzES)	gy	3	-	K	Ta	14	14	
1	EKTT-154-01N	Jogi ismeretek az egészségtudományi képzésben I. (ÁpMSzE)	b	2	-	K	Ta	28	0	
1	EKIC-105-01N	Latin I. (ÁpMSzE)	gy	2	-	K	Tsz	0	28	
1	EKTT-101-01N	Magyar társadalom I. (ÁpMSzES)	k	3	-	K	Ta	28	0	
1	EKEE-105-00N	Mikrobiológia (ÁpMSz)	k	2	-	K	Tsz	14	14	
1	EKTT-107-01N	Testnevelés I. (ÁpMSzES)	a	0	-	Kr	-	0	28	
1	EKEE-102-00N	Biofizika, képalakító eljárások és műszaki ismeretek (ÁpMSz)	k	2	-	Kv	Ta	14	0	
1	EKEI-103-01N	Gazdasági és menedzsment ismeretek I. (ÁpMSzE)	k	2	-	Kv	Ta	14	0	
1	EKKE-113-01N	Táplálkozástan I. (ÁpMSz)	b	2	-	Kv	Tsz	14	0	
1		Szabadon választott tantárgy		1	-	Sv	Sv	14	0	
		Összesen		31				266	182	448
2	EKKE-106-02N	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei II. (ÁpMSz)	gy	2	EKKE-106-01N	K	Tsz	14	14	
2	EKEE-103-00N	Biokémia (ÁpMSz)	k	3	EKEE-108-01N, EKEE-108-02N	K	Tsz	28	0	
2	EKEE-104-01N	Élettan-kórélettan I. (ÁpMSz)	k	4	EKEE-108-01N, EKEE-108-02N	K	Tsz	56	0	
2	EKPT-101-02N	Elméleti pszichológia II. (Személyiséglélektan) (ÁpMSzS)	k	2	EKPT-101-01N	K	Tsz	28	0	
2	EKKE-107-02N	Elsősegélynyújtás II.	gy	2	EKKE-107-01N	K	Ta	14	14	
2	EKEE-108-03N	Funkcionális anatómia III. (ÁpMSzE)	k	3	EKEE-108-01N	K	Tsz	42	0	
2	EKEE-108-04N	Funkcionális anatómia IV. (ÁpMSz)	k	2	EKEE-108-01N, EKEE-108-02N	K	Tsz	28	0	
2	EKIC-115-02N EKIC-116-02N	Idegen nyelv II. (angol) (ÁpMSzSE) Idegen nyelv II. (német) (ÁpMSzSE)	a	0	EKIC-115-01N EKIC-116-01N	Kr	-	0	70	
2	EKTT-110-03N	Készségfejlesztés III. (Önismerteti tréning)	a	0	-	Kr	Tsz	0	28	
2	EKVM-101-01N	Megelőző orvostan és népegészségtan I. (ÁpMSzES)	k	4	-	K	Ta	42	14	
2	EKVM-106-01N	Nyári gyakorlat I. (Ápolástan szülészeti és gyermek osztály)	gy	0	EKKE-106-01N	Kr	Tsz	0	80	
2	EKEE-107-01N	Patológia I. (ÁpMSzE)	k	2	EKEE-108-01N, EKEE-108-02N	K	Tsz	28	0	
2	EKTT-107-02N	Testnevelés II. (ÁpMSzES)	a	0	-	Kr	-	0	28	
2	EKTT-131-01N	Fogyatékoság és társadalom I.	k	3	-	Kv	Tsz	28	0	
2	EKTT-154-02N	Jogi ismeretek az egészségtudományi képzésben II. (ÁpMSz)	k	1	EKTT-154-01N	Kv	Ta	14	0	
2		Szabadon választott tantárgy	b	2	-	Sv	Sv	14	14	
		Összesen		30				336	262	598
3	EKKE-108-01N	Belgyógyászat I. (Belgy. propedeutika) (ÁpMSz)	gy	2	EKEE-104-01N, EKEE-108-04N, EKEE-107-01N	K	Tsz	0	14	
3	EKEE-104-02N	Élettan-kórélettan II. (ÁpMSz)	k	4	EKEE-104-01N, EKEE-108-03N, EKEE-108-04N	K	Tsz	42	0	
3	EKPT-101-04N	Elméleti pszichológia IV. (Fejlődéslélektan) (ÁpMSzS)	k	2	EKPT-101-02N	K	Tsz	28	0	
3	EKEI-103-03N	Gazdasági és menedzsment ismeretek III. (Egészségügyi menedzsment, Szakmai vezetési és irányítási ismeretek) (E)	k	2	-	K	Dsz	28	0	

Félév	Kód	Tantárgy neve	Számon- kérés	Kredit	Előfeltétel	Jelleg	Osztály	Előadás	Gyakorlat	
3	EKEE-109-01N	Gyógyszertan I. (ÁpMSz)	k	3	EKEE-103-00N, EKEE-104-01N, EKEE-108-04N	K	Tsz	28	0	
3	EKIC-115-03N EKIC-116-03N	Idegen nyelv III. (angol) (ÁpMSzSE) Idegen nyelv III. (német) (ÁpMSzSE)	a	0	EKIC-115-02N EKIC-116-02N	Kr	-	0	56	
3	EKEI-101-02N	Informatika II. (ÁpMSz)	gy	2	-	K	Ta	0	14	
3	EKKE-109-01N	Kutatás módszertani alapok I. (ÁpMSz)	b	2	-	K	Tsz	14	0	
3	EKVM-101-02N	Megelőző orvostan és népegészségtan II.(ÁpMSzS)	k	2	EKVM-101-01N	K	Ta	28	0	
3	EKTT-155-01N	Pedagógia I. (Alt. pedagógia + didaktika)(ÁpMSz)	gy	3	-	K	Tsz	14	14	
3	EKTT-102-03N	Szociológia III. (S)	gy	3	-	K	Ta	14	14	
3	EKVM-107-01N	Védőnői módszertan I.	k	3	-	K	Dsz	14	14	
3	EKPT-101-03N	Elméleti pszichológia III. (Szociálpszichológia) (ÁpMSzS)	k	2	EKPT-101-02N	Kv	Tsz	28	0	
3		Szabadon választott tantárgy	k	2	-	Sv	Sv	0	28	
		Összesen		32				238	154	392
4	EKVM-108-00N	Egészséges gyermek fejlődése, gondozása	k	5	EKEE-108-01N, EKEE-108-02N	K	Dsz	14	56	
4	EKVM-102-01N	Egészségfejlesztés I. (ÁpMSzS)	gy	3	EKVM-101-02N	K	Tsz	14	28	
4	EKKE-110-01N	Gyermekgyógyászat I. (ÁpMSz)	k	2	EKEE-104-02N, EKEE-109-01N	K	Dsz	28	0	
4	EKIC-117-01N EKIC-118-01N	Szaknyelv I. (angol) (ÁpMSzES) Szaknyelv I. (német) (ÁpMSzES)	a	0	EKIC-115-03N EKIC-116-03N vagy B2 komplex nyelvvizsga	Kr	-	0	42	
4	EKTT-110-04N	Készségfejlesztés IV. (Kommunikációs tréning)	a	0	-	Kr	Dsz	0	28	
4	EKPT-103-01N	Klinikai pszichológia I. (Egészségpszichológia) (SÁp)	b	2	EKPT-101-02N	K	Tsz	28	0	
4	EKKE-109-02N	Kutatás módszertani alapok II. (Áp MSz)	gy	3	-	K	Tsz	14	14	
4	EKVM-106-02N	Nyári gyakorlat II. (bölcsőde, óvoda)	gy	0	EKKE-106-02N	Kr	Tsz	0	80	
4	EKKE-111-03N	Szakápolástan III. (Gyermekgyógyászat) (Áp)	k	3	EKKE-106-02N	K	Dsz	28	0	
4	EKKE-112-01N	Szülészet I. (Sz)	k	2	EKEE-104-02N, EKEE-109-01N	K	Dsz	28	0	
4	EKVM-107-02N	Védőnői módszertan II.	k	5	EKVM-107-01N	K	Dsz	28	56	
4	EKTT-156-00N	Család- és gyermekvédelem (Sz)	k	2	-	Kv	Dsz	14	14	
4	EKTT-117-00N	Szegénység és társadalmi kirekesztettség (S)	gy	2	-	Kv	Dsz	14	14	
4	EKKE-113-02N	Táplálkozás II.(Dietetika) (ÁpMSz)	gy	2	EKKE-113-01N	Kv	Tsz	14	14	
4		Szabadon választott tantárgy		1	-	Sv	Sv	0	14	
		Összesen		34				224	360	584
5	EKKE-110-02N	Gyermekgyógyászat II.	k	4	EKKE-110-01N	K	Dsz	28	28	
5	EKKE-114-02N	Klisklinikum II.	k	2	EKEE-104-01N	K	Dsz	14	14	
5	EKVM-137-04N	Megelőző orvostan és népegészségtan IV. (Bizonyítékokon alapuló népegészségügy)	gy	3	EKVM-101-01N	K	Tsz	14	28	
5	EKKE-197-01N	Rehabilitációs ismeretek I. (Habilitáció, rehabilitáció)	gy	1	EKKE-106-02N	K	Dsz	14	14	
5	EKIC-117-02N EKIC-118-01N	Szaknyelv II. (ÁpMSzE)	gy	2	EKIC-117-01N EKIC-118-01N,	K	Tsz	0	42	
5	EKKE-112-05N	Szülészet V.	k	4	EKEE-104-02N, EKEE-109-01N	K	Dsz	28	28	
5	EKKE-113-03N	Táplálkozás III. (Sz)	gy	4	EKEE-104-01N	K	Dsz	14	42	
5	EKVM-107-03N	Védőnői módszertan III.	k	4	EKVM-107-02N	K	Dsz	28	28	
5	EKPT-102-01N	Alkalmazott pszichológia I. (Deviancia és szocializációs zavarok) (ÁpMSz)	k	2	EKPT-101-04N	Kv	Dsz	28	0	
5	EKVM-109-00N	Speciális gondozási ismeretek	gy	2	EKTT-131-01N	Kv	Dsz	0	42	
5		Szabadon választott tantárgy		1	-	Sv	Sv	0	14	
		Összesen		29				168	280	448
6	EKVM-102-02N	Egészségfejlesztés II. (Egészségfejlesztés gyak.) (ÁpM)	k	3	EKVM-102-01N	K	Tsz	14	28	
6	EKKE-110-03N	Gyermekgyógyászat III.	k	4	EKKE-110-02N	K	Dsz	28	28	

Félév	Kód	Tantárgy neve	Számon- kérés	Kredit	Előfeltétel	Jelleg	Osztály	Előadás	Gyakorlat	
6	EKKE-116-04N	Nőgyógyászat IV.	k	5	EKEE-104-02N, EKEE-109-01N	K	Dsz	28	42	
6	EKVM-106-03N	Nyári gyakorlat III. (Védőnői módszertan)	gy	0	EKVM-107-03N	Kr	Tsz	0	80	
6	EKKE-125-05N	Műtési szakápolástan V. (Szülészet- Nőgyógyászat) (Áp)	k	2	EKKE-106-02N	K	Dsz	28	0	
6	EKVM-107-04N	Védőnői módszertan IV.	k	4	EKVM-107-03N	K	Dsz	28	28	
6	EKVM-107-05N	Védőnői módszertan V. (Iskolaegészségügy)	k	4	EKVM-107-03N	K	Dsz	14	28	
6	EKTT-120-01N	Családgondozás I. (S)	gy	2	-	Kv	Dsz	14	0	
6	EKPT-103-03N	Klinikai pszichológia III. (Mentálhigiéné) (Áp)	b	1	EKPT-101-02N	Kv	Ta	14	0	
6	EKVM-110-01N	Szülésre felkészítés I. (Terhestorna) (Sz)	gy	2	EKKE-112-01N	Kv	Dsz	0	28	
6		Szabadon választott tantárgy		2	-	Sv	Sv	0	28	
		Összesen		29				168	290	458
7	EKPT-102-03N	Alkalmazott pszichológia III. (Családpeszichológia)	gy	6	EKPT-101-04N	K	Dsz	42	42	
7	EKVM-102-03N	Egészségfejlesztés III. (Hátrányos helyzetű lakosság egészségfejlesztése) (ÁpSz)	k	2	EKVM-102-01N	K	Tsz	28	0	
7	EKVM-111-00N	Iskolaegészségügyi gyakorlat	gy	9	EKVM-107-05N	K	Dsz	0	160	
7	EKVM-136-00N	Védőnői méhnyakszűrés	gy	3	EKKE-116-04N	K	Dsz	14	28	
7	EKVM-107-06N	Védőnői módszertan VI. (Családon belüli erőszak)	k	2	EKTT-156-00N	K	Dsz	14	14	
7	EKTT-120-02N	Családgondozás II. (S)	gy	2	EKTT-120-01N	Kv	Dsz	0	28	
7	EKKE-116-06N	Nőgyógyászat VI. (Gyermeknőgyógyászat) (Sz)	gy	2	EKEE-104-02N	Kv	Dsz	14	0	
7	EKVM-110-02N	Szülésre felkészítés II. (Korszerű szoptatási ismeretek) (Sz)	b	2	-	Kv	Dsz	14	14	
7		Szabadon választott tantárgy		3		Sv	Sv	14	28	
		Összesen		31				140	314	454
8	EKVM-112-00N	Összefüggő szakmai gyakorlat (védőnő)	gy	18	EKVM-107-04N EKVM-108-00N	K	Dsz	0	440	
		Szakdolgozat (védőnő)	védés	20		K	SzD	0	0	
		Összesen		38				0	440	440
		Mindösszesen		258				1540	2282	3822
								3822		
								40%	60%	

A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 20 kredit

A kötelezően választható felajánlott kreditek közül az oklevél megszerzéséhez 24 kredit teljesítése kötelező.

A szabadon választható tantárgyakból az oklevél megszerzéséhez 12 kredit teljesítése kötelező.

Az oklevél megszerzéséhez teljesítendő 240 kredit.

EGÉSZSÉGÜGYI GONDOZÁS ÉS PREVENCIÓ ALAPSZAK

VÉDŐNŐ SZAKIRÁNY

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

2015. szeptember 1.

1-8. félév

Tartalomjegyzék

Alkalmazott pszichológia I-III
Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei I-II.
Belgyógyászat I. (Belgy. propedeutika)
Biofizika, képalakító eljárások és műszaki ismeretek
Biokémia
Család- és gyermekvédelem
Családgondozás I-II.
Egészséges gyermek fejlődése, gondozása
Egészségfejlesztés I-III.
Élettan-kórélettan I-II.
Elméleti pszichológia I-IV.
Elsősegélynyújtás I-II.
Fogyatékoság és társadalom I.
Funkcionális anatómia I-IV.
Gazdasági és menedzsment ismeretek I., III.
Gyermekgyógyászat I-III.
Gyógyszertan I.
Idegen nyelv I-IV.
Informatika I-II.
Iskolaegészségügyi gyakorlat
Jogi ismeretek az egészségtudományi képzésben I-II.
Készségfejlesztés III-IV.
Klinikai pszichológia I., III.
Kisklinikum II.
Kutatás módszertani alapok I-II.
Latin I.
Magyar társadalom I.
Megelőző orvostan és népegészségtan I-II., IV.
Mikrobiológia
Műtéti szakápolástan I.-V.
Nőgyógyászat IV., VI.
Nyári gyakorlat I-III.
Összefüggő szakmai gyakorlat (védőnő)
Patológia I.
Pedagógia I.
Rehabilitációs ismeretek I.
Speciális gondozási ismeretek
Szakápolástan III., VI.
Szaknyelv I-II.
Szegénység és társadalmi kirekesztettség
Szociológia III.
Szülésre felkészítés I-II.
Szülészet I., V.
Táplálkozástan I-III.
Testnevelés I-II.
Védőnői módszertan I-VI.
Védőnői méhnyakszűrés

A tantárgy neve: Alkalmazott pszichológia I-III.			
A tantárgy angol neve: Applied psychology I-III.			
Tanszék neve: Pszichológia Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Sárváry Andrea			
Alkalmazott pszichológia	I.	II.	III.
Ajánlott félév:	SzM: IV. V: V. ÁB: V.	SzM: V.	SzM: V. V: VII.
Tantárgyi kód nappali:	EKPT-102-01N	EKPT-142-02N	EKPT-102-03N
Tantárgyi kód levelező:	EKPT-102-01L	EKPT-142-02L	EKPT-102-03L
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	2+2	3+3
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	10+12	15+15
Kredit	2	3	6
A tantárgy státusza	SzM: Kötelező Áp, M, Szü, V: Kötelezően választható		SzM: Kötelezően választható V: Kötelező.
Vizsgakövetelmény	Kollokvium	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	SzM: Elméleti Pszichológia II. ÁB, V: Elméleti Pszichológia IV.	Elméleti Pszichológia II.	Elméleti Pszichológia IV.

SzM = Szociális Munka Alapszak

ÁB = Ápolás és Betegellátás alapszak

Áp = Ápoló szakirány

M = Mentő szakirány

Szü = Szülésznő szakirány

V = Védőnő szakirány (Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak)

Alkalmazott pszichológia I. (Deviancia és szocializációs zavarok)

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltek?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak Védőnő szakirány

Szociális Munka alapszak

Ápolás és Betegellátás alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy célja, hogy a hallgató betekintést nyerjen a devianciák hátterében meghúzódó társadalmi, szocializációs és pszichológiai folyamatokba. Ismerje a hallgató a deviáns

magatartásformák rövid és hosszútávú hazai és nemzetközi tendenciáit, szociodemográfiai, epidemiológiai és episztemológiai vonatkozásait. Ismerje meg a szocializáció alapmechanizmusait, a pszichés rendellenességek kialakulásának okait, következményeit.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató a deviáns jelenségeket képes társadalmi, szocializációs és pszichológiai folyamatokban értelmezni. Adekvátan tudja használni a devianciák magyarázatára született elméleteket és azok fogalomkincsét. Ismeri a szocializáció fogalmát, színtereit. Képes felismerni a szocializációs zavarok formáit gyermekkorban, és érti a háttérükben zajló folyamatokat.

Oktatás típusa: Előadás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

A tárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun rendszeren keresztül.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás prezentációs technikákkal.

Vizsgára való jelentkezés:

A Neptun rendszeren keresztül.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Szakkolozatok, TDK dolgozatok.

A tantárgy részletes leírása:

- A deviancia fogalma és formái, kutatásának történeti gyökerei
- A biológiai tényezők szerepe a deviáns viselkedések háttérében
- A pszichológia klasszikus és modern elméletei a devianciáról (a pszichoanalitikus, behaviorista és a kognitív felfogás)
- A devianciák társadalmi előfordulása
- A szocializáció, szocializálódás fogalma, funkciói és színterei (család, iskola, kortárs kapcsolatok)
- Az intézetekben, átmeneti otthonban, nevelőszülőnél élő gyermekek szocializálódása
- Inadaptív viselkedésformák szocializációs eredete
- Inadaptív viselkedésformák csecsemőkorban, kisgyermekkorban és gyermekkorban
- Inadaptív viselkedésformák serdülőkorban
- A felnőttkori neurózisok és a deviancia összefüggései
- Krízisek, öngyilkosság
- Kábítószer-probléma
- Alkoholizmus és egyéb viselkedésfüggőségek
- Bűnözés

- Deviancia és társadalmi tolerancia

Kötelező irodalom:

- Bagdy, E.,** 1999, **Családi szocializáció és személyiségzavarok.** Nemzeti **Tankönyvkiadó,** Budapest
- Murányi-Kovács, E.-né., 1991, *A gyermek- és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája.* Tankönyvkiadó.
- Ranschburg, J., 2010, *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban.* Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt.
- Rácz, J., 1989, *Ifjúsági szubkultúrák és devianciák.* Animula Kiadó.

Ajánlott irodalom:

- Bakó, T., 2004, *Titkok nélkül.* PszichoArt Kiadó.
- Bennett, S., és Münnich, I., 1985, *Bűnöző fiatalok* (szöveggyűjtemény, szerk.) Tankönyvkiadó.
- Levendel, L., 1987, *Alkoholbetegek gyógykezelése és gondozása.* Akadémia Kiadó.
- Popper, P., 1989, *A kriminális személyiségzavar kialakulása* (Beilleszkedési zavarok szgy.) Akadémia Kiadó.
- Rácz, J., 1998, *Ifjúsági (szub)kultúrák, intézmények, devianciák. Válogatott tanulmányok.* Scientia Humana. Budapest.
- Rácz, J., 1999, *Addiktológia. Tünettan és intervenciók.* HIETE Egészségügyi Főiskolai Kar, Budapest.
- Ranschburg, J., 2006, *Áldás vagy átok? Gyerekek a képernyő előtt.* Budapest, Saxum Kiadó.
- Somlai, P., 1997, *Szocializáció.* Corvina, Budapest
- Valkai, Zs., 1986, *Miért isznak a nők?* Magvető Kiadó.
- Vikár, Gy., 1999, *Az ifjúkor válságai.* Animula Kiadó.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli vizsga.

**Alkalmazott pszichológia II.
(Segítő kapcsolatok pszichológiája)**

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltetik?

Szociális Munka alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Zolnai Erika mestertanár

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy során a hallgatók betekintést nyernek a segítőkapcsolat szereplőinek viszonyrendszerébe, megismerik működésének törvényszerűségeit, és a segítő munka alapvető eszközrendszerét. Elsajátítják a hatékony segítő munka technikáit, mint értő figyelem, beszélgetésvezetés, interjú technikák, tanácsadói készségek, tükrözési technikák. Fejlesztik a segítő attitűd rogers-i készségeit.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató elsajátítja a segítő attitűd, és magatartás készségeit. Képes interjúk levezetésére és a tanácsadási technikák alkalmazására.

Oktatás típusa:

Szeminárium és előadás. Tapasztalati tanulás kiscsoportos módszerekkel

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a képzés minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

A tárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun rendszeren keresztül.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás prezentációs technikákkal. Gyakorlat tapasztalati tanulás eszközrendszerével, kiscsoportos készségfejlesztéssel, otthoni feladatokkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Szakdolgozatok, TDK dolgozatok.

A tantárgy részletes leírása:

Elméleti órák tematikája:

1. A segítő kapcsolat résztvevői, személyiségük, és tulajdonságaik hatása a segítő kapcsolat hatékonyságára
2. A segítő kapcsolat, mint rendszer, a környezeti tényezők szerepe
3. A segítőkapcsolat kereteinek megteremtése, viszony-meghatározás és szerződéskötés
4. A munkakapcsolat kiépítése
5. Tanácsadói készségek, eszközök, intencionalitás a segítség során
6. Az első interjú, és interjú technikák
7. A kérdezőtechnika és beszélgetésvezetés
8. A tanácsadás folyamata; célok, tervezés és szakaszok
9. A tanácsadói eszközök
10. Rogers-i segítő attitűdök, és a segítő beszélgetés, tükrözési technikák
11. A konzultáció, mint döntési folyamat
12. Segítő kapcsolat és pszichoterápia
13. Konfliktuskezelés, agressziókezelés, asszertivitás, énközlések
14. Team munka a munkatársakkal, visszajelzések és kritika kezelése, kiégés, szupervízió

Gyakorlati órák tematikája:

- 1-2. A segítőkapcsolat szereplői, érzelmek, motiváció (helyzetgyakorlatok, kiscsoportos munka)

- 3-4. Kapcsolatteremtés, bizalomépítés eszközei (páros és kiscsoportos feladatok)
- 4-6. Kérdéstechnika gyakorlása, (páros és kiscsoportos feladatok)
- 7-8. Interjúkészítés alapjai, célok meghatározása, beszélgetésvezetés (páros és kiscsoportos feladatok)
- 9-10. A figyelési fogások és a befolyásolási fogások, tükrözéses technikák gyakorlása
- 11-12. Énközlések, asszertivitás eszközeinek gyakorlása
- 13-14. Tanácsadói helyzet gyakorlása szituációs gyakorlatokkal

Kötelező irodalom:

- Fekete, S., 1991, Segítő foglalkozások kockázatai - helper szindróma és burnout jelenség. *Psychiatria Hungarica*, VI. évf. 1. sz. 17-29.
- Ivey, A.E., és Downing, J. S., 1990, *Tanácsadás és pszichoterápia.* (Ford. Karay Lajos) OTE jegyzet.
- Szenes, A., 1991, Igen. Relaxa Kiadó.

Ajánlott irodalom:

- Berg, I. K., 2004, *Konzultáció sokproblémás családokkal.* Családterápiás olvasókönyv sorozat V. Animula Kiadó.
- Watzlawick, P., Weakland, J., H., Fisch, R., 1990, *Változás. A problémák keletkezésének és megoldásának elvei.* Gondolat Kiadó.
- Rogers, C. R., 2000, *Valakivé Válni – A személyiség születése.* SHL Könyvek. Edge Kiadó.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

otthoni munka, beszámolók.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres, a gyakorlatokon kötelező részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Egy írásbeli zárthelyi dolgozat sikeres megírása.

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga.

**Alkalmazott pszichológia III.
(Családpszichológia)**

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak Védőnő szakirány
Szociális Munka alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Dr. Sárváry Andrea, Ph.D. főiskolai docens

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

A tantárgy célja a rendszerszemléletű gondolkodás kialakítása, vagyis, hogy a hallgató a vele szakmai kapcsolatba kerülő egyén problémáján keresztül az egész család működésére

betekintést nyerjen. Az elméleti és gyakorlati órák során a hallgató egyrészt ismereteket kap bizonyos pszichés problémák következtében megjelenő családi zavarokról, és a családi működés patológiás dinamikájáról, másrészt módszerspecifikus technikákat ezek feltárására és kezelésére.

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgató az elméleti és gyakorlati ismeretek révén képessé válik az egyéni túlmutató, az egész család működésének, dinamikájának átlátására, melynek következtében képessé válik az egész családra kiterjedő gondozás megtervezésére és megvalósítására.

Oktatás típusa: Szeminárium és előadás.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítását a magyar és külföldi szakirodalom követése, valamint a konferenciákon és tanfolyamokon való részvétel biztosítja. A rendszeres oktatói megbeszélések folyamatosan kontroll alatt tartják az oktató munkáját, a hallgatói visszajelzések segítik a minőség folyamatos szinten tartását

A tárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun rendszeren keresztül.

Kontakt órák és az órán kívüli terhelés aránya:

1: 2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal, gyakorlatok kiscsoportos formában, tömbösítve.

A vizsgára való jelentkezés:

A Neptun - rendszeren keresztül

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

TDK és szakdolgozatok

A tantárgy részletes leírása:

Elméleti órák tematikája:

1. Családi rendszerszemlélet: (a család, mint rendszer, alrendszerek, határok, szabályok, cirkuláris okság)
2. A tünet rendszerszemléleti megközelítése
3. Családi életciklusok: a Hill Rodgers féle 8 életciklus és pszichológiai feladataik
4. Az életút és életformák változásai
5. Krízisek dinamikája
6. Válás lélektana (a válás szakaszai, és változások a család működésében)
7. A gyermekek és a válás
8. Rekonstruált családok
9. Sérült gyermek a családban
10. A haldoklás szakaszai (elutasítás/izoláció, düh, alkudozás, depresszió és a belenyugvás szakasza), és a családtagok szembenézése a gyógyíthatatlan betegséggel (tagadás, düh, előkészítő bánatfázis és a belenyugvás szakasza)
11. Egyéni gyászreakció szakaszai
12. Komplikált egyéni gyászreakciók jellemzői és típusai (krónikus gyász, késleltetett gyász, bagatellizáció, hipertrofikus gyász, torzult gyász)
13. Gyermekek gyázmunkája
14. Vetélést követő és perinatális gyász
15. Családi gyázmunka (a veszteség hatása a családi működésre, komplikált családi gyászreakciók, öngyilkosságot követő családi gyász)
16. A tranzakcióanalízis alapjai (én-állapotok, tranzakciók, játszmák)
17. Anorexia nervosa és bulimia rendszerszemléleti megközelítése

18. A munkanélküliség
19. A családfa készítésének elmélete
20. Kérdezési technikák a rendszerszemléletben

A gyakorlati órák során a következő témakörök kerülnek feldolgozásra:

1. Csoportalkotás, szerződésalkötés
2. Önismereti gyakorlatok
3. Származási család pszichológiai feldolgozása (családfa, családi címer készítése, családszobor, elvarázsolt család)
4. Védőnői munkával/ szociális munkával kapcsolatos helyzetgyakorlatok, szituációs játékok

Kötelező irodalom:

Sárváry, A., 2011, *Egyén a családban – A családpszichológia alapjai*. Debreceni Egyetemi Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Bagdy E., 1986, *Családi szocializáció és személyiségfejlődés*. Tk. Kiadó, Budapest.

Bakó T., 1992a, *Öngyilkosság-öngyilkossági kísérlet. Adatok és tények*. Animula Kiadó, Budapest.

Bakó T., 1992b, *Titkok nélkül. Lélektani vizsgálódások az öngyilkosságról*. Cserépfalvi Kiadó, Budapest.

Bakó T., 1996, *Verem mélyén. Könyv a krízisről*. Cserépfalvi Kiadó, Budapest.

Bognár, G., és Telkes, J., 1994, *A válás lélektana*. Haas&Singer Alapítvány.

Bíró, S., és Komlósi, P., 1989, *Családterápiás olvasókönyv I.* (szerk.) Mérei Ferenc mentálhigiénés Szolgálat, Budapest.

Járó, K., 2001, *Játszmák nélkül: Tranzakcióanalízis a gyakorlatban*. (szerk.) Helikon Kiadó.

Kast, V. 2002, *A gyász. Egy lelki folyamat stádiumai és esélyei*. Park Könyvkiadó, Budapest.

Koltai, M., 2003, *Család – pszichiátria – terápia*. (szerk.) Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest. („A pszichiátria aktuális kérdései” sorozat)

Kübler Ross, E., 1988, *A halál és a hozzá vezető út*. Gondolat Kiadó, Budapest.

Évközi ellenőrzés:

nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres, a gyakorlatokon kötelező részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

A vizsgára bocsátás feltételei:

nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer: nincs vizsga

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Andrea
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kiss János
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábíán Gergely
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei I-IV.				
A tantárgy angol neve: Basic Principles of Health Care and Nursing I-IV.				
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék				
Tantárgyfelelős neve: Ujváriné Dr. Siket Adrienn				
Ajánlott félév	I.	II.	III.	V.
Tantárgyi kód	EKKE-106-01N EKKE-106-01L	EKKE-106-02N EKKE-106-02L	EKKE-106-03N EKKE-106-03L	EKKE-106-04N EKKE-106-04L
Nappali tagozat heti óraszám	2 (14+14)	2 (14+14)	3 (14+28)	1 (14+0)
Levelező tagozat félévi óraszám	10 (5+5)	10 (5+5)	15 (5+10)	5 (5+0)
Kredit	2	2	4	2
Vizsgakövetelmény	Gyak. jegy	Gyak. jegy	Gyak. jegy	Kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	nincs	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei I.	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei II.	nincs

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévek szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei I-III. Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei IV. Kötelezően választható

Oktató/-k/ névsora: Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Kialakítani a hallgatókban az ápolás-gondozással kapcsolatos helyes szemléletet és korszerű magatartást az új ápolási standardok alapján, mely kiterjed az életkor minden szakaszára az etikai normák szerint. Elsajátítani az ápolás-gondozás alapelveit, alapvető ismereteit, hogy alkalmassá váljon önálló, pontos szakszerű feladat végzésére, dokumentálására és team munkára az alapvető egészségügyi ellátáson belül.

A hallgatók ismerjék, tudja:

- ☞ Az ápolástudomány alapfogalmait
- ☞ Az egészség-betegség fogalmát
- ☞ Az ápolás történetét, korszerű meghatározását, filozófiáját
- ☞ Az ápolási elméleteket,
- ☞ Az ápolási modellek szerepét
- ☞ Az ápolási rendszerek felépítését
- ☞ Az ápolási folyamatot és annak lépéseit
- ☞ Az alapvető emberi szükségleteket
- ☞ A szakszerű betegellátás eszközeit, felszereléseit és azok tisztántartását

Oktatás típusa:

Előadás + gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal + gyakoroltatás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy tartalma:

Az ápolás fogalmi rendszere. Az ápolás szinterei, összetevői, fokozatai. Trendek az ápolásban. Ellátási rendszerek. Művészet és tudomány viszonya az ápolásban. Az ápolás korszerű meghatározása és filozófiája, ápoláselméletek, ápolási modellek használata. Az ápolási folyamat, mint munkamódszer. Az alapvető emberi szükségletek felmérése, ápolási probléma. Az ápolás tervezése. Az ápolás végrehajtása, értékelése. Ápolási dokumentáció. Ágyazás formái (fennjáró, félig ülő betegnél). Ágyhuzatcsere (fennjáró, félig ülő, oldalra fordítható és fekvő betegnél). Mozgás és helyes testtartás, a mobilizálás lépései, kényelmi eszközök. Higiénés szükségletek kielégítése. Decubitus megelőzése. Váladékürítés. Váladékok vizsgálatra küldése. Széklet, vizelet megfigyelése, általános vizsgálata. Táplálkozás szükségletének kielégítése fennjáró betegnél, fekvő betegnél, TPT, szondatáplálás.

Az előadások tematikája**Nappali tagozat****Az egészségügy és ápolás általános alapelvei I.
(14 +14 óra)****Elmélet****Hét**

- 1. hét:** Az ápolás fogalmi rendszere
 - ápolás
 - ember
 - egészség

- környezet
- Ápolásminőség - ápoláskutatás
- Az ápolás története
- Az ápolás szinterei, összetevői, fokozatai
- Trendek az ápolásban
- Ellátási rendszerek.
- Művészet és tudomány viszonya az ápolásban
- 2. hét:** Az ápolás korszerű meghatározása és filozófiája
 - Az ápolás minősége, létszáma
 - Az ápolók képzési rendszere
 - Ápolói munkakörök
 - Az ápolás céljai
 - Az ápoló küldetése, szerepei
 - Ápoláselméletek
- 3. hét:** Ápolási modellek
 - Az életműködésen alapuló ápolási modell ([Virginia Henderson](#), Nancy Roper)
 - Az önellátáson alapuló ápolási modell (Dorothea Orem, Levin)
 - A fejlődésen alapuló ápolási modell (Hildegard Peplau)
 - A kölcsönhatáson alapuló ápolási modell (Imogene King)
 - Az adaptáción alapuló ápolási modell (Callista Roy)
 - A rendszerelméleten alapuló ápolási modell (Betty Newmann)
 - Az ápolási rendszerek (funkcionális ellátás, személyközpontú ápolás)
- 4. hét:** Az ápolási folyamat, mint munkamódszer
 - Meghatározása
 - Fázisai:
 - Helyzetfelmérés
 - Ápolási diagnózisok
 - Tervezés
 - Megvalósítás, végrehajtás
 - Értékelés
 - Alkalmazásának előnyei
 - Oktatási értéke
- 5. hét:** Ápolási anamnézis felvétele
 - Adatgyűjtési technikák
 - Szubjektív, objektív tünet
 - A betegmegfigyelés általános szempontjai (magatartás, testalkat, érzékszervek, tudatállapot)
 - Ki nem elégített szükségletek meghatározása
 - (általános megtekintés, az egyes testrészek megtekintése)
 -
- 6. hét:** Ápolási diagnosztikus folyamat
 - Ápolási diagnózis előnyei
 - Prioritások
- 7. hét:** Az ápolás tervezése, megvalósítás,
 - Ápolási célkitűzés és várható eredmény
 - Az ápolási terv célja
 - Az ápolási tervek típusai (3-4-5 hasábos, rövid, közép hosszú távú ápolási terv)
 - Általános és specifikus beavatkozások
 - Az ápolási terv megvalósítása a beteg mindenkori állapotának figyelembevételével és esetleges módosításával
 - Protokollok
 - A beavatkozások típusai

- 8. hét:** Értékelés. A hatékony ápolási dokumentáció
 - Ellátási standardok az értékelés eszközei, alapjai
 - Az ápolási dokumentáció készítésének szabályai, alkalmazásának előnyei
 - A dokumentálás alapelvei
- 9. hét:** Az alapvető emberi szükségletek
 - Szükséglet fogalma, fajtái Á. Maslow szerint
- 10.hét:**Cardinális tünetek (pulzus, vérnyomás, légzés, hőmérséklet)
 - Normál légzés, normális hőmérséklet
 - A fájdalom jellegzetességeinek megfigyelése. Fájdalomcsillapítás.
- 11.hét:**Alvás, pihenés szüksége (ágytípusok, kényelmi eszközök, ágyazási módok)
 - Alvás, elalvási szokások, alvászavar
 - A beteg fekvésének megfigyelése
 - Fekvés, fektetési módok
 - Az alvás megfigyelése –ápolási folyamat
 - Megfelelő ruházat
- 12. hét:** Mozgás szüksége
 - Mozgás szüksége (járás, ülés, fekvés, fektetés, áthelyezés, szállítás)
 - Mozgás és helyes testtartás
 - Mobilizálás szabályai –ápolási folyamat
- 13.hét: hét:** Higiénés betegápolás
 - A higiénés ápolás típusai (bőr, körömápolás, szájhigiéné)
 - A bőr. A hajas fejbőrállapotának és elváltozásainak megfigyelése. A haj és a szőrzet ápolása, a szem a fül és az orr ápolása.- ápolási folyamat.
- 14.hét:** Nyomási fekély megelőzése, kialakulásának fokozatai ellátása –ápolási folyamat
 - Decubitus (nyomási fekély) ellátás, decubitus felmérése: NORTON, BRADEN Skála,
 - Hajlamosító tényezők a decubitus kialakulásában
 - Decubitus szövődményei
 - Decubitus megelőzésének eszközei

Gyakorlat

- 1. hét:** Ápolási folyamat, anamnézis felvétel, ápolási diagnózisok készítése, ápolási terv készítése
- 2. hét:** Betegmegfigyelés, életjelek - Cardinális tünetek, megfigyelésük, jelölése lázlapon. Cardinális tünetek mérése (pulzus, vérnyomás dokumentálása,
- 3. hét:** Cardinális tünetek, megfigyelésük, jelölése lázlapon (hőmérséklet, légzés). Fizikális lázcsillapítás –ápolási folyamat. Vitális paraméterek megfigyelése és észlelése Meti Man-Prehospital szimulátoron.
- 4. hét:** Pihenés szüksége és kielégítése (ágytípusok, ágyazási módok). Az ágyazás formái, szabályai. Az ágyneműcsere formái –ápolási folyamat
- 5. hét:** Mozgás (járás, ülés, fekvés, fektetés, áthelyezés, szállítás), A beteg elhelyezése hely és helyzetváltoztatás. A beteg mobilizálása. Kényelmi eszközök használata –ápolási folyamat
- 6. hét: hét:** Hygiéne szükségletek és kielégítésük (a test tisztántartása.): bőr, körömápolás, szájhigiéné –ápolási folyamat
- 7.** A haj és a szőrzet ápolása, a szem a fül és az orr ápolása.- ápolási folyamat. Férfi beteg borotválása, teendők menstruáció esetén–ápolási folyamat
- 8. hét:** Tisztálkodási eszközök és rendben tartásuk, a beteg testének tisztán tartása, fennjáró beteg kád-vagy zuhanyfürdője –ápolási folyamat
- 9. hét:** Ágyhoz kötött beteg fürdetése kádban, ágyhoz kötött beteg zuhanyoztatása –ápolási folyamat
- 10. hét:** Az ágyban fekvő beteg mosdatása –ápolási folyamat

- 11. hét:** Decubitus (nyomási fekély) felmérése: NORTON, BRADEN Skála alkalmazása, decubitus megelőzése, decubitus kezelése, decubitus ellátás bemutatása torzón –ápolási folyamat
- 12. hét:** Váladékok megfigyelése, felfogó eszközök alkalmazása, dokumentálása. (széklet vizelet, menstruációs váladék, punkciós váladék, hányadék, köhögés, köpetürítés, köpet, seb, sebváladék) –ápolási folyamat
- 13. hét:** Tünetek ábrázolása a lázlapon. Vizsgálati eredmények és egyéb jelzések lázlapon
- 14. hét:** Vizit előkészítésének ápolói feladatai, ápolási dokumentáció alkalmazása a gyakorlat során.

Levelező tagozat

Az egészségügy és ápolás általános alapelvei I. (5+5 óra)

Elmélet

- 1. óra:** Az ápolás fogalmi rendszere
- ápolás
 - ember
 - egészség
 - környezet
 - Ápolásminőség - ápoláskutatás
 - Az ápolás története
 - Az ápolás szinterei, összetevői, fokozatai
 - Trendek az ápolásban
 - Ellátási rendszerek.
 - Művészet és tudomány viszonya az ápolásban
 - Az ápolás korszerű meghatározása és filozófiája
 - Az ápolás minősége, létszáma
 - Az ápolók képzési rendszere
 - Az ápolás céljai
 - Az ápoló küldetése, szerepei
 - Ápolásméletek
 - Ápolási modellek
 - Az életműködésen alapuló ápolási modell ([Virginia Henderson](#), Nancy Roper)
 - Az önellátáson alapuló ápolási modell (Dorothea Orem, Levin)
 - A fejlődésen alapuló ápolási modell (Hildegard Peplau)
 - A kölcsönhatáson alapuló ápolási modell (Imogene King)
 - Az adaptáción alapuló ápolási modell (Callista Roy)
 - A rendszerelméleten alapuló ápolási modell (Betty Newmann)
- 2. óra:** Az ápolási folyamat, mint munkamódszer
- Meghatározása
 - Fázisai:
 - Helyzetfelmérés
 - Ápolási diagnózisok
 - Tervezés
 - Megvalósítás, végrehajtás
 - Értékelés
 - Alkalmazásának előnyei
 - Oktatási értéke
 - Ápolási anamnézis felvétele
 - Adatgyűjtési technikák
 - Szubjektív, objektív tünet

- A betegmegfigyelés általános szempontjai (magatartás, testalkat, érzékszervek, tudatállapot)
 - Ki nem elégített szükségletek meghatározása (általános megtekintés, az egyes testrészek megtekintése)
 - Az egészségi állapot megítélése és a fizikális vizsgálat
 - Ápolási diagnosztikus folyamat
 - Ápolási diagnózis előnyei
 - Prioritások
 - Az ápolás tervezése, megvalósítás,
 - Ápolási célkitűzés és várható eredmény
 - Az ápolási terv célja
 - Az ápolási tervek típusai (3-4-5 hasábos, rövid, közép hosszú távú ápolási terv)
 - Általános és specifikus beavatkozások
 - Az ápolási terv megvalósítása a beteg mindenkori állapotának figyelembevételével és esetleges módosításával
 - Protokollok
 - A beavatkozások típusai
 - Értékelés. A hatékony ápolási dokumentáció
 - Ellátási standardok az értékelés eszközei, alapjai
 - Az ápolási dokumentáció készítésének szabályai, alkalmazásának előnyei
- 3. óra:** Az alapvető emberi szükségletek
- Szükséglet fogalma, fajtái Á. Maslow szerint
 - Életjelek – ápolási folyamat. Cardinális tünetek (pulzus, vérnyomás, légzés, hőmérséklet)
 - Normál légzés, normális hőmérséklet
 - Alvás, pihenés szükséglete (ágytípusok, ágyazási módok)
 - A beteg fekvésének megfigyelése
 - Az alvás megfigyelése
 - Megfelelő ruházat
 - Mozgás szükséglete
 - Mozgás szükséglete (járás, ülés, fekvés, fektetés, áthelyezés, szállítás)
 - Mozgás és helyes testtartás
- 4. óra:** Táplálkozás és folyadék-elektrolit egyensúly szükséglete
- táplálkozás és folyadék-elektrolit egyensúly szükséglete (evés, ivás; táplálkozás és folyadékbevitel módjai)
 - Higiénés betegápolás
 - A higiénés ápolás típusai (bőr, körömápolás, szájhigiéné)
 - A bőr. A hajas fejbőr állapotának és elváltozásainak megfigyelése. A haj és a szőrzet ápolása, a szem a fül és az orr ápolása.- ápolási folyamat.
 - Nyomási fekély megelőzése, kialakulásának fokozatai ellátása
 - Decubitus (nyomási fekély) ellátás, decubitus felmérése: NORTON, BRADEN Skála, megelőzése, kezelése
- 5. óra:** Testváladékok ürítésének szükséglete, annak megfigyelése
- Székletürítés szükséglete
 - Vizeletürítés szükséglete
 - Széklet megfigyelése
 - Vizelet megfigyelése
 - Menstruációs váladék megfigyelése
 - Punkciós váladék megfigyelése
 - Hányadék megfigyelése
 - Köhögés, köpetürítés, köpet megfigyelése
 - Seb, sebváladék megfigyelése

- Biztonság szükséglete, magasabb rendű szükségletek
- Mechanikai, kémiai, hő, bakteriológiai veszélyek és elkerülésük
- Közösségi, megbecsülés és bizalom iránti szükségletek
- Alkotás, tudás és megértés
- Esztétikai szükségletek

Gyakorlat

1-2 óra: Ápolási folyamat, anamnézis 50 kérdés. Ápolási diagnózisok készítése.

3. óra: Ápolási terv készítése (rövid, közép, hosszú távon)

4-5. óra: Ápolási dokumentáció részei, kitöltésük gyakorlása. Lázlap – ápolási dokumentáció alkalmazásának gyakorlása.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapképzéssel rendelkező szakemberek ismerik:

- az egészség fogalmát és kritériumait valamint az ember szomatikus, pszichés és szociális állapotának sajátosságait,

képesek:

- részt venni az egészségügyi és/vagy szociális ellátás valamennyi szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munka folyamataiban.

Kötelező irodalom:

- Patrica a. Potter - Anne Griffin Perry: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai Medicina Bp. 1996.
- LEMON (LEarning Material On Nursing) Ápolási tananyag, ETI
- Lynda Juall Carpentio: Ápolási diagnózisok, Medicina Bp. 1996.
- Sharon Golub: Az ápolás alapjai, Medicina Bp. 1998.
- Walsh: Modellek a klinikai betegápolásban, az előremutató út, Medicina Bp. 1998.
- Jean Smith-Temple, Joyce Young Jonson: Gyakorlati ápolástan, Ápolási vezérfonal a klinikai eljárásokhoz, Medicina Bp. 1997.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. A gyakorlati órákon a részvétel kötelező. Hiányzás pótlása a TVSZ-ben meghatározottak szerint.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és írásbeli + gyakorlati

Ajánlott irodalom:

- Alain Pearson, Barbara Vaughan: Az ápolási gyakorlat modelljei, Medicina Bp. 1995.
- Gert Henrik: Útmutató az ápolási elméletek tanulmányozásához, Medicina Bp. 1996.
- Milliken : Mindennapos betegápolás Ápolónői hivatás kézikönyve Medicina Bp. 2001.
- Nosza Magdolna: Ápolástan; HIETE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1993.
- Dr. Kiss Béla: Ápolástan I-II. ; OTE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1987.
- Dr. Buda József: A betegápolás története; POTE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1994.
- Dr. Bokor Nándor: Általános ápolástan - gondozástan, Medicina Bp.2006.

Az egészségügy és ápolás általános alapelvei II.
Nappali tagozat
(14+14 óra)

Elmélet

1. **hét:** A fertőzések leküzdése. Asepsis és nosocomiális fertőzés – ápolási folyamat. Fertőtlenítés alapfogalmai, módszerei.
2. **hét:** Sterilizálás alapfogalmai, módszerei.
3. **hét:** Gyógyszeralkalmazás. Gyógyszerformák. A gyógyszeres terápia formái, gyógyszerelés szabályai. A gyógyszer alkalmazásához kapcsolódó ápolói feladatok. Orális gyógyszerelés
4. **hét:** Parenterális gyógyszerelés. Injekciózás. Az injekciózás lényege, indikációi, leggyakrabban alkalmazott fajtái, általános szabályai. Ápoló feladatai az injekció beadása előtt. A gyógyszer felszívása. Ápolói feladatok az injekció beadása során, és az injekció beadása után.
5. **hét:** Víz- elektrolit és sav- bázis egyensúly. Infúziós terápia, folyadékpótlás. A beavatkozás célja. A szervezet folyadéktartalma. A folyadék – és elektrolit háztartás zavarai. Infúziós terápia előtti, alatti, utáni ápolói feladatok. Parenterális gyógyító eljárások (gyermeknél, felnőttél)
6. **hét:** Transzfúziós terápia. A transzfúziós terápia előtti, alatti, utáni ápolói teendők. Vér készítmények, vércsoport meghatározás. Transzfúziós szövődmények.
7. **hét:** A táplálkozás és folyadék-elektrolit egyensúly szükséglete. A táplálkozás és folyadék-elektrolit egyensúly zavarai –ápolási folyamat Táplálás és ápolás.
8. Diéta a gyógyításban. A legfontosabb diéták.
9. **hét:** Köhögés köpet ürítés megfigyelése, jellegzetes köpetek. Köpet vizsgálatra küldése. Hányadék megfigyelése.
10. Inhalációs terápia. Az inhalációs terápia, célja. A belélegeztetés formái, porlasztás. Ápolói feladatok.
11. **hét:** Oxigén terápia. Az oxigén adagolása. Az oxigénbevitel módjai. Ápolói feladatok az oxigénterápia előtt, alatt, után. A szervezet oxigénellátottságának megfigyelése. Pulzoximetriás vizsgálat.
12. **hét:** Vizeletürítési szükséglet és kielégítése. A vizelet-kiválasztás zavarainak ápolási folyamata. Vizeletfelfogó, tároló eszközök, azok tisztántartása, vizsgálatra küldése. A vizelet vizsgálata. A vizelet laboratóriumi vizsgálata.
13. **hét:** Székletürítési szükséglet és kielégítése, ürülék felfogása, vizsgálatra küldése. Gyakori székletürítési zavarok- ápolási folyamat. Székletürítés szükséglete –ápolási folyamatSzéklet megfigyelése
14. **hét:** Biztonság szükséglete, magasabb rendű szükségletek –ápolási folyamat
 - Mechanikai, kémiai, hő, bakteriológiai veszélyek és elkerülésük
 - Közösségi, megbecsülés és bizalom iránti szükségletek
 - Alkotás, tudás és megértés
 - Esztétikai szükségletek

Gyakorlat

1. **hét:** Fertőtlenítés, sterilizálás
2. **hét:** Fertőtlenítés, sterilizálás. – 2 óra intézeti látogatás.
3. **hét:** Gyógyszeralkalmazás. Infúzió összeállítása. Infúziós terápia előtti, alatti, utáni ápolói feladatok. Folyadékegyenleg vezetése. Hűtőzszele alkalmazása, bemutatás.
4. **hét:** Ic, Sc. Injekciózás Im. Injekciózás. Az injekciózás lényege, indikációi, leggyakrabban alkalmazott fajtái, általános szabályai. Ápoló feladatai az injekció beadása előtt. A gyógyszer felszívása. Ápolói feladatok az injekció beadása során, és az injekció beadása után a gyakorlatban.

5. **hét:** Vérvétel bemutatás. Vércukormérés bemutatás.
6. **hét:** Perifériás vénás kanül alkalmazása bemutatás.
7. **hét:** Hüvelyöblítés, irrigálás. A szélcső alkalmazása. Ápoló feladata a beavatkozások során.
8. **hét:** Transzfúzióhoz való előkészítés, vércsoport-meghatározás.
9. **hét:** Inhalációs terápia bemutatása. Oxigén terápia előkészítése, kivitelezése. Pulzoximetriás vizsgálat.
10. **hét:** Vizeletvizsgálat bemutatása. Kapcsolódó dokumentációk gyakorlása.
11. **hét:** A vizelet felfogására szolgáló eszközök és tisztításuk. A vizeletvizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök. Kapcsolódó dokumentációk gyakorlása.
12. **hét:** Széklet felfogására szolgáló eszközök és tisztításuk. A széklet vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök. Kapcsolódó dokumentációk gyakorlása.
13. **hét:** Az eszméletlen beteg ápolása a gyakorlatban –ápolási folyamat.
14. **hét:** Halott körüli ápolói teendők. Kapcsolódó dokumentációk gyakorlása.

Levelező tagozat (5+5 óra)

Elmélet

1. **óra:** A fertőzések leküzdése. Asepsis és nosocomiális fertőzés – ápolási folyamat. Fertőtlenítés alapfogalmai, módszerei. Sterilizálás alapfogalmai, módszerei.
2. **óra:** Gyógyszeralkalmazás. A gyógyszeres terápia formái, szabályai, mellékhatásai. Hűtőszel alkalmazása. Diéta a gyógyításban. A legfontosabb diéták. Táplálás és ápolás. Injekciózás. Az injekciózás lényege, indikációi, leggyakrabban alkalmazott fajtái, általános szabályai. Ápoló feladatai az injekció beadása előtt. A gyógyszer felszívása. Ápolói feladatok az injekció beadása során, és az injekció beadása után.
3. **óra:** Víz- elektrolit és sav- bázis egyensúly. Infúziós terápia, folyadékpótlás. A beavatkozás célja. A szervezet folyadékterei. A folyadék – és elektrolitháztartás zavarai. Infúziós terápia előtti, alatti, utáni ápolói feladatok. Parenterális gyógyító eljárások (gyermeknél, felnőttél). Transzfúziós terápia. A transzfúziós terápia előtti, alatti, utáni ápolói teendők.
4. **óra:** Inhalációs terápia. Az inhalációs terápia, célja. A belélegeztetés formái, porlasztás. Ápolói feladatok. Oxigén terápia. Az oxigén adagolása. Az oxigénbevitel módjai. Ápolói feladatok az oxigénterápia előtt, alatt, után. A szervezet oxigénellátottságának megfigyelése. Pulzoximetriás vizsgálat.
5. **óra:** Vizeletürítési szükséglet és kielégítése. A vizelet-kiválasztás zavarainak ápolási folyamata. Vizeletfelfogó, tároló eszközök, azok tisztántartása, vizsgálatra küldése. A vizelet vizsgálata. A vizelet laboratóriumi vizsgálata. Székletürítési szükséglet és kielégítése, ürülék felfogása, vizsgálatra küldése. Gyakori székletürítési zavarok- ápolási folyamat.

Gyakorlat

1. **óra:** Fertőtlenítés, sterilizálás. Infúzió összeállítása
2. **óra:** Ic, Sc. Injekciózás, Im. Injekciózás. Vérvétel, Vércukormérés
3. **óra:** Perifériás vénás kanül alkalmazása. Transzfúzióhoz való előkészítés, vércsoport-meghatározás. Oxigén terápia előkészítése, kivitelezése
4. **óra:** Vizeletvizsgálat bemutatása, A vizelet felfogására szolgáló eszközök és tisztításuk. A vizelet vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök.
5. **óra:** Széklet felfogására szolgáló eszközök és tisztításuk. A széklet vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök. Halott körüli ápolói teendők. Dokumentáció

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az egészség fogalmát és kritériumait valamint az ember szomatikus, pszichés és szociális állapotának sajátosságait,

képesek:

- részt venni az egészségügyi és/vagy szociális ellátás valamennyi szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munka folyamataiban.

Kötelező irodalom:

- Patrica a. Potter - Anne Griffin Perry : Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai Medicina Bp. 1996.
- LEMON (LEarning Material On Nursing) Ápolási tananyag, ETI
- Lynda Juall Carpentio : Ápolási diagnózisok, Medicina Bp. 1996.
- Sharon Golub: Az ápolás alapjai, Medicina Bp. 1998.
- Walsh: Modellek a klinikai betegápolásban, az előremutató út, Medicina Bp. 1998.
- Jean Smith-Temple, Joyce Young Jonson: Gyakorlati ápolástan, Ápolási vezérfonal a klinikai eljárásokhoz, Medicina Bp. 1997.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. A gyakorlati órákon a részvétel kötelező. Hiányzás pótlása a TVSZ-ben meghatározottak szerint.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és írásbeli + gyakorlati

Ajánlott irodalom:

- Alain Pearson, Barbara Vaughan: Az ápolási gyakorlat modelljei, Medicina Bp. 1995.
- Gert Henrik: Útmutató az ápolási elméletek tanulmányozásához, Medicina Bp. 1996.
- Milliken : Mindennapos betegápolás Ápolónői hivatás kézikönyve Medicina Bp. 2001.
- Nosza Magdolna : Ápolástan; HIETE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1993.
- Dr. Kiss Béla : Ápolástan I-II. ; OTE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1987.
- Dr. Buda József: A betegápolás története; POTE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1994.
- Dr. Bokor Nándor: Általános ápolástan - gondozástan, Medicina Bp.1989.

Az egészségügy és ápolás általános alapelvei III.

Nappali tagozat

(14+28 óra)

Elmélet

Óra

- 1. hét:** Gyomormosás célja, indikációi, kontraindikációi, szövődményei. A gyomormosás előtti ápolói feladatok. A gyomormosás menete és a gyomormosás alatti teendők. Gyomormosás utáni ápolói teendők.

2. **hét:** Hólyagkatéterezés célja, katéterek fajtái, a katéterezés előtti, alatti, utáni ápolói feladatok (női beteg katéterezésének előkészítése, kivitelezése, férfi beteg katéterezésében való segédkezés) Ápolói teendők az állandó katéter felhelyezése után.
3. **hét:** Beöntés előkészítése, kivitelezése, szabályai. A beöntés formái.
4. **hét:** Csapolások,(mellkascsapolás, hascsapolás, lumbalpunkcio cisternapunctio, sternumpunctio
5. **hét:** Duodenum szondázás indikáció, előkészítés kivitelezés.Labor diagnosztikája.
6. **hét:** Ápoló feladatok RTG vizsgálat előtt, alatt, után. Ápoló feladatok, UH vizsgálat előtt, alatt, után. Ápoló feladatok CT vizsgálat (echográfia) előtt, alatt, után. Ápoló feladatok MR vizsgálat előtt, alatt, után.
7. **hét:** Endoszkópos vizsgálatok célja, fajtái. Előkészítés .asszisztálás ápolói feladatai.
8. **hét:** Laboratóriumi diagnosztika céljából vett mintavétel.
9. **hét:** Biopszia, Izotóp vizsgálat. ODM- vizsgálat.
10. **hét:** Intenzív betegápolás. Betegmegfigyelő monitorok (EKG, pulzus, légzés, hő, szaturáció),szívó berendezések alkalmazása. Sengstaken – Blakemore- szonda levezetése. Ápolói feladatok.
11. **hét:** Az eszméletlen beteg ápolása. Kóros tudatállapotok.
- 12.**hét:** Stoma terápia, stomás beteg ellátása,ápolása.
- 13.**hét:** Inzulinadag számítás –PEN használat, vércukor mérés módszerei.
- 14.**hét:** Veszteség, halál, gyász, a haldokló és családjával történő foglalkozás, a halál beállta, a gyászmunka. A haldokló ápolása és a halott ellátása.

Gyakorlat

1. **hét:** Gyomormosás előkészítése, kivitelezése.
2. **hét:** Női beteg katéterezésének előkészítése, kivitelezése
3. **hét:** Előkészítése férfi beteg katéterezéséhez, segédkezés
4. **hét:** Beöntés előkészítése, kivitelezése
5. **hét:** Duodenum szondázás, kivitelezése,vizsgálati anyag laboratóriumba küldése, dokumentáció
6. **hét:** Csapolások, biopsziák (mellkascsapolás, hascsapolás, lumbalpunkcio cisternapunctio, sternumpunctio,) Punctiohoz való előkészítése, kivitelezése, segédkezés
7. **hét:** Csapolások (hascsapolás, lumbalpunkcio)
8. **hét:** Csapolások (cisternapunctio, sternumpunctio)
9. **hét:** Stomás beteg ápolása –stomaterápia gyakorlása torzón
10. **hét:** Laboratóriumi diagnosztika céljából vett mintavétel.
11. **hét** Váladékok, vizsgálati anyagok felfogására szolgáló eszközök, vizsgálati anyagok vételének módja
12. **hét** Sengstaken – Blakemore- szonda levezetése. Ápolói feladatok.
13. **hét:** Szívóberendezések alkalmazása. Ápolói feladatok.
14. **hét:** Inzulinadag számítás –PEN használat, vércukormérés D-conttal. Ápolási folyamat és dokumentációja

Levelező tagozat (5+10 óra)

Elmélet

Óra

1. óra: Gyomormosás célja, indikációi, kontraindikációi, szövődményei. A gyomormosás előtti ápolói feladatok. A gyomormosás menete és a gyomormosás alatti teendők. Gyomormosás utáni ápolói teendők.

Hólyagkatéterezés célja, katéterek fajtái, a katéterezés előtti, alatti, utáni ápolói feladatok (női beteg katéterezésének előkészítése, kivitelezése, férfi beteg katéterezésében való segédkezés) Ápolói teendők az állandó katéter felhelyezése után.

Beöntés előkészítése, kivitelezése

2. óra: Csapolások, biopsziák (mellkascsapolás, hascsapolás, lumbalpunkcio cisternapunctio, sternumpunctio,)

3. óra: Ápoló feladatok RTG vizsgálat előtt, alatt, után. Ápoló feladatok, UH vizsgálat előtt, alatt, után. Ápoló feladatok CT vizsgálat (echográfia) előtt, alatt, után. Ápoló feladatok MR vizsgálat előtt, alatt, után.

4. óra: Endoszkópos vizsgálatok. Laboratóriumi diagnosztika céljából vett mintavétel. Biopszia, Izotóp vizsgálat. ODM- vizsgálat. Betegmegfigyelő monitorok (EKG, pulzus, légzés, hő, szaturáció) alkalmazása. Stomaterápia

Sengstaken – Blakemore- szonda levezetése. Ápolói feladatok. Szívóberendezések alkalmazása. Ápolói feladatok. Inzulinadag számítás –PEN használat

5. óra: Intenzív betegápolás. Betegmegfigyelő monitorok (EKG, pulzus, légzés, hő, szaturáció), szívó berendezések alkalmazása. Sengstaken – Blakemore- szonda levezetése. Ápolói feladatok. Az eszméletlen beteg ápolása. Kóros tudatállapotok. Veszteség, halál, gyász, a haldokló és a családjaival való foglalkozás, a gyászmunka. Halott ellátás ápolói feladatai.

Gyakorlat

- 1. óra:** Gyomormosás előkészítése, kivitelezése.
- 2. óra:** Női beteg katéterezésének előkészítése, kivitelezése Előkészítése férfi beteg katéterezéséhez, segédkezés
- 3. óra:** Beöntés előkészítése, kivitelezése
- 4. óra:** Csapolások, biopsziák (mellkascsapolás, hascsapolás, lumbalpunkcio cisternapunctio, sternumpunctio,) Punctiohoz való előkészítése, kivitelezése, segédkezés
- 5. óra:** Ápoló feladatok RTG vizsgálat előtt, alatt, után. Ápoló feladatok, UH vizsgálat előtt, alatt, után. Ápoló feladatok CT vizsgálat (echográfia) előtt, alatt, után. Ápoló feladatok MR vizsgálat előtt, alatt, után.
- 6. óra:** Laboratóriumi diagnosztika céljából vett mintavétel. Váladékok, vizsgálati anyagok felfogására szolgáló eszközök, vizsgálati anyagok vételének módja
- 7. óra:** Stomás beteg ápolása –stomaterápia gyakorlása torzón
- 8. óra:** Csapolások (hascsapolás, lumbalpunkcio, cisternapunctio, sternumpunctio)
- 9. óra:** Sengstaken – Blakemore- szonda levezetése. Ápolói feladatok. Szívóberendezések alkalmazása. Ápolói feladatok.
- 10. óra:** Inzulinadag számítás –PEN használat Ápolási folyamat és dokumentációja

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módjait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,

- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

- Patricia A Potter – Anne Griffin Perry: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai
- Ápolási beavatkozások és műveletek Medicina Könyvkiadó Rt. 1996, 2000
- Dr. Bokor Nándor: Általános ápolástan és gondozástan, Medicina, Budapest 2009.
- Mary Elizabeth Milliken – Gene Chambell: Mindennapos betegápolás OOIHK 1991
- LEMON Ápolási tananyag, ETI Lynad Juall carpentio: Ápolási diagnózisok Medicina Kiadó, 1996.
- Nosza Magdolna: Ápolástan, HIETE EFK jegyzet 1993
- Dr. Buda József: A betegápolás története POTE EFK jegyzet 1994

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján. Szorgalmi időszak végéig 1 db beadott és elfogadott ápolási folyamat elkészítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli + gyakorlati

Ajánlott irodalom:

Nővér folyóirat számai

Az egészségügy és ápolás általános alapelvei IV.

Nappali tagozat (14+0 óra)

Hét

- 1. hét:** Etika az ápolásban a történelem során
- 2. hét:** Az ápolás a történelemben. Az ápolás és a művészet kapcsolata, az ápolás küldetése, az ápoló funkciói
- 3. hét:** Az ápolás gyakorlatának megváltozása, a kompetencia kérdései
- 4. hét:** Az ápolói pályára való jelentkezés motivációi
- 5. hét:** [Emberi erőforrás hiány az ápolók körében, hatásai az ellátórendszerben](#)
- 6. hét:** A társadalmi megbecsülés hiánya, Az ápolói hivatás presztízsének csökkenése
- 7. hét:** Ápolás helyének meghatározása a LXIV. Törvény alapján, Az ápolás etikai kódexe, Az ICN etikai kódexe, a team-munka az ápolásban
- 8. hét:** Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái. Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt etikai követelmények. Előítéletesség, másság, esélyegyenlőség, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, multikulturalitás.
- 9. hét:** Az ápolás törvényi szabályozása, A törvényi szabályozás keretei , Az egészségügyi dolgozók és a sztrájk. Érdekérvényesítés az ápolásban.

10. **hét:** A szakdolgozói regisztrációs rendszer
11. **hét:** A szakmai énkép kialakítása a hallgatókban
12. **hét:** Szakmai megjelenés, szakmai fejlődés
13. **hét:** A mindennapi szakmai megelégedettség elérésének stratégiái, öregedő egészségügyi dolgozók, nyugdíj kérdései, utánpótlás az ápolásban, migráció okai.
14. **hét:** Publikáció etikai kérdései, Nursing Ethics folyóirat.

Levelező tagozat (5+0 óra)

Hét

1. **óra:** Etika az ápolásban a történelem során, Az ápolás a történelemben. Az ápolás és a művészet kapcsolata, az ápolás küldetése, az ápoló funkciói, Az ápolás gyakorlatának megváltozása, a kompetencia kérdései, A szakmai énkép kialakítása a hallgatókban, Szakmai megjelenés, szakmai fejlődés
2. **óra:** Az ápolói pályára való jelentkezés motivációi, [Emberi erőforrás hiány az ápolók körében, hatásai az ellátórendszerben.](#) A társadalmi megbecsülés hiánya, Az ápolói hivatás presztízsének csökkenése
3. **óra:** Ápolás helyének meghatározása a LXIV. Törvény alapján, Az ápolás etikai kódexe, Az ICN etikai kódexe, a team-munka az ápolásban. Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái. Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt etikai követelmények. Előítéletesség, másság, esélyegyenlőség, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, multikulturalitás. Az ápolás törvényi szabályozása, A törvényi szabályozás keretei, Az egészségügyi dolgozók és a sztrájk. Érdekérvényesítés az ápolásban. A szakdolgozói regisztrációs rendszer
4. **óra:** A mindennapi szakmai megelégedettség elérésének stratégiái, öregedő egészségügyi dolgozók, nyugdíj kérdései, utánpótlás az ápolásban, migráció okai.
5. **óra:** Publikáció etikai kérdései, Nursing Ethics

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- az egészségügyi intézményrendszert

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- segítséget nyújtani az egészségügyi szolgáltatások elérésében
- együttműködni az egészségügyi szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában

Kötelező irodalom:

- Az ápolás akcióban WHO 1991 MEDINFO
- LXIV. törvény az Egészségről
- ICN etikai kódex
- MAE etikai kódex
- MESZK etikai kódex
- Leann L. Strasen: Az ápolói hivatás imázsa Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1997.
- Balogh Z., Boldogné Cs. M., Borbás I., Bugarszki M., Jakab Zs., Kovács E., Kovácsné K. J., Lakó E., Simkó K., Tóthné F. Gy., Vártok J.(szerk.) (2008) Az ápolás helyzete Magyarországon. Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet
- Balogh Z., Dr. Betlehem J., Papp K., Tulkán I., Kovácsné Dr. T. Á.(2009) Az elmúlt két évtized ápolóképzése a hazai felsőoktatásban, Nővér, 22. (1), 8.
- Baukó M.(2003): Humán erőforrás-hiány az egészségügyben – rövid vagy hosszú távú probléma? Egészségügyi Menedzsment (07-08), 45-52.

- Betlehem J., Boncz I., Kriszbacher I., Illei Gy., Tahin T., Bódis J. (2008) Az ápolóképzés változása hazánkban az Európai Felsőoktatási Térségben, IME VII. (1), 28-32.
- Siket A. (2000) Az oktatás és képzés kutatása. Nővér, 13. (4), 15 -23.
- Siket A., Csontos A. (2005) A diplomás ápolóképzés hatékonyságának, illetve a végzett ápolók elégedettségének és kompetenciájának vizsgálata, Nővér Praxis, (5), 12-16.
- Ujváriné S. A., Papp K., Farkas N., Törő V. (2009) Tevékenységi körök a betegellátásban, IME Az egészségügyi vezetők lapja VIII. (9), 31-36.
- Varga, P. (szerk.) (2004) Vitaanyag az egészségügyi dolgozók helyzetéről, szerepéről, jövőjéről az átalakuló egészségügyben.
- Zrínyi M. (2004) Miért kellene határozott vezetők az ápolásban? 17. (4), 29-33.
- Zrínyi M. (2000) Az ápolástudomány szerepe az egészségtudományok rendszerében, Nővér 5. (2), 22-24.
- Zrínyi M., Zékányné R. I., Tóth H., Siket A. (2007) Időzített bomba? Pályaválasztás és elvándorlás: Egészségügyi Gazdasági Szemle 45. (1): 39-43.
- Zrínyi, M. (2004) Előrelépés az ápolói életpályán és az elvándorlás: kritikus kérdések. Az ápolók nemzetközi tanácsának tájékoztatója. Nővér, 17 (1), suppl., A mű eredeti címe: Career Moves and Migration: Critical Questions. Fordította: Dr. Zrínyi Miklós Ph.D. A fordítást az eredetivel egybevetette és szerkesztette: Dr. Fedineczné Vittay Katalin. A magyar változat elkészítését és kiadását az International Council of Nurses a Nővér folyóirat számára engedélyezte.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások 2/3-án a részvétel regisztráció alapján való igazolása

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Ujváriné Dr. Siket Adrienn
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Belgyógyászat I-VII.							
A tantárgy angol neve: Internal Medicine I-VII.							
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék							
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kárpáti István							
Ajánlott félév	III.	IV.			V.		
Tantárgyi kód	I. EKKE-108-01N, EKKE-108-01L (Áp.+ Mt.+ Sznő + Vnő szakirányok)	II. EKKE-108-02N, EKKE-108-02L (Áp.+ Sznő szakirányok)	IV. EKKE-108-04N, EKKE-108-04L (Mentőtiszt szakirány)	V. EKKE-108-05N, EKKE-108-05L (Mentőtiszt szakirány)	III. EKKE-108-03N, EKKE-108-03L (Ápoló szakirány)	VI. EKKE-108-06N, EKKE-10-06L (Mentőtiszt szakirány)	VII. EKKE-108-07N, EKKE-108-07L (Mentőtiszt szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám	0+1	2+0	3+0+3	0+0+2	1+0	3+0+2	0+0+2
Levelező tagozat félévi óraszám	0+5	10+0	15+0+16	0+0+16	5+0	15+0+16	0+0+16
Kredit	2	3	4	0	2	4	0
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	kollokvium	kollokvium	aláírás	kollokvium	kollokvium	aláírás
Kötelező előtanulmányi rend	Élettan-kórélettan I., Funkcionális anatómia IV., Patológia I.	Belgyógyászat I., Kutatás-módszertani alapok I., Élettan-kórélettan II.	Belgyógyászat I., Élettan-kórélettan II.	Belgyógyászat I., Élettan-kórélettan II., Gyógyszertan I.	Belgyógyászat II.	Belgyógyászat IV.	Belgyógyászat V.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: általános propedeutikai ismeretek átadása, a hallgatók felkészítése a beteggel való találkozásra, alapvető betegvizsgálati módszerek elsajátítása és diagnosztikai eljárások bemutatása, a további klinikai tanulmányok előkészítése.

II.

Ismeretátadás.

Ápoló szakon bevezetés a belgyógyászat alapvető ismereteibe. Szülésznő szakon képessé teszi a megszerzett belgyógyászati alapismeretek gyakorlati alkalmazására.

A tantárgy célja, hogy az anatómiai, élettani és kórélettani ismeretekre alapozva ismertesse a legfontosabb belgyógyászati kórképeket, nyújtson a hallgatóknak az önálló tevékenység ellátásához szükséges belgyógyászati alapot. Készítse fel őket arra, hogy ismerjék a fizikális és eszközös vizsgálatokat, a betegségek okát, vezető tüneteit, diagnózisuk, kezelésük és a megelőzés elveit. Tudják használni a mindennapos terminus technikusokat.

III.

Ismeretátadás.

Belgyógyászati ismeretek megszerzésének befejezése, azok gyakorlati alkalmazásának képességének megszerzése.

Master képzéshez előkészítés.

A tantárgy célja, hogy az anatómiai, élettani, kórélettani és belgyógyászati alapismeretekre alapozva ismertesse a gyakorlat számára legfontosabb további belgyógyászati kórképeket, nyújtson a hallgatóknak az önálló tevékenység ellátásához szükséges belgyógyászati ismereteket. Készítse fel őket arra, hogy ismerjék a fizikális és eszközös vizsgálatokat, a betegségek okát, vezető tüneteit, diagnózisuk, kezelésük és a megelőzés elveit. Tudják használni a mindennapos terminus technikusokat. A megszerzett belgyógyászati ismeretek tegyék képessé a hallgatót diplomás ápoló képesítés megszerzésére és master képzésben történő további tanulmányokra.

IV-VII.

A tantárgy célja a hallgatók felkészítése a sürgősségi betegellátás során történő részletes anamnesis felvételére, szisztematikus, rendszerezett betegvizsgálatot követően az előzetes diagnózis felállítására, valamint az első terápiás beavatkozások elvégzésére.

Oktatás típusa:

Előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal (laptop, projektor, írásvetítő). A felkészülést az oktatók által kiadott oktatási segédanyag segíti (elektronikus adathordozón tárolt jegyzet).

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

tudományos diákköri tevékenység, szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy *tartalma*: A betegellátó magatartása. A beteg-egészségügyi személyzet kapcsolat jelentősége. Viselkedés, a titoktartás. A diagnózis célja, típusai, a betegségek megjelenési formái. Kórelőzmény (családi, auto-, hetero-, megelőző betegségek, jelen panaszok). Az általános vizsgálat részei: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás. A hőmérés, láztípusok. Vérnyomásmérés. Pulzus és légzés vizsgálata, típusai. Súlymérés, ennek jelentősége. Testtömeg-index fogalma, ideális testsúly. A légzési és keringési szervrendszer fizikai vizsgálata. A has fizikális vizsgálata. A máj és lép vizsgálata, ascites. Hányás, hasmenés, székrekedés. Akut has syndroma okai, felismerése. A veseműködés és a húgyúti rendszer vizsgálata. A mozgásszervek vizsgálata. Az

idegrendszer és az érzékszervek vizsgálata. A legfontosabb laboratóriumi, képalkotó és egyéb vizsgálatok.

A gyakorlatok a fizikális vizsgáló módszerek elsajátításának, gyakorlásának lehetőségét biztosítják.

Az előadások tematikája

Belgyógyászat I.

Gyakorlat

Hét

1. hét: A belgyógyászati kivizsgálás főbb lépései (személyi adatok, anamnézis típusai, fizikális vizsgálatok: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás).
2. hét: Alapvető laboratóriumi (vérkép, We., vércukor, elektrolitok, májfunkció, vesefunkció, vizelet általános+üledék) és képalkotó (RTG., UH, CT, MRI, endoscopos vizsgálatok) és egyéb fontosabb vizsgálatok ismertetése. Konzilium fogalma, jelentősége.
3. hét: Diagnózis felállítása. Zárójelentés szerkezete, részei, az epikrízis szerkezete.
4. hét: Bőr, nyálkahártyák, nyirokcsomók vizsgálata.
5. hét: Emlők, mellkas (szív, tüdő) vizsgálata.
6. hét: Has vizsgálata (gastrointestinalis rendszer, máj, lép).
7. hét: Húgyúti rendszer és a külső nemi szervek vizsgálata.
8. hét: Arteriák, vénák vizsgálata.
9. hét: Mozgásszervek vizsgálata.
10. hét: Idegrendszer vizsgálata.
11. hét: Vérnyomásmérés, pulzus és légzés vizsgálata (pulzus- és légzéstípusok). Láz típusok.
12. hét: Testtömeg-index, haskörfogat és haskörfogat/csípő hányados számítása, ezek jelentősége.
13. hét: Anamnézis felvétel, betegvizsgálat gyakorlása, kórlapok kitöltése.
14. hét: Anamnézis felvétel, betegvizsgálat gyakorlása, kórlapok kitöltése.

A levelező képzésben a tematikában felsorolt anyag tananyag a félév során 1x5 órában tömbösítve kerül oktatásra, gyakorlásra.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az egészség fogalmát és kritériumait valamint az ember szomatikus, pszichés és szociális állapotának sajátosságait, képességeit:
- részt venni az egészségügyi és/vagy szociális ellátás valamennyi szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munka folyamataiban
- az alapvetőanamnesztikus adatok felvételére és betegvizsgálati módszerek elvégzésére, az észlelt elváltozások értékelésére, segítve az orvosi tevékenységet.

Kötelező irodalom:

Tierney LM, McPhee SJ, Papadakis MA (szerk.): Korszerű orvosi diagnosztika és terápia. (5. magyar kiadás), Melánia Könyvkiadó, Budapest, 2003.

Szarvas F- Csanády M: Belgyógyászati fizikális diagnosztika. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati órákon a részvétel kötelező. A hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Betegágy melletti esetbemutató, anamnézis felvétel, fizikális betegvizsgálat elvégzése, a vizsgálat során észlelt elváltozások értékelése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Gyakorlati.

Ajánlott irodalom:

- Petrányi Gyula (szerk.): Belgyógyászat. Tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Belgyógyászat II.

Hét

1. hét: Belgyógyászati anamnesis, fizikális vizsgálat, laboratóriumi és egyéb vizsgálatok. A diagnózis felállítása, zárójelentés, epikrízis. Panaszok, tünetek, fizikális és eszközös vizsgálatok a vérkeringési rendszer betegségeiben. Systolés és diastolés dysfunctio. Cardialis decompensatio. Asthma cardiale, oedema pulmonum, cardiogen shock. Cor pulmonale.
2. hét: Angina pectoris. Myocardialis infarctus. A myocardialis infarctus sürgősségi ellátása. Arteriás és vénás thrombosis. Tüdőembolis.
3. hét: Pitvarfibrillatio. Kamrafibrillatio. A hypertonia okai, diagnosztikája, kezelése. A hypertoniás krízis sürgősségi ellátása.
4. hét: A légzőrendszer betegségei: Fizikális és eszközös vizsgálatok a légzőrend szer betegségeiben. Felsőlégtúti infectiók. Krónikus obstruktív légzőszervi betegségek: bronchitis chr., emphysema pulmonum. Pneumoniák. Asthma bronchiale. Légzési elégtelenség diagnosztikája ellátás. Tüdődaganatok.
5. hét: A gyomor és bélrend szer betegségei: A nyelőcső betegségei (reflux, achalasia, daganatok). A gyomor betegségei: gastritisek, ulcus, daganatok). A belek betegségei (gyulladásos bélbetegségek, felszívódási zavarok, functionalis bélbetegségek, daganatok).
6. hét: A máj-, epeutak és hasnyálmirigy betegségei: Icterusok differenciál-diagnosztikája. Parenchymás májbetegségek (zsírmáj, hepatitisek, cirrhosis hepatis). Epehólyag, epeutak betegségei (epekö, epevezeték-kő, epehólyag gyulladás). Peritonitis. Heveny- és idült hasnyálmirigy gyulladás.
7. hét: Anyagcsere betegségek: Kóros soványság és elhízás. Hyperlipidaemiák. Az arteriosclerosis pathogene sise és szövődményei. A neuroendokrin rendszer betegségei: A neuroendokrin rendszer működése. Pajzsmirigy betegségek (hyper- és hypothyreosis). Mellékvesekéreg és -velő betegségei: Cushing-, Cohn-syndroma, Addison-kór, pheochromocytoma.
8. hét: Diabetes mellitus: I. és II. típusú cukorbetegség (epidemiologia, tünettan, diagnosztika, kezelésük). A cukorbetegség acut szövődményei (hyper- és hypoglykaemiás coma). A cukorbetegség krónikus szövődményei.
9. hét: Vese- és húgyúti betegségek: A húgyúti rendszer bakteriális betegségei. Akut és krónikus veseelégtelenség. Dialízis. Mozgásszervi betegségek: Osteomalacia és rachitis. Osteoporosis. Osteoarthritis.
10. hét: Immunológia: Az immunrend szer részei és működése. Allergiás betegségek (epidemiologia, tünettan, diagnosztika, kezelésük, megelőzésük).
11. hét: Vérképzőrendszeri betegségek: Anaemiák okai, tünetei, differenciál-diagnosztikája, kezelésük (vashiány, megaloblastos, haemolytikus anaemiák, a krónikus betegségekhez társuló anaemia).
12. hét: Thrombocytopeniák (okai, tünetei, kezelésük). Consumptiós coagulopathiák (DIC, TTP/HUS, HELLP-syndroma). Agranulocytosis.
13. hét: Belgyógyászati onkológia: Rákmegelőző állapotok. A rosszindulatú betegségek epidemiológiája, diagnosztikája és kezelése.
14. hét: A fertőző betegségek kórokozói, epidemiológiája, járványtana, okai és tünetei. Fizikális és laboratóriumi vizsgálatok fertőző betegségeken. A fertőző betegségek kezelése és megelőzése.

A levelező képzésben a tematikában felsorolt tananyag a félév során 2x5 órában kerül oktatásra.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató ismeri a leggyakoribb és népegészségügyi szempontból legfontosabb belgyógyászati betegségek epidemiológiai jellemzőit, klinikai kórlefolyását a legmodernebb diagnosztikus eszközöket és alkalmazható gyógykezelést. Képes felismerni a betegségek szövődményeit, illetve prevenció feladatokat ellátni.

Megfelelő ismeretek birtokában segédkezik belgyógyászati vizsgálatoknál, képes gyógyszerelni az orvos utasítása alapján. Acut helyzetekben képes elsősegély nyújtására, sürgősségi ellátásra az adott kórképben.

Kötelező irodalom:

Boda Zoltán – Bakó Gyula: Klinikai alapismeretek fogorvos- és gyógyszerészhallgatóknak. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2001. pp. 33-393.

Petrányi Gyula: Belgyógyászat tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Oktató által kiadott elektronikus jegyzet.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Kollokvium.

Ajánlott irodalom

Tulassay Zsolt: A belgyógyászat alapjai I-II. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2007. pp. 1-1759.

Belgyógyászat III.

Hét

1. hét: A keringési rendszer betegségei: Szívbillentyű hibák (vitiumok). Az endocardium, myocardium és pericardium betegségei (gyulladások). Pericardialis tamponád.
2. hét: Ingerképzési és ingervezetési zavarok (a pitvar- és kamrafibrilláció kivül).
3. hét: Tüdőtuberculosis. A mellhártya betegségei (pleuritisek).
4. hét: Anyagcsere betegségek: Hiánybetegségek (hypovitaminózisok). Kószvény.
5. hét: A neuroendocrin rendszer betegségei: A hypophysis betegségei. A mellékpajzsmirigy betegségei (hyperparathyreosis).
6. hét: Vese- és húgyúti betegségek: Immun-pathogenezisű vesebetegségek. Glomerulonephritisek.
7. hét: Mozgásszervi betegségek: Öröklődő csont- és kötőszöveti betegségek. Öröklődő és szerzett myopathiák. Szeronegatív arthritisek.
8. hét: Immunológiai kórképek: Veleaszületett és szerzett immunhiányos állapotok. Autoimmun kórképek (SLE, Rheumatoid arthritis és egyéb systemás autoimmun betegségek).
9. hét: Veleaszületett és szerzett vérzékenység.
10. hét: Veleaszületett és szerzett thrombophiliák.
11. hét: Anaemia aplastica. Myelodysplasiás syndromák. Acut leukaemiák.
12. hét: Krónikus myeloid leukaemia és Ph negatív krónikus myeloproliferatív kórképek (polycythaemia vera, essentialis thrombocythaemia, myelofibrosis).
13. hét: Krónikus lymphoid leukaemia. Myeloma multiplex.
14. hét: Hodgkin-kór. Non-Hodgkin lymphomák.

Levelező tagozaton az ismeretek tömbösítve, 1x5 órában kerülnek ismertetésre.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató ismeri a gyakoribb és népegészségügyi szempontból fontosabb belgyógyászati betegségek epidemiológiai jellemzőit, klinikai kórlefolását a legmodernebb diagnosztikus eszközöket és alkalmazható gyógykezelést. Képes felismerni a betegségek szövődményeit, illetve prevenció feladatokat ellátni. Megfelelő ismeretek birtokában segédkezik belgyógyászati vizsgálatoknál, képes gyógyszerelni az orvos utasítása alapján. Acut helyzetekben képes elsősegély nyújtására, sürgősségi ellátásra az adott kórképben.

Kötelező irodalom:

Boda Zoltán – Bakó Gyula: Klinikai alapismeretek fogorvos- és gyógyszerészhallgatóknak. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2001. pp. 33-393.

Petrányi Gyula: Belgyógyászat tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Oktató által kiadott elektronikus jegyzet.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: -**A vizsgára bocsátás feltételei:**

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Kollokvium.

Ajánlott irodalom:

Tulassay Zsolt: A belgyógyászat alapjai I-II. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2007. pp. 1-1759.

Belgyógyászat IV.**Az előadások tematikája**

1. hét:

Klinikai propedeutika. Belgyógyászati diagnosztika alapvető módszerei, anamnesis felvétel.
Fizikális vizsgálat: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás. Laboratóriumi vizsgálatok, azok normál- és kóros értékei.

2. hét

A vérkeringési rendszer vizsgálata, szív- és EKG vizsgálat. A mellkas vizsgálata, szív- és tüdőhallgatózási leletek. Panaszok, tünetek, fizikális és eszközös vizsgálatok a vérkeringési rendszer betegségeiben.

3. hét

A vérkeringési rendszer betegségei, a mellkasi fájdalom okai, differenciál-diagnosztikája.

4. hét

Vérnyomásmérés, a vérnyomás változásai, hypo- hypertonia, hypertoniás crisis.

5. hét

A szív akut és krónikus betegségei, tünettana, kezelése.

6. hét

Acut coronaria syndroma kialakulása, tünetei, kezelése, szívritmuszavarok.

7. hét

Artériák, vénák betegségei, tünetei, kezelése.

8. hét

Keringési elégtelenség típusai, felismerése, tünetei. Szívelégtelenség kialakulása, ellátása.

9. hét

Perifériás keringési elégtelenség kialakulása, shock típusai. Syncope, collapsus okai, tünetei, ellátása.
Cor pulmonale, embolia pulmonum.

10. hét

A légzőrendszer, a tüdő vizsgálata. Felső légúti betegségek. Acut légzőszervi betegségek tünetei, kezelése.

11. hét

Alsó légúti betegségek, krónikus légzőszervi megbetegedések tünetei, kezelése.

12. hét

Légzési elégtelenség diagnosztikája. Tüdődaganatok.

13. hét

- A mellhártya betegségei, mellkasi folyadékgyülem diagnosztikája.
14. hét
A tudatzavar belgyógyászati értékelése, differenciál-diagnosztikája, delirium, demencia felismerése, kezelése.

Kórházi gyakorlat tematikája:

1. hét.
Anamnesis felvétel. Fizikális vizsgálat: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás.
2. hét
Anamnesis felvétel. Fizikális vizsgálat: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás.
3. hét
Vérnyomásmérés gyakorlása.
4. hét
Mellkas vizsgálata, kopogtatása, a szív, a tüdő hallgatózása.
5. hét
Szív tájékozomatóiája. EKG vizsgálat.
6. hét
Esetvizsgálat: angina pectoris
7. hét
Esetvizsgálat: STEMI, NSTEMI, EKG elemzés.
8. hét
Esetvizsgálat: Szívelégtelenség
9. hét
Esetvizsgálat: cor pulmonale, embolia pulmonum.
10. hét
Esetvizsgálat: acut és krónikus légzőszervi betegségek
11. hét
Esetvizsgálat: acut és krónikus légzőszervi betegségek.
12. hét
Esetvizsgálat: légzési elégtelenség felismerése.
13. hét
Esetvizsgálat: mellkasi folyadékgyülem vizsgálata, felismerése.
14. hét
Esetvizsgálat: tudatzavar- differenciál diagnosztika, összefoglalás, konzultáció.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók a mentőtiszt szakirányon ismerik:

- a fizikális vizsgálat alapjait,
- a mentésben használatos korszerű eszközöket, gyógyszereket, kötszereket, műszereket,
- sürgősségi ellátást igénylő betegségeket és helyzeteket.

Az ápoló és betegellátók a mentőtiszt szakirányon alkalmasak:

- legyen a sürgősségi betegellátás körülményei között szükségessé váló egyes orvosi beavatkozások szakszerű és biztonságos elvégzésére.

Kötelező irodalom:

Belgyógyászat. Tömör összefoglalás Szerk.: Petrányi Gyula Bp., Medicina 2003.

Szarvas Ferenc – Csanády Miklós: Belgyógyászati fizikális diagnosztika Bp., Semmelweis Kiadó 2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Aktív részvétel a gyakorlatokon.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Elméleti-órákon a részvétel ajánlott. A gyakorlati órákon a részvétel kötelező. Hiányzás pótlása a TVSZ-ben meghatározottak szerint.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Minimum vizsgakérdések ismerete.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Szóbeli vizsga.

Ajánlott irodalom:

Petrányi Gyula: Belgyógyászati diagnosztika Bp., Medicina 1996.

Petrányi Gyula (szerk.): Belgyógyászat. Tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Belgyógyászat V.**Kórházi gyakorlat tematikája:**

1. hét

A belgyógyászati kivizsgálás főbb lépései (személyi adatok, anamnézis típusai, fizikális vizsgálatok: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatóság).

2. hét

Alapvető laboratóriumi (vérkép, We., vércukor, elektrolitok, májfunkció, vesefunkció, vizelet általános+üledék) és képalkotó (RTG., UH, CT, MRI, endoscopos vizsgálatok) és egyéb fontosabb vizsgálatok ismertetése.

3. hét

Diagnózis felállítása, dokumentáció.

4. hét

Bőr, nyálkahártyák, nyirokcsomók vizsgálata.

5. hét

Emlők, mellkas (szív, tüdő) vizsgálata.

6. hét

Has vizsgálata (gastrointestinalis rendszer, máj, lép).

7. hét

Húgyúti rendszer és a külső nemi szervek vizsgálata.

8. hét

Arteriák, vénák vizsgálata.

9. hét

Mozgásszervek vizsgálata.

10. hét

Idegrendszer vizsgálata.

11. hét

Vérnyomásmérés, pulzus és légzés vizsgálata (pulzus- és légzéstípusok). Láztípusok.

12. hét

Testtömeg-index, haskőrfogat és haskőrfogat/csipő hányados számítása, ezek jelentősége.

13. hét

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat gyakorlása, dokumentációk.

14. hét

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat gyakorlása, dokumentációk.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A fizikális és eszközös vizsgálatok alapos ismerete, gyógyintézeti és helyszíni körülmények között.

Kötelező irodalom:

Belgyógyászat. Tömör összefoglalás Szerk.: Petrányi Gyula Bp., Medicina 2003.

Szarvas Ferenc – Csanády Miklós: Belgyógyászati fizikális diagnosztika Bp., Semmelweis Kiadó 2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Aktív részvétel a gyakorlatokon.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Gyakorlatokon történő részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Ajánlott irodalom:

Petrányi Gyula: Belgyógyászati diagnosztika Bp., Medicina 1996.

Petrányi Gyula (szerk.): Belgyógyászat. Tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Belgyógyászat VI.

Az előadások tematikája

1. hét.
Lázás állapotok differenciál-diagnosztikája.
2. hét
Hasi katasztrófák, acut pancreatitis, cholelithiasis. Hasi kórképek, tumorok.
3. hét
A nyelőcső, a gyomor betegségei, diagnosztikája, kezelése.
4. hét
A belek gyulladós, daganatos betegségei, diagnosztikája, kezelése.
5. hét
A máj gyulladós betegségei. Cirrhosis hepatis. Az epehólyag és az epeutak betegségei, diagnosztikája, kezelése.
6. hét
A hasnyálmirigy és a hashártya betegségei, diagnosztikája, kezelése.
7. hét
A vesék gyulladós megbetegedése, egyéb vesebetegségek.
8. hét
Anyagcsere, endocrin betegségek diagnosztikája.
9. hét
A hypophysis betegségei. A pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy betegségei, diagnosztikája, kezelése.
10. hét
A mellékvesék és a gonadok endocrin betegségei, diabetes mellitus.
11. hét
Zsírsanyagcsere zavarok, elhízás.
12. hét
Anaemiák, leukémiák. Haemostasis zavarai, egyéb vérképzőszervi betegségek.
13. hét
Geriátriában gyakori kórképek diagnosztikája, kezelése.
14. hét
Összefoglalás, konzultáció

Kórházi gyakorlat tematikája:

1. hét
Gyomorbetegek vizsgálata, diagnosztizálása
2. hét
Gyomorbetegek vizsgálata, diagnosztizálása
3. hét
Májbetegek vizsgálata, diagnosztizálása
4. hét
Esetvizsgálat: cirrhosis hepatis
5. hét
Epebetegek vizsgálata, diagnosztizálása
6. hét

- Hasnyálmirigy és hashártya betegségek diagnosztizálása
- 7. hét
Vesebeteg vizsgálata, vizeletvizsgálat
- 8. hét
Vesebeteg vizsgálata, vizeletvizsgálat
- 9. hét
Esetvizsgálat: hypophysis betegségek diagnosztizálása
- 10. hét
Pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy betegségek diagnosztizálása
- 11. hét
Mellékvese és a gonadok endokrin betegségek diagnosztizálása
- 12. hét
Esetvizsgálat: Diabetes mellitus
- 13. hét
Esetvizsgálat: anaemia, leukemia, véreredmények értékelése
- 14. hét
Megbeszélés

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A belgyógyászati diagnózis felállítása a rendelkezésre álló eszközös-, valamint a fizikális vizsgálat tükrében, valamint a helyszíni terápiás elvek alkalmazása a zajló kórfolyamatnak megfelelően.

Kötelező irodalom:

Belgyógyászat. Tömör összefoglalás Szerk.: Petrányi Gyula Bp., Medicina 2003.

Szarvas Ferenc – Csanády Miklós: Belgyógyászati fizikális diagnosztika Bp., Semmelweis Kiadó 2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Aktív gyakorlati részvétel.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Gyakorlati órákon történő részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Szóbeli vizsga.

Ajánlott irodalom:

Petrányi Gyula (szerk.): Belgyógyászat. Tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Belgyógyászat VII.

Kórházi gyakorlat tematikája:

1-14. hét

A belgyógyászati kivizsgálás főbb lépései (személyi adatok, anamnézis típusai, fizikális vizsgálatok: megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatóság).

Alapvető laboratóriumi (vérkép, We., vércukor, elektrolitok, májfunkció, vesefunkció, vizelet általános+üledék) és képalkotó (RTG., UH, CT, MRI, endoscopos vizsgálatok) és egyéb fontosabb vizsgálatok ismertetése.

A belgyógyászati betegek teljes vizsgálata, diagnózisalkotás, terápiás javaslat, dokumentáció.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A belgyógyászati diagnózis felállítása a rendelkezésre álló eszközös-, valamint a fizikális vizsgálat tükrében, valamint a helyszíni és gyógyintézeti terápiás elvek alkalmazása a zajló kórfolyamatnak megfelelően.

Kötelező irodalom:

Belgyógyászat. Tömör összefoglalás Szerk.: Petrányi Gyula Bp., Medicina 2003.

Szarvas Ferenc – Csanády Miklós: Belgyógyászati fizikális diagnosztika Bp., Semmelweis Kiadó 2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A gyakorlaton történő aktív részvétel

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Gyakorlaton történő részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:**A vizsgára bocsátás feltételei:****Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):****Ajánlott irodalom:**

Petrányi Gyula (szerk.): Belgyógyászat. Tömör összefoglalás. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2003.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kárpáti István
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Biofizika, képző eljárások és műszaki alapismeretek	
A tantárgy angol neve: Biophysics, Imaging Diagnostic Techniques and Technical Basics	
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Bacsó Zsolt	
Ajánlott félév	I.
Tantárgyi kód	EKEE-102-00N EKEE-102-00L
Nappali tagozat heti óraszám	1+0
Levelező tagozat félévi óraszám	5+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	nincs

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak / Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Ápolás és betegellátás alapszakon kötelező, alapozó törzstantárgy.

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszakon kötelezően választható alapozó törzstantárgy

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgató megismertetése a modern biofizika alapjaival.

Oktatás típusa:

Előadás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:**A tantárgy részletes leírása:**

A tantárgy tartalma:

A kurzus tárgyalja a hagyományos és a korunkbeli medicinában alkalmazott orvos-fizikai vizsgálómódszerek alapjait, a korszerű diagnosztikus képalkotó eljárások és terápiás alkalmazások fizikai sarokpontjait. A tantárgy oktatása során betekintést nyújtunk a fizika, biofizika illetve orvosi fizika molekuláris alapjaiba, hogy hallgatóink képesek legyenek számukra szükséges mértékben tájékozódni korunk modern molekuláris medicinájában. Az oktatás során a hallgatók megismerik az élettani folyamatok fizikai alapjait, illetve a felhasznált modern műszerek fizikai működési elvét.

Az előadások tematikája**Hét**

1. Mechanikai alapismeretek, biomechanika
2. Alapvető fizikai ismeretek, atomfizika, elektromágneses hullámok
3. Az atommag fizikája, radioaktivitás, sugárbiológia, radiobiofizika
4. Ionizáló sugárzások hatása az élő szervezetre, alapvető dózisegységek
5. Izotópok és alkalmazásuk az orvosi gyakorlatban
6. Fizikai képalkotó módszerek az orvos-diagnosztikában
7. Röntgen diagnosztika, CT, SPECT, PET
8. NMR vizsgálat alapjai
9. Az ultrahang tulajdonságai és orvosi-biológiai alkalmazásai
10. A diffúzió jelentősége az élő szervezetekben
11. Anyagcsere és transzport biofizikája
12. A légzés és keringés biofizikája
13. A sejtmembránok biofizikája, membrán modellek
14. Bioelektromos jelenségek, elektrokardiográfia

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:**Kötelező irodalom:**

Orvosi biofizika. (A könyv megfelelő részei.) Szerkesztette: Damjanovich Sándor és Mátyus László, Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 2000

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli

Ajánlott irodalom:

Orvosi biofizika. (A könyv megfelelő részei.) Szerkesztette: Damjanovich Sándor, Fidy Judit és Szöllösi János, Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 2006

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Bacsó Zsolt
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Biokémia	
A tantárgy angol neve: Biochemistry	
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kalapos István	
Ajánlott félév	II.
Tantárgyi kód	EKEE-103-00N, EKEE-103-00L
Nappali tagozat heti óraszám	2+0
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	3
Vizsgakövetelmény	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	Funkcionális anatómia I-II.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak / Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, alapozó törzstantárgy

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy *célja*: a fehérjék, enzimek bemutatása után a legfontosabb anyagcsere útvonalak és azok sejt- és szervbiokémiai összefüggéseinek ismertetése, melyek ismerete képessé teszi a hallgatót a szakmai tárgyak klinikai kémiai, klinikai biokémiai ismereteinek elsajátítására és rendszerezésére.

Oktatás típusa:

Előadás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

1. hét Metabolizmus

Az anyagcsere folyamatok általános jellemzése. Katabolizmus. Anabolizmus.

Az enzimek kémiai természete. Az enzim katalízis molekuláris mechanizmusa.

Az enzimműködést befolyásoló anyagok és hatások. Koenzimek. Hidrogénion koncentráció, a hőmérséklet és a fémionok hatása az enzim aktivitásra. Az enzimaktivitás gátlása. Enzimek csoportosítása az általuk katalizált folyamatok típusa szerint.

2. hét Szénhidrátok intermedier anyagcseréje

Cukrok lebontása. Glikolízis. A hexokináz és a glükokináz aktivitását befolyásoló anyagok. Tejsav keletkezése. Etilalkoholos erjedés. Aerob glikolízis. A poliszacharidok lebontása. A keményítő emésztése - hidrolízis. A glikogén lebontása - foszforolízis.

3. hét Szénhidrátok intermedier anyagcseréje II.

Glükoneogenezis: A glükóz szintézis legjelentősebb alapanyagai és lépései. A glikolízis és glükoneogenezis folyamatainak összehasonlítása.

Glikogén bioszintézise, a szintézis szabályozása. A lánc növekedése, a láncelágazások kialakulása. A glikogén lebontásának és szintézisének összehangolt szabályozása.

4. hét Lipidek intermedier anyagcseréje

A zsírsajtekben tárolt zsírok lebontását katalizáló lipáz aktiválódása. A zsírsavak oxidációja: telített zsírsavak béta oxidációja, monoén zsírsavak oxidációja, polién zsírsavak oxidációja. Ketogenezis. Zsírsavak bioszintézise, a szintézis szabályozása, kapcsolata a szénhidrát anyagcserével. Trigliceridek szintézise. Koleszterin szintézise.

5. hét Citrátkör

Az egyes reakciók és az azokat katalizáló enzimek bemutatása. A citrát kör folyamatainak intenzitását befolyásoló tényezők.

6. hét Fehérjék intermedier anyagcseréje

A fehérjék lebontása. Az aminosavak szénláncának átalakulási lehetőségei. Transzaminálás. Karbamid szintézis. Hemoglobin szintézis és lebontás.

7. hét Nukleotidok bioszintézise.

A purin és pirimidin bázisok de novo szintézise. A purin váz atomjainak eredete.

8. hét Elektron transzport, oxidatív foszforiláció.

A mitokondrium szerkezete és az egyes folyamatok helye. Az elektrontranszport helye az anyagcserében. Az elektrontranszport rendszer.

9. hét Az idegrendszer biokémiája

Az agyszövet anyagcseréje, vér-agy gát az idegszövet kémiai felépítése. A neuron elektromos sajátosságai. Az ingerület átvitel mechanizmusának biokémiája.

10. hét Az idegrendszer biokémiája II.

Neurotranszmisszió. A központi idegrendszer transzmitterei: kolinerg, dopaminerg, szerotoninerg, GABAerg neuronok. Perifériás idegrendszer transzmitterei, kolinerg, noradrenerg és adrenerg efferens neuronok.

11. hét A táplálkozás biokémiája:

Az emésztés, szájüreg, gyomor, vékonybél, vastagbél, az emésztőnedvek aktív faktorainak szekréciója. A felszívódás biokémiája, az egyes tápanyagok felszívódása. A táplálék biokémiai szempontból, az ember átlagos tápanyag szükséglete.

12. hét A máj biokémiája

Anyagcsere folyamatai: szénhidrát anyagcsere, fehérje, aminosav, lipid anyagcseréje, raktározó szerepe.

Vízoldható és zsírolható vitaminok.

13. hét A vér biokémiája

Kémiai összetétele, a vérplazma fehérjék. A vér alakos elemei: eritrociták, leukociták, trombociták. A vér oxigén és széndioxid szállítása: hemoglobin, mioglobin.

14. hét A vér biokémiája II.

A vérzéscsillapítás biokémiája, a vérzéscsillapítás specifikus folyamatai. A vérfolyékonyság fenntartása. A trombolízis a vérzéscsillapítás és fibrinolízis fontosabb fehérvérjéi.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:
az emberi szervezetben zajló alapvető biokémiai folyamatokat.

Kötelező irodalom:

- Gaál Ödön: Biokémia (előadás vázlatok)
- (Haynal I. Egészségtudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Orvosi Biokémia, Szerkesztette: Ádám Veronika, Második kiadás, Medicina Kiadó, 2001.
- Biokémia és Molekuláris Biológia II. (Anyagcsere). Sillabusz orvostanhallgatóknak. Szerkesztette: Fésüs László, Harmadik kiadás, Egyetemi jegyzet, DE OEC, Debrecen, 2001
- Biokémia és Molekuláris Biológia III (Sejt- és Szervbiokémia) Sillabusz orvostanhallgatóknak. Szerkesztette: Fésüs László, Harmadik kiadás, Egyetemi jegyzet, DE OEC, Debrecen, 2001
- Dr. Fábry Zoltán: Biokémia. Oktatási segédanyag. DE EFK, Nyíregyháza, 2002

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Család és gyermekvédelem	
A tantárgy angol neve: Family and Child Protection	
Tanszék neve: Szociális Munka Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Sipos László	
Ajánlott félév:	IV. félév
Tantárgyi kód:	EKTT-156-00N EKTT-156-00L
Nappali tagozat heti óraszám:	14+14
Levelező tagozat félévi óraszám:	5+5
Kredit:	2
Vizsgakövetelmény:	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend:	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Szülésznő szakirány
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelezően választható

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgató megismerje a gyermekvédelem rendszerét és jogi szabályozását, valamint ismerje az alapellátás és szakellátás keretében végzendő szociális munkát, és hathatós segítséget tudjon nyújtani a hatósági intézkedési formák ismeretében.

Oktatás típusa:

Előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

1. A gyermek- és ifjúságvédelem fogalma, célja, szükségessége, alanyai és jogi szabályozása.
2. A család, valamint a társadalmi szervezetek szerepe, a prevenció lehetőségei. A veszélyeztetettség fogalma, ösztársadalmi okai, következményei, megnyilvánulási formái.
3. A gyermek- és ifjúságvédelem történeti áttekintése. Az állami gyermekvédelem és intézményrendszere.
4. A gyámügyi eljárások jogi szabályai. A nevelésbe vétel intézményei és jogi szabályozása. A gyermek és fiatalkorúak vagyonszármazékainak védelme. A büntetőjog eszközei a gyermekvédelemben.
5. A gyermek- és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények és a gyermek- és fiatalkorú bűnözés sajátosságai. A gyermek- és fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények jellemző vonásai.
6. A szabálysértési jog eszközei a gyermek- és ifjúságvédelemben.
7. A gyermekvédelmi alapellátási formák: gyermekjóléti szolgáltatás, napközbeni ellátási formák, átmeneti gondozás.
8. Szakellátási formák: a területi gyermekvédelmi szolgáltatás, a Gyermekvédelmi Szakszolgálati Intézet szervezeti felépítése, feladatai, hatásköre. Nevelőszülői hálózat, nevelőszülői formák, nevelőszülővé válás folyamata.
9. Szakellátási formák: Egyéb otthont nyújtó ellátási formák.
10. Az állami gondoskodásban lévő gyermek kapcsolattartása vérszerinti szüleikkel. Utógondozás, utógondozói ellátás.
11. Az örökbefogadás lehetőségei, gyakorlata, pedagógiai és pszichológiai dilemmái.
12. Segítő szerep a gyermekvédelmi munkában.
13. Az állami gondoskodásban élők által és sérelmükre elkövetett bűncselekmények sajátosságai, jellemző vonásai. Fiatalkorúak pártfogó felügyelete, a hivatásos pártfogók tevékenysége.
14. A deviáns magatartási formák megjelenése a gyermek és ifjúság körében, megoldási lehetőségek.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- 1997. évi XXXI. törvény „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” és annak végrehajtási rendeletei (15/1998 NM rendelet)
- Sipos László: Fejezetek a gyámság és a gyámügy jogtörténetéből. Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar, Nyíregyháza, 2004.
- Sipos László: A gyermekkorúak által elkövetett bűncselekmények alakulása és a gyermekbűnözés specifikumai. A Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Nyíregyháza Tudományos Közleményei III. Nyíregyháza, 2005. (147-162. oldal)
- Sipos László: A gyermekbűnözés – és kutatásának problémái. Tudományos előadások Egészségügyi Főiskolai jegyzetek 7. Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Nyíregyháza 2006. (5-15. oldal)
- Gyermek – család – társadalom (Szociális munka gyermekes családokkal Kézikönyv) Szerkesztette: Szilvási Léna Budapest, 1996.
- **Veczkó József: A gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai alapjai. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.**
- Szemelvények a hazai gyermek- és ifjúságvédelem irodalmából Szerk.: Gáti Ferenc. Tankönyvkiadó, Bp. 1989. 21-54., 85-98., 107-135., 181-199., 313-377.
- Hanák Katalin: Társadalom és gyermekvédelem. Akadémia Kiadó Bp. 1983. 46-124.
- Közösségi mentálhigiéne. Gondolat, Bp., 1983. 21-56.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli.

Ajánlott irodalom:

- **Könczei György: Fogyatékosok a társadalomban. Gondolat, Bp. 1986.**
- **Bagdy Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok. Tankönyvkiadó, Bp. 1986.**
- **Murányi Kovács Endréné-Kabainé Huszka Antónia: A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája**
- **Változó család-, gyermek- és ifjúságvédelem. Szerk.: Orbán István. Magyar Gyermek- és Ifjúságvédelmi Kamara kiadványa. Nyíregyháza, 1992.**
- **Herczog Mária: A gyermekvédelem dilemmái Pont Kiadó, Budapest 1997.**
- **Kallódó gyermekek Szerkesztette: Mojzesné Dr. Székely Katalin Hajdú-Bihar megyei Pedagógiai Intézet Debrecen 1991.**
- **Tanulmányok, cikkek a fővárosi gyermekvédelem köréből 1-57 kötet. Kézirat. 1977-1992-ig**
- **Család, gyermek, ifjúság c. folyóirat ismerete**
- **Szociális munka és az Esély c. folyóiratok ide vonatkozó cikkei**

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sipos László
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Szoboszlai Katalin
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Családgondozás I.- II.		
A tantárgy angol neve: Familycar I-II.		
Tanszék neve: Szociális Munka Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Sárváry Andrea		
Családgondozás	I.	II.
Ajánlott félév	V.	VII.
Tantárgyi kód nappali	EKTT-120-01N	EKTT-120-02N
Tantárgyi kód levelező	EKTT-120-01L	EKTT-120-02L
Nappali tagozat heti óraszám	14+0	0+28
Levelező tagozat félévi óraszám	5	10
Kredit	2	2
A tantárgy státusza	Kötelezően választható	Kötelezően választható
Vizsgakövetelmény	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	nincs	nincs

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:
mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve:
Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:
Nappali tagozat: aktuális órarend szerint
Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

Ajánlott tanterv:
Szociális munka alapszak tanterve

A félév oktatói:
Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:
A hallgatók megismerjék a rendszerszemléletű családi szociális munka irányzatait, területeit, ismereteket szerezzenek a családokkal végezhető szociális munka alkalmazásának lehetőségeiről, módszereiről.

Oktatás típusa:

Családgondozás I: előadás, Családgondozás II: gyakorlat

A hallgatók előadás formájában kapnak ismereteket a család működésében jelentkező problémákról és beavatkozást segítő problémakezelési módszerekről a szociális munkában.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktató felkészülése, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A témával összefüggésben megjelenő jogszabályok figyelemmel kísérése, a gyakorlati területek elvárásainak figyelembe vétele.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:
70+30 %

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás, szemináriumhoz fénymásolt segédanyag, internetes oldalak ajánlása, tömbösített időrend, csoportos irodalom-feldolgozás.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:
TDK, szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

Családgondozás I.

1. A család rendszerszemléletű értelmezése
2. A családi minták, szerepek és kapcsolatok rendszere és működése
3. A szociális munka eszközei és lehetőségei a családdal, mint klienssel való segítő kapcsolatban
4. A családokra irányuló szociális munka intézményei, szolgáltatásai, szociális munka beavatkozást igénylő problémák
5. Krízisek és a krízisintervenció módszerei a családokkal végezhető szociális munkában
6. Szociális munka hátrányos helyzetű családokkal
7. Családon belüli erőszak formái, a szociális munka beavatkozási eszközei és módszerei
8. Gyermekbántalmazás formái, a szociális munka beavatkozási eszközei és módszerei
9. Konfliktuskezelési módszerek a szociális munkában
10. Esetmegbeszélő csoport és a szupervízió szerepe a családokkal végezhető szociális munkában
11. Az állami gyermekvédelem és intézményrendszere
12. A veszélyeztetettség okai és következményei, a megelőzésben érdekelt köre és feladataik
13. A gyámügyi eljárások jogi szabályai
14. Az örökbefogadás lehetőségei, gyakorlata, pedagógiai és pszichológiai dilemmái.

Kötelező irodalom:

Dr. Sárváry Andrea: Egyén a családban, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2011.

Feuer Mária szerkesztette: A családsegítés elmélete és gyakorlata. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008.

Kecskés Éva: Dzsumbujisták Szociális Szakmai Szövetség Budapest, 2005.

Szöllősi Gábor: A családon belüli bántalmazás és a szociális szakma viszonyáról Család, gyermek, ifjúság, 2003/1. 5 – 25. oldal

P. Minuchin – J. Colapinto – S. Minuchin: Krízisről krízisre. A szegény családok kezelése ANIMULA Kiadó, Budapest, 2002.

Bárdos Kata: Alapvető eszközök a szociális munkában. In: Kézikönyv szociális munkásoknak. Szerkesztette: Kozma Judit. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 2002. 128-156. o.

Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kézikönyv a szociális munkásoknak. Kozma Judit szerk. Szociális Szakmai Szövetség, 2002. 157 – 185. oldal

Pik Katalin: Szupervízió a szociális munkában T-TWINS Kiadó Budapest, 2002.

Pik Katalin: A szociális munkások, munkahelyeik és szupervízoraik. Esély, 2001/2. 72-83. oldal

Insoo Kim Berg: Konzultáció sokproblémás családokkal Családterápiás sorozat 5. ANIMULA Kiadó Budapest, 2000.

Lovas Zsuzsa – Herczog Mária: Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. MÚZSÁK Kiadó, Budapest, 1999.

Morvai Krisztina: Terror a családban Kossuth Kiadó, 1998.

Szilvási Léna (szerk.) Gyermek – család – társadalom. Szociális munka gyermekes családokkal. Kézikönyv, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 1996.

Gill Gorell Barnes: Családterápia és gondozás. Családterápiás olvasókönyv sorozat II. Budapest, 1991.

Jogszabályok:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1/2000. SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (módosításai)

15/1998 (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (módosításai)

Ajánlott irodalom:

Kézikönyv KJK – KERSZÖV, Budapest, 2001.

A válás hatása a gyermekekre In: Bognár - Telkes: A válás lélektana HAAS and SINGER Alapítvány Budapest, 1994. 96 - 109. o.

Szilvási Léna (szerk.) Gyermek – család – társadalom. Szociális munka gyermekes családokkal. Kézikönyv, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 1996.

Szöllösi Gábor: Hogy fogalmunk legyen róla... Esély 2000/4. 39 – 71. oldal

Kerecsi Klára: A védtelen gyermek Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Bp. Diósi Ágnes: A cigány családsegítés kérdőjelei Esély 1992. 2. 81-86.

Pik Katalin: A cigánygyerekek és az óvoda esete - I. Esély 2000. 6. 24 - 42. oldal

Pik Katalin: A cigánygyerekek és az óvoda esete - II. Esély 2001. 47-60. o. oldal

Szexuális gyermekbántalmazás a családban szerkesztette: Széchezy Orsolya, ANIMULA Kiadó, Budapest, 2001.

Gyermekbántalmazás I – II. Tanulmánygyűjtemény szerkesztette: Lakner Zoltán – Tordainé Vida Katalin – Tordai Vilmos, VJKTF Esztergom, Kalendart Kiadó, 1997.

Mediációs Szöveggyűjtemény Szerkesztette: Kertész Tibor Partners Hungary Alapítvány, Budapest, 2001.

Család, gyermek, ifjúság, Szociális munka, az Esély és a HÁLÓ c. folyóiratok ide vonatkozó cikkei

Ajánlott honlapok:

www.szochalo.hu

www.3sz.hu

www.szmi.hu

<http://www.magyar-szupervizorok.hu/vezet.htm>

<http://konfliktuskezeles.lap.hu>

www.kapcsolatalapitvany.hu

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgatók ismereteket szereznek a családokkal végezhető szociális munka területeiről és módszereiről, beépítve a gyermekes családokra irányuló általános és speciális gyermekvédelmi feladatokat. A hallgatók jártasságot szereznek a szociális munka beavatkozási eszközeinek és lehetőségeinek alkalmazásában, a veszélyeztetettséget jelentő körülmények, problémák feltárásába, azok megfogalmazásában.

Évközi ellenőrzés:

Szemináriumi munkában való részvétel, a témákhoz tartozó szakirodalom feldolgozás.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az órák látogatása.

Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szabályai az irányadóak.

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei:

A hallgatók a gyakorlati jegy megszerzéséhez zárthelyi dolgozatot írnak. Amennyiben nem sikerül az első alkalommal teljesíteni, B (újabb írásbeli), illetve C számonkérésre (szóbeli számonkérés két oktató jelenlétében) van lehetőség.

A vizsgára való jelentkezés:

nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

nincs vizsga

Családgondozás II.

1. Kapcsolatfelvétel családgondozást ellátó intézményekkel

- HUMAN-NET Alapítvány

- Gyermekjóléti Központ

2. Esetek feldolgozása, lehetőség szerint gyakorlati tapasztalatokat felhasználva, továbbá iratanyagból történő feldolgozás alapján.

3. Szeminárium keretében a megismert esetek 2-3 fős csoportok által történő prezentálása
4. Szituációk kiemelése, gyakorlatban való megjelenítése a feldolgozott esetekkel összefüggésben

Kötelező irodalom:

- Dr. Sipos László: A gyermekkorúak által elkövetett bűncselekmények alakulása és a gyermekbűnözés specifikumai In: Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar Tudományos Közlemények III. kötetében. Szerkesztette: Dr. Fábíán Gergely Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Nyíregyháza, (megjelenés dátuma: 2005. április).
- Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv. Budapest, KJK Kerszöv 2001.
- Kerezi Klára: A védtelen gyermek Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Bp. 1995.
- Szilvási Léna (szerk.) Gyermek – család – társadalom. Szociális munka gyermekes családokkal. Kézikönyv, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 1996.
- Szöllösi Gábor: Hogy fogalmunk legyen róla... Esély 2000/4. 39 – 71. oldal
- Szemelvények a hazai gyermek- és ifjúságvédelem irodalmából Szerk.: Gáti Ferenc. Tankönyvkiadó, Bp. 1989. 21-54., 85-98., 107-135., 181-199., 313-377.
- Veczkó József: A gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai alapjai. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

Jogszabályok:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1997. évi XXXI. törvény „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról”
- **149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról**
- 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

Ajánlott irodalom:

- Család, gyermek, ifjúság, Szociális munka, az Esély és a HÁLÓ c. folyóiratok ide vonatkozó cikkei

Ajánlott honlapok:

www.szochalo.hu

www.3sz.hu

www.szmi.hu

www.kapcsolatalapitvany.hu

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgatók megismerik a krízishelyzetet és veszélyeztetettséget előidéző problémák társadalmi és családi jellemzőit, ismereteket szereznek a családokkal végezhető szociális munka és a gyermekvédelem speciális területeiről, módszereiről, a kríziskezelésről és konfliktuskezelés technikáiról.

Évközi ellenőrzés:

Szemináriumi munkában való részvétel

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az órák rendszeres látogatása, és aktív részvétel a feldolgozó órákon, csoportos prezentáció teljesítése.

Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szabályai az irányadóak.

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei:

A hallgatók a gyakorlati jegy megszerzéséhez zárthelyi dolgozatot írnak. Amennyiben nem sikerül az első alkalommal teljesíteni, B (újabb írásbeli), illetve C számonkérésre (szóbeli számonkérés két oktató jelenlétében) van lehetőség.

A vizsgára való jelentkezés:

nincs vizsga

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Andrea
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Szoboszlai Katalin
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábrián Gergely
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Egészséges gyermek fejlődése, gondozása	
A tantárgy angol neve: Healthy Child Development and Care	
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Prof. Dr. Balla György	
Ajánlott félév:	IV. félév
Tantárgyi kód:	EKVM-108-00N
Nappali tagozat óraszám:	14+56
Levelező tagozat félévi óraszám:	-
Kredit:	5
Vizsgakövetelmény:	Kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend:	Anatómia II. EF30004 Élettan-kórélettan II. EF30010

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak – Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Az elméleti előadások fő célja:

Megismertesse a hallgatókkal a fogamzástól a serdülőkor végéig tartó időszak fejlődésének állomásait, összetevőit, a fejlődés feltételeit.

Az elméleti előadások specifikus célkitűzései:

- A hallgatók ismerjék meg és sajátítsák el a csecsemők és gyermekek élettani fejlődésének menetét.
- Ismerjék, a gyermek fejlődését meghatározó külső és belső tényezőket,
- Legyenek képesek a gyermekek fejlődésének elősegítésére vonatkozóan tanácsokat adni.

A gyakorlat fő célja:

A hallgató felkészítése az önálló munkavégzésre, szakszerű tanácsadásra. A hallgató a gyakorlatvezető irányítása mellett megismerkedik a csecsemőgondozás,- nevelés és a táplálás, gyakorlati munkájával.

A gyakorlati órák specifikus célkitűzései:

- A félév során a hallgató ismerje meg az újszülött fogadásának és elhelyezésének legideálisabb lehetőségeit,
- az alapvető gondozási műveleteket (fürdetés, pelenkázás, a csecsemő fogása, tartása, testméretek ellenőrzése),
- valamint a szoptatást és mesterséges táplálást.
- Ismerje meg és alkalmazza a gondozáshoz kapcsolódó nevelési feladatokat.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a képzőlusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

60: 40%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal, Gyakorlat: a csecsemő gondozástani szaktanterem korszerű eszközeinek használata.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

TDK, szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy *tartalma*: A fogamzástól a serdülőkor végéig tartó időszak fejlődésének állomásait, összetevőit a fejlődés feltételeit. A csecsemők és gyermekek élettani fejlődésének menete, annak megfigyelése, a fejlődés regisztrálására. A gyermekek fejlődését meghatározó külső és belső tényezők. Legyenek képesek a gyermekek fejlődésének elősegítésére vonatkozóan tanácsokat adni. A gyakorlatokon az alapvető gondozási-nevelési, táplálási feladatok megismertetése történik.

Elmélet:

1. hét: Bevezetés Életszakaszok.

Az intrauterin fejlődés:

- embrionális fejlődés
 - blasztogenezis,
 - organogenezis,
- A foetus fejlődése

2. hét: A megszületéskor bekövetkező változások.

- A légzés,
- A keringés,
- Az anyagcsere változásai.

Az érett újszülött jellemzői:

- Testtömege,
- Hossza,
- Testtartása,
- Testfelület- testtömeg aránya,
- Koponyacsontok jellegzetességei, fejkörfogata
- Mellbősége, mellkas, emlők
- Porcok,
- Bőr jellemzői
- Belső szervek: tüdő, máj, lép, gyomor, tüdő, vese, agy
- Az érett újszülött mozgásai
- Az érett újszülött reflexei
- Vérnyomása,
- Víz tartalma,
- Vizelete, széklete,

- Hőmérséklete, hőszabályozása
 - Hormonális működése,
 - Vér
 - Immunrendszer,
 - Érzékszervek, neurológiai jelek
- 3. hét: Az újszülött ellátása, az újszülött-korban fellépő sajátos elváltozások:**
- Apgar módszer
 - Nyák eltávolítása,
 - Szem ellátása,
 - Köldökellátás,
 - Fürösztés,
 - Gyomortartalom leszívása
 - A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége a szülőszobán, első mellre helyezés.
 - Feladatok az újszülött osztályon.
- 4. hét: Az újszülött-korban fellépő sajátos elváltozások:**
- Fiziológias testtömeg csökkenés,
 - Kiszáradásos láz,
 - Élettani sárgaság,
 - Újszülöttkori vérzékenység, Kvitamin profilaxis.
 - Hormonhatásokon alapuló elváltozások.
- 5. hét: Az egészséges csecsemő fejlődése, a hosszfejlődés, a testtömeg gyarapodása, a fognöves:**
- A csecsemő megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés fogalma, módszerei, jelentősége a védőnői munkában.
 - A fejlődés fogalma,
 - A hosszfejlődés fogalma, üteme, regisztrálása: a hossz-percentil táblázat használata
 - A testtömeg-gyarapodás fogalma, üteme, regisztrálása: a súly-percentil táblázat használata
 - A testhosszhoz számított testtömeg aránya
 - A gyermekkorai tápláltság megállapítása a védőnő munkájában.
 - Fejlődési Kvóciens
 - A fogzás fogalma, átbújási sorrend.
 - A fogzás tünetei, ezek enyhítése, babonák, tévhitek eloszlátása.
 - D-vitamin profilaxis
- 6. hét: Az egészséges csecsemő fejlődése 0-3 hónapos korig.**
- motoros,
 - mentális,
 - szociális fejlődés
 - védőnői feladatok, tanácsok a csecsemő egészséges fejlődésének előmozdítása érdekében.
- 7. hét: Az egészséges csecsemő fejlődése 3-6 hónapos korig, motoros, mentális, szociális fejlődés**
- motoros,
 - mentális,
 - szociális fejlődés
 - védőnői feladatok, tanácsok a csecsemő egészséges fejlődésének előmozdítása
- 8. hét: Az egészséges csecsemő fejlődése 6-9 hónapos korig, motoros, mentális, szociális fejlődés**
- motoros,
 - mentális,
 - szociális fejlődés
 - védőnői feladatok, tanácsok a csecsemő egészséges fejlődésének előmozdítása
- 9. hét: Az egészséges csecsemő fejlődése 9-12 hónapos korig, motoros, mentális, szociális fejlődés**
- motoros,
 - mentális,
 - szociális fejlődés
 - védőnői feladatok, tanácsok a csecsemő egészséges fejlődésének előmozdítása
- 10. hét: Az 1-3 éves gyermek fejlődése:**
- motoros,

- mentális,
- szociális fejlődés
- védőnői feladatok, tanácsok a gyermek egészséges fejlődésének előmozdítása

11. hét: Az óvodáskorú gyermek fejlődése

- motoros,
- mentális,
- szociális fejlődés
- védőnői feladatok, tanácsok a gyermek egészséges fejlődésének előmozdítása

12. hét: Az iskolaérett gyermek, a kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai

- Az iskolaérettség fogalma, kritériumai
- A tanköteles kor fogalma, kritériumai
- A kisiskolás gyermek:
 - motoros,
 - mentális,
 - szociális fejlődés
- védőnői feladatok, tanácsok a gyermek egészséges fejlődésének előmozdítása

13. hét: A gyermek fejlődésének sajátosságai praepubertásban és pubertás korban.

- A praepubertás, pubertás fogalma, időpontja, jellemzői.
- Az acceleráció fogalma.
 - motoros,
 - mentális,
 - szociális fejlődés
- védőnői feladatok, tanácsok a gyermek egészséges fejlődésének előmozdítása
- A gyermeki szervezet bioritmusa.

14. hét: A helyes szokások kialakításának módszerei. Az éntudat egészséges fejlődését a kompetencia kialakulását segítő szülői/gondozói magatartás.

- Szobatisztaságra nevelés,
- Helyes étkezési szokások kialakítása,
- Helyes tisztálkodási, öltözködési szokások kialakítása,
- Fogápolási szokások kialakítása

Gyakorlat:

0-14 óra gyakorlat: A koragyermekkorai fejlődés zavarainak felismerése. A gyermekek fejlődését befolyásoló tényezők, különös tekintettel a veszélyeztető tényezőkre. A fejlődés nyomon követése, rendszeres monitorozásának jelentősége. A fejlődési vizsgálat menete, kivitelezése. A megkésett fejlődésre utaló gyanújelek. Csecsemőkor: Alvás-ébrenlét rendellenességei, látási magatartás, hallási magatartás, figyelem, érdeklődés, szociális fejlődés, nagymozgások, finommozgás, szem-kéz koordináció vizsgálata. Kisdedkor (1-3 év), Óvodáskor (3-6 év): nagymozgások, finom motorika, beszéd, játék, viselkedés megfigyelése. A védőnői feladatai fejlődési zavar felismerése esetén, a sérült gyermeket nevelő családok gondozása.

15- 56 óra gyakorlat: Csecsemő kisgyermek gondozása, nevelése, táplálása:

- **Újszülött fogadás, (Rooming-in),** felkészülés az újszülött fogadásra, szükséges eszközök beszerzése. A hazai demográfiai helyzetet ismerve elősegíteni az egészséges élet feltételeit. A méhen belüli élet és a veszélyek.
- **Csecsemő, kisgyermek fogása, tartása, emelése, bemutatás, gyakorlás.** A szakszerűtlen szülői ellátás következményei.
- **Öltöztetés, célja, szempontjai, célszerű ruhadarabok.** A helytelen öltöztetés és következményei, a megelőzés. Gyakorlati megvalósítása.
- **Pelenkázás, életkoronkénti bemutatás, gyakoroltatás, hibák- problémák.** Pelenkával fedett terület elváltozásai, és a helyes kezelésük.
- **Fürdetés, feltétele, kellékei, veszélyei, hibák- problémák.** Gyakorlati megvalósítás. A bemutatás módszerei.

- **Csecsemő kisgyermek fejlődésének nyomon követése, percentil.** Testtömeg mérés, testhossz-, testarány-ellenőrzés, adminisztráció, teendők. A fejlődési problémák felismerése, kezelése, helyes lépések a megelőzésre.
- **Csecsemő megfigyelése.** A védőnői megfigyelés fontosságáról, a problémák felismerésének a lépéseiről, védőnői teendők.
- **Az alvás élettana, alvás szükséglet:**
 - pihentető életjelenség
 - ösztön cselekvés (génjeinkben kódolt)
 - biológiai óra megnyilvánulása
 - megújulás, energiával való feltöltődés
 - a tudat kikapcsolása

Napoztatás, szabályai, veszélyei, nehézségei, öltöztetés napozáshoz.
Levegőztetés szabályai, veszélyei, nehézségei, öltöztetés levegőztetéshez.
- **Szoptatás, előnyei, anyatej összetétele, szoptatási testhelyzetek.**

A szoptatás társadalmi elfogadása

 - szoptatási készség az anyában
 - család, közvélemény viszonyulása a szoptatáshoz
 - nyilvános helyen szoptatás
 - egészségügyi dolgozók hozzáállása

Helyzetfelmérés a körzetben

 - tervekészítés
 - szülő intézet szerepe (10 lépés)
 - tömegtájékoztató
 - klubok, öntevékeny csoportok
 - szoptatást szorgalmazó reklámok, tápszerreklám helyett
 - Gyakorlati megvalósítás
- **Kiegészítő táplálás**
 - Csecsemő táplálás általános irányelvei, a szolidok bevezetése.
 - Folyadékpótlás
 - Táplálékok konzisztenciája
 - Alternatív táplálkozási irányzatok
 - Vitaminpótlás
 - Táplálék mennyisége
 - Étkezések száma, kivitelezése
 - Táplálással összefüggő veszélyek
 - Gyümölcsle készítés szabályai
 - Főzelékek helyes elkészítése
 - Egészséges alapanyagok
- **Tápszerek, használatának kritériumai, típusai, próbaszopás, ajánlás.** Tápszerkészítés.
- **Játék, szerepe a szocializációban, típusai, tanulás és a játék.**

Jó játék kritériumai. Fejlesztő és kreatív játékokkal való ismerkedés.
Milyen információval szolgál a gyermek játékanak a megfigyelése.
- **Baleset megelőzés.** A gyermekbalesetek megelőzésének a szinterei.

Balesetek csoportosítása, okai, gyermeki kíváncsiság, rossz élmények hiánya, gyermeki kreativitás, veszélyhelyzetek és megelőzésük. Hazai jó gyakorlatok.
- **Csecsemő masszázsa:** Az érintés kommunikáció Pozitív és negatív érintés Masszírozás előnyei, bemutatás
- **Teljes Szülői Élmény program:** Bizonyítékokon alapuló, átfogó szülői képességeket tanító rendszer ismertetése, gyermekgondozási képességek elsajátítása. Megerősítve egy három napos csecsemő gondozási szimulációval (sírás, etetés, pelenkázás, megnyugtatás stb). Az interaktív technológia (rögzít – megjelenít - kiértékel) segítségével a gondozás minősége értékelhető, a hibák javíthatóak.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása

Az Egészségügyi Gondozás és prevenció Alapszak Védőnő szakirányán hallgatók ismerik és alkalmasak:

- az anyatejes táplálás, a szoptatás módszereinek a tanítására,
- a koraszülöttek, újszülöttek, az egészséges és veszélyeztetett csecsemők állapotának és fejlődésének a figyelemmel kísérésére, a jogszabályokban meghatározott szűrővizsgálatok végzésére,
- folyamatos egyéni, igény szerint célzottan 0-18 éves gyermekek ápolására, gondozására, a nevelés, a szocializáció és az egészséges táplálás területén történő útmutatásra, illetve e területen történő szűrővizsgálatok elvégzésére,
- gyermekek és ifjak közösségi-egészségügyi gondozására (3-18 éves),

Kötelező irodalom:

- **Bajusz Judit, Fiedler Orsolya, Tobak Orsolya:** Fejlődés, gondozás, táplálás gyermekkorban Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2013.
- **Dr. Majoros M., Lajtai Zs., Dr. Darvay S.:** Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása Liceum Kiadó Eger, 2012.
- **„Őrzők” egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve** Kiadta a Koragyermekkori Program keretében az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Budapest, 2014.
- **Gyermek alapellátási útmutató a 0-7 éves korú gyermekek szűrési vizsgálatainak elvégzéséhez** Kiadta a Koragyermekkori Program keretében az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Budapest, 2014.
- **Dr. Szél Éva:** A gyermek fejlődése, táplálása, gondozása. Semmelweis Kiadó, 1998.
- **Országos Gyermek-egészségügyi Intézet: 2. sz. módszertani levél:** A pszichomotoros fejlődés zavarainak felismerése és ellátása az alapellátás gyakorlatában MAVÉ 2004 letölthető: www.ogyei.hu
- **Országos Gyermek-egészségügyi Intézet: 3. sz. módszertani levél:** útmutató és táblázatok a gyermekkorai tápláltság megítéléséhez MAVÉ 2004 letölthető: www.ogyei.hu
- **Koragyermekkori Program** szakmai kisfilmek a gyermekfejlődésről: Letölthető: http://www.gyermekalapellatas.hu/videok/media_473366/media_483630

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A gyakorlaton való aktív részvétel, egy zárthelyi dolgozat megírása.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és gyakorlati (manuális vizsga demonstrációs teremben).

Ajánlott irodalom:

- Martin Dornes: A kompetens csecsemő Pont 2002.
- Soósné Kiss Zsuzsanna: Szülőnek lenni vagy szülővé válni? Generál Press, 2001.
- Erwin Richter- Walburga Brügge Katharina Mohs: Dadog a Gyerek? Akkord 1997.
- Erwin Richter- Walburga Brügge Katharina Mohs: Így tanulnak beszélni a gyerekek Akkord 1997.
- Felicity Savage King: Szoptatási útmutató. MHB Kurator Kft. 1995
- Goebel és Glöckler: A nagy gyermekkalauz. dr. Szőke Henrik Bp.1994
- Peenelope Leach: Picik és kicsik. Park 1991.
- Desmond Morris: Babafigyelőben. Park 1993
- Dr.Miriam Stoppard: Babakönyv. Novotrade 1991
- Benfried L.-Hans S.: Babalexikon. Springer Hungaria Kiadó Kft 1991
- Dominique Simonnett: Mindentudó kisbabád. Medicina 1994
- Selma H. Faiberg: Varázsos évek. Park 1990
- Caryi W. Krueger: 1001 ötlet szülőknél. Lap-ics Könyvkiadó V. 1994

- Elizabeth Fenwick: Kismamák nagykönyve. Oficinanova 1993
- Robyngree és Susan M.: Játék és foglalkozás bábik és tipegők. Novotrade 1990
- Dr. Komlósi Piroska: Babavárás Kettesben. SCA HygieneProduct Kft., 2004.
- Dr.MramurácZ É. Csordás Á.: Csecsemő és kisgyermek táplálás elmélete és gyakorlata, Magyar Védőnők Egyesülete Országos Gyermekéü. Intézet, 2005.

Folyóiratok:

- Védőnő
- Kismama

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Balla György
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásáért kötelezettséget vállaló aláírása:

A tantárgy neve: Egészségfejlesztés I-III.			
A tantárgy angol neve: Health-development I-III.			
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kósa Zsigmond			
Ajánlott félév	IV.	VI.	VII.
Tantárgyi kód	EKVM-102-01N	EKVM-102-02N	EKVM-102-03N
Nappali tagozat heti óraszám	1+2	1+2	2+0
Levelező tagozat félévi óraszám	5+10	5+10	10+0
Kredit	3	3	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	Megelőző orvostan és népegészségtan II.	Egészségfejlesztés I.	Egészségfejlesztés I.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és Betegellátás Alapszak/Ápoló, Mentőtiszt, Szülésznő szakirány
Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak/ Védőnő szakirány
Szociális Munka Alapszak/ Szociális munka alapképzés (BA)

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévekben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Egészségfejlesztés I.: Szakmai törzstantárgy

Kötelező: Védőnő szakirány, Ápoló szakirány, Mentőtiszt szakirány, Szülésznő szakirány

Kötelezően választható: Szociális munka alapképzés

Egészségfejlesztés II. Szakmai törzstantárgy

Kötelező: Védőnő szakirány,

Kötelezően választható: Ápoló szakirány, Mentőtiszt szakirány

Egészségfejlesztés III. Szakmai törzstantárgy

Kötelező: Védőnő szakirány

Kötelezően választható: Ápoló szakirány, Szülésznő szakirány

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

Egészségfejlesztés I.: Az életmód jelentős szerepet játszik az egyén és ezáltal a lakosság egészségi állapotának alakulásában. Az egészségfejlesztés interszektoriális terület, melyben az egészségügy bármely területén dolgozó szakember aktívan részt vehet együttműködve más területek szakembereivel. A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék meg az egészségfejlesztés tudományos alapjait, s ezen belül az egészségnevelés koncepcióját, célcsoportjait, területeit, az egészségfejlesztési programok tervezését, értékelését.

Egészségfejlesztés II. A hallgatók ismerjék meg az egészségfejlesztés módszertanát és intervenciók eszköztárát. Legyenek képesek az egyes területeken az egészség megőrzéséhez és fejlesztéséhez nélkülözhetetlen szükségletek és igények feltárására és azok között fontossági sorrend felállítására. Képesek a meghatározott egészségfejlesztési szükségletek kielégítését célzó egészségfejlesztő szolgáltatások és programok megtervezésére, lebonyolítására és értékelésére.

Egészségfejlesztés III. A hallgató megismeri a hátrányos helyzetűek sajátos helyzetét, családi és társadalmi nehézségeit, a védőnői gondozás lehetőségeit. Tájékoztatót kap a társadalmi gondoskodás lehetőségeiről és a hiányosságokról. Cél, hogy legyen tisztában a hátrányos helyzet adta nehézségekkel és szerezzen gyakorlati tapasztalatot a nehéz helyzet probléma körében, kiemelten a gyermekellátás területén.

Oktatás típusa:

Előadás/gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40 % - 60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A szakirodalom folyamatos feldolgozása. Tudományos Diákkör, Szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

Egészségfejlesztés I

Elmélet

1.-2. óra: Az egészség fogalma és az egészséget befolyásoló tényezők: Az egészség értelmezése, az egészség koncepciói, egyéni tényezői. Társadalmi-gazdasági tényezők hatása az egészségi állapotra. Az egészséget befolyásoló tényezők

3.-4. óra: Az egészségfejlesztés fogalmi rendszere fejlődése, alapdokumentumai: Az egészségfejlesztés fejlődése, fogalmi rendszere, alapdokumentumai (Alma-Ata Nyilatkozat, Ottawa Karta, Dzsakartai Nyilatkozat Egészséget Mindenkinnek).

5.-6. óra: Filozófiai kérdések az egészségfejlesztésben: Az egészségfejlesztés céljainak tisztázása célok és értékek elemzése: öt megközelítési mód. Etikai dilemmák az egészségfejlesztésben Etikai döntéshozás lehetőségei az egészségfejlesztéssel kapcsolatosan.

7-8. óra: Az egészségfejlesztési stratégiai tervezés: Az egészségfejlesztési szükségletek és fontossági sorrendek megállapítása: A szükséglet megfogalmazásai. Az egészségfejlesztési szükségletek meghatározása. Az információ felkutatása és felhasználása. Az egészségfejlesztési szükségletek felbecsülése, fontossági sorrendek kialakítása. Az egészségfejlesztési stratégiai tervezés lépései. A tervezés és az értékelés folyamata

9.- 10. óra: Az egészségfejlesztés tevékenységei I.: Egészséget szolgáló állami politika. Kedvező környezet kialakulásáért tett lépések. Az egészségügyi szolgáltatások átszervezése

11.- 12. óra: Az egészségfejlesztés tevékenységei II.: Egyéni képességek és készségek fejlesztése: Az egészségnevelés elvi kérdései. Az egészségnevelés fogalma, céljai, feladatai, általános követelményei.

13.-14. óra: Az egészségfejlesztés tevékenységei III. Közösségi egészségfejlesztés

A közösség fogalma az egészségfejlesztésben. A közösségi alapú egészségfejlesztő munka alapelvei. A közösségi szintér programok általános és konkrét céljai. A közösségi szinterekre irányuló programok

általánosítható modellje. Egy minta értékű közösségi szintűen alapuló egészségfejlesztési program bemutatása: Az Észak-Karélia Projekt.

Gyakorlat:

1.-4. óra: Mit jelent az Ön számára egészségesnek lenni?

A gyakorlat során a hallgatókkal megvizsgáljuk, hogy az egyes emberek és saját maguk számára mit jelent „egészségesnek lenni”. Ehhez kapcsolatosan egyénileg elvégeznék egy gyakorlatot, amelyet csoportosan feldolgozunk. Meghatározzuk az egészség dimenzióit egy újabb feladat segítségével, mely elvezeti a hallgatókat a holisztikus egészség fogalmának megértéséhez. Ezt követően közösen meghatározzuk az egészséget, befolyásoló faktorokat.

5.-8. óra: Az egészségfejlesztők és szerepkörük meghatározása

A gyakorlat során a hallgatókkal közösen meghatározzuk az egészségfejlesztést képviselő főbb személyeket és intézményeket, illetve szerepkörüket. A gyakorlaton egy, a helyi (kulcsfontosságú) egészségfejlesztők meghatározásával kapcsolatos feladat megoldására is sor kerül. Javaslatokat fogalmazunk meg az egészségfejlesztői szerepkör tökéletesítésére.

9.-12. óra: Az egészségfejlesztési szükségletek és a fontossági sorrendek megállapítása

A szükséglet fogalmának analízisét követően az egészségfejlesztési szükségletek meghatározásához szükséges négy tényező (a hatáskör, a reaktív/ választási lehetőségek, a kliens előtérbe helyezése, és a marketing filozófia átvétele) bemutatása következik.

Egy egészségfejlesztési szükséglet felmérése egy esettanulmánnyal és egy feladattal.

Végül az egészségfejlesztői munkában felállítandó fontossági sorrendek kialakítása, okainak elemzése, az ehhez kapcsolódó gyakorlati feladatokkal.

13.-16. óra: A sikeres egészségfejlesztési kommunikáció

A gyakorlat az emberekkel való kapcsolat feltárásával, valamint a kommunikációs gátak felismerésével, megvitatásával foglalkozik. Feladat: A kommunikáció korlátainak meghatározása (a hallgatók párban dolgoznak majd közösen, megvitatjuk) Feladat: A másokra való odafigyelés megtanulása (3 fős csoportokban, majd közösen megvitatjuk) Feladat: Mások megszólalásának elősegítése (a hallgatók párban dolgoznak majd közösen, megvitatjuk) Csoportos munka: Kérdésfeltevés és a visszajelzések befogadása)

17.-20. óra: Az egészségfejlesztés területén alkalmazható csoportokkal való munka:

Az egészségfejlesztési csoporttípusok közös megvitatása. A gyakorlat végére a hallgatók képesek lesznek egy egészségfejlesztési csoport létrehozására, a csoportok működtetésére, a problémák megvitatásához szükséges készségek és nehézségek kezelésére vonatkozó alapvető feladatok, lehetőségek meghatározására. Gyakorlati feladat: egy egészségfejlesztéssel kapcsolatos csoportos találkozó megtervezése (4 fős csoportokban, majd közösen megvitatjuk)

21.-24. . óra Segítségnyújtás az egészséget érintő döntések meghozatalában:

A Prochaska és Di Clemente modell bemutatása, elemzése. Gyakorlat: Csoportos munka: különböző egészséget érintő magatartásformák felsorolása, a magatartásváltoztatás lépéseinek megvitatása a modell alapján. Az egyéni képességek fejlesztése, az önbizalom növelése, az értékek tisztázása, valamint a beállítódás megváltoztatásának stratégiái. Ehhez kapcsolódóan feladatok megoldása egyénileg és csoportosan. A döntéshozás és a magatartás megváltoztatásának stratégiái, ezek elsajátítása egyéni és csoportos feladatok, valamint esettanulmányok feldolgozása segítségével.

25.-28. óra: Egészségfejlesztő anyagok készítése és alkalmazása:

A gyakorlaton összefoglaljuk az oktatási és tanulási segédanyagok főbb típusait, feltárjuk az előnyeiket, korlátait. Hatásos bemutatók, írásos anyagok készítésének szempontjai.

Gyakorlat: szövegek olvashatósági vizsgálatával, közérthető írásmóddal és a statisztikai adatok vizuális prezentálásával kapcsolatos feladatok egyéni és csoportos feldolgozása.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapkocozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- a társadalom egészségvédelmének és az egészség helyreállításának tudományos alapjait, képesek:
- részt venni az egészségügyi és/vagy szociális ellátás valamennyi szintjén a megelőző munka folyamataiban.

Kötelező irodalom:

- **Ádány Róza (szerk.):** Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest 2006
- **Linda Ewels – Ina Simnett:** Egészségfejlesztés, gyakorlati útmutató, Medicina, Budapest, 1999.

- **Az Egészségfejlesztési módszertani füzetek kiadványsorozat köteteiből:**
- **Dr. Kishegyi Júlia és Dr. Makara Péter** (sorozat szerk) Az egészségfejlesztés alapelvei (Az egészségfejlesztés alapvető nemzetközi dokumentumai)
- **Dr. Füzesi Zsuzsanna – Dr. Tistyán László:** Egészségfejlesztés és közösségfejlesztés a színtereken
- **Vercseg Ilona:** Legalább ennyit a közösségfejlesztésről
- Letölthető: www.oefi.hu

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Gyakorlatokon a hallgatók jelenlétének és aktív részvételének folyamatos ellenőrzése, értékelése.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján. Az aláírás feltétele a gyakorlati munkában való folyamatos, aktív részvétel, a gyakorlatokon végzett feladatok teljesítése.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A hallgatók az elméleti órák anyagából a kurzus zárását követően tesztkérdésekből álló zárthelyi dolgozatot írnak. A gyakorlati munka egyéni értékeléséhez a kurzus kezdete előtt megkapott szakirodalmi cikkekből a kurzus gyakorlatai során rövid, szóbeli beszámolót tartanak. A gyakorlati jegyet a két egyéni munkára adott jegyek számtani átlaga képezi.

A vizsgára bocsátás feltételei:-

Vizsgáztatási módszer: -

Ajánlott irodalom:

- **Barabás Katalin (szerk.)** Egészségfejlesztés Alapismeretek pedagógusok számára Medicina, Budapest, 2006
- **Elekes Attila:** Pedagógia – Egészségpedagógia ETI 1999.
- **Jennie Naidoo – Jane Wills:** Egészségmegőrzés, gyakorlati alapok, Medicina, Budapest, 1999.

Egészségfejlesztés II.

Elmélet

1.-2. óra: Az egészségfejlesztés módszerei. Az egészségfejlesztés és egészségnevelés kapcsolatrendszere. Az egészségfejlesztő munka szinterei és szervezeti formái, célcsoportok. A védőnő egészségfejlesztési feladatai, beavatkozási lehetőségei egyéni és közösségi szinten.

3.-4. óra: Az egészségnevelés módszertana I: Egészségnevelő programok tervezésével, szervezésével, kivitelezésével kapcsolatos ismeretek.

5.-6. óra: Az egészségnevelés módszertana II. Az egészségnevelési módszerek rendszere, a módszertan alapfogalmai. A módszerek csoportosítása elsődleges sajátosságaik alapján

7-8. óra: Az egészségnevelés kiemelt területei I: A rizikószemélyiség kérdései. A szenvedélybetegségek megelőzése: különös tekintettel a dohányzás az alkoholfogyasztás kábítószer fogyasztás megelőzésére. A szenvedélybetegségek megelőzésének elméleti, gyakorlati és módszertani kérdései egyéni és közösségi szinten.

9-10. óra: Az egészségnevelés kiemelt területei II: Családi életre nevelés. Szexuális nevelés. Szexuális úton terjedő betegségek megelőzése. Elméleti, gyakorlati és módszertani kérdések egyéni és közösségi szinten.

11-12. óra: Az egészségnevelés kiemelt területei III.: Szív-érrendszeri betegségek megelőzése. A helyes táplálkozási szokások kialakításának lehetőségei. Elméleti, gyakorlati és módszertani kérdések egyéni és közösségi szinten.

13-14. óra: Az egészségnevelés kiemelt területei IV.: Daganatos betegségek, onkológiai betegségek megelőzése. A helyes táplálkozási szokások kialakításának lehetőségei. Elméleti, gyakorlati és módszertani kérdések egyéni és közösségi szinten.

Gyakorlat:

A gyakorlatokon az elméleti ismeretekre alapozva egészségfejlesztő programok kerülnek kidolgozásra. További feladat, a program egy tetszőlegesen kiválasztott részletének kivitelezése, konkrét megvalósítása tantermi viszonyok között.

1-4 óra: Egészségfejlesztési program tervezése és értékelése a gyakorlatban. A programok témája, címe, célja, célcsoportja. A megvalósítás színterei, szervezeti formái, körülményei

5.-8. óra: A cél sikeres megvalósítása érdekében felhasználható eszközök, eljárások. A végleges program, szervezés-kivitelezés tervezése. Cselekvési terv készítése.

9.-12. óra: Egészségfejlesztő stratégia terv kiscsoportos feldolgozása a hallgatók munkája alapján. Dohányzás és a túlzott alkoholfogyasztás témakörében.

13.-16. óra: Egészségfejlesztő stratégia terv kiscsoportos feldolgozása a hallgatók munkája alapján. Az illegitim kábítószer-fogyasztás témakörében. Nemzeti Stratégia a Kábítószer-fogyasztás visszaszorítására.

17.-20. óra: Egészségfejlesztő stratégia terv kiscsoportos feldolgozása a hallgatók munkája alapján. A HIV/AIDS, valamint a szexuális úton terjedő betegségek témakörében. Nemzeti AIDS Stratégia bemutatása

21-24. óra: Egészségfejlesztő stratégia terv kiscsoportos feldolgozása a hallgatók munkája alapján. A Szív – érrendszeri megbetegedések témakörében. A Szív-érrendszeri Betegségek Megelőzésének és gyógyításának Nemzeti Programja ismertetése.

25- 28. óra: Egészségfejlesztő stratégia terv kiscsoportos feldolgozása a hallgatók munkája alapján. A daganatos megbetegedések témakörében. A Nemzeti Rákellenes Program bemutatása

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- a társadalom egészségvédelmének és az egészség helyreállításának tudományos alapjait, képesek:
- részt venni az egészségügyi és/vagy szociális ellátás valamennyi szintjén a megelőző munka folyamataiban.

Kötelező irodalom:

- **Ádány Róza (szerk.):** Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest 2006
- **Linda Ewels – Ina Simnett:** Egészségfejlesztés, gyakorlati útmutató, Medicina, Budapest, 1999.
- **Az Egészségfejlesztési módszertani füzetek kiadványsorozat köteteiből:**
- **Dr. Kishegyi Júlia és Dr. Makara Péter** (sorozat szerk) Az egészségfejlesztés alapelvei (Az egészségfejlesztés alapvető nemzetközi dokumentumai)
- **Dr. Füzesi Zsuzsanna – Dr. Tistván László:** Egészségfejlesztés és közösségfejlesztés a színtereken
- **Vercseg Ilona:** Legalább ennyit a közösségfejlesztésről
- Letölthető: www.oefi.hu

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Gyakorlatokon a hallgatók jelenlétének és aktív részvételének folyamatos ellenőrzése, értékelése.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján. Az aláírás feltétele a gyakorlati munkában való folyamatos, aktív részvétel, a gyakorlatokon végzett feladatok teljesítése. Az egészségfejlesztő programnak a tematikában foglaltak szerint történő folyamatos készítése, korrekciója, és referálása, az elkészült programnak írásban történő benyújtása, valamint a program tetszőlegesen kiválasztott elemének osztálytermi körülmények között történő kivitelezése.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Megszerzett aláírás

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

- **Barabás Katalin (szerk.)** Egészségfejlesztés Alapismeretek pedagógusok számára Medicina, Budapest, 2006
- **Elekes Attila:** Egészségpedagógia, Budapest, SE EFK 2006.
- **Jennie Naidoo – Jane Wills:** Egészségmegőrzés, gyakorlati alapok, Medicina, Budapest, 1999.
- **Aszmann, A.(szerk.)** Egészségvédelem a közoktatásban- Budapest, OGYI, 2005.
- **Dr. Rodler Imre:** Táplálkozási ajánlások a magyarországi felnőtt lakosság számára
- **Ágoston Helga, Bócs Éva, Domonkos Andrea, Fekete Krisztina, Dr Greiner Erika, Szórád Ildikó:** Táplálkozási ajánlások várandós és szoptató anyáknak
- **Tényi Jenő, Sümegi Gyöngyi:** Egészségfejlesztés – egészségnevelés Pécs : [POTE], 1997
- **Pikó Bettina:** Egészségszociológia, Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, 2002
- **Vighné Arany Ágnes, Szalay Mária:** Egészségtan Debrecen: Pedellus, 2005
- **Grész Gábor és David M. Robinson:** Fialatok az élet küszöbén : (FÉK) : kapcsolat- és jellemépítő, AIDS-és drogrevenációs program : tanári kézikönyv Budapest : Timóteus Társaság, 2002
- **Soros Alapítvány - Életmód füzetek:**Táplálkozás és az egészséged ; A szexualitásról ; AIDS ; Dohányzás ;Alkohol és egyéb drogok Budapest : Soros Alapítvány, 1997
- **Forrai Judit:** A magánélet és az egészség kultúrája Budapest; Pécs: Dialóg Campus, 2002
- **Patai Klára:** Szenvedélybetegségek: egészségnevelő kézikönyv pedagógusok, védőnők, egészségnevelők, szülők számára / Budapest] : Glaxo : Zsiráf, 1994
- **Noack, Karl-Adolf, Bácskai Erika, Lévai Miklós, Szabó László:** Kábítószer-megelőzés: Tanári kézikönyv Budapest: Drogalapítvány, 1991
- **Noack, Karl-Adolf, Bácskai Erika, Lévai Miklós, Szabó László:** Dohányzás-megelőzés: Tanári kézikönyv Budapest: Drogalapítvány, 1991
- **Csendes Éva:** Életvezetési ismeretek és készségek: a 10-14 éves korosztály nevelőinek tanári kézikönyve Budapest: Calibra, [1997]

Egészségfejlesztés III.

Elmélet:

1.-2. óra: A hátrányos helyzet fogalmi megközelítése. A hátrányos helyzet előidézői: anyagi-, kulturális-, egészségügyi-, szociális körülmények.

3.-4. óra: Az egészségi egyenlőtlenségek Magyarországon és a társadalmi- gazdasági okai. A méltányosság és méltánytalanság fogalma és dimenziói. Társadalmi csoportok között fennálló különbségek.

5.-6. óra. A hátrányos helyzetben lévők egészségi állapotát befolyásoló tényezők.

7.-8. óra: Társadalmi csoportok az egészségi egyenlőtlenségek szemszögéből.

Egészség állapot mérés paneljeinek elemzése a hátrányos helyzetű csoportoknál.

9.-10. óra: A hátrányos helyzetű gyermekek. A gyermekek egészsége a hátrányos helyzetű településeken. A veszélyeztetett gyermekek korai felismerése, szűrése, a védőnő lehetőségei, a hátrányos helyzetű gyermekek egészségfejlesztésében.

11-12. óra: A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek csoportjai és népegészségügyi mutatói. A hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének sajátosságai.

Deszegregáció lehetőségei a különböző szintereken. A már működő deszegregációs modellprogramok bemutatása.

13-14. óra: A hátrányos helyzetű cigány etnikum sajátosságai és népegészségügyi helyzete.

15-16.óra: A romák körében leggyakrabban előforduló betegségek okai és a mentálhigiénés helyzetük.

17-18 óra A roma lakosság egészségfejlesztésének a lehetőségei a roma kultúra sajátosságainak figyelembevételével.

19-20 óra A nők egészsége? A nők egészségfejlesztésének speciális területei.

21-22 óra A hátrányos helyzet és a mentális problémák kapcsolata.

A jövő új nagy kihívása a WHO adatok iránymutatásai alapján. Mentális egészségfejlesztési stratégia lehetőségei.

23-24 óra A speciális szükségletű emberek (gyermekek) egészségi állapotának a fejlesztési lehetőségei. A védőnői egészséggondozás, a korai felismerés, szűrés, valamint az esélyegyenlőség megteremtésének lehetőségei.

25.-26. óra: A beteg és a környezete (egészségügyi, szociális ellátórendszer, család, stb.) közötti egyensúly megteremtése. A védőnői szolgálat működése a megvalósításban.

27.-28. óra: Társadalmi és civil szervezetekkel való kapcsolat, közös feladatok a hátrányos helyzetű családok egészségfejlesztése érdekében. Esélyegyenlőség az egészségért – Preventív egészségfejlesztő programok a társadalomból kirekesztett lakossági csoportok számára

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A védőnői munka során felismeri a problémát és tudni megoldási alternatívákat ajánlani a gondozottnak az egészségfejlesztés területén.

Képesek lesznek a hallgatók meghatározott egészségügyi és egyéb szükségletek kielégítését célzó intézkedések megtételére.

Kötelező irodalom:

- **Ferge Zs.:** Struktúra és egyenlőtlenségek a régi államszocializmusban és az újkapitalizmusban. Szociológiai Szemle, 2002/4 9-33.
- **Fónai M., Péntes M., Vitál A.** (szerk.) Etnikai szegénység, etnikai egészségi állapot? Krúdy Könyvkiadó Nyíregyháza
- **Gidai E.:** Az egészség állapot és a jövedelmi viszonyok kölcsönkapcsolata az EU országaiban Közgazdaságtudományi Kar, Budapest
- **Kemény I., Janky B, Lengyel G.** A cigányok Magyarországon, 1971-2003. Gondolat Kiadó – MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2004.
- **Kopp M.:** A mentális és magatartási betegségek és zavarok gyakorisága és az általuk okozott társadalmi teher Semmelweis Egyetem, Magatartástudományi Intézet
- **Kósa Zsigmond** et al. A telepszerű körülmények között élők összehasonlító egészségfelmérése Népegészségügy / 86. évfolyam 1. szám
- **M. Whitehead:** Egyenlőség és egészség. Elvek és fogalmak. Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája, Koppenhága. 1990.
- **Nagy Józsefné:** A védőnői munka lehetőségei a cigány családok egészségkultúrájának fejlesztésében 155-170 in: Fónai M., Péntes M., Vitál A. (szerk.) Etnikai szegénység, etnikai egészségi állapot? Krúdy Könyvkiadó Nyíregyháza
- **Puporka L. és Zádori Zs.:** A magyarországi romák egészségi állapota. Roma Sajtóközpont, 1999.
- **Vokó Z.:** A magyar lakosság egészségmagatartása az országos lakossági egészségfelmérés (OLEF 2000) tükrében Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Népegészségügyi Iskola

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Szemináriumi beszámoló

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a, hátrányos helyzetű családdal készült egészség állapot felmérés, interjú , környezettanulmány leadása.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Az aláírás megléte, írásbeli dolgozat megírása.

A vizsgára bocsátás feltételei:

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján.

Vizsgáztatási módszer:

Szöbeli beszámoló vagy írásbeli dolgozat.

Ajánlott irodalom:

- **Ádány R. (szerk.):** Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest, 2006.
- **Linda Ewels – Ina Simnett:** Egészségfejlesztés, gyakorlati útmutató, Medicina, Budapest. 1999.
- **Jennie Naidoo – Jane Wills:** Egészségmegőrzés, gyakorlati alapok, Medicina, Budapest, 1999.
- **Székely Lajos - Szel Éva - Szelesné Kupa Veronika:** Védőnői Módszertan

- Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem Főiskolai Kar Budapest 1999.
- **1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról**
- **V. Hajdú P., Ádány R. (szerk.):** Epidemiológiai Szótár. Medicina, Budapest, 2003.
- **Ádány R. (szerk.):** A magyar lakosság egészségi állapota az ezredfordulón, Medicina, Budapest, 2003.
- **Szádóczy E., Füredi J.:** A szorongásos állapotok és kedélyzavarok előfordulása családorvosi gyakorlatban. Praxis, 5: (8) 17-21, 1996
- **Antal L.:** A „kisebbség és az intézmények közötti együttműködés akadályai és lehetőségei az egészségügyben Budapest, 2003.
- **Prónai Cs.:** A magyarországi cigányok egészségi állapota a XX. század utolsó évtizedébe (Szakirodalmi áttekintés)
- **Méltányosság és egészség fogalmai és alapelvei WHO Regional Office for Europe. Koppenhága, 1990.**
- Magyarországi telepek és telepszerű körülmények felmérése. DE Orvos- és egészségtudományi Centrum, Népegészségügyi Iskola Debrecen; 2001. Kutatási Jelentés

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Fábíán Gergely
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Élettan-kórélettan I-II.		
A tantárgy angol neve: Physiology-Pathophysiology I-II.		
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kalapos István		
Ajánlott félév	II.	III.
Tantárgyi kód	EKEE-104-01N EKEE-104-01L	EKEE-104-02N EKEE-104-02L
Nappali tagozat heti óraszám	4+0	3+0
Levelező tagozat félévi óraszám	20+0	15+0
Kredit	4+0	4+0
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	Funkcionális anatómia I-II.	Élettan-kórélettan I., Funkcionális anatómia III- IV.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Az emberi szervezetben lejátszódó fiziológiás és a leggyakoribb patológiás folyamatok megismertetése, a funkcionális szemléletmód kialakítása. A további tanulmányoknál felhasználható élettani és kórélettani ismeretek átadása, alapvető élettani szabályozó mechanizmusok bemutatása. Az élettani folyamatok jellemzőinek elsajátítása alapját képezi a kóros jelenségek, patológiás funkcióváltozások megértésének, másrészt nélkülözhetetlen a klinikai tárgyak tanulásához.

Oktatás típusa:

Előadás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülése, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályozók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Óravázlat, modern prezentációs technika alkalmazása.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Szakmai irodalom „up to date” szinten követése.

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy *tartalma*: Sejtélettani alapok. Membránok funkcionális jelentősége. Az izomélettan alapjai. A szervezet folyadékterei. A homeosztázis fogalma, jelentősége. A vér mint keringő testfolyadék. A vér alapvető összetétele és funkciói. A vér pH állandósága és regulációja. Transzfúziológiai alapismeretek. Immunológiai alapismeretek. A keringési szervrendszer felépítése és általános funkcionális jellemzése. A szív működés sajátosságai (ingerképzés, ingerületvezetés, szív ciklus, pumpafunkció). EKG alapjai. A perifériás keringés sajátosságai: az artériás, a vénás és a nyirokkeringés jellemzői. Az artériás vérnyomás összetevői, a vérnyomás és a vérelosztódás szabályozása. Presszor, depresszor reflexek. A légzés mechanikája. Az alveoláris gázcseré és a belső légzés. A légzési gázok szállítása. A légzés szabályozása. A szervezet anyag- és energiaháztartásának jellemzői. Gasztrointesztinális traktus egyes szakaszainak élettani szerepe. A máj élettani funkciói. Az intermedier anyagcsere különböző folyamatainak összefüggései. A vese kiválasztó funkciója. Az ultrafiltráció mechanizmusa. A vesecsatornák reabszorbeáló és szekretáló működése. A vese szerepe a homeosztázis fenntartásában (só-víz háztartás, sav-bázis egyensúly). A belső elválasztású mirigyek működése. Alapvető hormonhatások. Neuro-endokrin szabályozás. A nemi működés alapjai. A pajzsmirigy, a mellékpajzsmirigy, a mellékvese-kéreg, velő és a hasnyálmirigy hormonális működése. Az idegrendszer érző és mozgató működése. Reflexmechanizmusok. A vegetatív idegrendszer működése. Magasabb rendű idegműködés.

Élettan-kórélettan I.

1. hét

ÁLTALÁNOS BEVEZETŐ ELŐADÁS

- Az élettan tárgya, felosztása
- Az élettani gondolkodásmód lényege
- A funkcionális szemlélet szerepe
- Az élettan és kórélettan összefüggései
- Az élettan/kórélettan tanulás elvei

MEMBRÁN

- A membránok biológiai jelentősége
- A membránok szerepe a klinikumban: receptorok, antigének, tumor markerek
- A membránok szerkezeti sajátosságai
- A membránok funkcionális jelentősége
- Általános biológiai szabályozó folyamatok
- Másodlagos hírvivők szerepe (Ca^{++} , c. AMP, IP_3 , DAG)
- Inozitolfoszfát mechanizmus lényege
- G-proteinek jellemzői
- Jelátviteli folyamatok, szignalizáció
- Postreceptor folyamatok regulációs szerepe
- IC Ca^{++} szint szabályozás
- Ca^{++} csatornák szerepe
- IC Ca^{++} raktárak
- Ca^{++} homeosztázis tényezői
- Ca^{++} általános regulációs szerepe
- A membránon keresztül történő anyagtranszportot befolyásoló tényezők
- Transzportfolyamatok felosztása, jellemzői
- A membránpotenciál kialakításában résztvevő legfontosabb ionok IC, EC megoszlása
- Na^+/K^+ pumpa jelentősége, biológiai szükségessége

- Na^+/K^+ pumpa működésének jellemzői

2. hét

MEMBRÁN - IZOM

- Nernst egyenlet levezetése és hiányosságai
- Goldman - Hodgkin - Katz egyenlet értelmezése, előnyei
- Konduktancia
- Egyensúlyi potenciál (ekvilibrum potenciál)
- Ionáram alapegyenlete, értelmezése
- Membránpotenciált meghatározó tényezők
- Nyugalmi membránpotenciál
- Akciós potenciál keletkezésének előfeltételei
- Akciós potenciál lefolyása (rajz +elektrofiziológiai értelmezés)
- Ioncsatornák alapvető működése
- Feszültségfüggő Na^+ és K^+ csatornák alapvető funkcionális sajátosságai
- Saltatorikus ingerületvezetés lényege
- A mozgás biológiai jelentősége
- Mozgás szerepe az egészséges életmódban
- A mozgás általános élettani jelentősége
- Mozgáshiány, a nem- használat következményei
- A mozgás szervrendszere
- Az izomzat alapvető felosztása
- A vázizom feladatai
- Az izomzat felépítésének és működésének összefüggései (aktivitási hipertrófia, inaktivitásokos atrofia)
- A vázizom optimális működésének feltételei
- A vázizom beidegzése (motoros egység)
- A motoros rendszer 3 fő neuronja
- Izomtónus
- Izom bénulás 2 fő fajtája
- A motoros ideg sérülésének következményei

3 hét

IZOM

- A vázizom működés elektromos sajátosságai (EMG lényege)
- Alapvető izomműködések (kontrakció, relaxáció)
- Elektromechanikai kapcsolat a vázizom működése során
- Az izomműködés energetikája
- ATP igény, ATP-áz aktivitás, kreatinfoszfát mechanizmus szerepe az izomműködésben
- Az izommunka hőtermelése
- Az izommunka O_2 -igénye, az oxigén adósság
- Vázizom szerkezete (szarkomer)
- Vékony, vastag filamentum molekuláris felépítése
- Kontraktilis fehérjék és fiziológiás szerepük
- Regulatórikus fehérjék az izomműködés szabályozásában
- Csúszó filament teória (sliding mechanizmus)
- Izotóniás, izometriás kontrakció
- Izom aktiválás direkt és indirekt ingerlés révén
- Izomrángás
- Klónus
- Kontraktúra
- Inkomplett, komplett tetanusz

- Terhelés hatása az izom kontrakcióra, a kontraktilitásra
- Neuromuscularis junkció (szinapszis) működése
- Miniatur véglemezpoteenciál
- Motoros véglemez funkcionális szerepe
- Curare, fizosztigmin, prostigmin hatása a neuromuscularis junkcióra
- Az izomfáradás lehetséges okai
- Hipo-hiperkalémia következményei az izomműködésre
- Gyors és lassú típusú vázizmok (izomrostok) összehasonlítása
- Immobilizáció lehetőségei
- Gipszkötéses immobilizáció következményei
- Súlytalanság (a gravitáció hiánya) hatása az izomműködésre
- Tréning szerepe az izomműködésre, a sportteljesítményre
- Sokegységes és zsigeri (visceralis) simaizomok összehasonlítása
- A simaizomok elektrofiziológiai jellemzői, elektromechanikai kapcsolata
- Miozin foszforiláció szerepe a simaizom kontrakcióban
- Mechanikai válasz sajátosságai a simaizomban
- A simaizomok működésének idegi és humorális szabályozása

4 hét

VÉR

- A vér szerepe, funkciója
- Homeosztázis fogalma, összetevői
- Intracelluláris és extracelluláris víztér
- A vér alapvető összetétele
- Hematokrit értelmezése
- Hematokrit növekedés okai
- Vörösvértestek jellemző tulajdonságai
- Vörösvértestek fő funkciója
- MCH és FI fogalma, kiszámítása
- Vörösvértestek ozmotikus rezisztenciája
- Hemolízis fajtái
- Vörösvértestek süllyedési sebessége
- Milyen fő betegségecsoportokban emelkedett a We-érték?
- A vér viszkozitását meghatározó tényezők
- A vér illetve alkotórészeinek térfogatával, mennyiségével kapcsolatos alapfogalmak
- A vörösvérsejtképzés (eritropoezis) legfontosabb tényezői
- A vas szerepe az eritropoezisben
- Vas forgalom a szervezetben
- B₁₂ vitamin jelentősége az eritropoezisben
- Anaemia perniciosa oka, tünetei, vérképe, terápia alapelve
- Eritropoetin-mechanizmus
- Anémia fogalma lényege, alapvető felosztása
- A hemoglobin alapvető szerkezete és funkcionális sajátosságai
- A hemoglobin O₂ és CO₂ kötése
- A hemoglobin fiziológiai fajtái (oxi, redukált, karbamino)
- Kóros Hb fajták (karboxi-, met-, sarlósejtes, HbA₁, hemoglobinopatiák)
- A Hb O₂-leadását fokozó tényezők

5 hét

VÉR

- A Hb lebomlási terméke, a bilirubin
- Az indirekt és direkt bilirubin összehasonlítása
- Enterohepatikus körforgalom
- Sárgaság = icterus fogalma, alapvető fajtái
- Elzáródásos sárgaság lényege
- Icterusok differenciáldiagnosztikája
- A vérplazma elektrolit tartalma
- Na^+ jelentősége a folyadék- elektrolit háztartásban
- Az emberi plazma fontosabb organikus összetevői
- Azotémia, urémia
- Plazmafehérjék funkcionális jelentősége
- Hipoproteinémia okai, következményei
- Lipoproteinek felosztása
- Plazmafehérjék szintézis zavarai
- Vér pH állandósága és szabályozása
- A vér (plazma) pufferei
- A vese szerepe a vér pH regulációban
- A tüdő szerepe a vér pH regulációban
- A sav-bázis egyensúly eltolódás fő fajtái
- Metabolikus acidózis
- Metabolikus alkalózis
- Respirációs acidózis
- Respirációs alkalózis
- Paradox acidúria lényege
- Hemosztázis fogalma, alapvető tényezői
- Hogyan védekezik a szervezet az érsérülés lérejttekor?
- Vérlemezkek jellemzői, funkcionális sajátosságai
- Vérzési idő meghatározása
- Thrombocytopenia okai, tünetei, terápia alapelve
- ITP lényege

6 hét

VÉR

- Véralvadás folyamatsora
- Véralvadás előfázisa, főfázisa, utófázisa
- Véralvadásgátló mechanizmusok a szervezetben
- In vitro véralvadásgátló anyagok
- Thrombosis
- Alvadási idő meghatározása
- Protrombin idő meghatározása
- Hemofília lényege, biológiai jellegzetességei, tünetei, terápia alapelve
- DIC lényege
- Vérzés fő típusai
- Antigének, antitestek legfontosabb sajátosságai
- A szervezet immunrendszerének jelentősége
- Antigen - antitest reakciók humorális típusú ellenanyag esetén
- Komplement rendszer funkcionális szerepe
- Immunválasz kialakulása
- Humorális immunválasz
- Celluláris (sejtközvetített) immunválasz

- HLA
- Anafilaxiás reakció
- Allergia lényege, fő fajtái , jellegzetes labor leletei
- Elsődleges, másodlagos nyirokszervek
- Veleszületett és szerzett immunitás
- Passzív és aktív immunizálás összehasonlítása
- Autoimmunizáció lényege
- Szerv (szövet) átültetések aktuális problémája
- Immunszuppresszió veszélyei
- Leukociták fő típusai
- Minőségi (kvalitatív) vérkép
- Fehérvérsejtek funkciói
- Fehérvérsejtek képzés zavarai
- Gyulladás lényege
- Szövetkárosodások okai, következményei
- Gyulladásos folyamat kísérő tünetei
- A gyulladás klasszikus jelei, fő labor leletei

7 hét

VÉR

- Fő hematológiai kórképek
- Anémiák klinikai formái
- Leukémia lényege
- Akut, krónikus mieloid leukémia
- Akut, krónikus limfoid leukémia
- Hodgkin-kór, non-Hodgkin limfóma
- Fő emberi vércsoportok
- ABO vércsoport rendszer agglutinogénjei, agglutininjei
- A, B, AB, O vércsoportok gyakorisága
- Rh vércsoport felfedezése (Landsteiner-kísérlet)
- Rh (+) és Rh (-) vércsoport értelmezése
- Anti-D savó jelentésének lényege
- Rh incompatibilitás (összeférhetetlenség)
- ABO és Rh vércsoport meghatározás összehasonlítása
- Vértranszfúzió (vérátömlesztés) lényege, szükségessége
- Transzfúzió alapszabálya a recipiens és a donor vonatkozásában
- Transzfúzió mai álláspontja (csoportazonos vér, választott vér, hiányzó vagy kóros alkotórészek pótlása)
- Transzfúzióhoz használt vérkészítmények
- Vér (készítmények) tárolásának célja, alapelvei
- Keresztpróbák
- Biológiai próba
- Transzfúzió veszélyei, szövődményei
- Incompatibilis transzfúzió lényege, tünetei

8 hét

SZÍV

- A szívizom általános morfológiai és funkcionális sajátosságai
- A szív saját ingerképző és ingerületvezető rendszere
- A szívizomzat kontraktilitását befolyásoló tényezők

- Szimpatikus és paraszimpatikus idegrendszeri hatások a szív működésére
- Pozitív és negatív trop-hatások a szívnél
- Mi határozza meg elsősorban a szív szisztolés és diasztolés működését?
- Miért előnytelen a szív működés számára a nagymértékben fokozott szív-frekvencia?
- Starling- készítmény lényege, működési alapelve
- Starling -féle szívtörvények
- A szív ciklus összetevői
- Diastole funkcionális jelentősége

9 hét

SZÍV

- Szívbillentyűk fiziológiás működése
- Alapvető szívbillentyű rendellenességek és azok következményei
- Az EKG lényege
- Einthoven-II. elvezetésben az EKG görbe rajza és értelmezése
- Különböző elvezetések jelentősége EKG készítésekor
- Kamrai munkaizomrostról és a sinus-csomó sejtjeiről elvezetett akciós potenciál összehasonlító elemzése
- Saját ingerképző sejtek elektrofiziológiai jellemzői
- A szív működés vizsgáló módszerei

10 hét

SZÍV

- A szív betegségei: ingerképzési zavarok, ingerületvezetési zavarok
- Viciumok
- Szívburkok betegségei
- A szívizom vérellátási zavara (ISZB, Angina pectoris, AMI)
- Akut miokardiális infarktus okai, tünetei, EKG jelei, enzim eltérései
- A szív fertőzőes betegségei
- Rheumás carditis
- Cardiomyopathia kóroki tényezői
- Cor pulmonale
- Szívelégtelenség (cardialis dekompenzáció)

11 hét

KERINGÉS

- A keringés szervrendszere, az erek felosztása
- Effektív filtrációs nyomást meghatározó tényezők a kapillárisok területén
- Milyen okai lehetnek az ödéma képződésnek?
- Az erek teljes perifériás rezisztenciáját (TPR) meghatározó tényezők
- Artériák "szélkazan" funkciója (reservoir funkció)
- A cardiovascularis rendszer hemodinamikai törvényszerűségeinek összefüggései
- A pulzus létrejötte, különböző pulzus minőségek, a pulzushullám jellemzői
- Milyen tényezők befolyásolják a pulzus jellemzőit?
- Pulzustérfogat, perctérfogat, szívindex fogalma, összefüggései
- Laplace-törvény jelentősége a keringés szervrendszerében
- Miért jelent hátrányt a szív működés szempontjából a nagymértékben dilatált szív, súlyos szívbetegeknél?

12 hét

KERINGÉS

- Vérvnyomás értelmezése, átlagos normális értéke
- Vérvnyomás mérés emberen
- A vérvnyomás fiziológiás ingadozásai
- Milyen tényezők befolyásolják az artériás vérvnyomást?
- Kóros vérvnyomás változások
- Hosszantartó hipotónia hatása a szervezet működésére
- Orthostaticus hipotónia lényege
- Hipertónia etiológiája, rizikófaktorai, szövődményei, veszélyei, terápiás alapelvei
- Hipertónia népegészségügyi jelentősége, a megelőzés lehetőségei
- Érelmeszesedés (arteriosclerosis) kialakulása, kockázati tényezői, veszélyei
- Érelmeszesedés, mint multifaktoriális betegség
- Metabolikus X syndroma
- Egészséges életmód tényezői a cardiovascularis betegségek megelőzésének érdekében

13 hét

KERINGÉS

- Az erek bazális és vasoconstrictor tónusa
- Az erek állapotát, lumenét meghatározó idegi és humorális tényezők
- Humorális vasoconstrictor anyagok
- Vasodilatator mechanizmusok
- Adrenalin és noradrenalin hatásai a szív működésre és a keringésre
- Egyes szervek keringésének jellemzői: coronaria, agy, tüdő/kisvérkör, vázizom, splanchnikus szervek, bőr
- Mikrocirkulációs rendszer működése
- Vénák izompumpa mechanizmusa

14 hét

KERINGÉS

- A keringés reflexes szabályozása
- Presszor reflex jellemzői
- Mik tartoznak a presszor reflexek közé?
- Depresszor reflex jellemzői
- Mik tartoznak a depresszor reflexek közé?
- Vérvnyomás változáson alapuló keringés szabályozás
- A vér kémiai összetételén alapuló keringés szabályozás
- Hipoxia és hiperkapnia lokális és szisztémás hatásai a szervezet működésére
- Vénák betegségei
- Stroke
- Shock-syndroma jellemzői
- Shock okai, felosztása, fő patofiziológiai történései

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- Dr.Ormai Sándor: Élettan-Kórélettan, Eü. Főiskolai tankönyv, Semmelweis Kiadó

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:
Konzultáció.

Az aláírás megszerzésének feltételei:
Rendszeres tantermi előadás látogatás.

A vizsgára bocsátás feltételei:
Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:
Szóbeli

Ajánlott irodalom:

- W.F.Ganong: Az orvosi élettan alapjai, Egyetemi tankönyv, Medicina Kiadó
- Dr.Szollár Lajos: Kórélettan, Egyetemi tankönyv, Semmelweis Kiadó
- Az oktatók által kiadott segédanyagok.

Élettan-kórélettan II.

1. hét

ÁLTALÁNOS BEVEZETŐ ELŐADÁS

- Az I. félévi vizsgaeredmények értékelése
- A kollokvium tapasztalatainak összegzése

LÉGZÉS

- A légzés biológiai jelentősége
- A légzés mechanikájában résztvevő aktív és passzív tényezők
- Anatómiai, funkcionális (fiziológiai) holttér
- Donders-féle modell kísérlet
- Légzéssel kapcsolatos alapfogalmak
- Spirométerrel mérhető légzési térfogatok
- Vitálkapacitás
- FEV₁, FIV₁, Tiffeneau – érték
- A légzés dinamikus paraméterei
- Felsőlégtutak szerepe
- Gázcsere
- Surfactant faktor jelentősége
- Hb szerepe a légzési gázok szállításában
- Mely tényezők csökkentik a Hb O₂ szaturációját?
- K-Hb szerepe/ Hamburger shift
- Vénás vér és a szövetek pO₂ és pCO₂-re vonatkozó viszonya
- Mesterséges lélegeztetés szükségessége és fajtái
- Conicotomia
- Tracheotomia
- Keszonbetegség
- Szénmonoxid mérgezés
- O₂ mérgezés
- Akklimatizáció
- Hipoxia fajtái

2. hét

2.

LÉGZÉS

- Tüdő szerepe a vér pH regulációjában
- Respirációs acidosis, alkalózis
- Pneumothorax
- Emphysema pulmonum
- A légzés reflexes szabályozása
- Légzőközpontok
- Légzési reflex afferentációi
- Légzési reflex efferentációi
- Hering-Breuer reflex
- Vagotómia hatása a légzésre
- Hipoxia vagy hiperkapnia az erősebb inger a légzés szabályozásában?
- Akaratlagos légzés szabályozás következményei
- Kóros légzés típusok
- Nehézlégzés fajtái
- Asphyxia, Cianózis

3. hét

3.

TÁPLÁLKOZÁS, MÁJ

- Nyomelemek jelentősége, hatásai
- Vitaminok általános ismertetése
- Zsírban oldódó vitaminok funkcionális jelentősége
- Vízben oldódó vitaminok funkcionális jelentősége
- Fontosabb vitamin hiánybetegségek
- Máj szerepe az emberi szervezet működésében
- Máj betegségek csoportosítása
- Hepatitis fajták
- Hepatitis A,B,C vírusfertőzések jellemzői
- Idült májbetegségek
- Máj cirrhosis
- Alkoholos májkárosodás
- Máj enzimek diagnosztikai jelentősége

4. hét

TÁPLÁLKOZÁS, ENERGIAFORGALOM

- Elhízás okai, következményei
- Soványság okai
- Caries, fogágybetegségek
- Égéshő, RQ, O₂ kalóriaegyenérték
- Direkt, indirekt energiaforgalom meghatározás
- Alapanyagcsere fogalma, meghatározásának feltételei
- Hőegyensúly tényezői
- Hideg és meleg által kiváltott mechanizmusok
- A láz okai
- A láz és hóguta közti alapvető különbség
- Az intermedier anyagcsere folyamatok kapcsolatrendszer, összefüggései
- Glikolízis, Citrátkör
- Ketontestek képződése
- Acetil - Co-A központi szerepe
- Anyagcsere zavarok, enzimopathiák
- A szervezet fehérje szükséglete, N-mérlege
- A szervezet zsír szükséglete
- A szervezet szénhidrát szükséglete

- Éhségérzet kialakulása, okai

5. hét	4.

GASTROINTESTINALIS TRAKTUS

- A gastrointestinalis traktus különböző szakaszainak élettani funkciói
- A gastrointestinalis traktus különböző szakaszainak motorikája
- A gastrointestinalis traktus szakaszainak emésztőnedv összetétele
- A harapás és rágás zavarai
- Nyáleválasztás, ízézés
- A nyelés mechanizmusa
- Feltétlen és feltételes reflexek szerepe a táplálkozásban
- A gyomor funkcionális jelentősége
- A gyomor nedvtermelése
- A gyomor sósav termelését befolyásoló tényezők
- Epe termelés, epeürítés szabályozása
- Májepe, hólyagepe
- Cholereticumok, cholekineticumok
- Epekövesség kialakulása, veszélyei
- Bélnedv elválasztás szabályozása
- Vékonybél struktúrális és funkcionális jellegzetességei
- Vékonybél szegmentáló és perisztaltikus mozgása
- Fehérjék emésztése és felszívódása
- Szénhidrátok emésztése és felszívódása
- Zsírok emésztése és felszívódása
- Gastrointestinalis hormonok
- Vastagbél funkcionális szerepe
- Székelési reflex

6. hét

GASTROINTESTINALIS BETEGSÉGEK

- Nyáleválasztás zavarai
- Nyelőcső betegségei
- Gastritis okai
- Fekélybetegség (gyomorfekély, nyombélfekély)
- Helicobacter pylori kóroki szerepe, károsító hatása
- Hányást előidéző okok, a tartós hányás következményei
- Hasmenést eredményező eltérések, a tartós hasmenés következményei
- Emésztési és felszívódási zavarok lényege és elkülönítése
- Székrekedés okai

7. hét	5.

VESE

- A kiválasztás szervrendszere, a nefron jelentősége
- A vese funkcionális jellegzetességei
- A vese vérellátása
- Juxta - glomeruláris apparátus jelentősége
- Alapvető vese működések
- Clearance, extrakció
- Glomeruláris filtrációt meghatározó tényezők
- Glomeruláris effektív filtrációs nyomást meghatározó tényezők
- Renális plazma, illetve vér átáramlás megállapítása

- Glükóz típusú reabszorpció
- PAH típusu szekréció
- Urea típusu rediffúzió

8. hét

VESE

- Tubuláris folyamatok csoportosítása a vesében
- Különböző traszport folyamatok a vese tubulusokban
- Aldosteron szerepe az ozmo-és volumen regulációban
- Renin-angiotenzin - aldosteron rendszer regulációs szerepe
- ACE-gátlás jelentősége
- Aldosteron hiány kórélettani, klinikai következményei
- ADH hiány kórélettani, klinikai következményei
- A koncentráló vese működésének tényezői
- Ozmotikus diuresis
- Vese szerepe a pH regulációban
- Vizeleti reflex és az azt befolyásoló idegrendszeri tényezők
- Húgyhólyag beidegzése
- A vizelet akaratlagos befolyásolása

9. hét

VESE

- A vese működésének vizsgáló módszerei
- Vese szerepe a szervezet működésében
- Veseelégtelenség
- Művese kezelés
- Veseátültetés
- Terhességi reakciók
- Vizelet vizsgálat jelentősége a klinikumban
- Kóros szerves alkotórészek kimutatása a vizeletből
- Vese syndromák (AGN, CGN, APN, CPN, NS)
- Vesekő-betegség

10. hét

6.

ENDOKRIN

- Neuroendokrin integráció jelentősége
- Általános hormon hatások, hatásmechanizmusok
- Postreceptor folyamatok szerepe a hormonális regulációban
- Milyen okai lehetnek a csökkent, illetve a hiányos hormonhatásnak?
- Hipotalamusz endokrin szerepe
- Hipofízis endokrin szerepe
- Hipofízis eltávolítás következményei
- MSH szerepe
- Szomatomedinek funkcionális jelentősége
- Növekedési hormon fokozott termelésének következményei
- Növekedési hormon csökkent termelésének következményei
- Diabetes insipidus
- Nemi működés sajátosságai nőknél
- Nemi működés sajátosságai férfiaknál
- FSH, LH szabályozó szerepe nőknél
- FSH, LH szabályozó szerepe férfiaknál

- Szekunder nemi jellegek nőknél
- Szekunder nemi jellegek férfiaknál
- Menstruációs (ovulációs) ciklus alapvető folyamatai
- Ösztrogének fiziológiás hatásai, klinikai jelentősége
- Progeszteron fiziológiás hatásai, klinikai jelentősége
- Androgének fiziológiás hatása, klinikai jelentősége

11. hét

ENDOKRIN

- Pajzsmirigy hormonjai
- Golyva (strúma) lényege
- A jód körforgalma és szerepe a T₃ és T₄ szintézisében
- T₃ és T₄ fő hatásai
- Hyperthyreosis tünettana
- Graves-Basedow kór jellegzetességei
- Hypothyreosis hatásai a szervezet működésére
- Mellékpajzsmirigy endokrin szerepe
- Parathormon hatásai
- Hyperparathyreosis hatása a plazma és vizelet Ca és PO₄ szintre
- Hypoparathyreosis hatása a plazma és vizelet Ca és PO₄ szintre
- Tetánia lényege
- Mellékvese kéreg hormonok
- Aldosteron hatása
- Aldosteron hiány következményei
- Renin-angiotenzin-aldosteron rendszer szabályozó szerepe
- Aldosteron termelést befolyásoló tényezők
- Addison- syndroma
- Conn-syndroma
- Glükokortikoidok hatásai
- Cushing-syndroma
- Adrenogenitális syndroma
- Steroidok káros mellékhatásai
- Stressz reakció lényege
- Mellékvese velő hormontermelése
- Adrenalin hatásai a szervezet működésére
- Noradrenalin hatásai a szervezet működésére
- Phaeochromocytoma
- Szimpatoadrenális rendszer szerepe, vészreakció

12. hét

ENDOKRIN

- Pancreas endokrin funkciói
- Glukagon hatása
- Inzulin hatásai
- Inzulin hatásmechanizmusai
- Inzulin receptorok szerepe az inzulin hatás kialakulásában
- Diabetes mellitus lehetséges okai
- Diabetes mellitus klinikai felosztása
- IDDM, NIDDM
- Átlagos cukorbetegség klasszikus tünetei
- Súlyos, hosszantartó, kezeletlen cukorbetegség jellemzői
- Inzulin kezelés szükségessége
- Hosszantartó, nem jól kezelt diabetes szövődményei, következményei
- Prevenció szerepe a diabetes-es szövődmények kivédésében

- Meta-hipofízis, tireoid, szteroid diabetes
- Hiperglikémiás és hipoglikémiás kóma összehasonlítása

13. hét

IDEG

- Reflex, reflexkör, fiziológiai reflexek
- Mozgató rendszer neuronjai
- Kisagy szerepe
- Tremor fajtái
- Izombénulás fajtái
- Piramis pályarendszer
- Extrapiramidális rendszer lényege
- Agykéreg neuronhálózatának funkcionális jellemzői
- Hipotalamusz szerepe a szervezet működésében
- Somatosensorok, receptorok felosztása
- Agytörzsi formatio reticularis funkcionális jelentősége
- Limbikus rendszer funkcionális jelentősége
- Talamusz funkcionális jelentősége
- Memória fajták, memória zavarok
- EEG lényege, alapvető EEG hullámok

14. hét

IDEG

- Vegetatív idegrendszer felosztása, mediátorai
- Vegetatív idegrendszer hatásai a különböző szervekre
- Fájdalom érzés, fájdalom típusok
- Kisugárzó fájdalom, head-zóna, izomvédekezés
- Fájdalomcsillapítás alapvető lehetőségei
- Feltételes reflex jellemzői
- A klasszikus Pavlov-féle feltételes reflex kialakítása
- Inger, ingerület, gátlások
- II. jelzőrendszer lényege, jellemzői
- Agyidegek funkcionális szerepe
- Érzékszervek alapvető működése (feldolgozás a tankönyv alapján)

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- Dr. Ormai Sándor: Élettan-Kórélettan, Eü. Főiskolai tankönyv, Semmelweis Kiadó

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Konzultáció.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Rendszeres tantermi előadás látogatás.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom:

- W.F.Ganong: Az orvosi élettan alapjai, Egyetemi tankönyv, Medicina Kiadó
- Dr.Szollár Lajos: Kórélettan, Egyetemi tankönyv, Semmelweis Kiadó
- Oktatási segédanyagok.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Elméleti pszichológia I-IV.				
A tantárgy angol neve: Theoretical Psychology I-IV.				
Tanszék neve: Pszichológia Tanszék				
Tantárgyfelelős neve: Dr. Sárváry Andrea				
	I.	II.	III.	IV.
Ajánlott félév:	I.	II.	III.	III.
Tantárgyi kód nappali:	EKPT-101-01N	EKPT-101-02N	EKPT-101-03N	EKPT-101-04N
Tantárgyi kód levelező:	EKPT-101-01L	EKPT-101-02L	EKPT-101-03L	EKPT-101-04L
Nappali tagozat heti óraszám	14+0	28+0	28+0	28+0
Levelező tagozat félévi óraszám	5+0	10+0	10+0	10+0
Kredit	1	2	2	2
A tantárgy státusza	Kötelező	Kötelező	Kötelező	Kötelező
Vizsgakövetelmény	beszámoló	kollokvium	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	nincs	Elméleti pszichológia I.	Elméleti pszichológia II.	Elméleti pszichológia II.

**Elméleti pszichológia I.
(Bevezetés a pszichológiába)**

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltetik?

Szociális Munka Alapszak

Ápolás és Betegellátás alapszak

Védőnő szakirány (Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak)

Egészségügyi Szervező Alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tárgy célja bepillantást adni a tudományos pszichológia szemléletmódjába, főbb fogalmaiba, történetébe – megalapozva ezzel a magasabb szintű, az egészségügyi munkához nélkülözhetetlen - pszichológiai ismeretek elsajátítását

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgatóknak

- ismerniük kell a pszichológiai fogalmak és modellek laikus, hétköznapi használatától eltérő, helyes alkalmazását,
- érteniük kell a modern tudományos pszichológia problémakezelési és gondolkodásmódját,
- ismerniük kell a kutatási módszereket, hogy majd képesek legyenek kritikusan olvasni pszichológiai tárgyú műveket,
- ismerniük kell az alapvető lélektani folyamatok kapcsolatát az idegrendszer és más szervrendszerek egészséges és beteg működésével.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítását a magyar és külföldi szakirodalom követése, valamint a konferenciákon és tanfolyamokon való részvétel biztosítja. A rendszeres oktatói megbeszélések folyamatosan kontroll alatt tartják az oktató munkáját, a hallgatói visszajelzések segítik a minőség folyamatos szinten tartását

A tantárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun - rendszeren keresztül

Kontakt órák és az órán kívüli terhelés aránya:

1: 2

Alkalmazott oktatási módszerek, az oktatás segítése:

Előadások az ehhez szükséges oktatás technikai eszközök segítségével.

A vizsgára való jelentkezés:

A Neptun - rendszeren keresztül

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

TDK és szakdolgozatok

A tantárgy részletes leírása:

1. A pszichológia tárgya – filozófiai alapok; a pszichológia, mint tudomány kapcsolatai: vallással és művészetrel, mint az emberi valóság más visszatükrözéseivel
2. A pszichológia alapkutatói és alkalmazott területei
3. A pszichológia adatszerző és adatfeldolgozó módszerei; a kutatás etikai alapelvei
4. A pszichológia története; főbb nézőpontok a pszichológiában
5. A pszichológiai folyamatok idegrendszeri alapjai – az idegsejt működése; az idegrendszer szerkezete; az agy
6. Érzékelés – a világ információinak aktív feldolgozása 1.
7. Észlelés – a világ információinak aktív feldolgozása 2.
8. Figyelem, emlékezet
9. Tanulás; alapfolyamatai
10. A tanulás gyakorlati kérdései: tanulási stílusok és módszerek
11. Motiváció: drive, szükségletek, ösztönök
12. Érzelmek
13. A viselkedésszervezés magasabb szintjei: Személyiség, tudat
14. A viselkedésszervezés zavarai: stressz, pszichoszomatikus problémák, pszichopatológia

Kötelező irodalom:

- Atkinson, R. L.; Atkinson, R. C.; Smith, E. E.; Bem, D. J.; Nolen-Hoeksema: Pszichológia Osiris, Bp. (több kiadás)

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való részvétel erősen ajánlott

A beszámoló megszerzésének feltételei:

Aktív órai részvétel és írásbeli tudásszint felmérő dolgozat teljesítése

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Ajánlott irodalom:

- Benson, N. C.: Pszichológia másKÉPp. SHL könyvek, EDGE 2000, Bp. 2003
- Bernáth L., Révész Gy.: A pszichológia alapjai. Tertia, Bp. 2002
- Gregory, R.L.: Az értelmes szem. Gondolat, Bp. 1973
- Deese J., Deese, E. K.: Hogyan tanuljunk? Panem KFT, Bp., 1994
- Fürstné dr Kólyi E., Sipos E.: Hogyan is tanuljak? Honffy Kiadó Bp., 1992

Elméleti pszichológia II. (Személyiséglélektan)

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltetik?

Szociális Munka Alapszak

Ápolás és Betegellátás alapszak

Védőnő szakirány (Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak)

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Dr. Kovács János főiskolai adjunktus

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tárgy célja bemutatni azokat a fogalmakat és elméleteket, illetve személyiségdiagnosztikai eszközöket és eljárásokat amelyek megalapozzák az egészségügyi tevékenységben oly' fontos hatékony emberismeret kialakítását; illetve a pszichopatológiai alapismereteket nyújtani; lerakni a pszichoszomatikus szemlélet alapjait és megismertetni a főbb pszichoterápiás eljárások forrásait.

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgatóknak:

- a személyiséglélektan különböző nézőpontjaiból eredő fogalmak és modellek laikus, hétköznapi használatától eltérő, helyes alkalmazását,
- ismerniük kell a személyiséglélektan kutatási módszereit, hogy majd képesek legyenek elsajátítani az új kutatási eredményeket, olvasni pszichológiai tárgyú műveket,
- tájékozottaknak kell lenniük a személyiségdiagnosztika gyakran alkalmazott eljárásainak, és a fő pszichoterápiás eljárások alapfogalmainak a terén,
- ismerniük kell az alapvető lélektani folyamatok kapcsolatát az idegrendszer és más szervrendszerek az egészséges és beteg működésével.
- megfelelő elméleti alapokat kell szerezniük ahhoz a folyamathoz, amelynek során - további tanulmányaikkal integrálva - a személyiséglélektani fogalmak és modellek ismeretében megbízható ön- és emberismeretre tehetnek szert.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítását a magyar és külföldi szakirodalom követése, valamint a konferenciákon és tanfolyamokon való részvétel biztosítja. A rendszeres oktatói megbeszélések folyamatosan kontroll alatt tartják az oktató munkáját, a hallgatói visszajelzések segítik a minőség folyamatos szinten tartását

A tantárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun - rendszeren keresztül

Kontakt órák és az órán kívüli terhelés aránya:

1: 2

Alkalmazott oktatási módszerek, az oktatás segítése:

Előadások az ehhez szükséges oktatás technikai eszközök segítségével.

A vizsgára való jelentkezés:

A Neptun - rendszeren keresztül

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

TDK és szakdolgozatok

A tantárgy részletes leírása:

1. A személyiség fogalma; más hasonló fogalmak (karakter, temperamentum, egyéniség)
2. Laikus személyiségelméletek működése: személypercepció, attribúció, önattribúció
3. Nézőpontok a személyiségpszichológiában: elméleti irányzatok; a személyiséglélektan története
4. A személyiség öröklött és tanult összetevői; a személyiség egyedisége és mérhetősége; a személyiség kutatásának módszerei, alapelvei
5. Személyiségmérő megkérdezéssel eljárások: projektív és pszichometrikus tesztelés
6. A emberismeret és önismeret kérdései
7. A személyiség diszpozicionális megközelítése .típusok és dimenziók; Big Five
8. A személyiség biológiai alapjai diszpozicionális modellekben: Hippokratész tipológiája Eysenck újraértelmezésében; a szenzoros élménykeresés Zuckermannál; temperamentumok Buss és Plomin felfogásában
9. Pszichodinamikus elméletek I.: Pszichoanalízis 1. – struktúrális, és topográfiai modell
10. Pszichodinamikus elméletek II.: Pszichoanalízis 2. – fejlődési modell; szorongás és elhárítómechanizmusok; a pszichoterápia alapelvei
11. Pszichodinamikus elméletek III.: más analitikus irányzatok; Adler, Jung, neofreudi iskolák és a tranzakcióanalízis
12. Pszichodinamikus elméletek IV.: Fenomenológiai iskolák 1. – Maslow szükséglet-szintjei; Rogers self-felfogása; a kliensközpontú terápia alapelvei
13. Szűk spektrumú kognitív modellek
14. A személyiség behaviorista, ill. szociális tanuláselméleti nézőpontja

Kötelező irodalom:

- Carver, C. S., és Scheier, M. F.: Személyiségpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- órai előadásvázlatok

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való részvétel erősen ajánlott

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli vizsga (61 fő alatti csoportlétszámnál opcionálisan szóbeli)

Ajánlott irodalom:

- Allport, G. W.: A személyiség alakulása. Gondolat, Bp. 1980
- Freud, S.: Esszék. Gondolat, Bp. 1982.
- Maslow, A.: A lét pszichológiája felé. Ursus Libris, Budapest.2003.
- Peck, D. és Whitlow, D.: Személyiségelméletek. Gondolat, Bp. 1983
- Rogers, C. R.: Valakivé válni: A személyiség születése. SHL könyvek, EDGE 2000, Bp. 2003

- Szenes A.: Igen: Élmények és töprengések Carl Rogers személyközpontú pszichológiájáról. Relaxa, Bp. 1991.
- Tringer L.: A gyógyító beszélgetés. Medicina, Bp. 2006

Elméleti pszichológia III. (Szociálpszichológia)

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltetik?

Szociális Munka Alapszak

Ápolás és Betegellátás alapszak

Védőnő szakirány (Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak)

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Dr. Kiss János Ph.D. főiskolai docens

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók ismerjék meg az alapvető szociálpszichológiai fogalmakat, jelenségeket annak érdekében, hogy megértsék a társas interakciók működését és csatlolni tudják ismereteiket más tantárgyak fenti jelenségekkel kapcsolatos tartalmaihoz annak érdekében, hogy munkájuk során hatékony interperszonális működésre legyenek képesek.

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgató a tárgy ismeretek révén képessé válik az adott életkori jellegzetességek felismerésére, azonosítására. Képessé válik a fejlődést befolyásoló tényezők alaposabb megismerésére. Lehetősége van az egyéni eltérések beazonosítására, és mindezeket keresztül segítséget kaphat az egyéni esetvezetés, gondozás megtervezésére és megvalósítására.

Oktatás típusa:

Előadás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítását a magyar és külföldi szakirodalom követése, valamint a konferenciákon és tanfolyamokon való részvétel biztosítja. A rendszeres oktatói megbeszélések folyamatosan kontroll alatt tartják az oktató munkáját, a hallgatói visszajelzések segítik a minőség folyamatos szinten tartását

A tantárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun - rendszeren keresztül

Kontakt órák és az órán kívüli terhelés aránya:

1: 2

Alkalmazott oktatási módszerek, az oktatás segítése:

Előadások az ehhez szükséges oktatás technikai eszközök segítségével.

A vizsgára való jelentkezés:

A Neptun - rendszeren keresztül

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

A tantárgy részletes leírása:

1. Bevezetés
2. A szociálpszichológiáról általában
3. Személypercepció
4. Implikált személyiségelméletek
5. Attribúcióelmélet
6. Verbális kommunikáció
7. Nonverbális kommunikáció
8. Vonзалomelméletek
9. Szerepelmélet
10. Emberi kapcsolatok,
11. Intim kapcsolatok
12. Csoport és vezetés
13. Társas befolyásolás
14. Összefoglalás

Kötelező irodalom:

- J.P.Forgas: A társas érintkezés pszichológiája Gondolat Bp. 1994.

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való részvétel erősen ajánlott

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Nincs gyakorlati jegy

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

- E. Aronson: A társas lény Közgazdasági és Jogi Kiadó 1998.
- Csepeli György: Szociálpszichológia Osiris Bp.1998.
- Szociálpszichológia (Szerk.: Hewstone és tsa.-i) Közgazdasági és Jogi Kiadó Bp.1997.
- Smith, Eliot R. – Mackie Diane M.: Szociálpszichológia Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

**Elméleti pszichológia IV.
(Fejlődéslélektan)**

Az ajánlott tantervben mely /alap- /szakok szerepeltetik?

Szociális Munka Alapszak

Ápolás és Betegellátás alapszak

Védőnő szakirány (Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak)

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tantárgyfelosztás szerint.

Oktató/-k/ névsora:

Oroszné Pál Zsuzsanna gyakorlati oktató

A tantárgy általános és speciális céljai:

A kurzus célja a különböző életkorok pszichés jellemzőinek az egymásra épülő fejlődési fázisoknak, a kritikus életszakaszoknak a megismertetése. A viselkedést befolyásoló tényezők mellett bizonyos pszichés struktúrák, jellemzők fejlődését követjük végig.

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgató a tárgy ismeretek révén képessé válik az adott életkori jellegzetességek felismerésére, azonosítására. Képessé válik a fejlődést befolyásoló tényezők alaposabb megismerésére. Lehetősége van az egyéni eltérések beazonosítására, és mindezekben keresztül segítséget kaphat az egyéni esetvezetés, gondozás megtervezésére és megvalósítására.

Oktatás típusa:

Előadás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítását a magyar és külföldi szakirodalom követése, valamint a konferenciákon és tanfolyamokon való részvétel biztosítja. A rendszeres oktatói megbeszélések folyamatosan kontroll alatt tartják az oktató munkáját, a hallgatói visszajelzések segítik a minőség folyamatos szinten tartását

A tantárgy felvétele:

Meghirdetés szerint, a Neptun - rendszeren keresztül

Kontakt órák és az órán kívüli terhelés aránya:

1: 2

Alkalmazott oktatási módszerek, az oktatás segítése:

Előadások az ehhez szükséges oktatás technikai eszközök segítségével.

A vizsgára való jelentkezés:

A Neptun - rendszeren keresztül

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

TDK és szakdolgozatok

A tantárgy részletes leírása:

1. A fejlődéslélektan tárgya, célja módszerei
2. A terhesség, születés, szülés pszichológiája
3. Korai anya-gyermek kapcsolat, szocializáció
4. Az újszülöttkor pszichológiája
5. Csecsemőkor
6. Kisgyermekkor
7. Óvodáskor
8. Kisiskoláskor
9. Prepubertáskor, pubertáskor
10. Ifjúkor
11. Felnőttkor
12. Időskor
13. E. Erikson fejlődésmélete
14. A fejlődési ütem eltérései

Kötelező irodalom:

- Cole, M., Cole, S. R. : Fejlődéslélektan, Osiris, 1997.
- Mérei F., Binét Á. : Gyermeklélektan, Gondolat, 1995.

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:
Az előadásokon való rendszeres részvétel

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli, védőnői szakirányon szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Bálint A. : A gyermekszoba pszichológiája, Kossuth, 1990.
- Bernáth L., Solymosi K. : Fejlődéslélektani olvasókönyv, Tertia, 1997.
- Bettelheim, B. : Az elég jó szülő, Gondolat, 1994.
- Buda B., Szilágy V. : Párvalasztás. A párkapcsolatok pszichológiája. Gondolat Kiadó. 1988.
- Cole, M., Cole, S. R. : Fejlődéslélektan, Osiris, 1997.
- Fraiberg, S. H. : Varázsos évek, Park , 1990.
- Mönks, F: J., Knoers, A: M: P: : Fejlődéslélektan, Fitt Image, 1998.
- Raffai J. : Megfogantam, tehát vagyok, Útmutató K. 1999.
- Riemann, F.: Az öregedés művészete, Háttér, 1987.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Andrea
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kiss János
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábrián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Elsősegélynyújtás I- II.		
A tantárgy angol neve: First aid application I-II.		
Tanszék neve: Sürgősségi és Oxiológia Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Prof. Dr. Kovács Péter		
Ajánlott félév	I.	II.
Tantárgyi kód	I. EKKE- 107- 01 N EKKE- 107- 01 L (Áp.+ Mt.+ Sznő + Vnő szakirányok + Eg.szerv)	II. EKKE- 107- 02 N (Vnő szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám	14+14	14+14
Levelező tagozat félévi óraszám	5 + 5	-
Kredit	2	2
Vizsgakövetelmény	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	Nincs	Elsősegélynyújtás I.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló, Mentőtiszt, Szülésznő szakirány
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány
Egészségügyi szervező alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)
Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgató képes legyen arra, hogy az életet vagy egészséget veszélyeztető heveny állapot miatt azonnali egészségügyi ellátásra szoruló személyt haladéktalanul egészségi állapotának helyreállításával illetve rosszabbodásának megakadályozásával szakszerű ellátásban részesítse.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tantárgy fejlesztése a tantervek, tantárgyi programok, tananyagok hármának minőségbiztosításán és fejlesztésén alapul. Minden új tanév kezdetekor az aktuális időszakra a tanterv összehangolását el kell végezni.

A tantárgyi programok készítésekor a változást szintén jelezni kell. Amennyiben a tantárgyak változása az ismeretanyag több, mint 30%-át érinti, akkor a változás a tantervet is befolyásolja, azaz új tantervet kell készíteni.

A tantárgy fejlesztése, tematikájának megváltoztatása a Tanszékek feladata. A tanszéki értekezleten a tantárgyfelelős (a tárgy oktatója) kötelessége a tantárgy ismeretanyagában bekövetkezett változásokról beszámolni, majd ezek után a tantárgyfelelős javaslatot tesz a szükséges módosításokra, amennyiben a tárgy azt igényli.

Folyamatos visszajelzés a végzett hallgatók elhelyezkedéséről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságának mikéntjéről. Folyamatos oktatói és hallgatói elégedettség vizsgálata, kérdőívek alapján.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

50-50%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Írásvetítő, projector. Szaktantermek, oktatástechnikai eszközök.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

TDK, szakdolgozat, folyamatos szakirodalom feldolgozás.

A tantárgy részletes leírása:

Az előadások tematikája

Elsősegélynyújtás I.

(Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak – Védőnő szakirány
Ápolás és betegellátás alapszak)

Elméleti órák:

1-2 óra	Az elsősegély fogalma, elsősegély szintek. Az elsősegélynyújtás általános szabályai. Az Országos Mentőszolgálat felépítése. Mentők igénybevétele, mentőhívás szabályai. Csoportdiagnózis. Időfaktor fogalma. A helyszín
3-4 óra	Az eszméletlenség fogalma. Az eszméletlen beteg ellátása. Légúti elzáródás tünetei. Légútbiztosítási módok.
5-6 óra	A halál, mint folyamat. Az életjelenségek vizsgálata, a klinikai és biológiai halál felismerése. Az újraélesztés elméleti alapjai.
7-8 óra	Felnőtt alapszintű újraélesztés /BLS/ lépései. Automata Külső Defibrillátor /AED/ alkalmazása. Hibák és szövődmények az újraélesztés alatt. Az újraélesztés kimenetele. Szervezési szempontok.
9-10 óra	Vérzések, sebzések és ellátása. Törés, ficam, rándulás, zúzódás és ellátásuk
11-12 óra	Égésbetegség, fagyás jellemzői. Shock. Belgyógyászati balesetek, hirtelen megbetegedések oxyológiája.
13-14 óra	Összefoglalás, konzultáció.

Gyakorlati órák:

1-2 óra	Betegvizsgálat. Keringés, légzés vizsgálata. Eszméletlen beteg ellátása.
3-4 óra	Légút-felszabadítási és légút-biztosítási eljárások. Fektetési módok indikációk szerint.
5-6 óra	Lélegeztetés eszköz nélkül. Mellkaskompressziók gyakorlása
7-8 óra	Egyszemélyes újraélesztés gyakorlása.
9-10 óra	Kétszemélyes újraélesztés gyakorlása. AED gyakorlat.
11-12 óra	Vérzéscsillapítás, ideiglenes sebellátás szabályai, artériás nyomáspontok, nyomókötések. Kötözések, rögzítő kötések gyakorlása.
13-14 óra	Összefoglaló konzultáció

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató képessé válik a heveny roszszullétek, sérülések felismerésére, ill. azok szakszerű ellátására eszköz nélkül, ill. az általánosan használt elsősegély felszerelések alkalmazására.

Kötelező irodalom:

Sági István: Elsősegélynyújtás, Egészségügyi Kari Jegyzetek, 2009.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Megfelelt zárthelyi dolgozat és a gyakorlati órákon való részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Aláírás megléte. Az előzetesen kiadott szóbeli és gyakorlati tételsor alapján történő vizsga teljesítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

A Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat szerint.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és gyakorlati vizsga.

Ajánlott irodalom

- Dr. Göbl Gábor (szerk.) Oxyológia, Medicina Bp. 2001.
- Újraélesztés - A Magyar Resuscitatio Társaság Hivatalos Lapja
- Dr. Péntes István (szerk.) Az újraélesztés tankönyve, Medicina Bp. 2000.
- Dr. Andics László (szerk.) Alapfokú és közúti elsősegély, Sub Rosa 1994.
- Boda-Sulyok: Gyermekgyógyászat- Medicina, 2004

Elsősegélynyújtás II.

(Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak – Védőnő szakirány)

Elméleti órák:

1-2. óra:	Gyermekkori élettani sajátosságok oxiológiai szempontjai
3-4. óra:	Újszülött iniciális ellátása
5-6. óra:	Újszülött újraélesztés
7-8. óra:	Gyermekkori sajátosságok a sürgősségi ellátáson belül.
9-10. óra:	Gyermekkori alapszintű újraélesztés /PBL/
11-12. óra:	Mérgezesek és ellátásuk
13-14 óra:	Összefoglalás, konzultáció.

Gyakorlati órák:

1-2. óra:	Az újszülött iniciális ellátása, állapotának értékelése.
3-4 óra:	Újszülött lélegeztetés gyakorlása eszközzel.
5-6 óra:	Újraélesztés gyakorlása két segélynyújtóval.
7-8 óra:	Gyermek újraélesztésének gyakorlása.
9-10 óra:	Gyermek újraélesztésének gyakorlása.
11-12 óra:	Újraélesztés gyakorlása. Összefoglaló konzultáció.
13-14 óra:	Gyakorlati vizsga.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató képessé válik a heveny roszullétek, sérülések felismerésére, ill. azok szakszerű ellátására eszköz nélkül, ill. az általánosan használt elsősegély felszerelések alkalmazására.

Kötelező irodalom:

Sági István: Elsősegélynyújtás, Egészségügyi Kari Jegyzetek, 2009.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Zárthelyi dolgozat a félév során.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Megfelelt zárthelyi dolgozat és a gyakorlati órákon való részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Alíírás megléte. Az előzetesen kiadott szóbeli és gyakorlati tételsor alapján történő vizsga teljesítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

A Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat szerint.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és gyakorlati vizsga.

Ajánlott irodalom:

- Dr. Göbl Gábor (szerk.) Oxyológia, Medicina Bp. 2001.
- Újraélesztés - A Magyar Resuscitatio Társaság Hivatalos Lapja
- Dr. Péntes István (szerk.) Az újraélesztés tankönyve, Medicina Bp. 2000.
- Dr. Andics László (szerk.) Alapfokú és közúti elsősegély, Sub Rosa 1994.
- Boda-Sulyok: Gyermekgyógyászat- Medicina, 2004

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Kovács Péter
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Szabó Zoltán
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárvány Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Fogyatékoság és társadalom I-IV.				
A tantárgy angol neve: Disability and Society				
Tanszék neve: Szociális Munka Tanszék				
Tantárgyfelelős neve: Dr. Horváth László PhD				
Ajánlott félév	II.	III.	IV.	VII.
Tantárgyi kód nappali tagozaton	EKTT-131-01N	EKTT-131-02N	EKTT-131-03N	
Tantárgyi kód levelező tagozaton	EKTT-131-01L	EKTT-131-02L	EKTT-131-03L	
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	0+2	3+2	0+40
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	0+10	15+10	0+20
Kredit	3	2	5	3
Vizsgakövetelmény	Kollokvium	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-	Fogyatékoság és társadalom I.	Fogyatékoság és társadalom I.	Fogyatékoság és társadalom I.

Érvényes: 2014. szeptembertől felmenő rendszerben

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása: aktuális órarend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható, szabadon választható

Ajánlott tanterv: Egészségügyi szociális munka mesterszak tanterve – kötelezően választható I-III.

Egészségügyi Gondozás alapszak – védőnő szakirány – kötelezően választható – I.

Ápolás és betegellátás alapszak – szabadon választható I. és IV.

Egészségügyi szervező alapszak – szabadon választható – I.

Szociális munka alapszak – szabadon választható – I.

Ápolás mesterszak – szabadon választható – I.

A tárgy oktatója: Dr. Horváth László, Rákóczi Ildikó, Dr. Papp Katalin

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

Az egészség- és társadalomtudományi elméleti alapokra építve az egészségügyi szociális munkás felkészítése a fogyatékos személyek társadalmi, családi körülményeinek megértésére, szükségletihányainak felmérésére és a számukra biztosítható segítő folyamatok megtervezésére, megvalósítására és az ehhez kapcsolódó team munkában és a fejlesztő folyamatban való alkotó részvételre. A hallgatók ismerjék meg a fogyatékos személyek egészségügyi és szociális ellátásához való hozzáféréseinek, illetve kirekesztődésének társadalmi, szervezeti, jogi hátterét. A tantárgy megismerteti a fogyatékoságtan korszerű elméleti és gyakorlati ismereteit, azok felhasználását az egészségügyi és szociális ellátások keretében. A tantárgy előkészít további speciális ismeretek megszerzésére, szabályozottan és szabadon választott tantárgyak keretében való szakmai elmélyítésére.

Oktatás típusa: előadás, szeminárium

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatói felkészülést, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozását, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követését, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálatát, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálását jelenti. Folyamatos visszajelzés a végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről. A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kom-petenciák leírása:

Ismeretek szerzése a fogyatékoságtanból, segítő folyamat önálló irányítása és végzése családokban, a fogyatékos személyeket ellátó intézményekben és szolgáltatásoknál. Képes az egészségügyi és a szociális szolgáltatók, valamint a mikrokörnyezet között a hatékony problémamegoldás érdekében egyéni és környezeti erőforrások feltárására és mozgósítására, koordinációra, együttműködés kialakítására. Önállóan képes komplex szakirodalom kutatás, másodelemzés készítésére.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 50 – 50%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: segédanyag a tantárgy előadásai alapján.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Fogyatékos gyermekek és családjaik segítése

A tantárgy részletes leírása:

Fogyatékoság és társadalom I.

- 1-2. A normalizációs elv
3. Korai felismerés és korai fejlesztés
- 4-5. Az integráció és a befogadás /inklúzió/ elve, Salamanca Nyilatkozat
6. Az ésszerű alkalmazkodás elve
7. Az egyetemes tervezés
- 8-9. A Tajgetosztól az esélyegyenlőségig.
- 10-12. A fogyatékos személyek életminősége, helyzete a társadalomban.
- 13-14. ENSZ Egyezmény és a hazai megvalósulása

Fogyatékoság és társadalom II.

1. Hazai törvénykezés
2. Országos Fogyatékosügyi program
3. A fogyatékoság fogalma és annak fejlődése
4. A fogyatékoság számszerűsítése
5. A szociális segítség korszerű folyamata a fogyatékos személy és környezete vonatkozásában
6. Szükségletfeltárás, a fogyatékos személyek megismerése
7. Korai felismerés
8. A fogyatékos személy családban való segítése.
9. – 10. A fogyatékos személyek családból való kikerülésének okai.
- 11-14. Szakmai programok elemzése

Kötelező irodalom:

- Kálmán Zsófia – Könczei György: A Tajgetosztól az esélyegyenlőségig. Osiris Kiadó, Budapest, 2000. Könyvkiadó, Budapest, 2000. 2–18., 22–46., 78–91., 197–200. o.
- Dr. Hatos Gyula – Kisgyörgyné Cziráki Andrea – Dr. Stollár János: Fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációja. NCSSZI Budapest 2005.
- Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyv. ENSZ, 2006. december 13.
- **Réthy Endréné: Integrációs törekvések Európában. Az ép és sérült (fogyatékos) gyermek együttnevelésének elmélete és gyakorlata. Szociális Munka, 2000/1. sz. 9–22 o.**
- **Európai Fogyatékosügyi stratégia 2010-2020. Szociális Menedzser 2011/2. sz. 60-67.o.**
- **Kereki Judit-Fogarasi András: Koragyermekkorai ellátás fejlesztése és támogatása a TÁMOP 6.1.4 projekt keretében. Népegészségügy, 2013. 2. sz. 139-144.o.**

Ajánlott irodalom:

- Kövér Ágnes-Gazsi Adrienn: A fogyatékosággal élő személyek esélyegyenlősége Magyarországon. – Jogok és realitások 2005-ben. Kapocs, IV. évf. 2005/2.sz. 18-33.o.
- Dr. Lovász László: Szemelvények a fogyatékoság megítélésének történetéből a 17. századtól napjainkig. Kapocs, V. évf. 2006/3.sz. 40-43.o.
- A funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozása. Egészségügyi Világszervezet. 2004. Budapest.

- Huszár Ilona – Kullmann Lajos – Tringer László (szerk.): A rehabilitáció gyakorlata (Medicina Kiadó, Budapest 2000)
- Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest, 2000. 15–38. 81–116, 151–210, 357–573, 629–654. o.
- Nirje, B.–Perrin, B.: A normalizációs elv és félreértelmezései. ÉFOÉSZ Budapest, 1998.
- Lakóotthonok Magyarországon in. Periféria Seria Könyvek Kiadja: ESzCsM, NCsSzI. Bp. 2002. p. 11 – 36.
- Seidel Michael: A funkcióképesség és egészség nemzetközi osztályozása (FNO). In Szociális Munka, XVI.évf. (2004) 2.sz 70 – 78.o
- Szinten tartó, fejlesztő és terápiás foglalkoztatás. Szerk. Dr. Göllösz Viktor. Budapest, 1993. SZMA 65. sz. kiadványa. 70–83. o.
- **A fogyatékossgal élő emberek esélyegyenlőségének alapvető szabályai 1994. In: A mozgásfogyatékos emberek rehabilitációjának sokoldalú megközelítése. MEOSZ, Budapest, 1997. 343–372. o.**
- **Lányiné Engelmayer Ágnes (szerk.): Kiscsoportos lakóotthonok. Hol is tartunk? Két munkakonferencia tapasztalatai. Soros Alapítvány, Budapest, 2002.**
- **Madridi Nyilatkozat. ÉFOÉSZ kiadványa. Jegyzet. Swarte, Norbert – Oberste, Ralf - Ufer: LEWO – Életminőség a felnőttkorú értelmi fogyatékosok lakóformáiban. Segédeszköz a minőségfejlesztéshez.**
- Bass László: Szüljön másikat?! Súlyosan-halmazottan fogyatékos gyermeket nevelő családok életkörülményei Magyarországon. Kapocs, III. évf. 2004/5.sz. 26-44.o.
- Dr. Lovász László: A fogyatékos emberek helyzetéről – a filozófiától a demográfiáig. Kapocs, V. évf. 2006/1.sz. 2-13.o.
- Fogyatékos személyek jogai vagy fogyatékos jogok? A magyar civil Caucus párhuzamos jelentése az ENSZ egyezményről. SINOSZ-MDAC-FESZT. Budapest, 2010.
- Bugarszki Zsolt - Eszik Orsolya - Soltész Ágnes - Sziklai István: "Egy lépés előre, két lépés hátra". A nagy létszámú intézmények kitagolása és az önálló életvezetés támogatása Magyarországon, az Európai Unió strukturális alapjainak felhasználásával. ELTE TáTK-Soteria Alapítvány. Budapest 2010.

Jogszabályok:

- 10/2006. (II.16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

Fogyatékossg és társadalom III.

1. A fogyatékos személyek különböző csoportosítása, funkcióképesség és az egészség nemzetközi osztályozása. Hazai módszerek a fogyatékos személyek megismerésére, csoportosítására. Funkcióképesség és fogyatékossg.
2. Mozgásában akadályozottak segítése családban, helyi környezetben és intézményekben.
3. Hallássérültek segítése családban, helyi környezetben és intézményekben.
4. Látássérültek segítése családban, helyi környezetben és intézményekben.
5. Értelmileg akadályozottak segítése családban, helyi környezetben és intézményekben.
6. Oktatási, képzési kötelezettség megvalósulása a fogyatékos gyermekek esetében.
7. Autista személyek segítése családban, helyi környezetben és intézményekben.
8. Biztonságos társadalom és környezet. Szociális biztonság és fogyatékossg. Befogadást elősegítő programok.
9. Fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítésére szervezett programok, a foglalkoztatás formái, a foglalkoztatás szervezés gyakorlata

10. Kölcsönös segítségnyújtást biztosító szervezetek szerepe a fogyatékkal élők támogatásában, érdekvédelmi szervezetek tevékenységének támogatása (csoportos programelemzés)
11. Fogyatékos személyek szociális segítségét elemző kutatási programok vizsgálata (csoportos elemzés)
12. Fogyatékkal élők integrációját célzó hazai és külföldi módszertani programok, kísérleti projektek elemzése I.
13. Projektmunka bemutatása (egy kiválasztott célcsoport társadalmi helyzetének komplex rendszerben történő bemutatása) I.
14. Projektmunka elemzése, megvédése

Kötelező irodalom:

- Bass László: Szüljön másikat?! Súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok életkörülményei Magyarországon. Kapocs, III. évf. 2004/5.sz. 26-44.o.
150
- Dr. Hatos Gyula: Értelmileg akadályozott felnőttek pedagógiai kísérése. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest, 2000.
- Hatos Gyula: Vizsgálati lehetőségek az értelmileg akadályozott felnőttek életkörülményeinek feltárására. Rehabilitáció, 1995. 4. szám. 510–518 o.
- Dr. Hatos Gyula – Kisgyörgyné Cziráki Andrea – Dr. Stollár János: Fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációja. NCSSZI Budapest 2005.
- Gordosné Szabó Anna /szerk./: Nevelés és terápia. Medicina Kiadó, Budapest, 2004.
- Günzburg, H.: Pedagógiai analízis és curriculum a szociális személyiség fejlődésének mérése értelmi fogyatékosoknál. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest 2002.
- Huszár Ilona – Kullmann Lajos – Tringer László (szerk.): A rehabilitáció gyakorlata (Medicina Kiadó, Budapest 2000)
- Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek. /Az adott csoportra vonatkozatható és az általános részek./ ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest, 2000.
- Kullman Lajos: A fogyatékos emberek és rehabilitációjuk In: Katona F,- Sieglér J Orvosi rehabilitáció Medicina, Bp. 1999
- Lakóotthonok Magyarországon in. Periféria Seria Könyvek Kiadja: ESzCsM, NCsSzI. Bp. 2002. 11 – 36.o.
- Szinten tartó, fejlesztő és terápiás foglalkoztatás. Szerk. Dr. Göllesz Viktor. Budapest, 1993. SZMA 65. sz. kiadványa. 70–83. o.
- A fogyatékossgal élő emberek esélyegyenlőségének alapvető szabályai 1994. In: A mozgásfogyatékos emberek rehabilitációjának sokoldalú megközelítése . MEOSZ, Budapest, 1997. 343–372. o.
- Lányiné Engelmayer Ágnes (szerk.): Kiscsoportos lakóotthonok. Hol is tartunk? Két munkakonferencia tapasztalatai. Soros Alapítvány, Budapest, 2002.
- Lányiné Engelmayer Á: Gyógypedagógia és rehabilitáció In: Katona F,- Sieglér J Orvosi rehabilitáció Medicina, Bp. 1999
- Madridi Nyilatkozat. ÉFOÉSZ kiadványa. Jegyzet. Swarte, Norbert – Oberste, Ralf - Ufer: LEWO – Életminőség a felnőttkorú értelmi fogyatékosok lakóformáiban. Segédeszköz a minőségfejlesztéshez.
- Márkus E: Teammunka a rehabilitációban In: Huszár Ilona- Kullman Lajos-Tringer László (szerk): Rehabilitáció az orvosi gyakorlatban SOTE Bp. 1999.
- Méhn Ágnes: Mozgássérültek kapcsolatai intézetben és lakóotthonban. Kapocs, V. évf. 2006/3.sz. 44-57.o.
- Réthy Endréné: Integrációs törekvések Európában. Az ép és sérült (fogyatékos) gyermek együttnevelésének elmélete és gyakorlata.

Jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 11/2000. (X.18.) SZCSM rendelet a fogyatékos személyek otthonában élő és a rehabilitációs intézményben elhelyezett személyek állapotának felülvizsgálatáról

- 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről

Ajánlott irodalom:

- Bánfalvy Csaba: A felnőtt értelmi fogyatékosok életminősége Bp. 1996
- Csató Zsuzsa: Fogyatékkal élő emberek csoportjai. Tanulmányok. Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete Bp. 1994
- Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről. Szociális Szakmai Szövetség Sorozat, Bp. 1997
- Illyés Sándor(szerk): Gyógypedagógiai alapismeretek ELTE Bárczi Gusztáv FK. Bp. 2000
- Információs Füzet súlyos, halmozott sérülteket nevelő családoknak, Kézenfogva Alapítvány, Bp. 2004
- Kálmán Zsófia: Bánatkő. Sérült gyermek a családban Bliss Alapítvány Keraban K. Bp. 1994
- Kullman Lajos: Feladat és felelősség megosztás a fogyatékos emberek integrációjában Rehabilitáció 1992/4
- Könczei György: Fogyatékosok a társadalomban. Gondolat K. Bp. 1992

Ajánlott honlapok:

www.nefmi.gov.hu
eselyegyenloseg.lap.hu
fogyatekos.lap.hu
www.fgyk.hu
www.fogyatekos.hu
fogyatekos.linkcenter.hu
www.szochalo.hu
www.serultek.hu

Fogyatékos személyek ápolása és gondozása IV.

A kurzus speciális céljai:

A hallgató legyen képes a fogyatékos kliens ápolására, gondozására, tanácsadásra. Ismerje meg a törvényi, jogi szabályokat a fogyatékos ember ápolásához, gondozásához.

Oktatás típusa: Gyakorlat + kórházi/területi gyakorlat

1. A fogyatékosok formáinak felismerése egészségügyi dokumentumok alkalmazásával
2. Az ápoló feladati fogyatékos beteg ellátása során
3. Látásfogyatékosok speciális ápolási feladatai
4. Hallásfogyatékosok speciális ápolási feladatai
5. Mozgáskorlátozottak speciális ápolási feladatai
- 6-7. Értelmi fogyatékkal élő kliensek ápolása
8. Fogyatékos betegeket támogató jogszabályok alkalmazása
9. A betegjogi képviselő érvényesülése fogyatékos személyek esetében a napi gyakorlatban
10. Fogyatékos személyek számára kialakított intézetek speciális felszerelésének megismerése
11. Érdekvédelmi képviselő a fogyatékkal élők számára

12. Fogyatékos gyermekeket nevelő intézet munkájának megismerése
13-14. Fogyatékkal élő ember környezetének kialakítási szempontjai

Kórházi/területi gyakorlat

Ismerje meg a hallgató a fogyatékkal élők gondozására szakosodott intézetek munkáját, a speciális ápolási feladatokat

Képes legyen kommunikálni a fogyatékos gondozottal

Tudjon tanácsot adni a fogyatékkal élőket segítő lehetőségek igénybevitelének módjáról

Képes legyen rehabilitációs feladatok elvégzésére

Ismerje meg a fogyatékkal élőket támogató szervezeteket

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására

Kötelező irodalom:

Könczei György: Fogyatékosok a társadalomban Gondolat Kiadó, Budapest, 1992

Lányiné Engelmayer Ágnes: Értelmi fogyatékosok pszichológiája
Budapest, 1996.

Dr. Hatos Gyula-Kisgyörgyné Cziráki Andrea-Dr. Stollár János: Fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációja
NCSSZI Budapest, 2004

Bánfalvy Csaba: A felnőtt fogyatékosok életminősége
Gyógyypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, 1996

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere zárthelyi dolgozat írása, szemináriumi dolgozat készítése

Az aláírás megszerzésének feltételei: eredményes zárthelyi dolgozat és szemináriumi dolgozat elfogadása.

Vizsgáztatási módszer:

I. : írásbeli vizsga

II.: szemináriumi dolgozat elfogadása

III.: zárthelyi dolgozat írása, szemináriumi dolgozat készítése a fent megadott szakirodalmak egyikéből, a választott csoportra vonatkoztatva. Az elmélet és gyakorlat integrációja és a dolgozat megvédése szükséges.

IV. : Gyakorlatokon való részvétel kötelező, hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint. Szorgalmi időszak végéig 1 db beadott és elfogadott esetdokumentáció elkészítése. Betegágy melletti esetbemutatás, a napi ápolói feladatok elvégzése + dokumentálása.

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Horváth László
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Szoboszlai Katalin
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Funkcionális anatómia I-IV.				
A tantárgy angol neve: Functional Anatomy I-IV.				
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék				
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kalapos István				
Ajánlott félév	I.		II.	
Tantárgyi kód	I. EKEE-108-01N, EKEE-108-01L (APB, EGP, EÜSZ alapszak)	II. EKEE-108-02N, EKEE-108-02L (APB, EGP alapszak)	III. EKEE-108-03N, EKEE-108-03L (APB, EGP , EÜSZ alapszak)	IV. EKEE-108-04N, EKEE-108-04L (APB, EGP alapszak)
Nappali tagozat heti óraszám	3+0	3+0	3+0	2+0
Levelező tagozat félévi óraszám	15+0	15+0	15+0	10+0
Kredit	3	4	3	2
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-	-	Funkcionális anatómia I.	Funkcionális anatómia I-II.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak
Egészségügyi szervező alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, alapozó, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy célja, a hallgatóknak azokat a biológiai ismereteket kell elsajátítaniuk, amelyek nélkülözhetetlen alapját képezik más szaktárgyak megértésének. Ezen belül különös hangsúllyal kell kialakítani a sejtbiológia és a genetika élő és alkalmazható tudását.

Képes legyen felismerni az emberi szervezet mikroszkópos és makroszkópos szerkezetéből, valamint fejlődéséből adódó sajátosságokat, elsajátítsa a szervezet működésének megértéséhez nélkülözhetetlenül szükséges azon morfológiai, szerkezeti és funkcionális ismereteket, melyek alapjául szolgálnak az élettan-kórleletan, belgyógyászat, idegyógyászat, és egyéb tantárgyaknak.

Oktatás típusa:

Előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók

elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal. Kiscsoportos szeminárium szaktanteremben.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

Funkcionális anatómia I.

1. Az élet fogalma, keletkezése. A biogén elemek jelentősége, feladatuk az emberi szervezetben.
2. A víz tulajdonságai, szerepe az emberi szervezetben.
3. A lipidek molekuláris felépítése, csoportjaik, jelentőségük az emberi szervezetben.
4. A szénhidrátok molekuláris felépítése, csoportjaik, jelentőségük az emberi szervezetben.
5. A fehérjék molekuláris felépítése, csoportjaik, jelentőségük az emberi szervezetben.
6. A nukleotidok és nukleinsavak molekuláris felépítése, szerepük az emberi szervezetben.
7. A sejtek felépítése, a sejtalkotók bemutatása.
8. A kromoszómák molekuláris felépítése, vizsgálata, számuk, csoportosításuk.
9. A sejtciklus ismertetése, a mitózis és meiózis szakaszainak bemutatása.
10. Az intrauterin fejlődés: barázdálódás, gasztruláció, beágyazódás, méhlepény kialakulása, az embrió és a magzat fejlődése.
11. Az extrauterin fejlődés szakaszai és azok jellemzői.
12. Genetikai alapfogalmak.
13. Öröklésmentek néhány alapvető típusa. A humángenetika korlátozott lehetőségei.
14. A mutáció evolúciós jelentősége, mutagén hatások.
15. Génmutációk, kromoszóma mutációk, genom mutációk értelmezése.
16. Az anatómia tárgya, vizsgálómódszerei. Az anatómia rövid története.
17. Az emberi szervezet szerveződési szintjei: szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet.
18. Az emberi test fő részei. Felépítési elvek. Fő síkok és irányok. Anatómiai szakkifejezések: nomenclatura. Hámszövet.
19. Kötő-és támasztó szövetek. Általános csonttan. A csont összetétele. Tömött és szivacsos állomány.
20. A csontok felszíni képletei (relief). A csontok alak típusai. A csontok járulékos részei. Csontképződés és csontnövekedés és hormonális szabályozása.
21. Általános ízülettan, fontosabb ízületi mozgások.
22. A törzs csontjai és ízületei. Csigolyák. Keresztesont, farokcsont. A csigolyák összeköttetései – a gerinc.
23. Bordák, szegycsont, mellkas. A koponya csontjai és összeköttetései.
24. Agykoponya, arckoponya, koponyatető, koponyaalap. Az arckoponya üregei, állkapocsízület.
25. A felső végtag csontjai, ízületei. Vállöv csontjai ízületei, vállízület. A szabad felső végtag csontjai és ízületei.
26. Az alsó végtag csontjai és ízületei. Medencecsont, a medence ízületei és szalagjai.
27. A medence méretei, nemi különbségek, statikai szempontok. A szabad alsó végtag csontjai, ízületei.
28. Az izomszövetek. Simaizom, harántcsíkolt izom, szívizom. Általános vázizomtan.
29. A törzs izmai. A rekeszizom, bordaközi izmok, bordaközök topográfiája. A légzés mechanikája, légzőmozgások, légzőizmok, légzési segédizmok.
30. Hátizmok, hasizmok. Sérvcsatornák.
31. A felső végtag izmai. A vállöv izmai, felkar-és alkarizmok, a kéz izmai.

32. Az alsó végtag izmai. Csípőizmok, combizmok, lábszárizmok, a láb izmai.
33. Nyakizmok. Felületés-és mély nyakizmok. A fej izmai, mimikai- és rágóizmok.
34. A szív. A szív üregrendszere, szívbillentyűk. A szívfal szerkezete, a szív beidegzése.
35. A szív saját erei, szívburok. A szív helyzete, vetületei.
36. Az erek általános felépítése. Az erek falának szerkezete, összeköttetések.
37. Vérkörök. A nagy vérkör artériái.
38. A nagy vérkör vénái. Kapilláriskeringés. A magzati vérkeringés.
39. Nyirokrendszer. Nyirokszövet, nyirokszervek, nyirokkeringés.
40. Nyiroksejtek képződése, funkciói. A vér.
41. A vér alakos elemei, funkcióik. Kvantitatív és kvalitatív vérkép. Vérplazma.
42. A véresejtek képződése, a csontvelő.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az ember szomatikus állapotának sajátosságait.

Kötelező irodalom:

- Tarsoly Emil.: Funkcionális Anatómia Medicina, Bp. 2010. ISBN: 9789632262482
- Donáth Tibor: Anatómia-élettan Medicina Bp. 2007. ISBN: 963 226 132 4
- Donáth, T.: Anatómiai Atlasz Medicina, Bp. 2008. ISBN: 9789632261645
- Dr. Szemere György szerkesztésében: Alkalmazott biológia (Egészségügyi Főiskolai tankönyv, Semmelweis Kiadó, Bp., 2003
- Genetika jegyzet I. éves orvos, gyógyszerész és népegészségügyi felügyelő hallgatók számára, DE-OEC Humán-genetikai Intézet, Debrecen 2002.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Írásbeli zárthelyi dolgozatok.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Sobotta: Az ember anatómiájának atlasza I.-II. kötet Medicina Bp. 2007. Szentágothai, J., Réthelyi, M.: Funkcionális anatómia Medicina, 2008. (vagy bármely újabb kiadás!)

Funkcionális anatómia II.

1. Kemoton elmélet.
2. Evolúciós törvények.
3. Diffúzió ozmózis jelensége, jelentősége az élő szervezetben.
4. Kolloid rendszerek fontossága az élő szervezetben.
5. Szerves anyagok jelentősége az emberi szervezetben.
6. Membránok transzport folyamatai.
7. Sejtfelszíni differenciálódások, kapcsoló szerkezetek.
8. DNS replikáció és molekuláris mechanizmusa.
9. Hibaelhárító mechanizmusok.
10. Transzkripció folyamata.
11. Fehérjék bioszintézise. A genetikai kód jellemzői.
12. A sejtek szekréciós apparátusa.
13. Génműködés szabályozása.

14. Gametogenezis folyamata.
15. Nemi kromatinok. A nem kromoszómális meghatározása.
16. Monogénes rendellenességek áttekintése különböző példákon keresztül.
17. Poligénes öröklésmentek áttekintése különböző példákon keresztül.
18. Kromoszóma rendellenességek.
19. Poliploidia, aneuploidia.
20. Autoszómális triszómiák.
21. Nemi kromoszómák számbeli eltérései.
22. Az emberi test fő részei. Felépítési elvek. Fő síkok és irányok. Anatómiai szakkifejezések: nomenclatura.
23. Hámszövet. Kötő-és támasztó szövetek.
24. Általános csonttan. A csont összetétele. Tömött és szivacsos állomány. A csontok felszíni képletei (relief). A csontok alaki típusai. A csontok járulékos részei. Csontképződés és csontnövekedés és hormonális szabályozása.
25. Általános ízülettan, fontosabb ízületi mozgások. A törzs csontjai és ízületei. Csigolyák. Keresztcsont, farokcsont. A csigolyák összeköttetései – a gerinc.
26. Bordák, szegycsont, mellkas. A koponya csontjai és összeköttetései. Agykoponya, arckoponya, koponyatető, koponyaalap. Az arckoponya üregei, állkapocsízület.
27. A felső végtag csontjai, ízületei. Vállöv csontjai ízületei, vállízület. A szabad felső végtag csontjai és ízületei. Az alsó végtag csontjai és ízületei. Medencecsont, a medence ízületei és szalagjai.
28. A medence méretei, nemi különbségek, statikai szempontok. A szabad alsó végtag csontjai, ízületei.
29. Az izomszövetek. Simaizom, harántcsíkolt izom, szívizom. Általános vázizomtan.
30. A törzs izmai. A rekeszizom, bordaközi izmok, bordaközök topográfiája. A légzés mechanikája, légzőmozgások, légzőizmok, légzési segédizmok.
31. Hátizmok, hasizmok. Sérvcsatornák. A felső végtag izmai. A vállöv izmai, felkar-és alkarizmok, a kéz izmai.
32. Az alsó végtag izmai. Csípőizmok, combizmok, lábszárizmok, a láb izmai.
33. Nyakizmok. Felületés és mély nyakizmok. A fej izmai, mimikai- és rágóizmok.
34. A szív. A szív üregrendszere, szívbillentyűk. A szívfall szerkezete, a szív beidegzése.
35. A szív saját erei, szívburok. A szív helyzete, vetületei.
36. Az erek általános felépítése. Az erek falának szerkezete, összeköttetések.
37. Vérkörök. A nagy vérkör artériái.
38. A nagy vérkör vénái. Kapilláriskeringés. A magzati vérkeringés.
39. Nyirokrendszer. Nyirokszövet, nyirokszervek, nyirokkeringés.
40. Nyiroksejtek képződése, funkciói. A vér.
41. A vér alakos elemei, funkcióik. Kvantitatív és kvalitatív vérkép. Vérplazma.
42. A vérsejtek képződése, a csontvelő.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az ember szomatikus állapotának sajátosságait.

Kötelező irodalom:

- Tarsoly Emil.: Funkcionális Anatómia Medicina, Bp. 2010. ISBN: 9789632262482
- Donáth Tibor: Anatómia-élettan Medicina Bp. 2007. ISBN: 963 226 132 4
- Donáth, T.: Anatómiai Atlasz Medicina, Bp. 2008. ISBN: 9789632261645
- Dr. Szemere György szerkesztésében: Alkalmazott biológia (Egészségügyi Főiskolai tankönyv, Semmelweis Kiadó, Bp., 2003
- Genetika jegyzet I. éves orvos, gyógyszerész és népegészségügyi felügyelő hallgatók számára, DE-OEC Humángenetikai Intézet, Debrecen 2002.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Írásbeli zárthelyi dolgozatok.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Sobotta: Az ember anatómiájának atlasza I.-II. kötet Medicina Bp. 2007. Szentágotthai, J., Réthelyi, M.: Funkcionális anatómia Medicina, 2008. (vagy bármely újabb kiadás!)

Funkcionális anatómia III.

1. Zsigertani bevezetés. A légzőtraktus, az orrüreg és melléküregei.
2. Gége, trachea. A tüdők és a mellhártya.
3. Gátorüreg (mediastinum).
4. A tápcsatorna. Bevezetés. A tápcsatorna szakaszai. Szájüreg: a szájüreg részei, falai.
5. Ajkak, orca, szájfenék, szájpad, torokszoros, nyelv, nyálmirigyek, fogak, fogfejlődés, fogváltás.
6. Garat. Nyelöcső, gyomor. A gyomor részei, falszerkezete, mirigyei, vérellátása, nyirokelvezetése.
7. Duodenum, jejunum, ileum, a vastagbél szakaszai, végbél.
8. Máj, epehólyag, epeutak, hasnyálmirigy. Az aorta abdominalis páratlan zsigeri ágai.
9. A vena portae rendszere és anastomózisai. A hashártya.
10. Vizeleti rendszer. Vese makroszkópos és mikroszkópos szerkezete.
11. Húgyvezeték, húgyhólyag, húgycső.
12. Nemi különbségek.
13. A női belső (ovarium, tuba uterina, uterus) és külső (vulva, vagina) genitáliák.
14. Az uterus és függesztőkészüléke (szalagok), hashártyaviszonyai, üregrendszere.
15. Ovariális és menstruációs ciklus. Emlő.
16. A férfi belső (here, mellékhere, ondósinór, ondóvezeték, prosztatata, ondóhólyag) és külső (hímvesztő, herezacskó) genitáliák.
17. A férfi és női kismedence topográfiája. Anatómiai és klinikai gát
18. Belső elválasztású mirigyek rendszere. Hormonális szabályozás elvei, feed back mechanizmusok.
19. Agyalapi mirigy. Hypothalamo-hipofízeális rendszer.
20. Pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy, mellékvese.
21. Tobozmirigy, hasnyálmirigy. Nemi szervek hormonális működése.
22. Idegszövet. Idegrendszer bevezetés: felosztása, fő részei.
23. Az idegrendszer szöveti felépítése, a neuron, szinapsziszféleségek, gliaszövet.
24. A gerincvelő keresztmetszete, érző és motoros működése.
25. Gerincvelői reflexívek. Elemi reflexív. Nociceptív és proprioceptív reflex.
26. Agytörzs, fossa rhomboidea, formatio reticularis.
27. Kisagy felépítése, működése, mikroszkópos szerkezete.
28. Köztiagy, (thalamus, hypothalamus, epithalamus, metathalamus), a hypothalamo-hypophyseális rendszer.
29. Nagyagy. A féltekék felszíni rajzolata, lebenyek, feladatok.
30. Az agykéreg mikroszkópos szerkezete.
31. A törzsdúcok szerkezete.
32. A nagyagy fehérállományú összeköttetései.
33. Agykamrák, liquorkeringés.
34. A központi idegrendszer burkai. A központi idegrendszer erei, vérellátása, vér-agy gát.
35. A központi idegrendszer pályarendszerei. Fontosabb érzőpályák.
36. Mozgató pályarendszerek.
37. Limbikus rendszer. Monoaminerg rendszer.
38. Környéki idegrendszer. Agyidegek, agyidegi magok, működések.
39. Gerincvelői idegek, fonatok.
40. Vegetatív idegrendszer. Részek, központok, működések. Vegetatív reflex.
41. Érzékszervek. Látó-és hallószerv. Az egyensúlyérzékelés szervrendszere.

42. Szagló-és ízlelőszerv. A bőr felépítése, a bőr, mint érzékszerv.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az ember szomatikus állapotának sajátosságait.

Kötelező irodalom:

- Tarsoly Emil.: Funkcionális Anatómia Medicina, Bp. 2010. ISBN: 9789632262482
- Donáth Tibor: Anatómia-élettan Medicina Bp. 2007. ISBN: 963 226 132 4
- Donáth, T.: Anatómiai Atlasz Medicina, Bp. 2008. ISBN: 9789632261645

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Írásbeli zárthelyi dolgozatok.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Sobotta: Az ember anatómiájának atlasza I.-II. kötet Medicina Bp. 2007. Szentágothai, J., Réthelyi, M.: Funkcionális anatómia Medicina, 2008. (vagy bármely újabb kiadás!)

Funkcionális anatómia IV.

1. Zsigertani bevezetés. A légzőtraktus, az orrüreg és melléküregei. Gége, trachea. A tüdők és a mellhártya. Gátorüreg (mediastinum).
2. A tápcsatorna. Bevezetés. A tápcsatorna szakaszai. Szájüreg: a szájüreg részei, falai.
3. Ajkak, orca, szájfenék, szájpad, torokszoros, nyelv, nyálmirigyek, fogak, fogfejlődés, fogváltás. Garat. Nyelőcső.
4. A gyomor részei, falszerkezete, mirigyei, vérellátása, nyirokelvezetése.
5. Duodenum, jejunum, ileum, a vastagbél szakaszai, végbél.
6. Máj, epehólyag, epeutak, hasnyálmirigy. Az aorta abdominalis páratlan zsigeri ágai. A vena portae rendszere és anastomózisai. A hashártya.
7. Vizeleti rendszer. Vese makroszkópos és mikroszkópos szerkezete. Húgyvezeték, húgyhólyag, húgycső. Nemi különbségek. A hasüreg tájékai.
8. A női belső (ovarium, tuba uterina, uterus) és külső (vulva, vagina) genitáliák. Az uterus és függesztőkészüléke (szalagok), hashártyaviszonyai, üregrendszere.
9. Ovariális és menstruációs ciklus. Emlő.
10. A férfi belső (here, mellékhere, ondózsínór, ondóvezeték, prosztata, ondóhólyag) és külső (hímvesztő, herezacskó) genitáliák. A férfi és női kismedence topográfiája. Anatómiai és klinikai gát
11. Belső elválasztású mirigyek rendszere. Hormonális szabályozás elvei, feed back mechanizmusok. Agyalapi mirigy. Hypothalamo-hipofízeális rendszer. Pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy, mellékvese.
12. Tobozmirigy, hasnyálmirigy. Nemi szervek hormonális működése.
13. Idegszövet. Idegrendszer bevezetés: felosztása, fő részei. Az idegrendszer szöveti felépítése, a neuron, szinapszisfeleségek, gliaszövet.
14. A gerincvelő keresztmetszete, érző és motoros működése. Gerincvelői reflexívek. Elemi reflexív. Nociceptív és proprioceptív reflex.
15. Agytörzs, fossa rhomboidea, formatio reticularis. Kisagy felépítése, működése, mikroszkópos szerkezete.
16. Köztiagy, (thalamus, hypothalamus, epithalamus, metathalamus), a hypothalamo-hypophyseális rendszer.

17. Nagyagy. A féltekék felszíni rajzolata, lebenyek, feladatok. Az agykéreg mikroszkópos szerkezete.
18. A törzsdúcok szerkezete. A nagyagy fehérállományú összeköttetései.
19. Agykamrák, liquorkeringés. A központi idegrendszer burkai.
20. A központi idegrendszer erei, vérellátása, vér-agy gát.
21. A központi idegrendszer pályarendszerei. Fontosabb érzőpályák.
22. Mozgató pályarendszerek.
23. Limbikus rendszer. Monoaminerg rendszer.
24. Környéki idegrendszer. Agyidegek, agyidegi magok, működések.
25. Gerincvelői idegek, fonatok.
26. Vegetatív idegrendszer. Részek, központok, működések. Vegetatív reflex.
27. Érzékszervek. Látó-és hallószerv. Az egyensúlyérzékelés szervrendszere
28. Szagló-és ízlelőszerv. A bőr felépítése, a bőr, mint érzékszerv.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az ember szomatikus állapotának sajátosságait.

Kötelező irodalom:

- Tarsoly Emil.: Funkcionális Anatómia Medicina, Bp. 2010. ISBN: 9789632262482
- Donáth Tibor: Anatómia-élettan Medicina Bp. 2007. ISBN: 963 226 132 4
- Donáth, T.: Anatómiai Atlasz Medicina, Bp. 2008. ISBN: 9789632261645

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Írásbeli zárthelyi dolgozatok.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Sobotta: Az ember anatómiájának atlasza I.-II. kötet Medicina Bp. 2007. ISBN: 978 963 226 102 7
- Szentágothai, J., Réthelyi, M.: Funkcionális anatómia Medicina, 2008. (vagy bármely újabb kiadás!)

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Gazdasági és menedzsment ismeretek I-III.			
A tantárgy angol neve: Economic and Management Studies I-III.			
Tanszék neve: Egészségügyi Informatika Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Varga Levente			
Ajánlott félév:	I.	II.	III.
Tantárgyi kód:	EKEI-103-01N EKEI-103-01L	EKEI-103-02N EKEI-103-02L	EKEI-103-03N EKEI-103-03L
Nappali tagozat heti óraszám:	1+0	1+2	2+0
Levelező tagozat félévi óraszám:	5+0	5+10	10+0
Kredit:	2	4	2
Vizsgakövetelmény:	Kollokvium	Gyakorlati jegy	Kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend:	-	Gazdálkodási és menedzsment ismeretek I.	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi szervező alapszak
Szociális munka alapszak
Ápolás és betegellátás alapszak
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, alapozó, szakmai törzstantárgy

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy alapvető célja, hogy megfelelő szemléletet és tudást adjon a mai társadalmi-gazdasági folyamatokban való eligazodáshoz, a fő tendenciák, törvényszerűségek felismeréséhez. Általános cél, hogy a hallgatók képesek legyenek ismereteik tudatos felhasználására, a makro- és mikrogazdasági folyamatokról, a vállalati tevékenységről elsajátított ismereteik sikeres alkalmazására.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

Nappali tagozaton 50 % - 50%, levelező tagozaton 25-75%.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Hagyományos és modern audiovizuális eszközök.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A szakirodalom folyamatos feldolgozása.

A tantárgy részletes leírása:

A tárgy kötelező, és elsősorban a hallgatók gazdasági ismereteinek megalapozását szolgálja.

GAZDASÁGI ÉS MENEDZSMENT ISMERETEK I. (MAKROÖKONÓMIA)

A tárgy keretein belül a hallgatók megismerkedhetnek a legalapvetőbb makrogazdasági szereplőkkel, és azok kapcsolatrendszerével. A nemzetgazdaság általános célkitűzései mellett betekintést kapnak a hallgatók az árupiac, a munkapiac és a pénzpiac működésébe. A piaci kapcsolatok során rálátást kapnak a hallgatók a piaci elégtelenségek (munkanélküliség, infláció) okairól, felmerülő, lehetséges döntési szituációkról. A piacsabályozás alapvető lehetőségeivel ismerkednek meg a költségvetési és monetáris politika tanulmányozása által.

1. hét: A makroökonómia tárgya és elemzési módszerei, célja és eszközei, alapfogalmai és összefüggései; A makrogazdasági jövedelemáramlás a négysektoros modellben
2. hét: A makrogazdasági teljesítmények mérése; Az SNA számlarendszer legfőbb mutatói
3. hét: Munkakereslet és munkakínálat a makropiacon; a munkapiaci egyensúly klasszikus és keynesi felfogása
4. hét: A termékpiac keresleti és kínálati oldala; egyensúly a termékpiacon
5. hét: A makrogazdasági pénzkereslet és pénzkínálat; a pénzpiaci egyensúly
6. hét: A termékpiac és a pénzpiac együttes egyensúlya
7. hét: A makroökonómiai egyensúly klasszikus-neoklasszikus elméletben
8. hét: A makroökonómiai egyensúly keynes-i felfogása
9. hét: Egyensúlytalanság a munkapiacon, a munkanélküliség elméleti problémái
10. hét: Munkanélküliségi típusok és a munkanélküliség mérése
11. hét: Az infláció tartalma, mércéje, fajtái és okai
12. hét: A gazdaságpolitika fogalma és eszközei
A költségvetés alapfogalmai; a központi költségvetés mérlegének alakulása
13. hét: A költségvetési politika és a kormányzati kiadások hatása a gazdasági szférákra
Adótípusok; az adóztatás hatása
14. hét: A monetáris politika és eszközrendszere
A monetáris politika hatása; a klasszikus tanok és Keynes elmélete

Kötelező irodalom:

- Solt Katalin: Makroökonómia. Tri – Mester Kiadó, Tatabánya, 1997.
- Előadásvázlat

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A tantárgyi ismeretek elsajátítása érdekében kötelező a két zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatokat pontozással értékeljük. A felmérő dolgozatokkal összesen 100 pont szerezhető. Az eredményeket sikeresnek minősítjük, ha a dolgozatokra szerzett pontszám eléri a szerezhető pontszám legalább 60%-át. A félév végi jegy kialakításának módja:

Elégtelen	(1)	0- 59 pont
Elégséges	(2)	60- 69 pont
Közepes	(3)	70- 79 pont
Jó	(4)	80- 89 pont
Jeles	(5)	90-100 pont

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A mindenkori TVSZ szerint

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli kollokvium.

Ajánlott irodalom:

- Bevezetés a makroökonómiába. Aula, Bp. 1997.
- Bock Gyula: Makroökonómia feladatok Tri-Mester Kiadó, Tatabánya, 2001.
- G. Mankiw: Makroökonómia Osiris Kiadó, 1997.
- Horváth D. T.: A magyar tőkepiac. KJK, 1993.
- Kornai János: Bürokratikus és piaci koordináció. Közgazdasági Szemle, 1986. 8. sz.
- P. A. Samuelson – W. D. Nordhaus: Közgazdaságtan. I-III. kötet. KJK, Bp. 2000.

GAZDASÁGI ÉS MENEDZSMENT ISMERETEK II. (MIKROÖKONÓMIA)

A tárgy keretein belül a hallgatók megismerkedhetnek a legalapvetőbb mikroökonómiai fogalmakkal, (termelés, elosztás, csere, fogyasztás, szűkösség és gazdálkodás, racionalitás, önérdék, hatékonyság, optimum) összefüggésekkel, piaci szereplőkkel és azok viselkedési sajátosságaival (a fogyasztói, termelői magatartás és kereslet, jövedelem, ár, optimalizálás). A piacgazdaságot meghatározó gazdasági elmélet mellett ismereteket szerezhetnek a piaci szerkezetek kialakulásáról és a piacsabályozás alapvető tételeiről. A piaci kapcsolatok során rálátást kapnak a hallgatók a piaci elégtelenségek okairól, gazdasági sajátosságairól, a döntési szituációkról (a külső gazdasági hatások, az externáliák, a javak csoportosítása kisajátíthatóságuk és felhasználásuk szerint.).

1. hét: Miről szól a mikroökonómia? A tárgycélja, eszközei, alapfogalmak.
2. hét: A fogyasztói magatartás és a kereslet. Közömbösségi görbék, hasznosság.
3. hét: Költségvetési egyenes, határhaszon, a fogyasztói döntés.
4. hét: Speciális közömbösségi görbék, ICC és PCC görbe, a fogyasztói többlet
5. hét: A vállalat és a termelői magatartás, termelési függvény.
6. hét: Költségfüggvények: állandó és változó költség, átlagköltség,
7. hét: Költségfüggvények: határköltség, profitmaximalizálás.
8. hét: A vállalat kínálata tökéletes verseny és monopolpiac esetén, összbevétel és határbevétel, profit maximalizálása.
9. hét: Piaci szerkezetek: oligopol piac és monopolisztikus verseny.
10. hét: Piacszabályozás
11. hét: A termelési tényezők piaca, az erőforrások származékos kereslete.
12. hét: A termelési tényezők piaca: munkapiac, tőkepiac, természeti erőforrások sajátosságai.
13. hét: A piaci szabályozás kritikája, az állam szerepe a gazdaságban, piaci elégtelenségek, közjavak, externáliák.
14. Általános egyensúlyelmélet, társadalmi és gazdasági jólét

Kötelező irodalom:

- Kopányi Mihály (szerk.): Mikroökonómia. 6. kiad. Műszaki Könyvkiadó, 2000.
- Előadásvázlat

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A tantárgyi ismeretek elsajátítása érdekében kötelező a két zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatokat pontozással értékeljük. A felmérő dolgozatokkal összesen 100 pont szerezhető. Az eredményeket sikeresnek minősítjük, ha a dolgozatokra szerzett pontszám eléri a szerezhető pontszám legalább 60%-át. A félév végi jegy kialakításának módja:

Elégtelen	(1)	0- 59 pont
Elégséges	(2)	60- 69 pont
Közepes	(3)	70- 79 pont
Jó	(4)	80- 89 pont

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A mindenkori TVSZ szerint

Gyakorlati jegy:

A félévközi 2 ZH eredményének átlaga a fentiek szerint. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

Ajánlott irodalom:

- Misz József: Mikroökonómia. L'Harmattan Kiadó, 2007
- H. Varian: Mikroökonómia középfokon. KJK. Budapest, 2003
- Berde É.-Petro K.: Mikroökonómiai feladatok. Műszaki Könyvkiadó, 1995.
- Bármely Mikroökonómia feladatgyűjtemény
- P. A. Samuelson – W. D. Nordhaus: Közgazdaságtan. I-III. kötet. KJK, Bp. 2000.

GAZDASÁGI ÉS MENEDZSMENT ISMERETEK III. (VÁLLALATGAZDASÁGTAN)

A tárgy keretein belül a hallgatók megismerkedhetnek a legalapvetőbb vállalati ismeretekkel, mint pl. a vállalkozás fogalma, üzleti vállalkozás, a vállalati működés érintettjei, a vállalat céljai, a vállalkozások szervezeti formái, a vállalkozások alapítása, átalakulása, megszűnése. Oktatásra kerül a vállalat tevékenységi rendszere (rendszer és stratégia: alapok, a marketing, innovációs stratégiák, az innováció folyamata, az emberi erőforrás-gazdálkodás stratégiája, a kontrolling, a logisztikai rendszer és szerkezete, működése, a termelési stratégia, termelés-szervezés és végrehajtás, a vállalat pénzügyi rendszerének működése, a költség-gazdálkodás, befektetés és finanszírozás).

1. hét: A vállalatok általános jellemzői, a vállalat belső struktúrája
2. hét: A vállalat környezete, új társadalmi-gazdasági tendenciák a vállalatfejlődés háttérében
3. hét: A vállalatelméletek
4. hét: A vállalati működés érintettjei és a vállalat céljai
5. hét: Eredményesség és hatékonyság; a vállalat értéke
6. hét: Piaci tényezők és állami szabályozási momentumok a vállalatműködésben
7. hét: A vállalati struktúra alapmodelljei, a vállalatok szervezeti fejlődésének trendjei
8. hét: A vállalatok életútja
9. hét: A vállalat tevékenységi rendszere, határai és az értéklánc-koncepció
10. hét: A vállalati stratégia és háttéré
11. hét: Vállalatok közti verseny, versenysztratégiák
12. hét: Versenyképesség, stratégiai teljesítményértékelés
13. hét: Nemzetközi vállalatok, stratégiai szövetségek
14. hét: A kis- és középvállalatok jellemzői, jelentőségük a globalizáció korában

Kötelező irodalom:

- Chikán Attila, et.al.: Vállalatgazdaságtan. Aula, 1998.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A tantárgyi ismeretek elsajátítása érdekében kötelező a két zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatokat pontozással értékeljük. A felmérő dolgozatokkal összesen 100 pont szerezhető. Az eredményeket sikeresnek minősítjük, ha a dolgozatokra szerzett pontszám eléri a szerezhető pontszám legalább 60%-át. A félév végi jegy kialakításának módja:

Elégtelen	(1)	0- 59 pont
Elégséges	(2)	60- 69 pont
Közepes	(3)	70- 79 pont
Jó	(4)	80- 89 pont
Jeles	(5)	90-100 pont

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A mindenkori TVSZ szerint

Gyakorlati jegy:

A félévközi 2 ZH eredményének átlaga a fentiek szerint. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

Ajánlott irodalom:

- Angyal Á.: Üzleti szervezetek társadalmi és politikai megfelelése. Vezetéstudomány, 2001.
- Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés. Aula K. 1996. Bp.
- Brealey, R. – Myers, S.: Modern vállalati pénzügyek I-II. kötet. Nemzetközi Bankárképző központ Rt., Bp. 1997.
- Czákó Erzsébet: Vállalati stratégia, stratégiai menedzsment. Vezetéstudomány, 1994. 3. sz.
- Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK, Bp. 1996.
- Dr. Tétényi Zoltán – Dr. Gyulai László: Vállalkozásfinanszírozás. Saldo Rt., Bp. 1994.
- Gábor András (szerk.): Információmenedzsment I.II., Aula K. Bp. 1996.
- Harrington, D.R.: Vállalatok pénzügyi elemzése. Kossuth K., 1995. Bp.
- P. A. Samuelson – W. D. Nordhaus: Közgazdaságtan. I-III. kötet. KJK, Bp. 2000.
- Vörös József: A termelésmenedzsment. Vezetéstudomány, 1994. 5. szám. 39-44. old.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Varga Levente
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Ködmön József
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Gyermekgyógyászat I-VII.							
A tantárgy angol neve: Paediatrics I-VII.							
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék							
Tantárgyfelelős neve: Dr. Nemes Éva							
Ajánlott félév	IV.	V.				VI.	VII.
Tantárgyi kód	I. EKKE-110-01N EKKE-110-01L (Áp.+ Mt.+ Sznő + Vnő szakirányok)	II. EKKE-110-02N (Védőnő szakirány)	IV. EKKE-110-04N EKKE-110-04L (Ápoló szakirány)	V. EKKE-195-05N EKKE-195-05L (Szülésznő szakirány)	VI. EKKE-110-06N EKKE-110-06L (Mentőtiszt szakirány)	III. EKKE-110-03N (Védőnő szakirány)	VII. EKKE-110-07N EKKE-110-07L (Mentőtiszt szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám	28+0	28+28	28+0	28+0	42+0	28+28	0+42
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	-	10+0	10+0	15+0	-	0+16
Kredit	2	4	3	3	4	4	4
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	Élettan-kórélettan II. Gyógyszertan I.	Gyermekgyógyászat I.	Gyermekgyógyászat I.	Gyermekgyógyászat I.	Gyermekgyógyászat I.	Gyermekgyógyászat II.	Gyermekgyógyászat VI.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak /Ápoló, Mentőtiszt Szülésznő szakirány
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező

Oktató/-k/ névsora: t

Tárgyfelosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

Az újszülött, a csecsemő és a gyermek funkcionális és strukturális fejlődésétől való eltérés, a kóros jelenségek felismerése. Újszülött, csecsemő és gyermekkori megbetegedések előfordulása, tünetei, diagnosztikai lehetőségei, az életveszélyre utaló jelek kritikus értelmezése. A szülővel való kommunikáció, oktatás, a prevenció lehetőségeinek elsajátíttatása a szülővel. Az elméleti előadások mellett a kórházi gyakorlatok során történik a meglévő ismeretek alkalmazása, a jártasságok és készségek megszilárdításával.

Speciális célok:

Mentőtiszt szakirány estén: Gyakoribb gyermekgyógyászati kórképek ismeretének elsajátítása, elsődleges sürgősség ellátásának megismerése. A mentőtiszt a gyermekgyógyászat legfontosabb élettani, kóréletteni,

diagnosztikai és terápiás sajátosságokat ismerje meg, ezek mellett a heveny gyermekbetegségek kezelésének elméleti és gyakorlati ismereteivel rendelkezzenek. A mentőtiszt az prehospitális ellátás során biztosítsa az adekvát terápiát.

Védőnői szakirány esetén: Preventív szemlélet kialakítása. Gyermekgyógyászati kardiológiai, gastroenterológiai, endocrinológiai, neurológiai, pszichiatria, haematológiai, nephrológiai, pulmonológiai, infektológiai kórképek tünettanának ismertetése, kezelési lehetősége bemutatása, krónikus betegségben szenvedő csecsemők, gyermekek gondozási feladat-rendszer felvázolása. Gyakoribb újszülöttkori, csecsemőkori, minőségi és mennyiségi táplálási kórképek ismertetése, jelentősége a csecsemőgondozásban. Szűrővizsgálatok bemutatása gyermekkorban.

Szülésznői szakirány esetén: Nyújtson a hallgatóknak a szülésznői szakmai tevékenység ellátásához szükséges korszerű ismereteket a neonatológia, újszülött- és csecsemőgondozás témakörből. Készítse fel őket arra, hogy a neonatológia témakörén belül legyenek képesek az újszülöttek és a koraszülöttek élettani és kóros életjelenségeit megkülönböztetni, a szülészeti kórállapotok és beavatkozások következményeként kialakuló betegségeket, szövődményeket felismerni. Az elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában tudjanak az újszülöttek/koraszülöttek érdekében intézkedni.

Ápolói szakirány esetén: A hallgatók ismerjék meg az egészséges csecsemő és gyermek testi fejlődését, a betegség megjelenésének tüneteit, az ápolói feladatokat a terápia megvalósítása során, az alap és speciális szükségletek kielégítésének lehetőségeit. A hallgatók empatikus készségének fejlesztése, a gyermekkel való egyéni bánásmód hangsúlyozása.

Oktatás típusa: előadás és gyakorlat

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere a következőket foglalja magába: az oktatók felkészülése, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről, meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40 : 60 %

Alkalmazott oktatási módszerek, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikával +gyakorlás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

nincs

A tantárgy részletes leírása:

Az előadások és a gyakorlatok tematikája

Gyermekgyógyászat I.

Elmélet: 28 óra

- 1.- 2. Újszülöttek, koraszülöttek jellemzői, megbetegedései (hyperbilirubinaemiák, respiratio distress syndroma)
3. - 4. A szív megbetegedései (veleszületett szívbetegségek, pitvari és kamrai septum defectus, ritmus zavarok, magas vérnyomás)
5. - 6. A légzőszervek betegségei (a légzési zavarok tünetei, bronchitis, pneumonia,)
7. - 8. Allergiás betegségek (atopias dermatitis , rhinitis allergica, astma bronchiale)
9. - 10. Daganatos megbetegedések (leukemia, agydaganatok, lymphomák, csontdaganatok)
11. - 12. Az emésztőrendszer betegségei (colitis ulcerosa,coeliakia)

- 13. - 14. A vér és vércépző rendszer betegségei (anaemiák, haemorrhagiás diathesisek)
- 15. - 16. Az idegrendszer betegségei (epilepsiák, meningitisek, encephalitisek, lázgörcs)
- 17. - 18. A vese betegségei (akut diffúz glomerulonephritis, nephrosis syndroma, pyelonephritis)
- 19. - 20. Endokrinológia (diabetes mellitus, hyperthyreosis, Cushing betegség)
- 21. - 22. A bőr betegségei (erythema gluteale, dermatitis impetigosa, dermatitis seborrhoides, urticaria)
- 23. - 24. Fertőző betegségek (mononucleosis infectiosa, scarlatina, varicella)
- 27. - 28. Enterális fertőzések (E. coli, Salmonella, Dysenteria, Rotavirus fertőzések)

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
 Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

Gyermekgyógyászat II.

Elmélet: 28 óra

- 1.- 2. Újszülöttek, koraszülöttek megbetegedései (aspiratio syndromak, broncho-pulmonalis dysplasia, hypoglycaemia, intestinalis elzáródások, rekeszsérv, sepsis)
- 3. - 4. A szív veleszületett megbetegedései (nagyerek teljes transpositioja, hypoplasias bal szívfél syndroma, coarctatio aortae, pulmonalis atresia)
- 5. - 6. A szív szerzett betegségei (myocarditisek, cardiomyopathiak, keringési elégtelenség)
- 7. - 8. Primer és secunder hypertoniák
- 9. - 10. A vese fejlődési rendellenességei. Acut proliferativ glomerulonephritisek. Nephrosis syndroma.
- 11. - 12. Húgyúti fertőzések. Urolithiasis. Acut és chronicus veseelégtelenség. Haemolyticus uraemias syndroma
- 13. - 14. A vér és vércépző rendszer betegségei (haemolyticus anaemiák, hemophilia, thromobocytak, fehérvérsejtek betegségei)
- 15. - 16. Az idegrendszer betegségei (hydrocephalus, infantilis cerebral paresis, myasthenia gravis, hypotonias bénulások, ataxia, extrapyramidalis mozgászavarok)
- 17. - 18. Folyadék-electrolit és sav-bázis anyagcsere zavarok (dehydratio, hyperhydratio, kálium anyagcsere zavarok, acidosis, alkalosis, dehydratio kezelése)
- 19. - 20. Endokrinológia (hypothyreosis, adrenogenitalis syndroma, pheocomocytoma)
- 21. - 22. Endocrinologia (növekedési hormon termelésének zavarai, diabetes insipidus korai serdülés, hypo és hyperparathyreoidismus)

23. - 24. Veleszületett anyagcsere zavarok (phenylketonuria, galactosaemia, fructose-intolerancia, biotinidase defectus, glycogenosisok, mucopolysaccharidosis, szűrővizsgálatok)
27. - 28. Chromosoma rendellenességek (Down , Patau, Edwards, Turner, Klinefelter syndomak)

Gyakorlat: 28 óra

Az előadások tematikájának megfelelően gyermekosztályos esetbemutatók, ezek kapcsán esettanulmányok készítése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
 Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

Gyermekgyógyászat III.

Elmélet: 28 óra

- 1.- 2. Gastrointestinalis betegségek (fogak fejlődése és rendellenességei, fogszuvasodás, pylorus stenosis, motilitas zavarok, Hirschprung betegség, fekélybetegség, Chron betegség, gatsrooesophagelalis reflux)
3. - 4. Gastrointestinalis betegségek (táplálék fehérje intoleranciák, pancreatitis, mucoviscidosis, Wilson-kór, a bilirubin conjugatio öröklött betegségei, α_1 -antityrpsin hiány, Reye-syndroma)
5. - 6. Légző rendszer betegségei (acut nasopharyngitis, peritonsillaris tályog sinusitis, bacterialis tracheitis, acut subglotticus stenosis, bronchiolitis aspiratio pneumonia)
7. - 8. Légző rendszer betegségei (atelectasia, tüdőoedema, bronchiectasia tüdőtülyog, pleuritis, pneumothorax, hydrothorax)
9. - 10. Immunologia (B-lymphocytá funkció zavarain alapuló betegségek T-sejt deficienciák, combinált immunhiányos megbetegedések complement hiányos állapotok, csontvelő átültetés)
11. - 12. Gyermek pszichiatria (gyermekkori psychosisok, depressio, neurosis viselkedési zavarok, anorexia nervosa, dyslexia, beszédzavarok electiv mutismus, az értelmi fejlődés zavarai, oligiphrenia, mentalis retardatio dementia, autismus)
13. - 14. Csecsemőkori hirtelen halál syndroma, láz, lázcsillapítás, gyógyszeres kezelés
15. - 16. Rheumás betegségek gyermekkorban, csont-izületi rendszer betegségei
17. - 18. Infectologia (herpesvirus infectiók, morbilli, polyomiellitis anterior acuta, coxackie fertőzések, hepatitisek)
19. - 20. Infectologia (humán Echo-virusok, rubeola, rotavirus fertőzések

- staphylococcus okozta megbetegedések, impetigo contagiosa, furunculus ételmérgezés, diphteria)
21. - 22. Infectologia (tetanus, botulizmus, leptospirosis, lues)
23. - 24. Infectologia (Yersiniosis, Campylobacter infectiók, Giardia infectiók gombák okozta fertőzőkórképek, helmintiasisok, tuberculosis, AIDS)
27. - 28. Fertőzőbetegségek megelőzésének alapelvei, aktív és passzív immunizálás védőoltások, oltási naptár

Gyakorlat: 28 óra

Az előadások tematikájának megfelelően gyermekosztályos esetbemutatók, ezek kapcsán esettanulmányok készítése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
 Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

Gyermekgyógyászat IV.

Elmélet: 28 óra

- 1.- 2. Újszülöttek első ellátása, koraszülöttek ápolása, megbetegedései (meconium aspiratio syndroma, hyperbilirubinaemiák, perinatalis infekciók)
3. - 4. A szív megbetegedései (a szív gyulladós betegségei, cardiomyopathiák, rhythmuszavarok, keringési elégtelenség, hypertonia)
5. - 6. A légzőszervek betegségei (a légzési zavarok tünetei, bronchitis, pneumonia, pleuritis, pneumothorax, lélegeztetési módok lélegeztetési módok)
7. - 8. Csecsemők táplálása. Táplálkozási zavarok (tej ártalom, liszt ártalom, hypovitaminosisok, atrophia)
9. - 10. Gyermek pszichiatria (gyermekkorai psychosisok, depressio, neurosis viselkedési zavarok, anorexia nervosa, dyslexia, beszédzavarok electiv mutismus, az értelmi fejlődés zavarai, oligophrenia, mentális retardatio, dementia, autismus)
11. - 12. Az emésztőrendszer betegségei (pylorus stenosis, motilitas zavarok, Hirschprung betegség, fekélybetegség, Chron betegség, pancreatitis, gastrooesophagealis reflux)
13. - 14. A vér és vércépző rendszer betegségei (haemolyticus anaemiák, hemophilia, thrombocyták, fehérvérsejtek betegségei)
15. - 16. Az idegrendszer betegségei ((hydrocephalus, infantilis cerebral paresis, myasthenia gravis, hypotonias bénulások, ataxia, extrapyramidalis mozgászavarok, commotio cerebri, contusio cerebri, subduralis – epiduralis

- vérzés, koponyaűri nyomásfokozódás)
17. - 18. A vese betegségei (a vese fejlődési rendellenességei, húgyúti fertőzések, urolithiasis, veseelégtelenség, haemolyticus uraemias syndroma)
19. - 20. Endokrinológia (hypothyreosis, adrenogenitalis syndroma, pheocomocytoma, növekedési hormon termelésének zavarai, diabetes insipidus)
21. - 22. Csecsemőkori hirtelen halál syndroma, láz, lázcsillapítás, gyógyszeres kezelés
- Rheumás betegségek gyermekkorban, csont-izületi rendszer betegségei
23. - 24. Fertőző betegségek (Yersiniosis, Campylobacter infectio, hepatitis, helmintiasisok, tuberculosis, AIDS)
27. - 28. Fertőzőbetegségek megelőzésének alapelvei, aktív és passzív immunizálás védőoltások, oltási naptár

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
 Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

Gyermekgyógyászat V.

Elmélet : 28óra

1. - 2. Neonatológiai alapfogalmak. A magzat és újszülött életjelenségei az érettség jelei
3. - 4. Az egészséges újszülött ellátása a szülés kapcsán
5. - 6. Koraszülöttség fogalma, okai, megelőzése, a koraszülöttek jellemzői, az éretlenség jelei, jellemző betegségei, a koraszülöttek szülés alatti, utáni ellátása, ápolásának alapelvei, koraszülött ellátása inkubátorban, szállítás,
7. - 8. Újszülött kori betegségek (ok, tünet, kezelés, szövődmények)
10. - 12. Újszülött kori légzéscsökkentések: asphyxia, apnoe, meconium aspiratio syndroma, congenitalis pneumonia,
13. – 14. Respirációs terápia és szövődményei
15. - 16. Újszülött kori sebészeti kórképek (ajak és szájpadhasadék, velőcsőzáródási rendellenességek, gastrointestinalis atresia, rekesz sérv)
17. – 18. Újszülött kori szívbetegségek (emergenciális ellátást igénylő veleszületett szívbetegségek, nagyerek teljes transzpozíciója, pulmonalis és tricuspidalis atresia, hypoplasias bal szívfél syndroma)
19. – 20. Icterus (élettani, kóros), az újszülött kori sárgaságok kezelése
21. – 22. Fertőzések méhen belül, szülés alatt és az újszülött korban
23. - 24. Újszülött kori vérzékenység, vérzéses betegségek
25. - 26. Újszülött kori vérszegénység, shock, convulsio, anyagcserezavarok
27. - 28. Veleszületett és örökletes betegségek, fejlődési rendellenességek, a köldökrendellenességei, újszülött kori szembetegségek, a központi

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom:

Gyermekgyógyászat VI.

Elmélet : 42 óra

- 1.-3. Újszülött reanimatio, Koraszülöttek ellátása. Koraszülöttek, súlyos állapotú újszülöttek lélegeztetése, szállítása - RDS, újszülött kori icterusok, bronchopulmonalis dysplasia, súlyos prognosisu szívfejlődési rendellenességek, a szív gyulladós megbetegedései. Cyanosissal járó állapotok.
- 4.-6. Tachy- és bradyarrhythmak, keringési elégtelenség, endocarditis prophylaxis, hypertonias krízis, cardiomyopathiak. Kawasaki betegség.
- 7.- 9. Eszméletlen beteg ellátása, tudatzavarok, gyermekkori cerebralis görcsrohamok, satus epilepticus, akut gyermekkori hemiplegiák, hypotonias bénulások, ataxia, extrapyramidalis mozgászavarok, koponya tarumák, koponyaúri nyomásfokozódás.
- 10.-12. Gyermek és ifjúság pszichiatria, gyermekkori psychosisok, depressio, neurosis, viselkedési zavarok, anorexia nervosa, suicidium
- 13.-15. Mellkasi fájdalom. Fejfájás. Bántalmazott gyermek.
- 16.-18. Endokrinologiai betegségek: hypothalamus-hypophysisis betegségei, pajzsmirigy elváltozásai, mellékpajzsmirigy betegségei, obesitas, diabetes mellitus, hypoglycaemia
- 19.-21. Vérzések okai. Anaemiák, a csontvelőműködés zavarai, hiány anaemiák, haemolyticus anaemiák, methaemoglobinaemia, vasculopathiak, coagulopathiak, thrombocytopeniak,.
- 22.-24. Nephrologia:a vese fejlődési rendellenességei, haemolyticus uraemias syndroma, akut veseelégtelenség, dialysis, nephrolithiasis
Égési sérülés. Folyadék és elektrolit háztartás zavarai.
- 25.-27. Acut felső légúti stenosisok: subglotticus laryngitis, epiglottitis, légúti idegentest, acut alsó légúti obstructio, hydrothorax, pneumothorax
- 28.-30. Csecsemőkori hirtelen halál syndroma, láz, lázcsillapítás csecsemő és gyermekkorban, csecsemő-gyermekkori gyógyszeres kezelés.
- 31.-33. Hasi fájdalom. Sebészi beavatkozást igénylő hasi kórképek. Parenteralis terápia lehetőségei csecsemő és gyermekkorban.
- 34.-36. Alap és emeltszintű gyermek újraélesztés. Mérgezesek.
- 37.-39. Infectologia: Botulizmus, leptospirosis, lues, hepatitisek, véres széklettel járó kórképek
- 40.-42. Infectologia: tuberculosis, gyermekkori AIDS, helminthiasisok, védőoltások

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom:**Gyermekgyógyászat VII.****Gyakorlat : 42 óra**

- 1.-3. Vényomás mérés csecsemőkorban, esetbemutatás
- 4.-6. EKG készítés csecsemő és kisdedkorban, esetbemutatás
- 7.-9. Tüdő hallgatósága különböző korú gyermekeknél, esetbemutatás. Mellkas punctio.
- 10.-12. Has vizsgálata csecsemő és kisdedkorban, esetbemutatás
- 13.-15. Idegrendszer vizsgálata csecsemő és kisdedkorban, esetbemutatás
- 16.-18. Húgyhólyag katéterezés, esetbemutatás
- 19.-21. Szondatáplálás, gyomormosás, esetbemutatás
- 22.-24. Gyermekkori reanimáció, esetbemutatás
- 25.-27. Defibrillátor használata gyermekkorban, esetbemutatás
- 28.-30. Lélegeztetési technikák gyermekkorban, esetbemutatás
- 31.-33. Peripherias és centralis folyadék bevitel, esetbemutatás. Köldökvéna katéterezése.
- 34.-36. Intraossealis infúzió gyakorlati kivitelezése csirkecombon
- 37.-39. Égési sérültek ellátása, esetbemutatás
- 40.-42. Lázcsillapítás technikája, esetbemutatás

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:**Kötelező irodalom:**

Boda Márta – Sujok Endre: Gyermekgyógyászat, Medicina 2008
Oláh Éva: Gyermekgyógyászati kézikönyv, Medicina, 2009

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

A gyakorlatokon való részvétel és jelenléti ív vezetése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Gyakorlati vizsga betegágy mellett.

Ajánlott irodalom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Nemes Éva
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Gyógyszertan I-II-III-IV.				
A tantárgy angol neve: Pharmacology I-II-III-IV.				
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék				
Tantárgyfelelős neve: Prof. Dr. Szilvássy Zoltán				
Ajánlott félév:	III.	IV.		V.
Tantárgyi kód:	I. EKEE-109-01N EKEE-109-01L (Ápolás és betegellátás, Eü. gondozás és prevenció alapszakok)	II. EKEE-109-02N EKEE-109-02L (Ápoló szakirány)	III. EKEE-109-03N EKEE-109-03L (Mentőtiszt szakirány)	IV. EKEE-109-04N EKEE-109-04L (Szülésznő szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám:	2+0	1+0	2+0	1+0
Levelező tagozat félévi óraszám:	10+0	5+0	10+0	5+0
Kredit:	3	2	2	2
Vizsgakövetelmény:	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend:	Biokémia, Élettan-kórélettan I., Funkcionális anatómia IV.	Gyógyszertan I.	Gyógyszertan I.	Gyógyszertan I.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I.

Megismertetni az egészségügyben dolgozókat a gyógyszerek tudatos alkalmazásával kapcsolatos követelményekkel, definiálni a gyógyszerek fogalmát, valamint ezek helyét a gyógyításban. A hallgató ismerje fel a gyógyszereket, ismerje meg a biztonságos alkalmazás követelményeit, valamint a hatástani csoportokon belül a legfontosabb hatóanyagok hatásmechanizmusát.

II.

Részletes ismeretek szerzése az egészségügyi munkaterületeken tárolt és felhasznált gyógyszerek alkalmazására vonatkozólag. Az egészségügyben és fekvőbeteg-gyógyintézetekben előforduló gyógyszerek

hatástani ismertetése, valamint ismeretek a gyógyszerek biztonságos eltartása és időszakos ellenőrzése vonatkozásában.

III.

A mentőellátásban rendszeresített gyógyszercsoportok hatástani ismertetése és alkalmazásuk szabályainak elsajátítása, egyéb a sürgősségi ellátást meghatározó gyógyszercsoportok megismertetése.

IV.

Részletes ismeretek szerzése a szülészetben és nőgyógyászatban gyakran alkalmazott gyógyszerek alkalmazására vonatkozólag. Az egészségügyben és fekvőbeteg-gyógyintézetekben előforduló gyógyszerek hatástani ismertetése, valamint ismeretek a gyógyszerek biztonságos eltartása és időszakos ellenőrzése vonatkozásában.

Oktatás típusa:

Előadás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

Gyógyszertan I.

(Ápolás és betegellátás alapszak)

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak)

Tantárgy célja:

Megismertetni az egészségügyben dolgozókat a gyógyszerek tudatos alkalmazásával kapcsolatos követelményekkel, definiálni a gyógyszerek fogalmát, valamint ezek helyét a gyógyításban. A hallgató ismerje fel a gyógyszereket, ismerje meg a biztonságos alkalmazás követelményeit, valamint a hatástani csoportokon belül a legfontosabb hatóanyagok hatásmechanizmusát.

1. **Gyógyszerek ismerete:** gyógyszer fogalma, jogszabályi környezet, gyógyszerellátás rendszere, minőségbiztosítási alapfogalmak, gyógyszerész – orvos/ egészségügyi dolgozó kapcsolata, gyógyszerformák, gyógyszerek rendelése és alkalmazása
2. **Gyógyszerek hatásával kapcsolatos alapfogalmak, összefüggések:** receptor, felszívódás, hatás, mellékhatás, interakciók, szinergizmus, antagonizmus, gyógyszerfüggőség. Gyógyszerek adagolása.
3. **Központi idegrendszer gyógyszertana:** narkotikumok, szedatívumok, anxiolitikumok, antipszichotikumok, antidepresszánsok, antiepileptikumok, analeptikumok, analgetikumok, antiparkinson szerek
4. **Vegetatív idegrendszer gyógyszertana:** paraszimaptomimetikumok, paraszimapatolitikumok, szimpatomimetikumok, szimpatolitikumok, adrenerg neuronokra ható szerek, simaizom-görcsoldók

5. **Légzőrendszerre és -izmokra ható gyógyszerek gyógyszerertana, helyi érzéstelenítők:** antiaszthmatikumok, harántcsíkolt izmokra ható szerek, görcsoldók és simaizmokra ható szerek
6. **A szívre, keringésre ható gyógyszerek, és a vérnyomásra ható szerek**
7. **A kiválasztás és a só és vízháztartásra ható gyógyszerek, antidiuretikumok**
8. **Vérre ható gyógyszerek és a vérképzés gyógyszerei:** antikoagulánsok, vérképzés gyógyszerei
9. **Gyomor és bélrendszer gyógyszerertana:** ulcus doudenii, ulcus pepticum, étvágyfokozók, epeutak gyógyszerertana, emésztés gyógyszerertana, hasfogók, hashajtók, emetikumok, antiemetikumok, bélmotilitás fokozók
10. **Endokrin rendszer gyógyszerertana**
11. **Anyagcsere gyógyszerertana:** diabetes mellitus gyógyszeres kezelése, vitaminok, anabolikumok, felszívódást gátló szerek
12. **A gyulladás gyógyszerertana:** gyulladáskeltők, allergia ellenes szerek, szteroid és nem szteroid gyulladásgátlók
13. **Élő kórokozókra ható szerek:** fertőtlenítők, féregűzők, antibiotikumok, TBC ellenes gyógyszerek, parazitákra ható szerek, daganatellenes szerek
14. **Bőr és érzékszervekre ható szerek**

Kötelező irodalom:

Hollós Sándor - Zörényi György: Alkalmazott Gyógyszerertan (2007)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nappali tagozaton: Évközben íratott zárthelyi dolgozat.

Levelező tagozaton: évközben íratott zárthelyi dolgozat

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. A zh. legalább 60%-os sikeressége, valamint az előadásokon való részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A tárgyhöz nem kapcsolódik gyakorlati jegy.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Gyógyszerertan I. közösen oktatott tárgyból írásbeli kollokvium.

Ajánlott irodalom:

M.J. Neal: Rövid Farmakológia (legújabb kiadás)

Knoll József: Gyógyszerertan 1-2 (Medicina, 1990)

April Hazard Vallerand: Gyógyszerertan ápolók részére (Medicina 1997)

Előadás- jegyzet

Gyógyszerertan II.

(Ápolás és betegellátás alapszak – Ápoló szakirány)

1. Gyógyszerek megrendelés, átvétele, eltartás, tárolása, ellenőrzése. Veszélyes anyagok kezelése, felkészülés-reagálás vészhelyzetre
2. Gyógyszerek adagolása, gyógyszerformák Gyógyszerek kinetikája, interakciója, mellékhatások. Gyógyszerfüggőség, dependencia, mérgeзések
3. Központi idegrendszerre ható szerek – narkotikumok, szedatívumok, hipnotikumok. Láz és fájdalomcsillapítók, anxiolitikumok, antiepileptikumok, neuroleptikumok, antidepresszánsok, antiparkinson szerek
4. Vegetatív idegrendszer gyógyszerei, simaizom-görcsoldók, helyi érzéstelenítők, izomrelaxánsok
5. Légzésre ható szerek, légutak gyógyszeres befolyásolása, antiaszthmatikumok, köhögéscsillapítók, köptetők, légzésfokozó szerek, orvosi gázok

6. Cardiotonikumok, angina pectoris gyógyszerei, értágítók, vérképzésre ható gyógyszerek, anticoagulánsok
7. Vérnyomásra ható szerek, diuretikumok, antidiuretikumok, só és folyadékpótlás, rehidráció.
8. Gyomor és bélrendszer gyógyszerterápiája: ulcus duodenalis, ulcus pepticum, étvágyfokozók, emetikusok, antiemetikumok, bélmozgást fokozók
9. Endokrin rendszer gyógyszerterápiája
10. Gyulladáscsökkentők, szteroid és non szteroid gyulladásgátlók
11. Élő kórokozókra ható szerek: fertőtlenítők, féregűzők, antibiotikumok
12. Daganatellenes szerek, immunbiológiai anyagok
13. Gyógytápszerek, szérumok,
14. Bőrgyógyászati készítmények, szemészeti készítmények,

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Hollós Sándor – Zörényi György: Alkalmazott Gyógyszerterápia (2007)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben íratott zh.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. A zh. legalább 60%-os sikeressége, valamint az előadásokon való részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A tárgyhoz nem kapcsolódik gyakorlati jegy.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Gyógyszerterápia II. szakirányspecifikus tárgyakból írásbeli kollokvium a félév végén.

Ajánlott irodalom:

M. J. Neal: Rövid Farmakológia (legújabb kiadás)

Bakó Gyula: Farmakoterápia (Medicina, 2007)

April Hazard Vallerand: Gyógyszerterápia ápolók részére (Medicina 1997)

Előadás- jegyzet

Gyógyszerterápia III.

(Ápolás és betegellátás alapszak – Mentőtiszt szakirány)

- 1.-2. Központi idegrendszerre ható szerek: Kábító fájdalomcsillapítók, anxiolitikumok, altatók, hallucinogének, pszichostimulánsok, anorektikumok, antidepresszánsok, neuroleptikumok, antipszichotikumok, görcskeltők, analeptikumok, antiepileptikumok, centrális támadáspontú izomrelaxánsok, antiparkinson szerek, a demenciák és a migraine gyógyszeres kezelési lehetőségei.
3. Vegetatív idegrendszer gyógyszerei: paraszimpatomimetikumok és paraszimpatolitikumok. Szimpatomimetikumok és szimpatolitikumok.
4. Általános és helyi érzéstelenítők, perifériás támadású izomrelaxánsok, simaizom működésére ható szerek.
- 5.-6. A kardiovasculáris rendszer gyógyszerterápiája: szívelégtelenségben, aritmiában, hipertóniában, anginában, hiperlipidémiában alkalmazott gyógyszerek.
7. Vizelethajtók, antidiuretikumok, tubuláris szekréció-reabszorpció gátlók, krónikus veseelégtelenség gyógyszeres kezelése.
8. Légzés és légúti allergiás betegségek gyógyszerei.
9. A vér gyógyszerterápiája: a vérpótlás, a véralvadás gátlása, vérsérellenes szerek.

10. Az emésztőrendszer gyógyszerterana: a gyomorműködésére ható szerek, a fekélybetegség gyógyszeres kezelése, hányáscsillapítók és hánytatók, a bélműködésre ható szerek, az emésztőenzimek pótlása és aktivitásának serkentése, a májvédők.
11. Az endokrin rendszer gyógyszerei: a hipotalamusz, a hipofízis, az ivarszervek a pajzsmirigy, a mellékpajzsmirigy, a mellékvese betegségeinek gyógyszerei.
12. A folyadék és elektrolit háztartás gyógyszerei, a sav-bázis egyensúly gyógyszeres kezelése.
13. A szénhidrát anyagcsere gyógyszerterana: IDDM, NIDDM gyógyszeres kezelése.
14. Nem szteroid gyulladásgátlók.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Hollós Sándor – Zörényi György: Alkalmazott Gyógyszerteran (2007)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben íratott 6 zh.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel, a zh. legalább 60%-os sikeressége.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A tárgyhoz nem kapcsolódik gyakorlati jegy.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Gyógyszerteran IV. szakirányspecifikus tárgyából írásbeli kollokvium a félév végén.

Ajánlott irodalom:

M. J. Neal: Rövid Farmakológia (legújabb kiadás)

Sönke Müller: Memorix, Sürgős esetek ellátása (2007)

Előadás- jegyzet

Gyógyszerteran IV.

(Ápolás és betegellátás alapszak – Szülésznő szakirány)

1. Gyógyszerek megrendelés, átvétele, eltartás, tárolása, ellenőrzése. Veszélyes anyagok kezelése
2. Teratogenitás, gyógyszeradás terhességben, gyógyszeradás szoptatás idején
3. Központi idegrendszerre ható szerek – narkotikumok, szedatívumok, hipnotikumok. fájdalomcsillapítók, anxiolitikumok, neuroleptikumok, antiepileptikumok, antidepresszánsok, antiparkinson szerek
4. Vegetatív idegrendszer gyógyszerei, simaizom-görcsoldók, helyi érzéstelenítők, izomrelaxánsok
5. Légzésre ható szerek, légutak gyógyszeres befolyásolása, antiasztmatikumok, köhögéscsillapítók, köptetők, légzésfokozó szerek, orvosi gázok
6. Cardiotonikumok, angina pectoris gyógyszerei, értágítók, vérképzésre ható gyógyszerek, anticoagulánsok
7. Vérnyomásra ható szerek, diuretikumok, antidiuretikumok, só és folyadékpótlás
8. Gyomor és bélrendszer gyógyszerterana: ulcus doudenii, ulcus pepticum, étvágyfokozók, epeutak gyógyszerterana, emésztés gyógyszerterana, hasfogók, hashajtók, emetikumok, antiemetikumok, bélmotilitás fokozók
9. Endokrin rendszer gyógyszerterana
10. Gyulladáscsökkentők, szteroid és non szteroid gyulladásgátlók,
11. Élő kórokozókra ható szerek: fertőtlenítők, fűregűzők, antibiotikumok
12. Daganatellenes szerek, immunbiológiai anyagok
13. Szülészetben és nőgyógyászatban leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek
14. Gyógytápszerek, parenterális táplálás

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom: Hollós Sándor – Zörényi György: Alkalmazott Gyógyszertan (2007)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben íratott zh.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. A zh. legalább 60%-os sikeressége, valamint az előadásokon való részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A tárgyhoz nem kapcsolódik gyakorlati jegy.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Gyógyszertan IV. szakirányspecifikus tárgyból írásbeli kollokvium a félév végén.

Ajánlott irodalom:

M. J. Neal: Rövid Farmakológia (legújabb kiadás)

Bakó Gyula: Farmakoterápia (Medicina, 2007)

April Hazard Vallerand: Gyógyszertan ápolók részére (Medicina 1997)

Előadás- jegyzet

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Idegen nyelv I-II-III			
A tantárgy angol neve: English/German			
Tanszék neve: Idegennyelvi Részleg			
Tantárgyfelelős neve: Tilki Ágnes			
Ajánlott félév:	I.	II.	III.
Tantárgyi kód Angol:	EKIC-115-01N	EKIC-115-02N	EKIC-115-03N
Német:	EKIC-116-01N	EKIC-116-02N	EKIC-116-03N
Nappali tagozat heti óraszám:	0+70	0+70	0+56
Levelező tagozat félévi óraszám:	-	-	-
Kredit:	0	0	0
Vizsgakövetelmény:	Aláírás	Aláírás	Aláírás
Kötelező előtanulmányi rend:	-	EKIC-115-01N EKIC-116-01N	EKIC-115-02N EKIC-116-02N

Az ajánlott tantervben mely (alap)szakok szerepeltek?

Ápolás és Betegellátás, Egészségügyi Gondozás és Prevenció, Egészségügyi Szervező, Szociális Munka alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

felmenő rendszerben az Idegen nyelv I és III minden páratlan félévben az Idegen nyelv II minden páros félévben kerül meghirdetésre.

Az oktatás nyelve: Az adott idegen nyelv és magyar

A tantárgy órarendi beosztása: Idegen nyelv I és II heti 5 óra; Idegen nyelv III heti 4 óra

A tantárgy státusza: Kritérium követelmény

Oktatók névsora:

Biszkuné Orosz Tóth Ildikó, Deák Lászlóné, Tilki Ágnes, Toldiné Béltéki Andrea, Sivadó Márta

A tantárgy általános és speciális céljai:

Minden hallgató, aki még nem rendelkezik a kimeneti és képesítési követelményekben meghatározott nyelvvizsgálóval, szintfelmérő után lép a nyelvi képzés megfelelő szintjére. Az általunk biztosított nyelvi képzés két szinten indul (újrakezdő és haladó). Minden szinthez a megfelelő tankönyv adott fejezetei alapján kidolgozott 14 hetes tematika társul. Célunk, hogy a hallgatók a képzési idő alatt megszerezzék az írásbeli és szóbeli nyelvvizsgát.

Oktatás típusa: szeminárium

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tananyag folyamatos aktualizálása, új információk tananyagba építése, útmutató az idegen nyelven történő munkavállaláshoz (önéletrajz, pályázatok megírásának koordinálása). A hallgatók külföldi utazása előtt (konferencia, tanulmányút, intézménylátogatás) a számukra szükséges legfontosabb tudnivalókkal egészítjük ki kurzusainkat. Tanulmányútjukról visszatérve pedig, a hallgatók számolnak be élményeikről, így a többiek is értesülhetnek a legfrissebb információkról. Nyelvtanáraink továbbképzéseken vesznek részt, amely egyrészt a korszerű módszertan alkalmazását biztosítja, másrészt naprakész információval szolgál új vizsgarendszerekről, változásokról vizsgarendszeren belül. A végzett hallgatók által kitöltött kérdőívek megállapításait felhasználva megfogalmazzuk azokat a teendőket, melyek a hatékonyabb nyelvoktatáshoz kellenek.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya:

50% - 50%, vagyis a kontaktórához legalább ennyi órán kívüli nyelvtanulás szükséges.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Videó, audiovizuális eszközök használata, kiscsoportos, beszédközpontú óravezetés, fénymásolt segédanyagok.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

ANGOL I. (PRE-INTERMEDIATE CSOPORT)

HÉT, ÓRASZÁM	TÉMA (speaking, reading skills)	NYELVTAN (grammar)	ÍRÁSKÉSZSÉG (writing skill)	HALLOTT SZÖVEGÉRTÉS (listening skill)
1.hét 1-5	New English File Pre-Intermediate coursebook File 1. Introducing yourself, getting to know each other Family members, personality adjectives	word order in questions Present Simple		Days of the week, telling the time, the date, numbers Description of a person
2. hét 6-10	Parts of the body Explaining a word that you don't know Dókus:p.7-8	Present Cont., prepositions of place	Describing yourself, physical appearance, personality, hobbies	
3. hét 11-15	At the airport Dókus:p.26	Revise and Check		At the airport, Revise and check
4. hét 16-20	File 2. Holidays Dókus:p.32	Past Simple, regular and irregular words		A disastrous holiday
5. hét 17-25		Past Cont., prepositions of time and place	The description of an old photo	An old photo
6. hét 26-30	At the hotel, checking in, calling reception Dókus:p.21	question words, linking words, verb phrases Revise and Check		At the hotel, checking in, calling reception, Revise and Check
7. hét 31-35	File 3. Airport stories	to be going to /present cont., expressions with look		3.1
8. hét 36-40	Promises, offers, decisions	will/won't, opposite verbs, verbs+prepositions		
9. hét 41-45	Dreams In the restaurant ordering, problems with the meal Dókus:p.24	Review of tenses: present, past, future Revise and Check	An informal letter	In the restaurant Revise and Check
10. hét 46-50	File 4. Clothes Dókus:p.14	Present Pefect/Past Simple		Shopping in Zara
11. hét 51-55	Big cities	Comparatives, Superlatives, expressions with time		The photo, the shopping and the accident test in London
12. hét 56-60	Directions, asking for information Dókus:p.19	Opposite adjectives Revise and Check	Describing where you live	Directions, asking for information Revise and Check

13. hét 61-65	File 5. What makes you feel good?	Verb forms (verb+infinitive)		
14. hét 66-70	Language learning Dókus:p.10	Verb forms (verb+ing), gerund		Interview with the director of a singing school Language learning 5.7

ANGOL I. (INTERMEDIATE CSOPORT)

HÉT, ÓRASZÁM	TÉMA (speaking, reading skills)	NYELVTAN (grammar)	ÍRÁSKÉSZSÉG (writing skill)	HALLOTT SZÖVEGÉRTÉS (listening skill)
1.hét 1-5	New English File, Intermediate Coursebook File 1. Food, eating and restaurants	ENTRY TEST Revision of Tenses (present simple and cont.) How to agree or disagree. Round Up p.3.		1.5
2. hét 6-10	Sports	Revision of tenses (past tenses, future forms) Round Up p.9, 25.		1.6
3. hét 11-15	Family, personality	reflxive pronouns, prefixes and suffixes. Round Up p.49. Revise and Check	Describing a person	1.11 Introductions 1.13-19
4. hét 16-20	File 2. Money Life without money	Revision of tenses (present perf./simple past, present perf. cont.) Round Up p.37.		2.11
5. hét 17-25	A life changing holiday Transport and travel. Driving a car	Strong adjectives. Comperatives/superlatives Round Up p.17.		2.6, 2.15
6. hét 26-30	Travel problems File 3. Using mobile phones	Revise and Check Obligation: must, have to, should Round Up p.67.	A nightmare journey	Requests and permission 2.16-19, 2.20-21
7. hét 31-35	Culture Shock Good manners, bad manners How important is appearance?	Deduction: must, may, might, can't look/look like Round Up p67.		A radio interview with a musician 3.8-9
8. hét 36-40	Famous people who have been successful in difficult circumstances	Ability and possibility: can, could, be able to -ed/-ing adjectives, so Round Up p.67.		An interview with a psychologist 3.13
9. hét 41-45	The best day of my life File 4. Education	Revise and Check First conditional and future clauses Round Up p.96.	Writing an informal letter	3.19-20

10. hét 46-50	Private/state schools, school uniforms, P.E., mixed classes Houses	second conditional Round Up p.96	Describing your house or flat	4.7
11. hét 51-55	Agreeing, disagreeing, giving examples	usually, used to expressions with get		Friends Reunited 4.11-12
12. hét 56-60	Making suggestions Do we need education?	Revise and Check		Making suggestions 4.15-18,4.19-20
13. hét 61-65	File 5. Work-life balance Slow food, slow city	quantifiers noun formation		Tips on how to slow down our daily lives 5.3
14. hét 66-70	A man thing or a woman thing? Work	Articles, linking words verbs+prepositions, adjectives+prepositions Gerunds and infinitives Round Up p.84.	Formal letters and a CV	Asking people what they think, giving opinion, agreeing and disagreeing. 5.18-19

ANGOL II. (PRE-INTERMEDIATE CSOPORT)

HÉT, ÓRASZÁM	TÉMA (speaking, reading skills)	NYELVTAN (grammar)	ÍRÁSKÉSZSÉG (writing skill)	HALLOTT SZÖVEGÉRTÉS (listening skill)
1.hét 1-5	File 5. Doing sports, Describing a sporting event At the department store, buying clothes, taking something back A famous chess player	have to, don't have to, must, mustn't, prepositions of movement Revise and Check	Writing a formal e-mail asking for information	5.12-5.16 At the department store Revise and Check
2. hét 6-10	File 6. Murphy's Law, Animals	First conditional Second conditional		
3. hét 11-15	How to make decisions	may/might, noun formation, should/shouldn't	Giving advice to problems	
4. hét 16-20	At the pharmacy, asking for medicine Dókus:p.33	get Revise and Check	Writing to a friend	At the pharmacy, asking for medicine 6.14-6.18, Revise and Check
5. hét 17-25	File 7. What are you afraid of? Phobias	Present Perfect II. (for/since), How long..?		Cat phobia 7.1
6. hét 26-30	School subjects A famous rebel	used to	Describing a building	7.6
7. hét 31-35	Inventions A boat trip, buying tickets Dókus:p.26	Passive Revise and Check		A boat trip, buying tickets 7.14-18, Revise and Check

8. hét 36-40	File 8. Weekends	Something, anything, nothing, adjectives ending -ed or -ing		
9. hét 41-45	Health and lifestyle, diet, exercise, social life, Scientific words and expressions	quantifiers	Giving your opinion The good side and the bad side of a weekend	8.6
10. hét 46-50	Similarities On the phone Born to run	so/neither Revise and Check		Checking out, making phone calls, saying good-bye 8.13-17 Revise and Check
11. hét 51-55	File 9.What a week!	Past Perfect, adverbs		
12. hét 56-60		Reported Speech, say/tell/ask, (statements)		
13. hét 61-65		Reported Speech II. (questions, imperatives)		
14. hét 66-70		Revise and Check End of term test		

ANGOL II. (INTERMEDIATE CSOPORT)

HÉT, ÓRASZÁM	TÉMA (speaking, reading skills)	NYELVTAN (grammar)	ÍRÁSKÉSZSÉG (writing skill)	HALLOTT SZÖVEGÉRTÉS (listening skill)
1.hét 1-5	File 6. Shopping Making a complaint	Revise and Check		5.22-23 6.4
2. hét 6-10		Reported speech: statements, questions, commands Round Up p.113.		
3. hét 11-15	In the cinema, films, filmmaking	Passive Round Up p.88	Writing a film review	6.6-7
4. hét 16-20	Heroes and icons A person you admire	What people do, jobs Revise and Check		Giving and reacting news with surprise or interest 6.11-14, 6.15-16
5. hét 17-25	File.7. Good luck, bad luck Can we make our own luck?	Third conditional Round Up p.96.		7.2-3
6. hét 26-30	Television, TV habits, adverts	Making adjectives and adverbs, question tags, compound nouns, indirect questions		

		Round Up p.77.		
7. hét 31-35	Living without electricity	Phrasal verbs Revise and Check	An article for a magazine	7.16 Apologizing, admitting responsibility, explaining, responding to an apology 7.17-20, 7.21-22
8. hét 36-40		Revision of Reported Speech, Passive and Conditionals		
9. hét 41-45		End-of-term test		
	Topics	Picture description	Situations	Listening
10. hét 46-50 PREPARING FOR THE INTERMEDIATE SPEAKING LANGUAGE EXAM	1.Család, rokonság, barátok, személyleírás 2. Ünnepek, családi élet	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: középfokú szituációk 37-45.oldal, 46-54.oldal,	Listening:1-2 szövegek
11. hét 51-55	3. Napirend, házimunka, életmód 4. Lakás, lakóhely, lakberendezés	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 55-64.oldal 65-72.oldal	Listening:3-4 szövegek
12. hét 56-60	5.Hobbik, nyelvtanulás, TV, rádió, könyvtár 6.Munkahely	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 73-82.oldal, 83-91.oldal	Listening:5-6 szövegek
13. hét 61-65	7. Étkezés, főzés, receptek 8.Szórakozás	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 92-100.oldal, 101-108.oldal,	Listening:7-8 szövegek
14. hét 66-70	9. Utazás, nyaralás 10. Vásárlás, boltok, divat	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 109-117.oldal 118-126 oldal	Listening:9-10 szövegek

ANGOL II. (INTERMEDIATE CSOPORT)

HÉT, ÓRASZÁM	TÉMA (speaking, reading skills)	NYELVTAN (grammar)	ÍRÁSKÉSZSÉG (writing skill)	HALLOTT SZÖVEGÉRTÉS (listening skill)
1.hét 1-5	File 6. Shopping Making a complaint	Revise and Check		5.22-23 6.4
2. hét 6-10		Reported speech: statements, questions, commands Round Up p.113.		
3. hét 11-15	In the cinema, films, filmmaking	Passive Round Up p.88	Writing a film review	6.6-7

4. hét 16-20	Heroes and icons A person you admire	What people do, jobs Revise and Check		Giving and reacting news with surprise or interest 6.11-14, 6.15-16
5. hét 17-25	File.7. Good luck, bad luck Can we make our own luck?	Third conditional Round Up p.96.		7.2-3
6. hét 26-30	Television, TV habits, adverts	Making adjectives and adverbs, question tags, compound nouns, indirect questions Round Up p.77.		
7. hét 31-35	Living without electricity	Phrasal verbs Revise and Check	An article for a magazine	7.16 Apologizing, admitting responsibility, explaining, responding to an apology 7.17-20, 7.21-22
8. hét 36-40		Revision of Reported Speech, Passive and Conditionals		
9. hét 41-45		End-of-term test		
	Topics	Picture description	Situations	Listening
10. hét 46-50 PREPARING FOR THE INTERMEDIATE SPEAKING LANGUAGE EXAM	1.Család, rokonság, barátok, személyleírás 2. Ünnepek, családi élet	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: középfokú szituációk 37-45.oldal, 46-54.oldal,	Listening:1-2 szövegek
11. hét 51-55	3. Napirend, házimunka, életmód 4. Lakás, lakóhely, lakberendezés	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 55-64.oldal 65-72.oldal	Listening:3-4 szövegek
12. hét 56-60	5.Hobbik, nyelvtanulás, TV, rádió, könyvtár 6.Munkahely	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 73-82.oldal, 83-91.oldal	Listening:5-6 szövegek
13. hét 61-65	7. Étkezés, főzés, receptek 8.Szórakozás	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 92-100.oldal, 101-108.oldal,	Listening:7-8 szövegek
14. hét 66-70	9. Utazás, nyaralás 10. Vásárlás, boltok, divat	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 109-117.oldal 118-126 oldal	Listening:9-10 szövegek

ANGOL III. (INTERMEDIATE CSOPORT)

PREPARING FOR THE INTERMEDIATE SPEAKING LANGUAGE EXAM (to be continued from ANGOL II.)

PREPARING FOR THE INTERMEDIATE WRITTEN LANGUAGE EXAM from 4th week (44 lessons)

HÉT, ÓRASZÁM	Topics	Picture description	Situations	Listening
1.hét 1-4	11. Fodrász, posta, szolgáltatások 12. Autóvezetés, közlekedés, balesetek	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 127-135, 136-144.oldalak	Listening: 1 1-12 szövegek
2. hét 5-8	13. Tömegközlekedés, útbaigazítás, utazás vonattal, repülőgéppel	A társalgási témákhoz kapcsolódó képek	Dókus: 145-153, 154-161, 162-170.oldalak	Listening: 1 3-14 szövegek
3. hét 9-12	Mock speaking exam	at intermediate	level	
PREPARING FOR THE INTERMEDIATE WRITTEN LANGUAGE EXAM	TEXTS	LETTERS	ESSAYS	
4. hét 13-16		A letter of enquiry		
5. hét 17-20		A letter of enquiry	Describing a place	
6. hét 21-24			Describing a place	
7. hét 25-28		A letter of complaint		
8. hét 29-32		A letter of complaint	Describing an event	
9. hét 33-36			Describing an event	
10. hét 37-40		A letter of job application		
11. hét 41-44		A letter of job application	Argumentative/discursive essay	
12. hét 45-48			Argumentative/discursive essay	
13. hét 49-52			Argumentative/discursive essay	
14. hét 53-56	Mock written exam	at intermediate	level	

NÉMET I. KEZDŐ

Tankönyv: Szitnyainé Gottlieb Éva – Maros Judit: KON-TAKT 2

Oktatási hét	Tananyag
1. hét	Einstufungstest Vorstellungsgespräch Wiederholung Thema: Sommererlebnisse
2. hét	Lektion 1/A - Eine Männer-WG

	Thema: Wohntypen Grammatik: <i>zu +D, seit/vor +D, gehören/gehören zu +D</i>
3. hét	Lektion 1/B – WG-Casting Lektion 1/C – WG-Party Themen: Möbelstücke, eigene Wohnung, eine Wohnung einrichten, Hausarbeiten Grammatik: <i>Wechselpräpositionen, Positionsverben, die Konjunktion „dass“</i>
4. hét	Lektion 2/A – Computer und ich Themen: Internet Grammatik: <i>die Konjunktion „weil“</i>
5. hét	Lektion 2/B: Leons Internetseite Thema: Familienmitglieder, Verwandte Grammatik: <i>das Modalverb „dürfen“, Genitivkonstruktionen</i>
6. hét	Lektion 2/C – Gestern war heute Thema: Wiedervereinigung von Deutschland Grammatik: <i>Datum, Präteritum</i> I. KONTROLLARBEIT
7. hét	Lektion 3/A - Vater hilft Themen: Sprachen und Länder, Sprachlernen Grammatik: <i>Adjektivkomparation, Vergleich</i>
8. hét	Lektion 3/B – Was gibt es Neues? Thema: Leute charakterisieren Grammatik: <i>Adjektivdeklination (Stark; schwach)</i>
9. hét	Lektion 3/C – Willkommen in Potsdam Themen: Sehenswürdigkeiten beschreiben, Speisespezialitäten Grammatik: <i>Adjektivdeklination (gemischt)</i>
10. hét	Situationsübungen Zusammenfassung II. KONTROLLARBEIT
11. hét	Lektion 4/A: Wie kommen Sie zur Schule? Themen: Öffentliche Verkehrsmittel, Wegebeschreibung Grammatik: <i>entweder ...oder, sowohl .. als auch, weder ... noch</i>
12. hét	Lektion 4/B – Wie komme ich zum Schönen Brunnen Thema: Auskunft geben Grammatik: <i>Konjunktion „ob“, Präpositionen: über, durch, entlang</i> Auf dem Flughafen Tickets bestellen <i>entweder-oder, sowohl- als auch, weder-noch</i>
13. hét	Lektion 4/C – Auf dem Flughafen Themen: Dienstleistungen auf dem Flughafen, Tickets bestellen Grammatik: <i>einer – keiner, substantivierte Adjektive</i>
14. hét	Situationsübungen Zusammenfassung III. KONTROLLARBEIT

NÉMET II. KEZDŐ

Tankönyv: Szitnyainé Gottlieb Éva – Maros Judit: KON-TAKT 2

Oktatási hét	Tananyag
1. hét	Rück – Takt 1 Wiederholung
2. hét	Lektion 5/A – Meine Schule Themen: Schultypen, Schulsystem in Ungarn und in Deutschland, Tagesablauf Grammatik: <i>Reflexivpronomina., sich-Verben</i>

3. hét	Lektion 5/B – Schule ohne Noten? Thema: Traumschule, Wünsche äußern <i>Grammatik: Konjunktiv Präteritum Wunschsätze</i>
4. hét	Lektion 5/C – Ein Schuljahr in Deutschland Thema: Lernen/Studieren im Ausland <i>Grammatik: Konjunktiv Präteritum von Modalverben</i>
5. hét	Zusammenfassung I. KONTROLLARBEIT Lektion 6/A – Ein Ferienob
6. hét	Lektion 6/C – Rund um den Arbeitsplatz Themen: Jobinterview, Lebenslauf schreiben, Motivationsbrief schreiben
7. hét	<i>Grammatik: Pronominaladverbien</i> Lektion 6/B – Girl’s Day Thema: Männerberufe/Frauenberufe
8. hét	<i>Grammatik: Das Relativpronomen, der Relativsatz</i> „Eine Stadtrundfahrt durch Potsdam“ „Mein Traumjob“ Statistiken erörtern
9. hét	Lektion 7/C – iss dich gesund! Thema: Gesunde Lebensführung Grammatik: Das Verb <i>lassen</i> II. KONTROLLARBEIT
10. hét	Lektion 7/A - Was ist passiert? Themen: Körperteile, Beschwerden, Krankheiten, beim Hausarzt <i>Grammatik: Modalverb „sollen“</i>
11. hét	Lektion 7/B – Klinikclowns Thema: im Krankenhaus <i>Grammatik: Das Vorgangspassiv</i>
12. hét	Lektion 8/A – Sportarten Themen: Sport treiben, Gruppierung von Sportarten <i>Grammatik: zu+Infinitiv</i>
13. hét	Lektion 8/B - Fußball ist mein Leben Thema: Sport im Fernsehen - Sportsendungen <i>Grammatik: Konjunktionen: als – wenn</i> Lektion 8/C – Extremsport Thema: Extremsportarten Pro und Kontra
14. hét	Situationen, Bildbeschreibung,Zusammenfassung III. KONTROLLARBEIT

NÉMET III. KEZDŐ

Tankönyv: Maros Judit: KON-TAKT 3

Oktatási hét	Tananyag
1. hét	Wiederholung KON-TAKT 2: Rück-Takt 2
2. hét	Lektion 1/A – Gute Reise Themen/Kommunikation: Bildbeschreibung, eigene Meinung äußern <i>Grammatik: Konjunktionen: obwohl, trotzdem</i>
3. hét	Lektion 1/B – Alle Wege führen nach München Themen/Kommunikation: Reisevorbereitungen(Gruppenreise/Pauschalreise), Zimmer reservieren <i>Grammatik: um ... zu+Infinitiv – damit</i>
4. hét	<i>Grammatik: Zustandspassiv</i>

	Zusammenfassung I. KONTROLLARBEIT
5. hét	Lektion 2/A - Wetterchaos Themen: Wetterbericht, Jahreszeiten <i>Grammatik: je ... desto</i>
6. hét	Lektion 2/B – Dorfkind/Stadtkind Thema: Leben in der Stadt und auf dem Lande (Vor- und Nachteile) <i>Grammatik: Passiv mit Modalverben</i>
7. hét	Lektion 3/C - Fest- und Feiertage Thema: Nationale und internationale Feiertage <i>Grammatik: einander, miteinander</i>
8. hét	Lektion 3/B – Familienfeste Thema: Vorbereitungen auf Familienfeste Relativpronomina: <i>wer, wen, wem, wessen</i> II. KONTROLLARBEIT
9. hét	Lektion 4/B- Einkaufen mit Spaß Themen: Einkaufsmöglichkeiten (Supermarkt, online einkaufen u. s. w.) – Vorteile, Nachteile Lektion 4/C – Der Kunde ist König Thema: Dienstleistungen <i>Grammatik: haben zu +Infinitiv</i>
10. hét	Lektion 5/A – Medienkonsum von Jugendlichen Thema: Massenmedien <i>Grammatik: Plusquamperfekt, Nebesatz mit „nachdem“</i> Lektion 5/C – Fernsehen Themen: Fernsehgewohnheiten, Kino kontra Fernsehen
11. hét	Lektion 6/B - Familie Themen: Rollenverteilung, Patchwork familien <i>Grammatik: Adjektivdeklination (Wiederholung), Rektionen von Adjektiven</i>
12. hét	Lektion 6/C – Abendszenen Thema: Konflikte in der Familie <i>Grammatik: Partizipien (I)</i>
13. hét	Lektion 8/C – Für die Umwelt Themen: Umweltschutz, Umweltverschmutzung
14. hét	Schluss-Takt (Zusammenfassende Übungen im Arbeitsbuch und im Kursbuch) III. KONTROLLARBEIT – Prüfungsähnliche Aufgaben

NÉMET I. HALADÓ

Tankönyv: Szitnyainé Gottlieb Éva – Maros Judit: KON-TAKT 2

Oktatási hét	Tananyag
1. hét	Einstufungstest Vorstellungsgespräch Wiederholung Thema: Sommererlebnisse
2. hét	Lektion 4/A: Wie kommen Sie zur Schule? Themen: Öffentliche Verkehrsmittel, Wegebeschreibung <i>Grammatik: entweder ...oder, sowohl .. als auch, weder ... noch</i>
3. hét	Lektion 4/B – Wie komme ich zum Schönen Brunnen Thema: Auskunft geben <i>Grammatik: Konjunktion „ob“, Präpositionen: über, durch, entlang</i> Auf dem Flughafen Tickets bestellen
4. hét	Lektion 4/C – Auf dem Flughafen

	Themen: Dienstleistungen auf dem Flughafen, Tickets bestellen <i>Grammatik: einer – keiner, substantivierte Adjektive</i>
5. hét	Lektion 5/A – Meine Schule Themen: Schultypen, Schulsystem in Ungarn und in Deutschland
6. hét	<i>Grammatik: Reflexivpronomina., sich-Verben</i> Zusammenfassung I. KONTROLLARBEIT
7. hét	Lektion 5/B – Schule ohne Noten? Thema: Traumschule, Wünsche äußern <i>Grammatik: Konjunktiv Präteritum, Wunschsätze</i>
8. hét	Lektion 5/C – Ein Schuljahr in Deutschland Thema: Lernen/Studieren im Ausland <i>Grammatik: Konjunktiv Präteritum von Modalverben</i>
9. hét	Lektion 6/A – Ein Ferienjob Lektion 6/C – Rund um den Arbeitsplatz Themen: Jobinterview, Lebenslauf schreiben, Motivationsbrief schreiben
10. hét	<i>Grammatik: Pronominaladverbien</i> Lektion 6/B – Girl’s Day Thema: Männerberufe/Frauenberufe
11. hét	<i>Grammatik: Das Relativpronomen</i> Zusammenfassung II. KONTROLLARBEIT
12. hét	Lektion 7/C – iss dich gesund! Thema: Gesunde Lebensführung <i>Grammatik: Das Verb lassen</i>
13. hét	Lektion 7/A - Was ist passiert? Themen: Körperteile, Beschwerden, Krankheiten, beim Hausarzt <i>Grammatik: Modalverb „sollen“</i>
14. hét	Situationsübungen, Bildbeschreibung Zusammenfassung II. KONTROLLARBEIT

NÉMET II. HALADÓ

Tankönyv: Szitnyainé Gottlieb Éva – Maros Judit: KON-TAKT 2
Maros Judit: KONt-TAKT 3

Oktatási hét	Tananyag
1. hét	Wiederholung
2. hét	Lektion 8/A – Sportarten Themen: Sport treiben, Gruppierung von Sportarten <i>Grammatik: zu+Infinitiv</i>
3. hét	Lektion 8/B - Fußball ist mein Leben Thema: Sport im Fernsehen - Sportsendungen <i>Grammatik: Konjunktionen: als – wenn</i>
4. hét	Lektion 8/C – Extremsport Thema: Extremsportarten Pro und Kontra Rück-Takt 2
5. hét	I. KONTROLLARBEIT KON-TAKT 3 Lektion 1/A – Gute Reise Kommunikation: eigene Meinung äußern <i>Grammatik: Konjunktionen: obwohl, trotzdem</i>
6. hét	Lektion 1/B – Alle Wege führen nach München Themen/Kommunikation: Reisevorbereitungen(Gruppenreise/Pauschalreise),

	Zimmer reservieren Grammatik: <i>um ... zu+Infinitiv – damit</i>
7. hét	Lektion 1/C – Deutsch mit Spaß Thema: Sprachlernen im Ausland Grammatik: <i>Konjunktionen „während“, „solange“</i>
8. hét	Grammatik: <i>Zustandspassiv</i> Zusammenfassung
9. hét	II. KONTROLLARBEIT Lektion 2/A - Wetterchaos Themen: Wetterbericht, Jahreszeiten Grammatik: <i>je ... desto</i>
10. hét	Lektion 2/B – Dorfkind/Stadtkind Thema: Leben in der Stadt und auf dem Lande (Vor- und Nachteile) Grammatik: <i>Passiv mit Modalverben</i>
11. hét	Lektion 2/C – Tierwelt Thema/Kommunikation: Tiere halten, Argumentieren Schluss-Takt: Der Tiergarten in Schönbrunn. Bären in Bern und Berlin
12. hét	Lektion 3/C - Fest- und Feiertage Thema: Nationale und internationale Feiertage Grammatik: <i>einander, miteinander</i> Lektion 3/B – Familienfeste Thema: Vorbereitungen auf Familienfeste Relativpronomina: <i>wer, wen, wem, wessen</i>
13. hét	Lektion 4/B- Einkaufen mit Spaß Themen: Einkaufsmöglichkeiten (Supermarkt, online einkaufen u. s. w.) – Vorteile, Nachteile Lektion 4/C – Der Kunde ist König Thema: Dienstleistungen
14. hét	Grammatik: <i>haben zu +Infinitiv</i> Zusammenfassung II: KONTROLLARBEIT

NÉMET III. HALADÓ

Tankönyv: Maros Judit: KON-TAKT 3

Veres Mária: Színes kérdések és válaszok német nyelvből

Oktatási hét	Tananyag
1. hét	Wiederholung Rück-Takt 1
2. hét	Lektion 5/A – Medienkonsum von Jugendlichen Thema: Massenmedien Grammatik: <i>Plusquamperfekt, Nebesatz mit „nachdem“</i>
3. hét	Lektion 5/C – Fernsehen Themen: Fernsehgewohnheiten, Kino kontra Fernsehen Grammatik: <i>Konjunktionen: bis, bevor, solange,</i>
4. hét	Lektion 6/B - Familie Themen: Rollenverteilung, Patchwork Familien Grammatik: <i>Adjektivdeklination (Wiederholung), Rektionen von Adjektiven</i>
5. hét	Lektion 6/C – Abendszenen Thema: Konflikte in der Familie Grammatik: <i>Partizipien (I)</i>
6. hét	Schluss-Takt: Meine Mitbewohnerin, die Oma I. KONTROLLARBEIT
7. hét	Lektion 7/C – Die Qual der Wahl Thema: Berufswahl, Vorbilder

	<i>Grammatik: Partizipien (II)</i>
8. hét	Lektion 8/B – Auf vier Rädern Thema: Rund ums Auto <i>Grammatik: Konjunktiv II</i>
9. hét	Lektion 8/C – Für die Umwelt Themen: Umweltschutz, Umweltverschmutzung
10. hét	Bildbeschreibung, Situationsübungen Zusammenfassung II. KONTROLLARBEIT
11. hét	Színes kérdések és válaszok német nyelvből Thema: Hobby, Kultur und Unterhaltung (Sprechen+Hörverstehen) Prüfungsaufgaben (ECL -B2)
12. hét	Színes kérdések és válaszok német nyelvből Thema: Deutschsprachige Länder (Landeskunde) (Sprechen+Hörverstehen) Prüfungsaufgaben (ÖSD -B2)
13. hét	Prüfungsaufgaben (PANNON -B2 / CORVINUS –B2)
14. hét	Zusammenfassung II. KONTROLLARBEIT – Prüfungsähnliche Aufgaben

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A négy alapkészség (írás, olvasás, hallás utáni szövegértés, beszéd) fejlesztése. Lexikális alapismeretek elsajátítása, bővítése, nyelvtani ismeretek elsajátítása és alkalmazása.

Kötelező irodalom:

Horváth Károly: Twenty but One

Clive Oxenden- Christina Latham-Koenig: New English File Intermediate coursebook+workbook+CDs

Dókus Tünde: Angol szituációk

Dohár Péter: Kis angol nyelvtan

Murphy: English Grammar in Use

Round Up 4

Budai László: Angol nyelvtan

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírása és szóbeli prezentáció, melyek egyenkénti eredménye el kell, hogy érje a 60%-ot. A félévek modulzáró dolgozattal és szóbeli beszámolóval végződnek.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Rendszeres óralátogatás, zárthelyik megírása, betegség esetén pótlás. A TVSZ vonatkozó szakaszainak figyelembevételével; amennyiben a hallgató többet hiányzik a megengedettnél, nem írja meg a ZH-kat, úgy az aláírás megtagadható.

Ajánlott irodalom:

Kiss Judit-Papp László-Csatlós Judit: Lerne gerne Deutsch!

Raymond Murphy: Essential Grammar in Use I., II.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Tilki Ágnes
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Tilki Ágnes
vezető nyelvtanár

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Dr. Fábíán Gergely
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Informatika I-II.		
A tantárgy angol neve: Informatic I-II.		
Tanszék neve: Egészségügyi Informatika Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Csajbók Zoltán		
Ajánlott félév:	I.	III.
Tantárgyi kód:	I. EKEI-101-01N, EKEI-101-01L	II. EKEI-101-02N, EKEI-101-02L
Nappali tagozat heti óraszám:	14+14	0+14
Levelező tagozat félévi óraszám:	5+5	0+5
Kredit:	3	2
Vizsgakövetelmény:	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	–	Informatika I.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Informatika I.:

ABE levelező Szülésznő szakirány
Egészségügyi szervező levelező 2011
ABE levelező Ápoló szakirány
ABE levelező Mentőtiszt szakirány
Szociális munka levelező
ABE nappali Ápoló szakirány
ABE nappali Szülésznő szakirány
EGP Védőnő szakirány
Egészségügyi szervező nappali 2011
ABE nappali Mentőtiszt szakirány
Szociális munka nappali

Informatika II.:

ABE levelező Szülésznő szakirány
ABE levelező Ápoló szakirány
ABE levelező Mentőtiszt szakirány
ABE nappali Ápoló szakirány
ABE nappali Szülésznő szakirány
EGP Védőnő szakirány
ABE nappali Mentőtiszt szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Nappali tagozat: aktuális órarend szerint
Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza:

Kötelező

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

Általános célok:

Elméleti síkon alapvető cél az informatikai szemléletmód kialakítása, az informatika, mint tudomány legfontosabb kérdéseinek megismertetése. Az informatika tárgya, módszerei. A klasszikus információelmélet alapjai. A kódoláselmélet és a kriptográfia alapvető kérdései. Információ és kommunikáció. Az információs társadalom, az információrobbanás problémája. Gyakorlati téren alapvető cél a PC kategóriájú számítógépek kezelésének elmélyítése, felhasználási lehetőségeinek megismertetése az adminisztratív és tudományos munkában, illetve az egészségügy legkülönbözőbb területein.

Speciális célok:

- Windows ismeretek felhasználói szemléletű rendszerezése, gyakorlása (állományok kezelése, vezérlők, tömörítés, vírusirtás).
- Elektronikus szövegszerkesztés (önéletrajz, hivatalos levél, házi dolgozatok, szakdolgozat készítése).
- A táblázatkezelés ismereteinek rendszerezése, bővítése tekintettel az egészségügyi képzés igényeire.
- A prezentációkészítés alapvető szabályainak rendszerezése.
- Az internet alkalmazása a hallgatói munkában.
- Elektronikus közigazgatási alapismeretek; az internet használatának egészségügyhöz kapcsolódó lehetőségei.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere a következőket foglalja magába: az oktatók felkészülése, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről, meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

30:70 %

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikával +gyakorlás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Nincs

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy tartalma:

Informatika I.

Elmélet: 14 óra

Hét

Témakörök

1. Az informatika tárgya, az informatika, mint tudomány. Rendszerelméleti alapfogalmak. Kommunikáció.
2. Az informatika módszertana. Analízis-szintézis; feketedoboz módszer; analógiák

- módszere; modell módszer; szimuláció. Kibernetikai alapfogalmak. Irányítás.
3. Informatikai rendszerek. Összetevői (hardver, szoftver, orgver, menver). Orgver, menver alapfogalmak. Információrendszerek tervezése.
 4. Információmennyiség fogalma, mérése. Határozatlanság (entrópia). Kódelméleti alapok.
 5. Kriptográfiai alapok. Kriptográfia célja. Szimmetrikus, illetve nyilvános kulcsú titkosítás. RSA kriptorendszer. Hash függvények. Digitális aláírás.
 6. Az elektronikus számítógép felépítésének és működésének főbb elvei. Neumann-elvű számítógépek. A számítógépek funkcionális vázlata. Hardver, szoftver alapfogalmak.
 7. Számrendszerek (tíz-, kettes- és tizenhatos számrendszer). Átváltás számrendszerek között. Számítógépes számábrázolás.
 8. Windows felhasználói szintű ismeretek. Állománykezelés. Vezérlők. Tömörítés. Vírusirtás.
 - 9-10. Elektronikus szövegszerkesztés. Önéletrajz, hivatalos levél, házi dolgozatok, szakdolgozat készítése. Körlevél.
 - 11-12. Táblázatkezelés. Alapfogalmak. Adatok rendezése. Képletek, függvények, adatbázis függvények használata. Diagramkészítés.
 13. A prezentációkészítés alapvető szabályai.
 14. Az internet alkalmazása a hallgatói munkában. Elektronikus közigazgatási alapismeretek. Az internet használatának egészségüghöz kapcsolódó lehetőségei (kormányzati portál; ügyfélkapu; TAJ alapú szolgáltatások (OEP); közhiteles nyilvántartások).

Gyakorlat: 14 óra

Az előadások tematikájához igazodó számítógépes gyakorlatok.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Csajbók Zoltán: *Számítástechnikai alapismeretek. Alapfogalmak magyarázata*. KompKonzult, Budapest, 1995.

Csajbók Zoltán: *Informatika*. Kézirat

Csajbók Zoltán: *Számítástechnika felhasználóknak. Windows, Word, Excel, PowerPoint ismeretek*. Kézirat

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Rövid dolgozatok

Az aláírás megszerzésének feltételei:

- Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.
- A számítógépes hálózati jelszó megszerzése és fenntartása a félév folyamán.
- A házi dolgozat elkészítése és meghatározott időre történő beadása nyomtatott és elektronikus formában. A házi dolgozat értékelése legalább elégséges (2).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

- Az évközi rövid dolgozatok számtani átlaga legalább 2,00.
- Az évközi zárthelyei dolgozat (zárthelyei dolgozatok számtani átlaga) legalább elégséges (2).

Ajánlott irodalom:

Masuda, Y.: *Az információs társadalom*. OMIKK, Budapest, 1988.

Kékes Ede – Surján György – Balkányi László – Kozmann György (szerk.): *Egészségügyi informatika*. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest; 2000.

Bodnár István – Magyar Gyula: *Informatikai füzetek – Az informatika elméleti alapjai*, Kiskapu Kiadó, Budapest, 2005.

Informatika II.

Elmélet: 0 óra

Gyakorlat: 14 óra

Hét Témakörök

1. Szövegszerkesztés (Word) I. Word szerkezeti alapegységei. Word alapbeállításai. Szimbólumok beszúrása; speciális szimbólumok automatikus előállításai. Egyenletek szerkesztése. Word képernyő: gördítő sávok, állapotsor, menüsor, eszköztárak, vonalzó, tabulátorok, kijelölő sáv használata.
2. Szövegszerkesztés (Word) II. Szövegformázás. Stíluslap. Sablon. Hivatalos iratok készítése.
3. Szövegszerkesztés (Word) III. Nézetek. Nyomatás. Táblázatok; számítások Word táblázatokban. Láthatatlan jelek. Speciális szimbólumok használata. Tartalomjegyzék. Irodalomjegyzék; irodalomhivatkozás keresztivatkozással. Melléklet készítése. Körlevél.
4. Általános statisztikai alapismertetek. Középértékek. Mennyiségi ismerv szerinti elemzés. Gyakorisági sorok, értékösszegek. Viszonyszámok. Leíró sorok. Modus, medián, kvantilisek fogalma becslése. Szóródási mutatók. Statisztikai táblák, szerkesztésük szabályai. Egyszerű táblák elemzése. Csoportosító táblák elemzése.
5. Táblázatkezelés (Excel) I. Szöveges fájlok importálása. Kézi formázások gyakorlása. Adattípusok; mozgás a táblázatban; adatok bevitele és módosítása; különféle adattípusok bevitele; az adattípusok viselkedése. Intelligens címkék. Számítások a táblázatban, képletek. Cellahivatkozások (relatív, abszolút, vegyes). Hivatkozás másik munkalap vagy munkafüzet celláira. Rendezés.
6. Táblázatkezelés (Excel) II. Diagramok készítése; diagram létrehozása, formátumozása, másolása, áthelyezése, méretezése, törlése. Korfa készítése. Nyomatási beállítások, nyomtatás.
7. Táblázatkezelés (Excel) III. Eszközök / Adatelemzés (Analysis ToolPak) bővítmény. Hisztogram és leíró statisztika (várható érték, standard hiba, medián, módusz, szórás, minta varianciája, csúcosság, ferdeség, tartomány, minimum, maximum, összeg, darabszám) eszközök alkalmazása.
8. Prezentációkészítés (PowerPoint) I. A normál nézet használata; vázlat, jegyzet és dia ablaktábla használata. Szövegek beírása. Diák színválasztékának módosítása. Tervezősablon cseréje. Egyéni háttér beállítása. Kiegészítő effektusok. Szövegformátumok. Képek, rajzobjektumok, szervezeti diagram beszúrása. Táblázatok, diagram beszúrása.
9. Prezentációkészítés (PowerPoint) II. Minta nézetek és sablonok. Képkocka importálása. Élőfej és élőláb használata. Diarendező nézet használata. Speciális effektek: áttünések beállítása; diákon szereplő elemek animálása. Diavetítés. Nyomatás. Akciógombok használata.
- 10-14. Összetett feladatok megoldása.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Dr. Dinya Elek: *Biometria az orvosi gyakorlatban*. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 2001.
Csajbók Zoltán: *Számítástechnika felhasználóknak. Windows, Word, Excel, PowerPoint ismeretek*.
Kézirat

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Rövid dolgozatok

Az aláírás megszerzésének feltételei:

- Gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.
- A számítógépes hálózati jelszó megszerzése és fenntartása a félév folyamán.
- A házi dolgozat elkészítése és meghatározott időre történő beadása nyomtatott és elektronikus formában. A házi dolgozat értékelése legalább elégséges (2).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

- Az évközi rövid dolgozatok számtani átlaga legalább 2,00.
- Az évközi zárthelyei dolgozat (zárthelyei dolgozatok számtani átlaga) legalább elégséges (2).

Ajánlott irodalom:

Prezentációkészítés PowerPoint XP-vel. Információs Magyarország. Miniszterelnöki Hivatal
Informatikai Kormánybiztosság

Kőhegyi Gergely: *Szövegszerkesztés.* Sulinet Expressz informatikai és informatika alapú
továbbképzések. 2003.

Táblázatkezelés. Microsoft Excel XP-vel. Tananyag. Informatikai és Hírközlési Minisztérium

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Csajbók Zoltán
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Ködmön József
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Iskolaegészségügyi gyakorlat	
A tantárgy angol neve: School Health Practice	
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Prof. Dr. Póka Róbert	
Ajánlott félév:	VII. félév
Tantárgyi kód:	EKVM-111-00N
Nappali tagozat félévi óraszám:	0+160
Levelező tagozat félévi óraszám:	-
Kredit:	9
Vizsgakövetelmény:	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	Védőnői módszertan V.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak, Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Olyan szakemberek képzése, akik az egészségtudomány eredményei alapján az emberi egészség megőrzése törvényszerűségeinek megismerésével folyamatos egyéni, igény szerint célzottan képes gondozást végezni 6-18 éves gyermekeknél és ifjakinál.

A hallgató részletesen ismerje meg az iskola-egészségügy elméleti és gyakorlati feladatait a 160 óra iskola-egészségügyi gyakorlaton.

Oktatás típusa:

Gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A gyakorlat a védőnői munka fejlesztésére a szakma sokoldalúságának megőrzésére szolgál. Fontos a hallgatókban kialakítani az igényt, hogy bővítsék tudásukat, az egészségügy más területein is melynek megléte egy eleme és biztosítéka a jó minőségű munkának. A hallgatók rendelkezésére bocsátani a legfrissebb tudományos ismereteket. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya: -

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Gyakorló terület.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: -

A tantárgy részletes leírása:

A hallgatók ismerjék meg a 6-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátást, 160 órás tömbösített gyakorlaton általános és középiskolában iskolavédő mellett. A hallgatók munkaideje megegyezik a gyakorlatvezető védőnő munkaidejével, napi nyolc óra a kijelölt oktatási intézményben. A hallgatók a gyakorlaton előre megbeszélt módon dokumentációt vezet.

A hallgató vegyen részt és ismerje meg:

- **Tanulók egészségi állapotának szűrését**
 - Testi fejlődés (súly, hossz, mellkőfogot)
 - Pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés
 - Érzékszervek működése (látásélesség, színlátás, hallás)
 - Mozgásszervek szűrése (lúdtalp, gerincelváltozások)
 - Golyvaszűrés
 - Vérnyomásmérés, értékelése, dokumentálása
 - Krónikus beteg, valamint a testi és szellemi, érzékszervi fogyatékos tanulók fokozott gondozása
 - Üdülés, táborozás előtti orvosi vizsgálatok
 - Átfogó gyermekfogászati program szervezése, végrehajtása
 - A gyermekek, tanulók személyi higiénéjének ellenőrzése, testi, szellemi fejlődésük ellenőrzése, regisztrálása
- **Alkalmassági vizsgálatok elvégzését**
 - Pályaalkalmassági vizsgálatok végzése
 - Testnevelési csoportbeosztás elkészítése
 - Gyógytestneveléssel, testneveléssel, sporttal kapcsolatos iskola-egészségügyi feladatok ellátása
- **Közegészségügyi és járványügyi feladatokat**
 - Az iskolai életkorhoz kötött elvégzése, dokumentálása
 - Járványügyi előírások betartásának ellenőrzése
 - Nevelési-oktatási intézményben folyó gyermekétkeztetés ellenőrzése
- **Elsősegélynyújtást**
 - Iskolában bekövetkező balesetek, sérülések, akut megbetegedések elsődleges ellátásának megismerése.
- **Részvétel egészségtan oktatásban elsősorban az alábbi témákban**
 - Családtervezés, fogamzásgátlás
 - Szülői szerep, csecsemőgondozás
 - Szenvedélybetegségek megelőzése
 - Egészséges életmód
- **Iskolafogászati tevékenység megismerése**
 - Fogbetegségek szűrése
 - Szájhigiéné ellenőrzése
 - Tervezés és szervezés csoportos fogászati szűrésre
 - Szervezés és irányítás a komplex fogászati megelőző programban
 - Egészségügyi felvilágosító és nevelő tevékenység megismerése
- **Az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése, nyilvántartás vezetése**

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- **Szél – Székely - Szeles: Védőnői módszertan, HIETE Jegyzet, 1999.**
- Védőnő című folyóirat
- 49/2004.(V.) ESzCsM rendelt a területi védőnői szolgálatról,
- 26/1997. (IX. 03.) NM számú rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- Dr. Ágfalvi Rózsa: Iskola-egészségügyi kézikönyv
- Aszman Anna: Iskola-egészségügy. Országos Gyermek-egészségügyi Intézet, 2005.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: -**Az aláírás megszerzésének feltételei:**

A gyakorlaton való részvétel, és a gyakorlaton készített „nyomtatványtár” bemutatása.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Gyakorlat teljesítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

A gyakorlaton teljesített munka értékelése az oktató védőnő által.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Póka Róbert
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Jogi ismeretek I-II. az egészség tudományi képzésben		
A tantárgy angol neve: Law Studies I-II. in Health Sciences		
Tanszék neve: Alkalmazott Társadalomtudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Nádasné Dr. Rab Henrietta		
Ajánlott félév	I.	II. (Ápb., Egp. alapszakok)
Tantárgyi kód	EKTT-154-01N EKTT-154-01L	EKTT-154-02N EKTT-154-02L
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	1+0
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	5+0
Kredit	2	1
Vizsgakövetelmény	beszámoló	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	nincs	Jogi ismeretek I. az egészség tudományi képzésben

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak
Egészségügyi szervező alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, alapoató, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelelős szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Általános célkitűzés a tantárgy oktatása során, hogy a hallgató megszerezze azokat az ismereteket, amelyek az egészségügyben végzett ápolói, mentőtiszt munká során segítik őt a betegek körüli problémákban való eligazodásban, abban, hogy az egészségügyi szolgáltatás során milyen körben, milyen területeken milyen jogai és kötelezettségei vannak a szolgáltató alkalmazottainak; a betegek milyen jogait érinthetik a szolgáltatást nyújtók.

Speciális célkitűzés, hogy a konkrét jogok tartalmát megismerjék a hallgatók, s ezen tudás birtokában elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyek útján maguk is eligazodhatnak abban, hogy milyen jogviszonyokban végezhetnek ápolói, mentőtiszt munkát, s ehhez konkrétan milyen jogok és kötelezettségek kapcsolódnak. Nagy hangsúlyt helyez a képzés az egyes jogviszonyokhoz kapcsolódó felelősségi rendszer megismertetéséhez, annak felismeréséhez, hogy a jogérvényesítés mely lehetőségét alkalmazhatja a beteg, ha jogait megsértik. Áttekinti a képzés azt is, hogy az ápolóval, mentőtiszttel szemben milyen jogok érvényesíthetők jogsértés esetén, illetve milyen módon érvényesítheti jogait maga az ápoló, mentőtiszt.

A vonatkozó joganyag ismertetésén túl sort kerítünk a gyakorlatban felmerült esetek megbeszélésére is.

Oktatás típusa:

Előadás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tanszéken a tárggyhoz kapcsolódóan folyik tudományos kutatás, a témában a hallgatók TDK dolgozatot, illetve szakdolgozatot is írhatnak.

A tantárgy részletes leírása:

Jogi ismeretek I. az egészségügyi képzésben

(Ápolás és betegellátás alapszak, Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak, Egészségügyi szervező alapszak)

1. hét Tematika, követelmények, államtani és jogi alapismeretek
2. hét Jogi alapfogalmak (a jog, jogforrás fogalma; jogforrások: jogszabályok, jogalkotó szervek; a jogalkotás folyamata; jogviszony fogalma, tartalma; jogképesség, cselekvőképesség)
3. hét Jogi alapfogalmak (folytatás); az egészségügyi törvényi szabályozásának rendszere
4. hét A betegek jogai és kötelezettségei a hatályos szabályozásban
5. hét A betegek jogai és kötelezettségei a hatályos szabályozásban
6. hét A betegek jogai és kötelezettségei a hatályos szabályozásban
7. hét Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei a hatályos szabályozásban
8. hét A pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása
9. hét A magzati élet védelme (1992. évi LXXIX. tv.)
10. hét Szerv, szövetkivétellel, -átültetéssel kapcsolatos szabályok
11. hét Az emberi reprodukcióval kapcsolatos eljárások szabályai
12. hét Az emberi reprodukcióval kapcsolatos szabályai
13. hét Adatvédelem az egészségügyben
14. hét A félév tapasztalatainak megbeszélése, a félév lezárása

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A kurzus végén a hallgatók megismerik az egészségügyi törvényi szabályozásának rendszerét, képesek lesznek arra, hogy a munkájukhoz kapcsolódóan alkalmazni tudják az egészségügyi szabályozás rájuk vonatkozó legfontosabb előírásait

Kötelező irodalom:

Az előadás anyaga képezi a számonkérés tárgyát. A tárgyban jegyzet készítése folyamatban van, annak elkészült részeit az oktató oktatási segédanyagként a hallgatók rendelkezésére bocsátja.

Jogszabályok:

1. A Magyar Köztársaság Alaptörvénye
2. 1997. évi CLIV. tv. az egészségügyről – indokolással
3. 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról
4. 1959. évi IV. tv. a polgári törvénykönyvről

5. 1978. évi IV. tv. a büntető törvénykönyvről
6. 1992. évi XXII. tv. a munka törvénykönyvéről
7. 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
8. 1992. évi LXXIX. tv. a magzati élet védelméről
9. 1992. évi LXIII. tv. a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról, 1997. évi XLVII. tv. az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli

Ajánlott irodalom:

- Köszegfalvi Edit: Egészségügyi jogi kézikönyv. Közgazdasági és Jogi könyvkiadó, Budapest 1999.
- Marsi Edit: Az ellátás visszautasításának joga az Alkotmánybíróság 22/2003. (IV.28.) számú határozatának tükrében (2003. november 11. A Tudomány Napja alkalmából tartott előadás anyaga)
- Marsi Edit: Az egészségügyi szolgáltatókra, illetve egészségügyi dolgozókra vonatkozó felelősségi szabályok (2005. évben A Tudomány Napja alkalmából tartott előadás anyaga)

Jogi ismeretek II. az egészségtudományi képzésben (Ápolás és betegellátás alapszak)

1. Egészségügy és finanszírozás I.
2. Egészségügy és finanszírozás II.
3. Egészségügy és finanszírozás III.
4. Egészségügy és finanszírozás IV.
5. 1. Zárthelyi dolgozat
6. Egészségügy az Európai Unióban I.
7. Egészségügy az Európai Unióban II.
8. Egészségügy az Európai Unióban III.
9. Egészségügy az Amerikai Egyesült Államokban
10. 2. Zárthelyi dolgozat
11. Az egészségügyi vállalkozások szabályai I.
12. Az egészségügyi vállalkozások szabályai II.
13. Az egészségügyi szolgáltató kártérítési felelőssége – A felelősségi szabályok polgárjogi vonatkozásai
14. A félév tapasztalatainak megbeszélése, a félév lezárása

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgatók a kurzus végére képesek lesznek arra, hogy az egészségügy jogi szabályainak legalapvetőbb nemzetközi és európai uniós jogi vetületeivel megismerkedjenek, illetve hogy átfogó képet kapjanak az egészségügy finanszírozási kérdéseiről is.

Kötelező irodalom:

Az előadás anyaga képezi a számonkérés anyagát. A tárgyban jegyzet készítése folyamatban van, annak elkészült részeit az oktató oktatási segédanyagként a hallgatók rendelkezésére bocsátja.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

A félévsorán megírt két zárthelyi dolgozatból kapott érdemjegy alapján jegymegajánlás

Ajánlott irodalom:

- Köszegfalvi Edit: Egészségügyi jogi kézikönyv. Közgazdasági és Jogi könyvkiadó, Budapest 1999.
- Marsi Edit: Az ellátás visszautasításának joga az Alkotmánybíróság 22/2003. (IV.28.) számú határozatának tükrében (2003. november 11. A Tudomány Napja alkalmából tartott előadás anyaga)
- Marsi Edit: Az egészségügyi szolgáltatókra, illetve egészségügyi dolgozókra vonatkozó felelősségi szabályok (2005. évben A Tudomány Napja alkalmából tartott előadás anyaga)

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Nádasné Dr. Rab Henrietta
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Készségfejlesztés I.-V.				
A tantárgy angol neve: Social Skill Training I.-V.				
Tanszék neve: Pszichológia Tanszék				
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János				
Ajánlott félév	I.	II.	III.	IV.
Tantárgyi kód nappali	EKTT-110-01N (S)	EKTT-110-02N (S) EKTT-110-03N (V) EKTT-110-04N (Á+SZ)	EKTT-110-05N (S)	EKTT-110-04N (V)
Tantárgyi kód levelező	EKTT-110-01L (S)	EKTT-110-02L (S) EKTT-110-04L (Á+SZ)	EKTT-110-05L (S)	-
Nappali tagozat heti óraszám	0+2	0+2	0+2	0+2
Levelező tagozat félévi óraszám	0+8	0+8	0+8	0+8
Kredit	0	0	0	0
Követelmény	a	a	a	a
Kötelező előtanulmányi rend	-	-	-	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-/ szakok szerepeltetik?

Szociális munka alapszak, Ápolás Betegellátás, Egészségügyi gondozás és prevenció, Egészségügyi szervező

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

Mintatanterv szerint

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása és a tömbösítési rend, valamint a konzultációs hét beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kritériumkövetelmény

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy célja, a szakmai és a személyközi hatékonyság növelése, Az önismeret alapjainak megszerzése és mélyítése alapvető módszertani fogások átadása, a szociális munka végzése során szükséges készségek fejlesztése, továbbá az alapvető kommunikációs jelenségek bemutatása, a különböző kommunikációs modalitások gyakorlása, társas helyzetben történő hatékony kommunikáció kipróbálása kiscsoportban. (max.15 fő) annak érdekében, hogy a hallgatók hatékony interperszonális működésre legyenek képesek munkájuk során.

Oktatás típusa:

Kiscsoportos tréning gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatói felkészülést, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozását, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követését, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni, „vevőelégedettség” vizsgálatát, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálását jelenti. Folyamatos visszajelzés a végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről. A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

70+30 %

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Kiscsoportos gyakorlat, modern prezentációs eszközökkel, módszerspecifikus tréning technikák alkalmazása, részben tömbösített időrendben

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Témába vágó TDK és szakdolgozati kutatások

A tantárgy részletes leírása:

Készségfejlesztés I.

A kurzus témáit tudjuk megadni, mert a tantárgy sajátos jellege és részbeni tömbösítés miatt, a kurzus menetét a csoportdinamikai folyamatok szabják meg.

- Az önismeret alapjai, önmagunk megismerése
- Mások megismerése
- Társas készségek, képességek feltárása
- Egymás elfogadása

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az önismeret alapjainak megszerzése

Alkalmazott módszerspecifikus technikák:

- **T – group**
- **Encounter**
- **Pszichodráma**
- **Brain-storming**
- **Szabadinterakció**

Kötelező irodalom:

A tantárgy sajátos jellege miatt nincsen

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív, kötelező részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy nem kapcsolódik a tárgyhoz

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Készségfejlesztés II.

A kurzus témáit tudjuk megadni, mert a tantárgy sajátos jellege és részbeni tömbösítés miatt, a kurzus menetét a csoportdinamikai folyamatok szabják meg.

- Az önismeret mélyítése
- Mások megismerésének mélyítése
- Szociális készségek és képességek fejlesztése, illetve mélyítése
- **Kapcsolatépítő készségek fejlesztése, illetve mélyítése**

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az önismeret mélyítése

A kommunikációs technikák ismerete és hatékony alkalmazása

Alkalmazott módszerspecifikus technikák:

- **T – group**
- **Encounter**
- **Pszichodráma**
- **Brain-storming**
- **Szabadinterakció**

Kötelező irodalom:

A tantárgy sajátos jellege miatt nincsen

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív, kötelező részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy nem kapcsolódik a tárgyhoz

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Készségfejlesztés III.

A kurzus témáit tudjuk megadni, mert a tantárgy sajátos jellege és részbeni tömbösítés miatt, a kurzus menetét a csoportdinamikai folyamatok szabják meg.

- Ismerkedés önmagunkkal és a csoporttal
- Empátia fejlesztése
- Asszertivitás fejlesztése
- Kulturális különbözőségek elfogadása, előítéletek kezelése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A személyközi hatékonyság növelése, önismereti igény kiépítése

Alkalmazott módszerspecifikus technikák:

- **T – group**
- **Encounter**
- **Pszichodráma**
- **Brain-storming**

- **Szabadinterakció**

Kötelező irodalom:

A tantárgy sajátos jellege miatt nincsen

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív, kötelező részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy nem kapcsolódik a tárgyhoz

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Készségfejlesztés IV.

A kurzus témáit tudjuk megadni, mert a tantárgy sajátos jellege és részbeni tömbösítés miatt, a kurzus menetét a csoportdinamikai folyamatok szabják meg.

- Kommunikáció fejlesztésének területei, lehetőségei
- A saját kommunikáció főbb jellegzetességeinek tudatosítása, a különböző kommunikációs stratégiák előnyei és hátrányai.
- A közvetlen emberi kommunikáció jellemzői, a verbális és nonverbális kommunikáció megfigyelése és megértése, kongruens és inkongruens közlés, a szituáció és a komplex jelzések felismerése.
- A kultúrák és szubkultúrák közötti kommunikációs különbségek felismerése (etnikai, nemi, életkori, települési, szociális helyzetbeli különbözőség), az ezzel kapcsolatos előítéletek tudatosítása, az emberismeret és a személyközi érzékenység.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A kommunikációs technikák ismerete és hatékony alkalmazása

Alkalmazott módszerspecifikus technikák:

- **T – group**
- **Encounter**
- **Pszichodráma**
- **Brain-storming**
- Szabadinterakció

Kötelező irodalom:

A tantárgy sajátos jellege miatt nincsen

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív, kötelező részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy nem kapcsolódik a tárgyhoz

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Készségfejlesztés V.

A kurzus témáit tudjuk megadni, mert a tantárgy sajátos jellege és részbeni tömbösítés miatt, a kurzus menetét a csoportdinamikai folyamatok szabják meg.

- **Szakmai szerepek, értékek meghatározása, megjelenítése, fejlesztése**
- **Konfliktus megoldási és tárgyalási technikák kialakítása.**
- **Konfliktuselemzés: a konfliktusok okainak megismertetése (személyes, strukturális, információs, érték, érdek, stb. konfliktus).**
- **Előítéletek és sztereotípiák megjelenése és kezelése a szociális munka során**

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

- A kulturális és más különbségek toleranciája
- Alapvető konfliktuskezelési technikák ismerete

Alkalmazott módszerspecifikus technikák:

- **T – group**
- **Encounter**
- **Pszichodráma**
- **Brain-storming**
- Szabadinterakció

Kötelező irodalom:

A tantárgy sajátos jellege miatt nincsen

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív, kötelező részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy nem kapcsolódik a tárgyhoz

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kiss János
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kiss János
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábrián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Klinikai pszichológia I-IV.			
A tantárgy angol neve: Clinical psychology I-IV.			
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János			
Ajánlott félév	IV.	V.	VI.
Tantárgyi kód nappali	EKPT-103-01N	EKPT-103-02N	EKPT-103-03N EKPT-103-04N
Tantárgyi kód levelező	EKPT-103-01L	EKPT-103-02N	EKPT-103-03L EKPT-103-04L
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	1+0	1+0
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	5+0	5+0
Kredit	2	1	1
Követelmény	beszámoló	beszámoló	beszámoló
Kötelező előtanulmányi rend	EKPT-101-02	EKPT-101-02	EKPT-101-02

Az ajánlott tantervben mely /alap-/ szakok szerepeltek:

Ápolás betegellátás alapszak / ápoló, szülésznő szakirányok
Egészségügyi gondozás és prevenció / védőnő szakirányok

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

Mintatanterv szerint

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tanulmányi osztály és a tömbösítési rend, valamint a konzultációs hét beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Szakmai törzstárgy kötelező (Klinikai pszichológia I.)
Differenciált kötelező (Klinikai pszichológia II.-IV.)
Alapozó törzstárgy kötelezően választható (Klinikai pszichológia III. védőnő)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgy célja, hogy a hallgató betekintést nyerjen az egészségpszichológia kialakulásának körülményeibe. Adekvátan tudja használni az egészséglélektan fogalmait, ismerje meg az egészségmagatartás különböző formáit, ezek meghatározóit, (személyiség, stressz, társas támogatás) és az egészségviselkedés befolyásolásának szintjeit. Továbbá az ápoló munka során alkalmazandó pszichológiai ismeretek elsajátítása. Olyan fontos elméleti és gyakorlati vonatkozású ismeretekre tehetnek szert a hallgatók, mint a betegség, mint krízishelyzet, a szorongás kezelése. Megismerkedhetnek speciális kommunikációs és konfliktuskezelési eszközökkel, melyek a nővér – beteg kapcsolat során hasznosítható. Képet kapjanak az egyéni és közösségi ápoláslélektani lehetőségekről, módszerekről. Ismerjék meg a hallgatók a mentálhigiéni elméleti és gyakorlati alapjait, az alapozó tantárgyakban tanultakra építve, ismerje meg a mentálhigiéniával kapcsolatos teendőket, szükségleteket, érvényesítse a személyiségközpontú esetkezelést. Ismerjék meg a prevenció alapelveit. Legyenek tájékozottak a segítő kapcsolati munkaforma jellegzetességeivel, alapelveivel A hallgatóknak meg kell ismerniük a bio-pszicho-szociális (holisztikus) szemléletmód jelentőségét, az orvos – beteg kapcsolat sajátos jellemzőit, a terhességgel kapcsolatos motivációs

rendszer, a várandósság, a gyermekágy egészséges és kóros lélektani történéseit. Meg kell ismernie azokat a módszereket, amelyek hozzásegítik a várandós nőt a pozitív szülési élményhez, a leendő párt a családi kapcsolatrendszer optimális alakításához. A kiképzett szülésznőnek képesnek kell lennie a szülésre felkészítő kurzus szervezésére és gyakorlati megvalósítására.

Oktatás típusa:

Előadás, szeminárium

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatói felkészülést, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozását, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követését, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni, „vevőelégedettség” vizsgálatát, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálását jelenti. Folyamatos visszajelzés a végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről. A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

70+30 %

Alkalmazott oktatási módszerek, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal, szemináriumok kiscsoportos formában, tömbösítve

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: témába vágó TDK és szakdolgozati kutatások

A tantárgy részletes leírása:

Klinikai pszichológia I.

1. Az egészséglélektan fogalma és fejlődési irányzatai
2. Az egészséglélektan alkalmazásának területei
3. Az egészségmagatartás modelljei
4. A testmozgás szerepe az egészségmegőrzésben, pszichoneuroimmunológia
5. A betegségmagatartás, betegségelőny és azok megjelenése a gyakorlatban
6. A beavatkozás szintjei, prevenció szintek
7. Coping és kontroll folyamatok
8. A krónikus betegségfolyamat, mint krízis, megküzdési folyamat
9. A gyász
10. Placebó és nocebó hatás
11. Pszichoszomatika
12. Empátia és kommunikáció az orvos beteg kapcsolatban
13. Kiegészítő megelőzése és kezelése
14. Alternatív és pszichológiai eszközök a gyógyításban (relaxáció, hipnózis, edukációs technikák)

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Az egészséglélektan létrejöttének szükségességét és az alapvető fogalmait ismerje a hallgató

Az egészségmagatartás különböző formáinak, meghatározóinak és befolyásolóinak ismerete

A gyógyító folyamat humán tényezőinek ismerete

Kötelező irodalom:

- Csabai - Molnár: Egészség, betegség, gyógyítás (Springer több kiadás)
- Kulcsár Zsuzsanna: Orvosi pszichológia ELTE Eötvös Kiadó Bp. 1998.
- Csabai Márta - Molnár Péter: Orvosi pszichológia és klinikai egészségpszichológia, Medicina, 2009.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Írásbeli zárthelyi dolgozat.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak

A beszámoló megszerzésének feltételei: A beszámoló abszolváláshoz szükséges az aláírás megszerzése. Írásbeli beszámoló. Eredményes elkészítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Ajánlott irodalom:

- Hárdi István: Lelki egészségvédelem Medicina könyvkiadó Bp. 1997.
- Kopp Mária – Berghammer Rita: Orvosi pszichológia Medicina könyvkiadó Bp. 2005
- Timothy J. Trull – E. Jerry Phares: Klinikai Pszichológia Osiris Kiadó Budapest 2004.

Klinikai pszichológia II.

1. Az ápoláslélektan fogalma, területei, helye a tudományok rendszerében.
2. A betegség mint élmény és magatartás
3. A betegség, mint krízishelyzet, szorongás
4. A krónikus beteg
5. Az ápoló személyisége
6. Nővér – beteg – orvos kapcsolat
7. Segítő kapcsolat az ápolásban
8. Kommunikációs jellegzetességek az ápolói munka során
9. Konfliktuskezelés lehetőségei az ápolói munka során
10. Ápoláslélektan feladatai a gyermekek kezelése során
11. Az ápoláslélektan lehetőségei felnőtt kórházi osztályok keretén belül
12. A szociális gondoskodás ápoláslélektana
13. A haldoklás és halál ápoláslélektani megközelítése
14. A prevenció lehetősége az ápoláslélektanban.

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgató az elméleti és gyakorlati ismeretek révén váljon képessé azon pszichés jellegzetességek felismerésére, azonosítására, melyek a beteggel való mindennapi ápolómunka során előfordulnak.

Váljon képessé az egyénen túlmutató közösségi hatások felismerésére, az ápolómunka során felszínre kerülő konfliktusok, nehéz helyzetek kezelésére.

Kötelező irodalom:

- Helembai Kornélia: Általános ápoláslélektan Medicina Könyvkiadó Rt., 2009
- Hárdi I.: Pszichológia a betegágnál Budapest, Medicina Könyvkiadó, 1995.

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak

A beszámoló megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése. Beadandó dolgozat eredményes elkészítése. Egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

A vizsgára bocsátás feltételei:

nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

nincs vizsga

Ajánlott irodalom:

- Molnár P, Csabai M: A gyógyítás pszichológiája Springer Hungarica 1994. Budapest,
- Kulcsár Zs.: Egészségpszichológia Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 1998
- Susan S.: Kommunikáció az ápolásban Budapest, Medicina Könyvkiadó RT, 1996
- Kast, V. 2002, A gyász. Egy lelki folyamat stádiumai és esélyei. Park Könyvkiadó, Budapest.
- Kübler Ross, E., 1988, A halál és a hozzá vezető út. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Kopp Mária – Berghammer Rita: Orvosi pszichológia Medicina könyvkiadó Bp. 2005
- Kulcsár Zsuzsanna: Orvosi pszichológia ELTE Eötvös Kiadó Bp. 1998.
- Timothy J. Trull – E. Jerry Phares: Klinikai Pszichológia Osiris Kiadó Budapest 2004.
- Bálint Mihály: Az orvos, a beteg és a betegség. Animula, Budapest, 1990
- Dr. N.H. Groenma – Dr. O.D’A. Slevin – M.A. Buckenham: Szociológia, szociálpszichológia és magatartástudomány ápolóknak Semmelweis Kiadó, Budapest, 1996

Klinikai pszichológia III.

1. Mentálhigiéna fogalma, története
2. A mentálhigiéné jelentősége napjainkban
3. Egészség és betegség fogalma, értelmezése
4. Mentálhigiénés modellek
5. A prevenció jelentősége és szinterei
6. Mentálhigiéné alkalmazási területei (egészségügy, oktatás, munkahely)
7. Krízis, Krízis intervenció a mentálhigiénés munka során
8. A segítő munkakapcsolat meghatározása, célja
9. A segítő kapcsolatok formái, módszerei
10. A segítő és a kliens szerepe a segítő munkakapcsolatban
11. Empátia jelentősége a segítő munkakapcsolat során
12. Az autogén tréning alkalmazása a mentálhigiénés munkában
13. Szupervíziók
14. A konfliktus definíciója, a konfliktuskezelés lehetőségei, formái, módszerei

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

A hallgató az elméleti és gyakorlati ismeretek révén váljon képessé a mentálhigiéné fontosságának felismerésére, ezen ismeretek alkalmazására a mindennapi munkája során.

Ismerje és tartsa fontosnak a mentális egészség megőrzését, a prevenció előtérbe helyezését., váljon járatossá a segítés módszertanában.

Kötelező irodalom:

- Kézdi Balázs: Iskolai Mentálhigiéna Pannónia könyvek 2000.
- Hárdi István: Lelki egészségvédelem (Medicina, Bp.1997.)

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak

A beszámoló megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése és egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Ajánlott irodalom:

- Dr Buda Béla: Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében (támasz) Bp 1998
- Dr. Buda Béla: A lélek egészsége – a mentálhigiéné alapkérdései, Nemzeti tankönyvkiadó 2003
- Bagdi Emőke: Mentálhigiéne elmélet, gyakorlat, képzés, kutatás Animula 1999
- Lajkó Károly: Viselkedésünk és lelki egyensúlyunk Akadémia kiadó Bp 1996
- Gerevich J.: Közösségi mentálhigiéné. Gondolat Kiadó. Budapest. 1989

Klinikai pszichológia IV.

1. A pszichoszomatikus (holisztikus) szemlélet jelentősége, orvos - beteg kapcsolat a nőgyógyászati gyakorlatban. A nőgyógyászati vizsgálat pszichés vonatkozásai.
2. A menstruációs ciklus pszichológiája, a vérzéssel kapcsolatos attitűd. A vérzészavarok pszichoszomatikája. A meddőség lélektani háttere, a modern reprodukciós technikák lélektani következményei.
3. Nőgyógyászati műtétek pszicho-szexuális következményei, felkészítés nőgyógyászati műtétekre. A depresszió szerepe a nőgyógyászati ellátásban.
4. Onkológiai betegek pszichés gondozása (pszicho-onkológia)
5. Pszicho-szexuális fejlődés. Terhesség és szexualitás. Szexuális zavarok, szexuális tanácsadás az alapellátásban
6. Terhességi motiváció, terhességi konfliktus, normális lélektani változások a terhesség hónapjaiban.
7. Szexualitás és a terhesség kapcsolata, a nemi élet változásai a terhesség során. A szülés pszichoszomatikája, a vajúdo viselkedését befolyásoló tényezők, a szülőszoba csoportlélektani jellemzői.
8. A terhességmegszakítás, a vetélés, a koraszülés és a méhenbelüli elhalás, perinatális halál pszichés vonatkozásai, a szülésznő teendői.
9. Lélektani változások a gyermekágy során, szüléshez társuló pszichiátriai zavarok különböző formái.
10. A családközpontú szülészet nemzetközi és hazai története
11. A szülési fájdalom, a fájdalom nélküli szülés lehetősége (Lamaze), fájdalomcsillapító eljárások a szülés alatt
12. A szülésre felkészítés elméleti és gyakorlati elemei – relaxációs módszerek, kismama torna, légzőgyakorlatok
13. „Alternatív lehetőségek” a hazai gyakorlatban – vertikális szülésvezetés, vízben vajúdas, ambuláns szülés
14. Hozzá tartozó a szülőszobán, társas kapcsolatok a szülőszobán, a szülésznő szerepe

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A szülésznőhallgató ismerje a bio – pszicho – szociális szemléletmód jelentőségét. A megszerzett ismeretek birtokában

Legyen képes a betegekkel hatékonyabban kommunikálni, pszichés-, pszichoszomatikus zavarok felismerésében az orvosnak segítséget nyújtani, a műtetre váró betegek előkészítésében hatékonyan részt venni.

A hallgató ismerje a terhességgel kapcsolatos motivációs rendszert, a várandósság, a gyermekágy egészséges és kóros lélektani történéseit és legyen tisztában a vajúdo magatartását befolyásoló tényezőkkel, a méhen belüli elhalás, illetve a perinatális halál lelki következményeivel.

Az elsajátított ismeretek birtokában a szülésznő képes felkészítő foglalkozásokat szervezni és a gyakorlatban lebonyolítani.

Kötelező irodalom:

- C. Molnár Emma, Füredi János, Papp Zoltán (szerk.): Szülészeti-nőgyógyászati pszichológia és pszichiátria. Medicina, Budapest, 2006. 02. 27.
- Császár Gyula: Pszichoszomatika a gyakorlatban Pszichoteam, Budapest, 1989.
- Kopp M., Bergahmmer R. (szerk.): Orvosi pszichológia. Medicina Kiadó, Budapest, 2005.
- Hagymási László: Családközpontú szülészeti. Signatura Kiadó, Budapest, 1994.

Évközi ellenőrzés:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való rendszeres részvétel. Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései az irányadóak

A beszámoló megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése és egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása

A vizsgára bocsátás feltételei:

Nincs vizsga

Vizsgáztatási módszer:

Nincs vizsga

Ajánlott irodalom:

- Lampé L.: Szülészeti-nőgyógyászat és pszichoszomatika II.- III.-IV. A DOTE Női Klinika Kiadványai (Nőgyógyászati pszichoszomatika), Debrecen, 13/2-3-4, 1986.
- Raffai Jenő: Megfogantam tehát vagyok. Párbeszéd az anyaméhben. Útmutató Kiadó, Budapest, 1997.
- Tiba János: Volt egyszer egy pszichoprofilaxis Magyar Nőorvosok Lapja, 60/2. 1997.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kiss János
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kiss János
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Kisklinikumok I-III.			
A tantárgy angol neve: Minor Clinical Studies			
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Emri Gabriella			
Ajánlott félév	V.	V.	VII.
Tantárgyi kód	EKKE-114-01N/ EKKE-114-01L	EKKE-114-02N	EKKE-114-03N/ EKKE-114-03L
Nappali tagozat heti óraszám	3+2	1+1	2+2
Levelező tagozat félévi óraszám	15+0	-	10+8
Kredit	2+0	1+1	2+2
Vizsgakövetelmény	Kollokvium	Kollokvium	Kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	EKKE-108-04N/ EKKE-108-04L	EKKE-104-01N	EKKE-104-02N EKKE-104-02L

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak / Mentőtiszt Szakirány
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak / Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, differenciált szakmai tárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Bőrgyógyászati oktatás keretében a hallgatók megismerik a bőrgyógyászat differenciált diagnosztikáját, és a bőrgyógyászati kezelés fő elveit. Urológia oktatásának célja a szükséges szinten rövid áttekintést nyújtani az urogenitális rendszer működéséről, az urológiai betegségek jellegéről, természetéről. Pulmonológiai diagnosztika legmodernebb eszközeit és a gyógyszeres terápia országosan is elfogadott protokoll szerinti irányelveit ismerjék meg. Általános szemészeti alapismeretek megismerése, szembetegségek sürgősségi ellátási felismerése, és megfelelő terápiája.

A fül- orr- gégészet, fej- nyaksebészet anatómiai és funkcionális ismerete. A fül- orr- gégészeti betegségek megfelelő szintű megismerése, felismerése és helyes elsősegélynyújtás.

A hallgatók elméleti és gyakorlati órák keretében ismerkednek a kisklinikumokban előforduló tantárgyakhoz kapcsolódó sürgős betegellátásokkal.

Követelmények: A modern szemlélet birtokában helyesen tudják értékelni a beteg panaszait és tüneteit, gondoljanak a differenciált diagnosztikus problémákra. Ismerjék a sürgősségi betegellátásban - célzottan a kisklinikumban - használatos legfontosabb és legmegfelelőbb gyógyszereket és eszközöket.

Oktatás típusa:

Előadás

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása:**Kisklinikumok I.****Hét****Urológia:**

1. Anamnézis, a legfontosabb urológiai tünetek, vizelési panaszok. A makroszkópos- és a pseudohaematuria felismerése
2. Az urogenitális rendszer fizikális vizsgálata, különös tekintettel a leggyakoribb eltérésekre.
3. Colica renalis (vesegörcs) tünetei, felismerése, kezelése.
4. Urológiai eredetű lázas állapotok. Vizelet deviáció. A terhesség urológiai vonatkozásai
5. Acut scrotum. Felismerése differenciál diagnosztikája. Acut scrotum gyermekkorban, scrotalis eltérések
6. A heveny vizeletretenció okai felnőtt korban. A katéterezés indikációi és kontraindikációi. Katéterfajták. A katéterezés technikája, sterilitási szabályok.
7. Epicystostomia indikációi, kivitelezése. Haematuria hólyagtamponád.
8. Gyermekkorai vizeletrekedés, ill. nehézvizelés
9. Az urogenitális rendszer nyílt és fedett sérülései felismerésük. Azonnali teendők.

Fül-orr-gégészet:

1. A külsőfül betegségei
2. A középfül betegségei
3. A belsőfül betegségei
4. Az orr melléküregek betegségei
5. Az orr fejlődési rendellenességei, sérülései, gyulladással megbetegedései, orrvérzés
6. A garat gyulladással megbetegedései. A garat gyulladással megbetegedések szövődményei
7. A gége sérülései.
8. A gége gyulladással megbetegedései. Gégetumorok
9. Fül-orr-gége, nyelőcső, trachea idegentestjei

Szemészet:

1. Szemészeti vizsgálómódszerek. A szemhéjak a könnyelvezető rendszer és a kötőhártya betegségei. A száraz szem szindróma.
2. A cornea betegségei. Refraktív sebészet.
3. A sclera, episclera betegségei, uveitisek.
4. Glaucoma. A lencse betegségei. Műtétek a szemlencsén.

5. Az érhártya betegségei, degenerációk, dystrophiák. A retina betegségei.
6. Neuro-ophthalmológiai eltérések, diagnosztika, tünettan.
7. A rendszerbetegségek és a szem. Strabismus.
8. Fejlődési rendellenességek, a szemgödör betegségei.
9. A szem sérülései.

Pulmonológia

1. Pulmonológiai diagnosztika és ehhez kapcsolódó vizsgálatok: légzésfunkció, laboratórium, allergológia. Képpalkotó vizsg., bronchológia
2. COPD diagnosztika, terápia, felkutatás jelentősége
3. Asthma diagnosztika, terápia. Teendők status asthmaticában
4. A tüdő gyulladáson alapuló betegségei. Tüdő tuberculosis
5. Cor pulm. acuta és chr. tüdőembólia
6. Interstitialis betegségek. Foglalkozási megbetegedések
7. Tüdődaganat diagnosztika és terápia
8. A mellhártya és mediastinum betegségei
9. Légzésrehabilitáció, O₂ terápia, alvási apnoe

Bőrgyógyászat

1. Alapfogalmak ismertetése, bőrápolás.
2. Újszülöttkori bőrbetegségek, bőrelváltozások.
3. Allergiás bőrbetegségek /urticaria, ekzema, atopias fermitis, vasculitis, gyógyszerkiütések/.
4. Infekciós bőrbetegségek /baktériumok, gombák, vírusok, paraziták okozta/.
5. Egyéb bőrbetegségek /pigmentzavarok, tumorok, anyajegyek, hólyagos betegségek, bőrfüggelék zavarai, pikkelysömör, acne vulgaris/.
6. Szexuálisan átvihető betegségek /baktériumok, vírusok, gombák, paraziták okozta, AIDS, Syphilis, gonorrhoea, Trichomoniasis...

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az oxológiai gyakorlatban előforduló urológiai, fül-orr-gégészeti, szemészeti, pulmonológiai, bőrgyógyászati kórképek felismerése, adekvát elsődleges ellátása. Az adott klinikai szakterületek általános ismerete, helyük az egészségügyi ellátási rendszerben, szerepük a sürgősségi ellátásban.

Kötelező irodalom:

Révész György: Fül-Orr-Gége betegségek
 Magyar Pál - Hutás Imre - Vastag Endre: Pulmonológia /Medicina, 1998/ Tüdőgyógyászat (egyetemi jegyzet) /Debreceni Egyetem, 2004/
 Süveges Ildikó: Szemészet
 Hutás Imre - Márk Zsuzsa - Magyar Pál: A tüdő megbetegedéseinek röntgenatlasza /Feldmann és Tsa Bt. Budapest, 1997/
 Dr. Török Éva, Dr. Rutkai Krisztina: Gyermekbőrgyógyászat. Medicina Kiadó 1997.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. Az órákon írásos jelenléti ívet vezetünk, hiányzás esetén orvosi igazolást fogadunk el.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli vizsga.

Ajánlott irodalom:

Dr. Herjavec Irén: Légúti allergológia Asthma és társbetegségei /Melania Kiadói Kft, 2004/

Rónai Zoltán: Az Asthma ma (COPD fejezettel) /Konzulta Kkt. 2003/
Helen E. Smith - Anthony J. Frew: Allergia (Megválaszoljuk kérdéseit) /Churchill Livingstone 2003,
Magyar változat: Lélekben Otthon Kiadó és Szolgáltató Bt. Budapest 2005/
Magyar Pál - Pálfy Lajosné - Bártfai Zoltán: Egészségügyi szakdolgozók tüdőgyógyászati kézikönyve
/Medicina, 2006/
Előadások anyaga
Dr. Bíró Judit, Dr. Soós Gyöngyvér: Bőrgyógyászati betegségek Springer Hungária Kiadó 1994.
Dr. Rácz István: Gyakorlati bőrgyógyászat Medicina könyvkiadó 1990.
Jack J. Kansky : Ophthalmology

Kisklinikumok II.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók olyan bőrgyógyászati, szemészeti, sebészeti, fül-orr-gégészeti, urológiai és neuropszichiátriai ismereteket sajátítanak el, mely segíti a leggyakoribb betegségek felismerését és elsődleges ellátását. Az egyes klinikumokon belül a gyermekkorban előforduló kórképek tünettana és terápiája hangsúlyosan kerül ismertetésre.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal + osztályos gyakorlat.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása:

1. hét:

Alapfogalmak ismertetése anatómia, élettan, bőrápolás. Újszülöttkori bőrelváltozások, bőrelváltozások. Allergiás bőrbetegségek /urticaria, ekzema, atopias dermatitis, vasculitis, gyógyszerkiütések/. Infekciós bőrbetegségek /baktériumok, gombák, vírusok, paraziták okozta/.

2. hét:

Egyéb bőrbetegségek /pigmentzavarok, tumorok, anyajegyek, hólyagos betegségek, bőrfüggelék zavarai, pikkelysömör, acne vulgaris/. Szexuálisan átvihető betegségek batériumok, vírusok, gombák, paraziták okozta, AIDS, syphilis, gonorrhoea, trichomoniasis.

3. hét:

A szemgolyó és szemüreg anatómiája, alapvető élettani és optikai fogalmak. Szemészeti vizsgálómódszerek. A szemhéjak, a könnyelvezető rendszer és a kötőhártya betegségei.

A száraz szem szindróma. A cornea betegségei. Refraktív sebészet. A sclera, episclera betegségei, uveitisek. Glaucoma.

4. hét:

A lencse betegségei. Az érhártya betegségei, degenerációk, dystrophiák. A retina betegségei. Neuro-ophthalmológiai eltérések, diagnosztika, tünettan. A rendszerbetegségek és a szem. Strabismus. A szem sérülései. Fejlődési rendellenességek, a szemszélő betegségei.

5. hét:

A fül-orr-gégészeti tárgya, összefüggései más szakmákkal. A fül-orr-gégészeti munkaterületei, vizsgálóeszközei. A fül anatómiája vizsgálata. Hallás élettan, bioakusztika, hallásvizsgálatok. Vestibuláris rendszer anatómiája, élettana. Otoneurologia alapjai, vestibuláris rendszer működése és vizsgálata.

6. hét:

A külső fül betegségei, fejlődési rendellenességei, dobhártya betegségei. Középfül heveny gyulladása, s ezek kórspecifikus gyakorisága és különböző kezelési módjai. A középfül krónikus gyulladása és kezelése. Középfül gyulladása, szövődményei és ezek kezelése. Fülműtétek. Belső fül betegségei. Orr és melléküregek anatómiája, fejlődéstana, élettana és vizsgáló módszerek. Az orr és melléküregek betegségei és kezelése.

7. hét:

A garat anatómiája, élettana és a garat betegségei. Tonsillitis és tonsillectomia és adenotomia, ezek műtétei, javallatai, szövődményei. Nyálmirigyek anatómiája, vizsgálata és betegségei. A gége anatómiája, élettana, vizsgálata és betegsége. Fejlődési rendellenességek. A gége gyulladással betegségei, sérülései, daganatai. A nyaki terimék differenciál diagnosztikája, nyelőcső, trachea anatómiája, élettana és betegségei.

8. hét:

A sebészet története, a sebészet fejlődése, a sebészet jelenlegi állása. Általános sebészeti ismeretek, sebészeti gyulladások, sebészeti elváltozások, sérülések. Asepsis, antisepsis. Tumorok keletkezése, felosztása, kezelése. Shock fogalma, keletkezése, kezelése. Fej-lágyrész sebészete, koponya, csonttörése, koponyaűri vérzések, agyzúzódás, agylágyulás és ezek kezelése. Nagy csigolyasérülések, gerincvelő sérülések, kezelése. Mellkasi sérülések: csontos mellkas sérülései, légmell, vérmell és kezelése. Mediastinum betegségei, nyelőcsősérülések, nyelőcső sebészeti megbetegedések.

9. hét:

A has sebészete, parenchymás szervek sebészete, máj, epe betegségei, pancreas sebészete. Gyomor-bél traktus sebészete, gyulladások, tumorok. Végbél sebészete, aranyér, tumor, kezelése. Baleseti sebészeti ismeretek, lágyrész és csontsérülések, azok ellátása. Tetanus, gázödéma sérülések. Felső végtag csonttörése és kezelése. Alsó végtag csonttörései és kezelése, medencetörések. Érsebészet alapjai. Artériás és vénás megbetegedések a sebészetben.

10. hét:

Az urológia története. Urológiai vizsgáló módszerek. A férfi húgy és az ivarszervek anatómiája, működése. Fejlődési rendellenességek diagnosztikája és megoldásuk lehetőségei. Húgyúti fertőzések és kezelése. Húgyúti kövek és kezelése. Húgyivarszervek daganatai. A húgyutak neurogén megbetegedései. Vizeletürítési problémák (enuresis nocturna, incontinentia). Húgyúti fertőzések terhességben. Fertilitási zavarok (férfi, nő). Urológiai higiéné.

11. hét:

Az ideggyógyászat fogalma, tárgya. Anamnesis. A panaszok elemzése. Ideggyógyászati vizsgálat. Műszeres vizsgálatok (Laboratóriumi vizsgálatok - liquor, képpalkotó eljárások, Doppler, elektrofiziológiai vizsgálatok) Az egyes agyi lebenyek tünettana. Beszédzavarok. Tudatzavarok. Agyhalál, transplantatio. Fájdalom. Fejfájások, arcfájdalmak. Arcideg bénulás

12. hét:

Cerebrovascularis betegségek. Agydaganatok. Epilepsia. Az extrapyramidalis rendszer betegségei (Parkinson syndroma, dystoniák). Idegrendszeri gyulladások (agyhártyagyulladás, encephalitis). Sclerosis multiplex. A gerincvelő megbetegedései. Az ideggyökök megbetegedései. A peripheriás idegek traumás és kompressziós károsodása. Polyneuropathiák. Neuromuscularis betegségek.

13. hét:

A pszichiatria fogalma, tárgya. Történeti áttekintés. A pszichiatriai gyakorlat jogi szabályozása. Irányzatok a pszichiatriában. A pszichiatriai betegségek kóroktana.

A pszichiatriai vizsgálat. Pszichiatriai kezelések (gyógyszeres therápia, somaticus therápiák, psychotherápia). Gyengelméjűség, dementia. Az alvás és zavarai. Depressio, szorongás.

14. hét:

A legfontosabb szorongásos kórképek. Psychosis maniacodepressiva. Öngyilkosság. Schizophrenia. Paranoia. Személyiség fogalma és zavarai. Neurosis. Psychopathia. Alcoholismus és alcoholos psychosisok. Narcomania. Organicus psychosyndromák. Terhességhez és szüléshez társuló pszichiatriai problémák. A gyermekkor és az ifjúkor pszichiátriája. Gerontopszichiátriái kórképek.

Gyakorlat:

Kórházi osztályos gyakorlat az egyes klinikumoknak megfelelően a kórházi osztállyal egyeztetett időpontban.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Dr. Török É., Dr. Rutkai K.: Gyermekbőrgyógyászat. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.

Süveges I.: Szemészet. Medicina, Budapest, 1998.

Révész Gy.: Fül-orr gége betegségek.

Gaál Cs.: Sebészet. Medicina, Budapest, 2002.

Farkas L., Pajor L., Papp Gy., Tóth Cs. Urológia. Medicina, Budapest, 2005.

Mumenthaler M. Neurológia. Medicina, Budapest, 2002.

Diószeghy P.: Egységes Neurológia Jegyzet. 2001.

Diószeghy P.: Előadások Neurológiából és Pszichiátriából. 2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadáson és gyakorlaton való aktív részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Kollokvium. Írásbeli és szóbeli vizsga.

Ajánlott irodalom:

Dr. Bíró Judit, Dr. Soós Gyöngyvér: Bőrgyógyászati betegségek. Springer Hungária Kiadó, Budapest, 1994.

Dr. Rácz István: Gyakorlati bőrgyógyászat. Medicina könyvkiadó, Budapest, 1990.

Ribári O.: Fül-orr-gégészet, fej-nyak sebészet. Medicina, Budapest, 1997.

Pytel József: Audiológia. Victoria, Pécs, 1996.

Kiss J.: Gastroenterológiai sebészet. Medicina, Budapest, 2002.

Füredi János: A pszichiatria magyar kézikönyve. Medicina, Budapest, 1998.
Szirmai I. Neurológia. Budapest, 2001.

Kisklinikumok III.: szülésznő

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Szülésznő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve: Magyar

A tantárgy órarendi beosztása: A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza: Kötelező

Oktató/-k/ névsora: Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók olyan bőrgyógyászati, szemészeti, fül-orr-gégészeti, és urológiai ismereteket sajátítanak el, mely segíti a leggyakoribb betegségek felismerését és elsődleges ellátását. Az egyes klinikumokon belül a szülésznői gyakorlatban előforduló kórképek tünettana és terápiája hangsúlyosan kerül ismertetésre.

Oktatás típusa: Előadás és gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya: 40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal + osztályos gyakorlat.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása:

Bőrgyógyászat:

Alapfogalmak ismertetése anatómia, élettan, bőrápolás. Újszülöttkori bőrjelenségek, bőrelváltozások. Allergiás bőrbetegségek /urticaria, ekzema, atopias dermatitis, vasculitis, gyógyszerkiütések/. Infekciós bőrbetegségek /baktériumok, gombák, vírusok, paraziták okozta/.

Egyéb bőrbetegségek /pigmentzavarok, tumorok, anyajegyek, hólyagos betegségek, bőrfüggelék zavarai, pikkelysömör, acne vulgaris/. Szexuálisan átvihető betegségek batériumok, vírusok, gombák, paraziták okozta, AIDS, syphilis, gonorrhoea, trichomoniasis.

Szemészet:

A szemgolyó és szemüreg anatómiája, alapvető élettani és optikai fogalmak. Szemészeti vizsgálómódszerek. A szemhéjak, a könnyelvezető rendszer és a kötőhártya betegségei.

A száraz szem szindróma. A cornea betegségei. Refraktív sebészet. A sclera, episclera betegségei, uveitisek. GlaucomaA lencse betegségei. Az érhártya betegségei, degenerációk, dystrophiák. A retina

betegségei. Neuro-ophthalmológiai eltérések, diagnosztika, tünettana. A rendszerbetegségek és a szem. Strabismus. A szem sérülései. Fejlődési rendellenességek, a szemgödör betegségei.

Fül-Orr- Gégészet:

A Fül-Orr-Gégészet tárgya, összefüggései más szakmákkal. A fül-orr gégészet munkaterületei, vizsgálóeszközei. A fül anatómiája vizsgálata. Hallás élettan, bioakusztika, hallásvizsgálatok. Vestibuláris rendszer anatómiája, élettana. Otoneurologia alapjai, vestibuláris rendszer működése és vizsgálata.

A külső fül betegségei, fejlődési rendellenességei, dobhártya betegségei. Középfül heveny gyulladásai, s ezek kórspecifikus gyakorisága és különböző kezelési módjai. A középfül krónikus gyulladása és kezelésük. Középfül gyulladásai, szövődményei és ezek kezelése. Fülmütétek. Belső fül betegségei. Orr és melléküregek anatómiája, fejlődéstana, élettana és vizsgáló módszerek. Az orr és melléküregek betegségei és kezeléseik.

A garat anatómiája, élettana és a garat betegségei. Tonsillitis és tonsillectomia és adenotomia, ezek műtétei, javallatai, szövődményei. Nyálmirigyek anatómiája, vizsgálata és betegségei. A gége anatómiája, élettana, vizsgálata és betegsége. Fejlődési rendellenességek. A gége gyulladással betegségei, sérülései, daganatai. A nyaki terimék differenciál diagnosztikája, nyelőcső, trachea anatómiája, élettana és betegségei.

Urológia:

Az urológia története. Urológiai vizsgáló módszerek. A férfi húgy és az ivarszervek anatómiája, működése. Fejlődési rendellenességek diagnosztikája és megoldásuk lehetőségei. Húgyúti fertőzések és kezelésük.

Húgyúti kövek és kezelésük. Húgyivarszervek daganatai. A húgyutak neurogén megbetegedései. Vizeletürítési problémák (enuresis nocturna, incontinenencia). Húgyúti fertőzések terhességben. Fertilitási zavarok (férfi, nő). Urológiai higiéné.

Gyakorlat:

Kórházi osztályos gyakorlat az egyes klinikumoknak megfelelően a kórházi osztállyal egyeztetett időpontban.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- Dr. Török É., Dr. Rutkai K.: Gyermekbőrgyógyászat. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.
- Süveges I.: Szemészet. Medicina, Budapest, 1998.
- Révész Gy.: Fül-orr gége betegségek.
- Gaál Cs.: Sebészet. Medicina, Budapest, 2002.
- Farkas L., Pajor L., Papp Gy., Tóth Cs. Urológia. Medicina, Budapest, 2005.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei: Előadáson és gyakorlaton való aktív részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei: Aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer: Kollokvium. Írásbeli és szóbeli vizsga.

Ajánlott irodalom:

- Dr. Bíró Judit, Dr. Soós Gyöngyvér: Bőrgyógyászati betegségek. Springer Hungária Kiadó, Budapest, 1994.
- Dr. Rácz István: Gyakorlati bőrgyógyászat. Medicina könyvkiadó, Budapest, 1990.
- Ribári O.: Fül-orr-gégészet, fej-nyak sebészet. Medicina, Budapest, 1997.

- Pytel József: Audiológia. Victoria, Pécs, 1996.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Emri Gabriella
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Kutatás módszertani alapok I-II.		
A tantárgy angol neve: Basics of research methods I-II.		
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Takács Péter		
Ajánlott félév:	III.	IV.
Tantárgyi kód:	EKKE-109-01L EKKE-109-01N	EKKE-109-02L EKKE-109-02N
Nappali tagozat heti óraszám:	14+0	14+14
Levelező tagozat félévi óraszám:	5+0	5+5
Kredit:	2	3
Vizsgakövetelmény:	beszámoló	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	-	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak.

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak.

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A mintatanterv szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Nappali tagozat: aktuális órarend szerint.

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I.

A tantárgy célja bemutatni az egészségügyi kutatás alapelveit, módszereit, olyan szinten, hogy a hallgató későbbi szakmai munkája során alkalmassá váljon önálló kutatási feladatok tervezésére, elvégzésére, dokumentálására és csoportmunkában való részvételre. A tantárgy keretében szerzett ismeretei alapján képes legyen szakdolgozatának szakszerű összeállítására és tézisei megvédésére.

II.

Az egészségtudományi kutatások célja, jellemzői, indítékai, forrásai, a kutatásokkal kapcsolatos etikai megfontolások. Az ápolástudományi és védőnői kutatások speciális jellemzői: a problémakörének kiválasztása, a kutatási cél meghatározásának és a kutatási módszerek megválasztásának szempontjai. A kutatási tervzet alapelemei. Mérés fogalma, mérési szintek, skálák, a kutatás során használt változók fogalma, változótípusok. A mérés minőségének jellemzői. A kutatás célpopulációja, a statisztikai minta, mintaválasztás. Standardizálás. A statisztikai következtetés alkalmazott típusai (becslés és hipotézisvizsgálat). Erősebb statisztikai módszerek alkalmazási feltételei, lehetőségei.

Oktatás típusa:

Előadás, szeminárium, gyakorlat orientált mintafeladatok közös megoldása. A gyakorlatokon irányított és önálló feladatmegoldás.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

Nappali tagozaton 35 : 65 %; Levelező tagozaton 13 : 87 %

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Az oktatók által összeállított oktatási segédanyagok segítik a tananyag elsajátítását.

Tárgyi eszközök: írásvetítő, projektor, nyomtatott és elektronikus segédanyagok és feladatok. Számítógépes terem. Statisztikai programcsomag (Excel, SPSS, Stata, R, stb. – a rendelkezésre álló licenkek alapján). Ilias/Moodle.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A karon folyó nemzetközi és hazai kutatások módszertani elemeinek feldolgozása.

A tantárgy részletes leírása:**Kutatás módszertani alapok I.****A tantárgy tartalma:**

A tudományos megismerés alapjai. A kutatásmetodika fogalma, a kutatás célja, tárgya. Az egészségtudományi kutatás sajátosságai. A kutatás folyamata. Irodalmazás és információszerzés. Könyvtári ismeretek. A témakeresés hagyományos eszközei, számítógépes adatbázisok (Current Contents, MEDLINE, stb.) kezelése. Problémafelvetés, munkahipotézis. Adatgyűjtés, megfigyelés, mérés. A kutatási eredmények elemzése, értelmezése. Biometriai módszerek, eljárások. Ábrakészítés, előadás és poszter felépítése. A tudományos közlés szabályai és a közleményírás általános elvei. Tudományos pályázatok. Kutatásetikai vonatkozások. Könyvtárlátogatás, számítógépes adatbázisok használata, önálló prezentáció készítése, biometriai számítások.

1. hét: A tudományos megismerés alapjai.
2. hét: A kutatásmetodika fogalma, a kutatás célja, tárgya.
3. hét: Az egészségtudományi kutatás sajátosságai.
4. hét: A kutatás folyamata.
5. hét: Irodalmazás és információszerzés. Könyvtári ismeretek.
6. hét: A témakeresés hagyományos eszközei, számítógépes adatbázisok (pl. Current Contents, MEDLINE) kezelése.
7. hét: Problémafelvetés, munkahipotézis.
8. hét: Adatgyűjtés, megfigyelés, mérés.
9. hét: A kutatási eredmények elemzése, értelmezése. Alapvető biometriai módszerek és eljárások.
10. hét: A számítógépes adatbázisok használata, önálló prezentáció készítése.
11. hét: Ábrakészítés, előadás és poszter felépítése.
12. hét: A tudományos közlés szabályai és a közleményírás általános elvei.
13. hét: Tudományos pályázatok. Kutatásetikai vonatkozások.
14. hét: Könyvtárlátogatás.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ismeretanyag elsajátítása révén a hallgató képes lesz megismerni az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelmének és az egészség helyreállításának tudományos alapjait, alapot kap a szakirodalomban való jártasság megszerzéséhez, ezáltal képessé válik az ápolási modellek megválasztására,

az ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk feltárására, felhasználására. Képes lesz arra, hogy az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelmének és az egészség helyreállításának tudományos alapjait megismerje, ismereteit a képzés magasabb fokozatain bővítse.

Kötelező irodalom:

- Dinya E.: Biometria az orvosi gyakorlatban. Medicina, Bp., 2001.
- Reiczigel Jenő, Harmos Andrea, Solymosi Norbert: Biostatisztika, nem statisztikusoknak. Pars Kft., Nagykovács, 2007.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Zárthelyi dolgozatok; önálló feladatok, amelyek értékelése a gyakorlati jegy része.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

a TVSZ-ben meghatározottak alapján (három vagy annál több hiányzás az aláírás megvonását eredményezi).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Zárthelyi dolgozatok, évközi teljesítmény értékelése, önálló projekt-terv értékelése.

A vizsgára bocsátás feltételei: -

Vizsgáztatási módszer: -

Ajánlott irodalom:

- Dr. Boncz Imre, Dr. Buda József: Kutatásmódszertan és egészségügyi statisztikai alapismeretek. PTE, 1999.
- Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, 6. átdolgozott kiadás, Balassi Kiadó, Bp., 2003
- Fónai Mihály, Kerülő Judit, Takács Péter: Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba. Pro Educatione Alapítvány, 2003
- Falus Iván: Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Bp., 2000

Kutatás módszertani alapok II.

A tantárgy tartalma:

1. A tudományos kutatómunka jellegzetességei: Mi a kutatás; a kutatás, mint vizsgálódás tudományos folyamata; a tudományos kutatási folyamat korlátai.
2. A kutatási tevékenységek osztályozása. A modellalkotás általános vonásai.
3. A kutatási folyamat alkalmazása az egészségügyi és ápolási problémáknál. A kutatási folyamat szakaszai, összefüggése a problémamegoldó folyamattal.
4. A probléma kiválasztás és megfogalmazás. A kutatási probléma kiválasztása, forrásai.
5. A probléma-kiválasztás kritériumai, a vizsgálat céljának megfogalmazása.
6. Részletesebben a hipotézisekről. A terminológiák megfogalmazása.
7. Adatgyűjtés: az adatok természete, kutatási megközelítés, adatgyűjtési technikák, kutatási eszközök jellemzői, a mérési eszköz kiválasztása. A vizsgált téma kiválasztása.
8. Adatelemzés: a statisztika haszna az adatelemzésben, leíró statisztika, deduktív statisztika, általánosan használt statisztikai tesztek
9. A kutatás eredményeinek közlése: megállapítások, kutatási jelentés megírása, vizsgálat kivonatának elkészítése, észrevétel a publikációról.
10. A kutatási eredmények felhasználása.
11. Meglévő források feldolgozása, a történelmi kutatási megközelítés, megfigyeléses vizsgálatok jellegzetességei, elemzésük: elsődleges, másodlagos adatforrások.
12. Számítógépek és a történelmi kutatás. Érvényesség és megbízhatóság.
13. Leíró kutatási megközelítés: leíró kutatás természete, technikák, minőségi analízis.
14. Kísérleti kutatás megközelítés: természete, kvázi-kísérleti kutatási tervezetek, mérlegelések a kísérleti kutatási tervezetben.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ismeretanyag elsajátítása révén a hallgató képes lesz magasabb szinten megismerni a mindennapok eljárásai mögött húzódó tudományos alapokat. Ismeretei révén alapozást nyer a szakirodalomban való jártasság megszerzéséhez, ezáltal képessé válik az egészségügyi ellátási- és az ápolási modellek megválasztására, az ápolási/gondozási folyamat megvalósításához szükséges információk feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

- Patricia Ann Dempsey, Arthur D. Dempsey: Kutatómunka az ápolásban, Medicina, 1999. Budapest.
- Dinya Elek: Biometria az orvosi gyakorlatban. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 2001.
- Dr. Boncz Imre, Dr. Buda József: Kutatásmódszertan és egészségügyi statisztikai alapismeretek PTE, 1991.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Zárthelyi dolgozatok; önálló feladatok, amelyek értékelése a gyakorlati jegy része.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

a TVSZ-ben meghatározottak alapján (három vagy annál több hiányzás az aláírás megvonását eredményezi).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Szorgalmi időszak végéig kutatási terv (kutatási projekt-terv) elkészítése és egy munkafüzeti gyakorlat bemutatása kiselőadás formájában.

A vizsgára bocsátás feltételei: -

Vizsgáztatási módszer: -

Ajánlott irodalom:

- Reiczigel Jenő, Harnos Andrea, Solymosi Norbert: Biostatisztika, nem statisztikusoknak. Pars Kft., Nagykovácsi, 2007.
- Dr. Belágyi József: A biometria elemei. POTE, jegyzet, Pécs. 2003.
- Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata Budapest Balassi Kiadó 2003.
- Nővér folyóiratok

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Takács Péter
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Latin I-II.		
A tantárgy angol neve: Latin I-II.		
Tanszék neve: Idegennyelvi Részleg		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kalapos István		
Ajánlott félév:	I.	II.
Tantárgyi kód:	EKIC-105-01N EKIC-105-01L	EKIC-105-02N EKIC-105-02L
Nappali tagozat heti óraszám:	0+28	0+28
Levelező tagozat félévi óraszám:	10	10
Kredit:	2	2
Vizsgakövetelmény:	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	-	Latin I.

Az ajánlott tantervben mely (alap)szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló, Mentőtiszt, Szülésznő
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

Minden tanév őszi félévében Latin I és tavaszi félévében Latin II

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Heti 2 óra

A tantárgy státusza:

Kötelező

Oktatók névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók sajátítsák el az orvosi latin nyelv alapjait. Rendelkezzenek megfelelő anatómiai - fiziológiai szókinccsel. Ismerjék meg az orvosi diszciplínák szakkifejezéseit, az orvosi latin nyelvben előforduló nyelvtani jelenségeket. Igazodjanak el a nyelvre legjellemzőbb szóképzési formák között.

Oktatás típusa:

Szeminárium

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tantárgy jellegéből adódóan az orvostudomány által használt latin kifejezések közül azokat a szakmaspecifikus terminusokat tanítja az oktató, melyek a leggyakoribbak, leginkább használatosak. Ennek követéséhez nyújtanak segítséget a szakorvosok.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya:

50% - 50%, vagyis nappalis hallgatók számára 28 kontaktórához legalább ennyi órán kívüli nyelvtanulás szükséges, levelezős hallgatók számára 10 kontakt órához legalább ennyi órán kívüli nyelvtanulás szükséges.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

A nyelvtani alapismeretek elsajátítása, folyamatos begyakorlása a szókinccs bevétele érdekében, szóbeli és írásbeli feladatok közös és egyéni megoldása, a megtanult tananyag állandó ismétlése, más latin nyelvkönyvek, fénymásolt segédanyagok és írásvetítő fólia használatával.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A szakirodalom folyamatos feldolgozása

A tantárgy részletes leírása:

Latin I.

1. hét: I. lecke – I. declinatio, melléknevek; az igék szótári alakja
 2. hét: főnév – melléknév egyeztetése; praepositio – k, gyakorlás
 3. hét: II. lecke – II. declinatio, tőszámnevek (1-20)
 4. hét: III. lecke - birtokos jelzős szószerkezetek, tőszámnevek (20-100)
 5. hét: IV. lecke – imperativus, a receptírás szabályai, sorszámnevek
 6. hét: III. decl. – általános bevezetés, tövek szerinti felosztás
 7. hét: V. lecke – az –i tövű főnevek és melléknevek
 8. hét: VI. lecke – a III.decl.-ós melléknevek fajtái(három-, kettő-, egy végűek)
 9. hét: melléknevek képzése főnevekből, gyakorlás
 10. hét: az emberi test főbb részei
 11. hét: VII. lecke – IV. declinatio; aktív – passzív coniugatio-k
 12. hét: VIII. lecke – V. declinatio
 13. hét: orvosi szakkifejezések, ezek helyesírása; ismétlés
- hét: felmérő dolgozat, a félév végi jegy megajánlása

Latin II

1. hét – IX. lectio – Melléknevek fokozása (gradus comparativus), a kivételek.
2. hét – X. lectio – Melléknevek fokozása (gradus superlativus).
3. hét – A fokozott melléknevek ragozása, és a rendhagyó alakok gyakorlása.
4. hét – XI. lectio – Folyamatos -, befejezett melléknévi igenevek, melléknevek képzése főnevekből.
- 5 – 6. hét – XII. lectio – A gerundium képzése.
- 7 – 8. hét – XIII. lectio – Az adverbium. Határozók képzése melléknevekből, majd ezek fokozása.
- 9 – 10. hét – XIV. lectio – Proverbia. Latin – görög szóösszetételek, elő -, utótagok.
11. hét – A képzett és összetett szavak szerkezete.
12. hét – Verba pharmacologica. Szavak és rövidítések a köznyelvben.
13. hét – Orvosi latin nyelvi szakkifejezések bővítése. A latin nyelvtan ismétlése.
14. hét – Ellenőrző dolgozat megírása és javítása. A félév végi gyakorlati jegy megajánlása.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató képes lesz alapvető nyelvtani elemek felismerésére, megszerzett szakmai szókincse képessé teszi a szakmában használatos latin kifejezések helyes leírására, a megfelelő körülmények közti használatára.

Kötelező irodalom:

Dr. Zolnai Vilmosné – Lingua Latina Medicinalis

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírása és szóbeli prezentáció, melyek egyenkénti eredménye el kell, hogy érje a 60%-ot.

Az aláírás megszerzésének feltételi:

A félév végén az oktató indexaláírással igazolja, hogy a hallgató az adott félév követelményeit teljesítette. Ennek megszerzésének feltételei az órákon való aktív részvétel, a zárthelyi dolgozatok eredményes megírása, a szóbeli beszámolók teljesítése. A félév során 3 hiányzás megengedett, betegség esetén a zárthelyik és a szóbeli beszámolók pótlása lehetséges

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Az órákon való aktív részvétel, a zárthelyik eredményes megírása. A félév során 3 hiányzás megengedett, betegség esetén a zárthelyik és pótlása lehetséges.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Vizsgáztatási módszer:

Ajánlott irodalom:

Dr. Nagy József – Orvosi latin nyelvi alapismeretek

Dr. Vajda Istvánné – Latin szószedet és nyelvtan

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Tilki Ágnes
vezető nyelvtanár

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Magyar társadalom I-III.			
A tantárgy angol neve: Hungarian Society I-III.			
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Jóna György			
Tantárgy neve:	Magyar társadalom I.	Magyar társadalom II.	Magyar társadalom III.
Ajánlott félév:	I.	II.	IV.
Tantárgyi kód (nappali, levelező tagozat):	EKTT-101-01N EKTT-101-01L	EKTT-101-02N EKTT-101-02L	EKTT-101-02N EKTT-101-02L
Nappali tagozat heti óraszám:	2+0	2+0	1+0
Levelező tagozat félévi óraszám:	10+0	10+0	5+0
Kredit:	3	3	2
Vizsgakövetelmény:	Kollokvium	kollokvium	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	-	-	EKTT-101-02N EKTT-101-02L

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Szociális munka alapszak
Ápolás és betegellátás alapszak
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak
Egészségügyi szervező alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

Mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Nappali tagozaton: aktuális órarend szerint. Levelező tagozaton: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza:

Magyar Társadalom I-II: Kötelező

Magyar társadalom III: Szociális munka alapszak/kötelezően választható

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A magyar társadalom című tantárgyak célja, hogy a szociális munkás hallgató társadalomtörténeti folyamatokba ágyazva átfogó ismereteket szerezzen napjaink Magyarországnak szociokulturális viszonyairól. Ennek érdekében társadalomtörténeti ismereteket sajátít el, majd a társadalmi rétegződésről, mobilitásról és az oktatási rendszer által nyújtott esélyekről szerez információkat. Emellett a politikai szociológia összefüggéseiről, a munkanélküliségről és a hazai települési-regionális egyenlőtlenségekről kap szemléletet.

Magyar társadalom I.

A magyar társadalom I. kurzus keretein belül a hallgató ismereteket szerez a magyar társadalom történetéről, elsődlegesen a XX. század legfontosabb társadalmi folyamatairól. Megismeri a második világháború utáni legfontosabb társadalmi és politikai folyamatokat.

Magyar társadalom II.

Ebben a blokkban a hallgató megismeri a mobilitás és rétegződés fogalmi rendszerét, kutatómódszertanát és a hozzá kapcsolódó hazai- és nemzetközi elméleteket. Információkat kap arról, hogy a korábbi évszázadokban a magyar társadalom milyen szempontok szerint rétegződött, illetve ennek napjainkban milyen hatásai vannak. Rendszerszerű tudást szerez a második világháborút követő struktúra- és mobilitás vizsgálatokról, melyek funkcionalista és strukturalista szempontok szerint készültek. Emellett ismereteket gyűjt az oktatási rendszer történetéről, az oktatás teremtette lehetőségekről, az iskola társadalmi funkcióiról, az iskolai struktúra, az esélyek kiegyenlítésének összefüggéseiről, a szocializáció szerepéről és ágenseiről valamint a „látens tanterv” funkcióiról.

Magyar társadalom III.

Ez a blokk lehetőséget biztosít a hallgató számára, hogy adekvát ismereteket szerezzen a politikai rendszerek belső struktúrájáról, mechanizmusairól, legfontosabb sajátosságairól. A hatalom, uralom és legitimitás problematikájáról kap információkat, a politikai ideológiák jellemzőiről, a politikai kultúráról valamint a politikai értékekről.

Emellett a hallgató megismeri a településszociológia legfontosabb terminológiai apparátusát, a klasszikus és a modern településszociológiai iskolák koncepcióit. A magyar településhálózat történelmi kialakulásával és sajátosságairól kap információkat: a tanyáról, a faluról, mezővárosokról, kistelepülésekről, a városról és a fővárosról; a regionális egyenlőtlenségek artikulációjáról és annak feloldásának lehetőségeiről. A regionális egyenlőtlenségek függvényében alapvető ismereteket szerez a munkanélküliség alapfogalmairól és jellemzőiről.

Oktatás típusa:

Nappali tagozaton előadás + szemináriumi gyakorlatok, levelező tagozaton előadás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája

A magyar társadalomtörténet és társadalomelmélet kutatási eredményeinek folyamatos nyomon követése, a szakirodalom feldolgozása. A tananyag folyamatos aktualizálása, az új információ tananyagba való beépítése, oktatói és hallgatói szintű tudományos feldolgozása. A végzett hallgatók utánkötéses vizsgálata eredményeinek figyelembevétele.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Elméleti ismeretek szerzése a tárgy tematikájának megfelelően. Szakirodalom kutatás, másodelemzés.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

60-40%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás, szemináriumhoz fénymásolt segédanyag, internetes oldalak ajánlása, tömbösített időrend, oktatói és hallgatói prezentációk, csoportos irodalom-feldolgozás.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

A magyar társadalom történeti fejlődésének hatásait számos oktatói kutatómunka részben, vagy egészben tartalmazza. TDK dolgozat, szakdolgozat.

A tantárgy részletes leírása

Magyar társadalom I.

1-2. A magyar társadalomfejlődés sajátosságai és Európa történeti régiói.

3-6. Demográfiai, politikai és társadalmi átalakulások a II. világháború után Magyarországon. Etnikai kisebbségek helyzete Magyarországon.

7-8. Elitek strukturálódása a szocialista nómenklatúra idején.

9-10. Önállóak, maszekok, parasztság, városi munkásság.

11-12. Politikai részvétel és közgondolkodás.

13-14. Közgondolkodás, értékek, etika, értékrendszerek. A hétköznapi élet filozófiája, jellemzői.

Magyar társadalom II.

1. A struktúra és a rétegződés alapfogalmai, kutatómódszertana.
2. Új marxista társadalomszerkezet-elméletek.
3. Harmónia-, konfliktus-, csere- és kényszerelméletek. A strukturalista-funkcionalista rétegződéselmélet és kritikája.
4. A társadalmi szerkezet változása. A „munkásosztály elpolgárosodása”, az „osztályok elhalása”. A globális világ.
5. Az Erdei-féle kettős társadalomszerkezet. A két osztály, egy réteg modell
6. Magyar struktúra és rétegződéskutatások: Ferge Zsuzsa és Kolosi Tamás.
7. A Kolosi-féle L-modell és a Szelényi-féle két háromszög modell. Hankiss Elemér: a második társadalom. 8-10. A mai magyar társadalomszerkezet bemutatása.
- 11.-12. A mobilitás alapfogalmai és kutatómódszertana
13. A mobilitás elméletei
14. A mobilitás nemzetközi tendenciái

Magyar társadalom III.

1. A politikai szociológia tárgya. A politika fogalma. Hatalom, uralom, legitimitás. Érdék és érdekérvényesítés. Pártok és párttípusok. A politikusok típusai.
2. Politikai kultúra, politikai ideológia, politikai érték.
3. Az átmenet elméleti problémái. Totális és autoriter rendszerek.
4. Az átmenet jellemzői Magyarországon. Okok és jellegzetességek.
5. A munkanélküliség általános jellemzői, alapfogalmak.
6. A munkátlanság történeti jellemzői.
7. A fogyasztói társadalom és a globális világ munkanélkülisége. A munkaerőpiac jövője.
8. Munkaerőhelyzet, munkaerő-politika Magyarországon szocialista nómenklatúra idején.
9. A '90-es évek és napjaink munkanélkülisége Magyarországon. Speciális csoportok a munkátlanok tömegein belül.
10. A falu és város fejlődésének eltérő vonásai, jellegzetességei.
11. A magyar településhálózat kialakulás és történetének jellegzetességei.
12. A szocialista korszakban végbement változások. Iparfejlesztés és településfejlesztés. A „Csinált városok”. A településszerkezet alakulása a posztkommunista átmenet időszakában.
13. A regionalitás és a régiófejlesztés.
14. A települések társadalmi problémáinak komplex szociológiai vizsgálata.

Kötelező irodalom:

Magyar társadalom I.

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

Magyar társadalom II.

Andorka Rudolf (2001): *Bevezetés a szociológiába*. Budapest, Osiris Kiadó.

A társadalmi rétegződés komponensei. Szerk.: Angelusz Róbert. Új Mandátum, Bp., 1997.

A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Szerk.: Róbert Péter. Új Mandátum, 1998.

Róbert Péter (2001): *Társadalmi mobilitás: A tények és vélemények tükrében*. Budapest: Századvég Kiadó.

Magyar társadalom III.

Andorka Rudolf (2006): *Bevezetés a szociológiába* Osiris Kiadó, Bp. 2006 201-232.o; 500-533.o;

Bayer József (2003): *Társadalom, politika, jogrend*. 2003, Magyar Tudománytár sz: Kulcsár Kálmán, MTA Társadalomkutató Központ, 140-158 oldal,

Societas Politica. Fejezetek a politikai szociológia köréből. Szerk.: Kéri László. Miskolc, Bíbor Kiadó. 2001.

Bánfalvy Csaba: *A munkanélküliség*. Magvető, 1989.

Szelényi Iván: *Városszociológia*, Bp. 1973.

Enyedi György: *Regionális folyamatok Magyarországon*, Bp. 1996.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Szemináriumi munkában való részvétel

Az aláírás megszerzésének feltételei

Az aláírás feltétele a szemináriumi órák rendszeres látogatása, és aktív részvétel a feldolgozó órákon, csoportos prezentáció teljesítése. A félév végén zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melynek érdemjegye megajánlható a hallgatók számára vizsgajegyként.

Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szabályai az irányadóak.

A vizsgára bocsátás feltételei

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási módszer

Írásbeli vizsga a nappali tagozaton, írásbeli vizsga a levelező tagozaton.

Ajánlott irodalom:

Magyar társadalom I.

Magyarország társadalomtörténete I-III. (Szerk.: Fokasz Nikosz, Örkény Antal) Új Mandátum Kiadó, Budapest, 1998.

Erdei Ferenc: A magyar társadalom a két világháború között. *Valóság* 1976/4, 1976/5.

Fejtő Ferenc: A népi demokráciák története. Magvető, Budapest, 1991.

Fónai Mihály: Gondolatok a magyar társadalom kettős szerkezetéről. In: *Valóság* 1996/8. 49-66.

Magyar társadalom II.

Andorka Rudolf (1982): *A társadalmi mobilitás változásai Magyarországon*. Budapest: Gondolat Kiadó. 180-194. p.

Bayer József (1998): *A politikai gondolkodás története*. Budapest: Osiris Kiadó. 207-223. p.; 250-259. p.

Bourdieu, Pierre (1978): *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése*. Budapest: Gondolat Kiadó. 237-311. p.

Bukodi Erzsébet: A nemzedékek közötti társadalmi mobilitás főbb jellemzői. *Statisztikai Szemle*, 1995. 4-5.

DiMaggio, Paul (1998): A kulturális tőke és az iskolai teljesítmény. In: Róbert Péter (szerk.): *A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések*. Budapest: Új Mandátum. 198-219. p.

Erdei Ferenc (1976): A magyar társadalom a két világháború között. *Valóság*, 4-5. szám.

Ferge Zsuzsa: Társadalmunk rétegződése. KJK, Bp., 1969. 77-158. p.

Gábor R. István-Galasi P.: A második gazdaság. KJK, 1981, 15-107.p.

Hankiss Elemér (1986): *Diagnózisok 2*. Budapest: Magvető Kiadó. 219-351. p.

Kolosi Tamás (1987): *Tagolt társadalom*. Budapest: Gondolat Kiadó. 10-27. p., 239-269. p.

Lukács György (1971): *Történelem és osztálytudat*. Budapest: Magvető Kiadó. 270-319. p.

Pokol Béla (2005): A társadalom kettős szerkezete. *Szociológiai Szemle*, 3: 36-52. p.

Szalai Erzsébet (2001): *Gazdasági elit és társadalom a magyarországi újkapitalizmusban*. Budapest: Aula Kiadó. 13-24.; 51-55. p., 227-262. p

Szalai Erzsébet (2004): *Az első válaszkísérlet*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 9-22. p., 74-82. p.

Szelényi Iván: A posztkommunista társadalmak szerkezetének változása. *Magyar Tudomány*, 1996. 4. sz.

Tarnai István (2005): Kabai Imre: Társadalmi rétegződés és életesemények. A magyar fiatalok a posztindusztriális korszakban című könyvéről. *Eszmélet*, 68: 51-58.

Magyar társadalom III.

A demokrácia 10 éve Magyarországon. Nyíregyháza, Bessenyei Könyvkiadó, 2000.

Bayer József: A politikai gondolkodás története. Osiris, 1998.

Hobsbawm, Eric: A szélsőségek kora. Pannonica, 1998.

Lengyel László: Mozgástér és kényszerpálya. Helikon, 1997.

Weber, Max: *Gazdaság és társadalom*. KJK. 1967.

Weber, Max: A politika mint hivatás. In: Weber, Max: *Tanulmányok*. Osiris, 1998. 156-209.

Bourdieu, Pierre: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat, 1978.
Ferge Zsuzsa: Társadalompolitikai tanulmányok. Gondolat, 1982.
Szabó Ildikó –Falus Katalin (2000): Politikai szocializáció közép-európai módra. A magyar sajátosság
Letölthető: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=demokraciara-magyar>

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Jóna György
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Megelőző orvostan és népegészségtan I-V.					
A tantárgy angol neve: Preventive Medicine and Public Health					
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék					
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kósa Zsigmond					
Ajánlott félév:	II.	III.	V.	V.	V.
A tantárgy neve:	I.	II.	III.	IV.	V.
	EKVM-101-01N EKVM-101-01L (ÁPB, EÜG, EÜSZ. SZM alapszakok)	EKVM-101-02N EKVM-101-02L (ÁPB, EÜG, SZM alapszakok)	EKVM-137-03N EKVM-137-03L (SZM alapszak)	EKVM-137-04N (EÜG. alapszak)	EKVM-101-05N EKVM-101-05L (ÁPB alapszak/ Szülésznő szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám:	3+1	2+0	2+1	1+2	1+1
Levelező tagozat félévi óraszám:	15+5	10+0	10+5	5+10	5+5
Kredit:	4	2	3	3	2
Vizsgakövetelmény:	kollokvium	kollokvium	kollokvium	gyak. jegy	gyak. jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	nincs	EKVM-101-01N EKVM-101-01L	EKVM-101-02N EKVM-101-02L	EKVM-101-01N EKVM-101-01L	EKEE-105-00N EKEE-105-00L

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

Ápolás és betegellátás alapszak

Egészségügyi szervező alapszak

Szociális munka alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

MON I-IV: kötelező.

MON V: kötelezően választható

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

A megelőző orvostan és népegészségtan célja az emberi élet, illetve az egészségesen eltöltött életévek meghosszabbítása. A hallgatók a *Megelőző orvostan és népegészségtan I* kurzus során ismerjék meg a magyar lakosság egészségi állapotát, az egészségi állapotot meghatározó tényezőket és az ezzel kapcsolatos legfontosabb népegészségügyi teendőket, a megelőzés szintjeit, a magyar Népegészségügyi Program célkitűzéseit. Sajátítsák el az epidemiológiában használt alapvető terminológiát és az alkalmazott módszereket. Ismerjék meg a legfontosabb nem-fertőző és fertőző betegségek epidemiológiáját, a betegségek megelőzésének lehetőségeit. A gyakorlat során a hallgatók készség szintjén sajátítsák el a leggyakrabban használt magyar és nemzetközi adatbázisok kezelését.

A *Megelőző orvostan és népegészségtan II* kurzus során a hallgatók ismerjék meg az ökológia alapfogalmait. Legyenek tisztában az élővilág szerveződésével a bioszférában, a környezeti tényezőkkel, azok hatásaival, ökológiai rendszerek működésével. Fontos a környezetvédelemmel, természetvédelemmel kapcsolatos alapelvek elsajátítása.

Ismerkedjenek meg a főbb globális és lokális környezeti ártalmakkal, expozíciókkal, ezek egészségre gyakorolt hatásaival, a megelőzés lehetőségeivel. Sajátítsák el a toxikológia alapjait, az emberi szervezet éré főbb toxikológiai ágensek hatásait. Ezen kívül a hallgatók áttekintést kapnak az egészségügyi rendszerek és ezen belül a magyar egészségügyi rendszer felépítéséről és működéséről, az egészségpolitikát befolyásoló döntésekről, tényezőkről és potenciális alternatívákról, a magyar egészségügyi rendszer fejlesztési stratégiájáról.

A *Megelőző orvostan és népegészségtan III* kurzus során az elsajátított ismeretanyag kapcsán a hallgatók megértik a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi, gazdasági, jogi, kulturális, demográfiai, népegészségügyi, oktatási, munka-erőpiaci helyzetét. A társadalmon belül az egyenlőtlenségek csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése prioritást élvez. A hallgatók átfogó képet kapnak a hátrányos helyzet kialakulásáról, a magyar társadalom hátrányos helyzetű csoportjainak egészségügyi helyzetéről, problémáiról.

A gyakorlatokat követően képesek a tanult szakmájuk előítélettől mentes művelésére. Tevékenységükkel be tudnak kapcsolódni a hátrányos helyzetűekkel kapcsolatos szociális, egészségügyi, esetleg közpolitikai tevékenységek alakításába. Az ismeretek és készségek birtokában népegészségügyi, népjóléti, gyermekvédelmi, kisebbségi önkormányzati és civil szervezetek segítőjévé válnak.

A *Megelőző orvostan és népegészségtan IV* kurzus során a hallgatók megismerkednek a bizonyítékokon alapuló népegészségügy kialakulásával, koncepciójával, a népegészségügyben használt adatok és szakirodalom kritikus elemzésének elméleti hátterével, a helyes adatgyűjtés és adatfeldolgozás módszereivel. A hallgatók képessé válnak a népegészségügyi szükségletek meghatározására, programok tervezésére, megvalósítására és kiértékelésére. A hallgatók megismerik és elsajátítják a legfontosabb bizonyítékokon alapuló népegészségügyi adatbázisok használatát.

A *Megelőző orvostan és népegészségtan V* kurzus során megerősítésre kerül az a tény, hogy a nozokomiális infekciók megelőzése az egészségügyi ellátás minden szereplőjének feladata.

A tantárgy anyaga lehetőséget nyújt arra, hogy a hallgatók a kötelező tananyagnál bővebb információkat szerezzenek a témáról.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40 % - 60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A szakirodalom folyamatos feldolgozása.

Megelőző orvostan és népegészségtan I.

A tantárgy részletes leírása:

Nappali tagozat

- 1. hét:** Az orvoslás, a megelőző orvostudomány és népegészségtan történelmi kialakulása, a népegészségtan fő területei. A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői, a népegészségügyi helyzet Magyarországon.
- 2. hét:** Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat felépítése, feladatai, az egészségügyi rendszerben betöltött szerepe. A Magyar Népegészségügyi Program főbb fejezetei és célkitűzései.
- 3. hét:** Bevezetés a táplálkozás egészségtanba. A tápanyagszükséglet meghatározása, az éhezés és a túltápláltság népegészségügyi jelentősége. Táplálkozástól függő megbetegedések. A táplálkozás szerepe a daganatos és a kardiovaszkuláris betegségek kialakulásában. Az élelmiszerekben előforduló mérgező anyagok hatása az egészségre.
- 4. hét:** Demográfiai és epidemiológiai alapfogalmak, mutatók, a népesség főbb demográfiai jellemzői. A halandósági elemzések módszerei és főbb tárgykörei. A morbiditás jellemzésére szolgáló módszerek. Az incidencia és a prevalencia mérése. A Háziiorvosi Morbiditási Adatgyűjtési Program felépítése és működése.
- 5. hét:** A deskriptív és analitikus epidemiológia módszertana. Másodlagos megelőzés: szűrővizsgálatok. A szűrővizsgálatok bevezetésének kritériumai, ajánlott szűrővizsgálatok. Hazánkban és más országokban alkalmazott szűrések.
- 6. hét:** Évközi számonkérés I. Bevezetés a nem-fertőző betegségek epidemiológiájába, főbb halálokok a fejlett és fejlődő országokban. A magyar lakosság egészségmagatartása, az Országos Lakossági Egészségfelmérés eredményei.
- 7. hét:** A dohányzás és az alkoholfogyasztás hatása az egészségre. A kardiovaszkuláris betegségek részletes epidemiológiája, a kialakulásukhoz vezető rizikófaktorok.
- 8. hét:** A daganatos betegségek epidemiológiája, a kialakulásukhoz vezető rizikófaktorok. A főbb anyagcsere betegségek (diabetes, obesitas, osteoporosis) epidemiológiája.
- 9. hét:** Az idült légúti betegségek (bronchitis chronica, emphysema, asthma) epidemiológiája. Az elmebetegségek (depresszió, schizophrénia, Alzheimer-kór) epidemiológiája. A balesetek és a mozgásszervi betegségek epidemiológiája.
- 10. hét:** Évközi számonkérés II. Bevezetés a fertőző betegségek epidemiológiájába, a járványok története. A fertőző betegségek általános járványtana, járványtani alapfogalmak. A járványfolyamatok elsődleges (fertőző forrás, terjedés lehetősége, fogékony szervezet) és másodlagos mozgatóerői.
- 11. hét:** Fertőtlenítés, sterilizálás. Fertőző betegségek elleni védőoltások típusai, oltási naptár. A fertőző betegségek bejelentése, nyilvántartása, elkülönítése.
- 12. hét:** A légúti betegségek (influenza, meningitis purulenta), és a tuberculosis járványtana. A gastrointestinális fertőzések (salmonellosis, dysenteria, campylobacteriosis, vírusos gastrointestinális fertőzések) járványtana.
- 13. hét:** A szexuális úton terjedő betegségek (syphilis, gonorrhoea, nem gonorrhoeás urethritisek) járványtana. A HIV/AIDS járványtana, klinikuma, a megelőzés lehetőségei. A hepatitis A, B és C járványtana.
- 14. hét:** A zoonosisok (veszettség, Lyme-kór, kullancs encephalitis) és a kültakarón keresztül terjedő betegségek (pediculosis, scabies) járványtana. A nosocomialis fertőzések járványtana. Évközi számonkérés III.

Gyakorlat

- 1. hét:** Népegészségügyi statisztikai adatbázisok. A Health for All adatbázis felépítése.
- 2. hét:** A Health for All adatbázis működése (demográfiai, morbiditási, mortalitási adatok elemzése, egészségügyi ellátórendszerre jellemző adatok).
- 3. hét:** A Health for All Mortality adatbázis felépítése.
- 4. hét:** A Health for All Mortality adatbázis működése (mortalitási adatok elemzése korcsoportos bontásban, országok között, országon belül).
- 5. hét:** A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisainak használata I. (Stadat rendszer, népszámlálási adatok)
- 6. hét:** A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisainak használata II. (Stadat rendszer, népszámlálási adatok)

- 7. hét: A Regionális Egészségügyi Adattár felépítése és működése I.
- 8. hét: A Regionális Egészségügyi Adattár felépítése és működése II.
- 9. hét: Demográfiai adatok elemzése.
- 10. hét: Demográfiai adatok elemzése.
- 11. hét: Demográfiai közlemények elemzése.
- 12. hét: Demográfiai közlemények elemzése.
- 13. hét: Népegészségügyi szűrővizsgálatok gyakorlati vonatkozásai.
- 14. hét: Népegészségügyi szűrővizsgálatok gyakorlati vonatkozásai.

Levelező tagozat

- 1. óra: Az orvoslás, a megelőző orvostudomány és népegészségtan történelmi kialakulása, a népegészségtan fő területei.
- 2. óra: A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői, a népegészségügyi helyzet Magyarországon.
- 3. óra: Környezeti expozíciók. A levegő, a víz és a talaj hatása az emberi egészségre.
- 4. óra: Bevezetés a táplálkozás-egészségtanba. Az éhezés és a túltápláltság népegészségügyi jelentősége.
- 5. óra: Demográfiai és epidemiológiai alapfogalmak, mutatók, a népesség főbb demográfiai jellemzői, a demográfiai átalakulás.
- 6. óra: A deskriptív és analitikus epidemiológia módszertana.
- 7. óra: A halandósági elemzések módszerei, standardizálás.
- 8. óra: A morbiditás jellemzésére szolgáló módszerek. Az incidencia és a prevalencia mérése. A Házi orvosi Morbiditási Adatgyűjtési Program.
- 9. óra: Egészségügyi adatbázisok. (Health for All adatbázis).
- 10. óra: Bevezetés a nem-fertőző betegségek epidemiológiájába, főbb halálokok a fejlett és fejlődő országokban.
- 11. óra: A magyar lakosság egészségmagatartása.
- 12. óra: A dohányzás egészségi hatásai.
- 13. óra: Az alkoholfogyasztás egészségi hatásai.
- 14. óra: A kardiovaszkuláris betegségek epidemiológiája.
- 15. óra: A daganatos betegségek epidemiológiája.
- 16. óra: A főbb anyagcsere betegségek (diabetes, osteoporosis, obesitas) epidemiológiája.
- 17. óra: Másodlagos megelőzés: szűrővizsgálatok. A szűrővizsgálatok bevezetésének kritériumai, ajánlott szűrővizsgálatok. Hazánkban és más országokban alkalmazott szűrések.
- 18. óra: A fertőző betegségek általános járványtana, járványtani alapfogalmak. A járványfolyamatok elsődleges (fertőző forrás, terjedés lehetősége, fogékony szervezet) és másodlagos mozgatóerői.
- 19. óra: A hazai leggyakoribb fertőző betegségek epidemiológiája (salmonellosis, campylobacteriosis, tuberculosis, influenza).
- 20. óra: A szexuális úton terjedő betegségek járványtana: a HIV/AIDS járványtana, klinikuma, a megelőzés lehetőségei. A hepatitis A, B és C járványtana.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Az alapkategorizációval rendelkező szakemberek ismerik:

- a magyar lakosság egészségi állapotát, a főbb halálokokat, a legfontosabb fertőző és nem fertőző betegségeket,
- a krónikus, nem fertőző betegségek rizikófaktorait
- a demográfiai és epidemiológiai alapfogalmakat, módszereket

képesek:

- a demográfiai és epidemiológiai módszerek használatára, a demográfiai és epidemiológiai adatok elemzésére, értelmezésére
- az egészségügyi adatbázisok használatára.

Kötelező irodalom, jegyzetek, tankönyvek:

- **Ádány R.** (szerk.): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest, 2012.

Ajánlott irodalom:

- **Ádány R.** (szerk.): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest, 2006.

- **Kertai P.** : Megelőző orvostan – A népegészségügy elméleti alapjai. Medicina, Budapest, 1999.
- **V. Hajdú P., Ádány R.** (szerk.): Epidemiológiai Szótár. Medicina, Budapest, 2003.
- **V. Hajdú P., Boján F.**: Demográfiai és epidemiológiai módszerek a népegészségügyben. Literatura Medica, Budapest, 1996.
- **Ádány R.** (szerk.): A magyar lakosság egészségi állapota az ezredfordulón. Medicina, Budapest, 2003.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: -

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: -

A vizsgára bocsátás feltételei:

A nappali tagozatos hallgatók számára a gyakorlati rész elfogadásának feltétele a HFA adatbázis használatával évközi dolgozat elkészítése és annak elfogadása.

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Ha a hallgató 3 évközi számonkérésre kapott teljesítményének átlaga meghaladja a 60%-ot, a hallgatónak jegyet ajánlunk meg. A jegymegajánlás teljesítményarányos: 60%-69% - elégséges (2); 70%-79% - közepes (3); 80%-89% - jó (4); 90% felett – jeles (5). A tananyag számonkérése az évközi számonkérések esetében és a félév végi vizsgán írásban történik. A második ismételt (és minden további) vizsga szóban történik.

Megelőző orvostan és népegészségtan II.

A tantárgy részletes leírása:

Nappali tagozat

1. **hét:** Az emberiség hatása a környezetre a különböző történelmi korokban. A globális problémák felismerése.
2. **hét:** Ökológiai alapfogalmak. Az élővilág szerveződése a bioszférában, faj feletti szerveződési szintek, az élőlények alkalmazkodó képessége. Abiotikus környezeti tényezők: a fény, a hő, a levegő, a víz, a talaj.
3. **hét:** Biotikus környezeti tényezők, fajon belüli kapcsolatok, fajok közötti kapcsolatok, a természetes környezet változásai. Anyagforgalom az ökológiai rendszerekben: C, H₂O, N, P körforgása, energiaáramlás az ökológiai rendszerekben, táplálkozási láncok.
4. **hét:** A természetvédelem és a környezetvédelem kapcsolata. A természetvédelem tudományos alapelvei. Természetvédelmi egyezmények, környezetvédelem legfontosabb alapelvei.
5. **hét:** Bevezetés a környezet-egészségtanba, globális környezeti problémák. A ózonréteg elvékonyodása és a globális éghajlatváltozás hatásai.
6. **hét:** A levegőszennyeződés hatása az emberi egészségre.
7. **hét:** A víz és a talajszennyeződés emberi egészségre kifejtett hatásai.
8. **hét:** A sugárexpozíció hatása az emberi szervezetre. Az ionizáló sugárzások fajtái, akut és krónikus hatásai.
9. **hét:** Bevezetés a foglalkozási mérgegtanba: az ipari és mezőgazdasági mérgek akut és krónikus hatásai.
10. **hét:** Az iparban és mezőgazdaságban alkalmazott szerves hatóanyagok hatása az egészségre. Különösen veszélyes anyagok a környezetben (poliklórozott bifenilek, dioxinok).
11. **hét:** Az egészségpolitika alapelvei a modern társadalmakban.
12. **hét:** Az egészségügyi rendszerek szerkezete és működése.
13. **hét:** A magyar egészségügyi rendszer felépítése és működése.

14. hét: Az Európai Unió egészségpolitikája. Egészségügyi reformok az Európai Unió országában.

Levelező tagozat

1. óra: Az emberiség hatása a környezetre a különböző történelmi korokban. A globális problémák felismerése.

2-3. óra: Ökológiai alapfogalmak. A természetvédelem és a környezetvédelem kapcsolata. A természetvédelem tudományos alapelvei. Természetvédelmi egyezmények, környezetvédelem legfontosabb alapelvei.

4. óra: Bevezetés a környezet-egészségtanba, globális környezeti problémák. A ózonréteg elvékonyodása és a globális éghajlatváltozás hatásai.

5. óra: A levegőszennyeződés hatása az emberi egészségre.

6. óra: A víz és a talajszennyeződés emberi egészségre kifejtett hatásai.

7. óra: A sugáréxpozíció hatása az emberi szervezetre. Az ionizáló sugárzások fajtái, akut és krónikus hatásai

8. óra: Bevezetés a foglalkozási mérgegtanba: az ipari és mezőgazdasági mérgek akut és krónikus hatásai.

9. óra: Az egészségpolitika alapelvei a modern társadalmakban. Az egészségügyi rendszerek szerkezete és működése.

10. óra: A magyar egészségügyi rendszer felépítése és működése.

Az Európai Unió egészségpolitikája. Egészségügyi reformok az Európai Unió országában.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- Az élővilág szerveződését a bioszférában.
- Ökológiai rendszerek működését.
- A természetvédelem és környezetvédelem tudományos alapelveit
- A víz, a levegő, a talaj, az ionizáló sugárzások egészségi hatásait, a megelőzés lehetőségeit
- A toxikológia alapjait
- A magyar egészségügyi rendszer felépítését és működését

képesek:

- ökológiai rendszerek működésének értelmezésére
- globális ökológiai problémák értelmezésére

Kötelező irodalom, jegyzetek, tankönyvek:

- **Ádány R.** (szerk.): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest, 2012.
- **Nánási I.** (szerk.): Humánökológia, Medicina, 2005.
- **Bándi Gy.:** Környezetvédelmi kézikönyv Bp., KJK Ker-Szöv. 2000.
- **Ádány R.** (szerk.): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest, 2006.

Ajánlott irodalom:

- Horvátné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig. Bp. Pont 2001.
- Vida Gábor: Helyünk a bioszférában. Typotex Kiadó. Bp. 2000.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: -

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: -

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli.

Megelőző orvostan és népegészségtan III.

A tantárgy részletes leírása:

Nappali tagozat

Elmélet

- 1. hét:** A hátrányos helyzet (marginalizáció, társadalmi kirekesztettség) fogalma, okai és a csoportjai.
- 2. hét:** Az egészség és a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek
I. A méltányosság és méltánytalanság fogalma és dimenziói.
Elkerülhetetlen vagy elfogadhatatlan?
- 3. hét:** II. Az egészség és a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek .
 - Társadalmi csoportok között fennálló különbségek.
 - Szegénység ördögi köre.
- 4. hét:** A szegénység által leginkább sújtott csoportok.
Munkanélküliség
- 5. hét:** Hajléktalanság. A magyarországi hajléktalanok.
A hajléktalanok egészségügyi problémái.
- 6. hét:** Nők és gyermekek mint hátrányos helyzetűek.
Erőszak a családban.
- 7. hét:** Idősek hátrányos helyzete
- 8. hét:** A speciális igényű emberek hátrányos helyzete, problémái.
- 9. hét:** A roma lakosság helyzete Magyarországon. A roma kultúra jellemzői.
- 10. hét:** A roma lakosság egészségi állapota.
- 11. hét:** A mentális betegségek és a hátrányos helyzet összefüggései.
- 12. hét:** Szenvedélybetegségek.
- 13. hét:** Egyéb okokból adódó hátrányos helyzetű csoportok
- 14. hét:** Az egészségügyi és szociális ellátás kapcsolódási pontjai a gyakorlatban.
Társadalmi és civil szervezetekkel való kapcsolat, közös feladatok a hátrányos helyzetű családok ellátása érdekében.

Gyakorlat:

- 1.-2. óra** Ki vagyok Én?
Az önidentifikáció kérdései.
- 3.-4. óra** A hátrányos helyzetűek szocializációja.
Együttélési stratégiák- kinek a kezében van a döntés joga?
- 5.-6. óra** Szegregáció: a hátrányos helyzetű csoport elszigetelődései.
 - Marginalizálódás, peremhelyzetbe kényszerülés.
 - Szeparáció: hátrányos helyzetű csoport elzárkózik a többségtől
- 7.-9. óra** Hátrányos helyzetű csoportokkal való együttműködés.
Általános kérdések:
 - Empátia, tolerancia
 - Előítéletek
 - Esélyegyenlőség
 - Személyiség kibontakoztatása
 - Identitás: reprezentáció, énkép, H
 - Hasonlóság/ különbség
 - A társadalmi helyzet konzerválása vagy alakítása
- 10.-14. óra** Hallgatói prezentációk bemutatása, a problémával kapcsolatos kérdések megbeszélése.

Levelező tagozat

Elmélet

- 1. óra:** A hátrányos helyzet (marginalizáció, társadalmi kirekesztettség) fogalma, okai és a csoportjai.
- 2. óra:** Az egészség és a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek.
 - A méltányosság és méltánytalanság fogalma és dimenziói.
 - Elkerülhetetlen vagy elfogadhatatlan?
 - Társadalmi csoportok között fennálló különbségek.
Szegénység ördögi köre

3. óra: A szegénység által legnagyobb valószínűséggel sújtott csoportok.

Hajléktalanság. A magyarországi hajléktalanok.

A hajléktalanok egészségügyi problémái.

4. óra: A munkanélküliség és a hátrányos helyzet

5. óra: Mentális betegségek és a hátrányos helyzet (Szenvedélybetegségek.)

6. óra: Időskorúak és hátrányos helyzet

7. óra: A Speciális igényű emberek hátrányos helyzete, problémái.

8. óra: A roma lakosság helyzete Magyarországon. A roma kultúra jellemzői.

A roma lakosság egészségi állapota.

9. óra: Nők és gyermekek mint hátrányos helyzetűek.

10. óra: Az egészségügyi és szociális ellátás kapcsolódási pontjai a gyakorlatban.

Gyakorlat:

1.-2.óra Ki vagyok Én?

Az önidentifikáció kérdései.

3.-4. óra A hátrányos helyzetűek szocializációja.

Együttélési stratégiák- kinek a kezében van a döntés joga?

- Szegregáció: a hátrányos helyzetű csoport elszigetelődései.
- Marginalizálódás, peremhelyzetbe kényszerülés.
- Szeparáció: hátrányos helyzetű csoport elzárkózik a többségtől
- Hátrányos helyzetű csoportokkal való együttműködés.

5. óra Általános kérdések:

- Empátia, tolerancia
- Előítéletek
- Esélyegyenlőség
- Személyiség kibontakoztatása
- Identitás: reprezentáció, énkép, H
- Hasonlóság/ különbség
- A társadalmi helyzet konzerválása vagy alakítása

Kötelező irodalom:

- **Ádány R.** (szerk.): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina, Budapest, 2006.
- **M. Whitehead:** Egyenlőség és egészség. Elvek és fogalmak. Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája, Koppenhága. 1990.
- **Ádány R.** (szerk.): A magyar lakosság egészségi állapota az ezredfordulón, Medicina, Budapest, 2003.
- **Kemény I., Janka B., Lengyel G.:** A magyarországi cigányság 1971-2003. Gondolat-MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet Budapest, 2004.
- **Puporka L. és Zádori Zs.:** A magyarországi romák egészségi állapota. Roma Sajtóközpont, 1999.
- **Kósa Zs., Széles Gy., Kardos L., Kósa K., Németh R., Országh S., Fésűs G., Martin M., Ádány R., Vokó Z.,** : A telepszerű körülmények között élők összehasonlító egészségfelmérése Népegészségügy 86 évf. 1.sz. p: 5-15
- **Az egészségi egyenlőtlenségek csökkentése** Országos Egészségfejlesztési Intézet 2010

Ajánlott irodalom:

- **V. Hajdú P., Ádány R.** (szerk.): Epidemiológiai Szótár. Medicina, Budapest, 2003.
- **Kertai P.** Megelőző orvostan – A népegészségügy elméleti alapjai. Medicina, Budapest, 1999.
- **Szádóczky E., Füredi J.:** A szorongásos állapotok és kedélyzavarok előfordulása családorvosi gyakorlatban. Praxis, 5: (8) 17-21, 1996
- **Ferge Zs.:** Struktúra és egyenlőtlenségek a régi államszocializmusban és az újkapitalizmusban. Szociológiai Szemle, 2002/4 9-33.
- **Antal L.:** A „kisebbség és az intézmények közötti együttműködés akadályai és lehetőségei az egészségügyben Budapest, 2003.
- **Prónai Cs.:** A magyarországi cigányok egészségi állapota a XX. század utolsó évtizedébe **(Szakirodalmi áttekintés)**
- **Az egészség évtizedének** Johan Béla nemzeti programja

- Budapest, 2003. május
- **Méltányosság és egészség fogalmai és alapelvei WHO Regional Office for Europe.**
- Koppenhága, 1990.
- **Gidai E.:** Az egészség állapot és a jövedelmi viszonyok kölcsönkapcsolata az EU országokban
Közgazdaságtudományi Kar, Budapest – nymektkbp @sapientia.hu
- **Vokó Z.:** A magyar lakosság egészségmagatartása az országos lakossági egészségfelmérés (OLEF 2000) tükrében Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Népegészségügyi Iskola
- **Kopp M.:** A mentális és magatartási betegségek és zavarok gyakorisága és az általuk okozott társadalmi teher Semmelweis Egyetem, Magatartástudományi Intézet

Gyakorlatokhoz irodalom:

- **Bagdy – Telkes:** Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Tankönyvkiadó Bp. 1988.
- **Bodnár G. – Simon P.:** A viselkedés pszichológiai alapjai. Ekf Líceum Kiadó, Eger 2004
- **Buda B.:** A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája. Tankönyvkiadó Bp.1986
- **Gordon, Thomas:** Tanítsd gyermeked önfegyelmre. Assertiv kiadó Bp. 1996.
- Iskolafejlesztési alapítvány- Magyar ENCORE Gödöllő 1995
- **Kozma T. – Tomasz G. szerk.:** Szociálpedagógia. Osiris Kiadó Bp. 2000.
- **Lajkó K.:** A stresszcsökkentő viselkedés (Vezérfonal konfliktusaink rendezéséhez). Medicina Könyvkiadó RT. Bp. 2005
- **Ludányi Á.:** Ismeret –Önismeret OKKER Kiadó Bp.2006
- **Somorjai I. szerk.:** Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához (Második átdolgozott kiadás) Sz.Sz.Sz. Bp.2001
- **Szekszárdi J.:** /Szerk./ Konfliktuspedagógiai szöveggyűjtemény Veszprém 1994
- Szekszárdi Júlia: Utak és módok (pedagógiai kézikönyv a konfliktuskezelésről)

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív részvét. Prezentáció készítése a témához kapcsolódó cikkek, kutatások bemutatása.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező. Két alkalommal lehet hiányozni.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

A vizsgára való jelentkezés:

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási módszer:

A vizsga típusa: írásbeli kollokvium.

Megelőző orvostan és népegészségtan IV.

A tantárgy részletes leírása:

Nappali tagozat

- 1. hét:** A bizonyítékokon alapuló orvoslás és a bizonyítékokon alapuló népegészségügy koncepciója, kialakulása.
- 2. hét:** A bizonyítékokon alapuló népegészségügyi programok tervezésének lépései.
- 3. hét:** Stratégiai terv, helyzetelemzés készítése.
- 4. hét:** Az evidenciák szintjei. A kohorsz, az eset-kontroll és a randomizált kontrollált vizsgálatok felépítése és kivitelezése.
- 5. hét:** Következtetések, okság az epidemiológiában. Belső és külső validitás. Véletlen hiba, torzítás, zavaró hatás.

6. **hét:** A népegészségügyi problémák számszerűsítése I. Elkerülhető halálozás. Többlethalálozás, relatív többlethalálozás. Elvesztett potenciális életévek. Egészségkárosodással korrigált elvesztett életévek.
7. **hét:** A népegészségügyi problémák számszerűsítése II. Az epidemiológia szerepe a népegészségügyi döntési folyamatokban. A mortalitás alakulásából származó népegészségügyi feladatok. Prioritások képzésének elvei.
8. **hét:** Tömeges preventív beavatkozások, preventív stratégiák.
A meta-analízis elkészítésének szabályai, a hibák kiküszöbölésének lehetőségei.
9. **hét:** Cselekvési terv kidolgozása és a program megvalósítása.
10. **hét:** Az egészségügyi ellátásban alkalmazott eljárások értékelése. Hatékonyság, hatásosság, költségszámítások. Programok eredményeinek értékelése. Az eredmények interpretálása.
11. **hét:** Egy bizonyítékokon alapuló népegészségügyi program gyakorlati megvalósítása I.
12. **hét:** Egy bizonyítékokon alapuló népegészségügyi program gyakorlati megvalósítása II.
13. **hét:** Számonkérés
14. **hét:** Konzultáció.

Gyakorlat

1. **hét:** A népesség változásának (fogyás, demográfiai hullámok, belső vándorlás) népegészségügyi következményei.
2. **hét:** Népegészségügyi programok tervezése I.
3. **hét:** Népegészségügyi programok tervezése II.
4. **hét:** Kohorsz, eset-kontroll és intervenció vizsgálatok gyakorlati alkalmazása.
5. **hét:** Következtetés, okság az epidemiológiában. Gyakorlat.
6. **hét:** Népegészségügyi szükségletek meghatározása a gyakorlatban. A többlethalálozás, relatív többlethalálozás és az elvesztett potenciális életévek meghatározása.
7. **hét:** Nozológia. A halálokmegállapítás gyakorlati problémája. A BNO. A halálozási adatok értelmezése.
8. **hét:** Tömeges preventív beavatkozások alkalmazása a gyakorlatban. Szűrővizsgálatok költséghatékonysága.
9. **hét:** Keresés a Medline-on. A hatékony keresés módszerei (PubMed, Medinfo). Bizonyítékokon alapuló népegészségügyi adatbázisok: Cochrane Library.
10. **hét:** Bizonyítékokon alapuló népegészségügyi adatbázisok: EBM Tudor Network.
Bizonyítékokon alapuló népegészségügyi adatbázisok: CDC adatbázis.
11. **hét:** Hatékony egészségfejlesztő programok internetes adatbázisai.
12. **hét:** A szakirodalom kritikus olvasása és értékelése I. - gyakorlat.
13. **hét:** A szakirodalom kritikus olvasása és értékelése II. - gyakorlat.
14. **hét:** Konzultáció.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes

- egy adott népegészségügyi témában a megbízható adatforrások felkutatására,
- a szakirodalomban megjelenő publikációk kritikus értékelésére.
- önállóan helyi szintű népegészségügyi programok megtervezésére, végrehajtására, kiértékelésére.

Kötelező irodalom, jegyzetek, tankönyvek:

- **Kishegyi J, Makara P** (szerk.): Kutatás-monitorozás, értékelés az egészségfejlesztésben. OEFI, Budapest, 2004.
- **Vercseg I:** Legalább ennyit a közösségfejlesztésről. OEFI, Budapest, 2004.
- **Füzesi Zs, Tristyán L:** Egészségfejlesztés és közösségfejlesztés a színtereken. OEFI, Budapest, 2004.

Ajánlott irodalom:

- Gulácsi L.: Tudományos tényeken/bizonyítékokon alapuló ápolás. Nővér, 13, 1, 17-23, (2000).
- Gulácsi L.: Az ápolási tevékenység megfelelése és mérhetősége. Nővér, 13, 2, 33-38, (2000).
- V. Hajdú P., Boján F.: Demográfiai és epidemiológiai módszerek a népegészségügyben. Literatura Medica, Budapest, 1996.
- Gulácsi, L. Klinikai kiválóság; technologiaelemzés az

- egészségügyben. Springer, Budapest, 1999.
Gulácsi, L. Minőségbiztosítás az egészségügyben. Medicina, Budapest, 2000.
- Brownson, Ross C., Elizabeth A. Baker, Terry L. Leet, and Kathleen N. Gillespie, Editors. Evidence-Based Public Health. New York: Oxford University Press, 2003.

Internetes oldalak:

<http://tudor.szote.u-szeged.hu/>

<http://www.pubmed.com>

<http://www.cdc.gov>

<http://www.medinfo.hu>

<http://www.thecommunityguide.com>

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: -

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező. Két alkalommal lehet hiányozni.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

A gyakorlati jegy két részből áll: a hallgatónak kisebb csoportokban megadott témákat megadott szempontok szerint fel kell dolgozniuk, amit írásban is le kell adni és be is kell mutatni. A másik jegy: az előadások és gyakorlatok anyagából egy írásbeli dolgozatot kell írni. A két jegy átlaga képezi a gyakorlati jegyet. Bármelyik rész elégtelen, az összjegy elégtelen, de csak azt a részt kell megismételni, amely sikertelen volt.

Megelőző orvostan és népegészségtan V.

A tantárgy részletes leírása:

Nappali tagozat

- 1. hét:** Nozokomiális infekció definíciója, konkrét formáinak meghatározása.
- 2. hét:** A nozokomiális fertőzések formái
- 3. hét:** A bejelentés jogi szabályozása - jogi, gazdasági következményei
- 4. hét:** Kialakulás tényezői, összefüggés a kórházi és területi fertőző betegségek között.
- 5. hét:** Kórokozói; kiemelt kórokozók részletes ismertetése MRSA, ESBL, MRK (antibiotikum rezisztencia kialakulásának tényezői)
- 6. hét:** Antibiotikum használat – rezisztencia szerepe létrejöttükben
- 7. hét:** Egyéni hajlamosító okok. Epidemiás formák.
- 8. hét:** Postoperatív sebfertőzések
- 9. hét:** Központi idegrendszer fertőzései (LSA, EDA lehetősége kiemelten)
- 10. hét:** Testnyílásokon át terjedő, kültakaró, gastrointestinalis, légúti, szem fertőzések
- 11. hét:** Urogenitális fertőzések. Megelőzések, leküzdés.
- 12. hét:** Intravasculáris fertőzések. Megelőzés – leküzdés.
- 13. hét:** Szülészeti-nőgyógyászati tevékenység nozokomiális fertőzései .
- 14. hét:** Megelőzés – leküzdés. Társ – határtudományok felhasználása e tevékenységben. Nozokomiális surveillance, klinikai infektológia, infekciókontroll – klinikai mikrobiológia.

Levelező tagozat

- 1-2. óra:** Nozokomiális infekció definíciója, konkrét formáinak meghatározása.

A nozokomiális fertőzések formái. A bejelentés jogi szabályozása - jogi, gazdasági következményei. Kialakulás tényezői, összefüggés a kórházi és területi fertőző betegségek között. Kórokozói; kiemelt kórokozók részletes ismertetése MRSA, ESBL, MRK (antibiotikum rezisztencia kialakulásának tényezői).

3-4. óra: Postoperatív sebfertőzések. Központi idegrendszer fertőzései (LSA, EDA lehetősége kiemelten)

5-6. óra: Testnyílásokon át terjedő, kültakaró, gastrointestinalis, légúti, szem fertőzések. Urogenitális fertőzések. Megelőzések, leküzdés.

7-8. óra: Intravascularis fertőzések. Megelőzés – leküzdés.

9-10. óra: Szülészeti-nőgyógyászati tevékenység nozokomiális fertőzései .

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A szülésznő ismeri a szülészeti – nőgyógyászati gyakorlatban előforduló nozokomiális ártalmakat, a megelőzés módjait, a higiéné szabályait, és képes ezek gyakorlati megvalósítását is elősegíteni.

Kötelező irodalom:

- Kende Éva: Kórházi fertőzések, kórházi járványok. Pro Hygiene Kft. Kiadványa, Budapest, 1992.
- Dr. Losonczy György: A nosocomialis infekciók surveillance rendszere. Országos Traumatológiai Intézet kiadványa, Bp. 1994.
- Jennie Wilson: Fertőzés elleni küzdelem a klinikai gyakorlatban. Medicina Könyvkiadó Rt., Bp. 2000.
- Losonczy György: A klinikai epidemiológia alapjai. Medicina Könyvkiadó Rt., Bp. 2001.
- Barcs István: Antibiotikum érzékenység és antibiotikum politika. SOTE Mikrobiológiai Intézet kiadványa, 2006.
- Barcs István – Kulja András: Mikrobiológia, Debreceni Egyetem EEK, Nyíregyháza, 2007.
- Ember I. Fertőző Betegségek Epidemiológiája Népegészségügyi Orvostan Dialog Campus Kiadó., Budapest, 2007.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli vizsga

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásáért kötelezettséget vállaló aláírása:

A tantárgy neve: Mikrobiológia		
A tantárgy angol neve: Microbiology		
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Szabó Béla		
Ajánlott félév	I.	
Tantárgyi kód	EKEE-105-00N EKEE-105-00L	
Nappali tagozat heti óraszám	1+1	
Levelező tagozat félévi óraszám	5+5	
Kredit	2	
Vizsgakövetelmény	Kollokvium	
Kötelező előtanulmányi rend	-	

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A kórokozó mikroorganizmusok sajátosságainak, a kórokozó és a gazdaszervezet közötti kölcsönhatásoknak a bemutatása.

Oktatás típusa:

Előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy tartalma:

A mikrobiológia tárgya, felosztása és rövid története. A baktériumok alaki és élettani tulajdonságai, kimutatási módszerek. A baktériumok ellenálló képessége, szaporodása és tenyésztése. A baktériumok anyagcseréje. Toxinok. A baktériumok kórokozó tulajdonsága. A fertőzés forrásai. A kórokozó behatolása, a fertőzés lefolyása, szakaszai. A kórokozók ürítése. A szervezet védekezése a mikrobákkal szemben. Védőoltások. A sterilizálás és fertőtlenítés elmélete és gyakorlata. Szerológiai módszerek a diagnosztikában. A baktériumok rendszertana. Gram- pozitív és Gram negatív baktériumok. Aerob és anaerob baktériumok. Gennykeltő baktériumok. A tápcsatorna kórokozó baktériumai. A légúti fertőzéseket okozó baktériumok. A húgyúti fertőzések gyakoribb okozói. A meningitis kórokozói. Nemi betegségeket okozó baktériumok. Sebfertőzések okozói. Chlamydia fertőzések. Rickettsia fertőzések. A vírusok felosztása, jellemzése. A vírusok szerkezete, szaporodása, kimutatása. Vírusbetegségekkel szembeni specifikus immunitás. Herpes vírusok, Poxvírusok. Adenovírusok. Influenza csoport. Enterovírusok. Idegrendszeri fertőzéseket okozó víruscsoport. Hepatitis vírusok. Emberi daganatok és a vírus. A mikológia tárgya. Az emberi szisztémás és dermatomikózisok. Sarjadzó gombás betegségek. A gombás betegségek diagnosztikája. Protozoologia. Testüregekben, vérben és szövetekben élő protozoonok. Helmintológia. A parazita férgek felosztása. Diagnosztikai lehetőségek.

Gyakorlat: Mikrobiológiai laboratóriumi biztonsági rendszabályok és munkavédelmi eljárások. Sterilizálás. Fertőtlenítési eljárások. Mikrobiológiai laboratóriumi eszközök, berendezések bemutatása. Mintavételi eljárások. A vizsgálati anyagok feldolgozásának általános szabályai. Baktériumok alaki tulajdonságainak vizsgálata, tenyésztése. Táptalajok. Gram-festés. Antibiotikum érzékenység meghatározása. A parazitológiai laboratóriumba érkező vizsgálati anyagok feldolgozásának szabályai. Kimutatási módszerek. Protozoológiai, helminthológiai vizsgálatok, egyéb parazitológiai vizsgálatok jellemzői. Mikológiai mintavétel, a minták feldolgozása. Viroológiai vizsgálatok. Vírusok tenyésztése, vírusszaporodás jelei, vírusszerológiai eljárások (elméleti áttekintés). Vizsgálati anyagok vétele vírusok kimutatására és izolálására. Klinikai szituációk (nosocomiális fertőzés, halmozódás, izolátumok klinikai relevanciájának értékelése) modellezése.

Elmélet

- 1.hét** A mikrobiológia tárgya, felosztása és rövid története. A nagy történelmi járványokat okozó mikroorganizmusok. A mikroorganizmusok jelentősége a természetben és iparban, helyük az élővilágban. Humán mikrobiológia tárgya, felosztása.
- 2. hét** Általános bakteriológia. A baktériumok alaki és élettani tulajdonságai. Gömb alakúak, pálcák és spirális alakú baktériumok. Kimutatási módszerek. Gram-festés. Mikroszkópos vizsgálatok. A baktériumok ellenálló képessége fizikai és kémiai hatásokkal szemben. A baktériumok szaporodása és tenyésztése.
- 3. hét** Általános bakteriológia. A baktériumok anyagcseréje és biokémiai tevékenysége. Aerob és anaerob baktériumok. A sterilizálás és fertőtlenítés elmélete és gyakorlata. Az antibiotikumok és kemoterápiás szerek, hatásmechanizmusok. A baktériumok kórokozó tulajdonsága. A kórokozó behatolása, a fertőzés kapui. A fertőzés lefolyása, szakaszai. Toxinok.
- 4. hét** Részletes bakteriológia. Gram-pozitív coccusok. Micrococcaceae: Staphylococcusok, streptococcusok. Morphológia, tenyésztés, biokémiai tulajdonságok, rezisztencia, antigénszerkezetük, patogenitás. Gram-negatív coccusok: Neisseria gonorrhoeae, Neisseria meningitidis. Morphológia, tenyésztés, biokémiai tulajdonságok, rezisztencia, antigénszerkezetük, patogenitás
- 5. hét** Részletes bakteriológia Gram-negatív baktériumok. Enterobacteriaceae. Escherichia csoport. Klebsiella-csoport. Salmonella –csoport. Proteus-csoport. Shigella-csoport. Campylobacter. Helicobacter pylori. Morphológia, tenyésztés, biokémiai tulajdonságok, rezisztencia, antigénszerkezetük, patogenitás
- 6. hét** Részletes bakteriológia. Spirochetaceae. Treponema pallidum. Corynebacteriaceae. Brucellaceae. Haemophilus. Chlamydia. Rickettsia. Gram-pozitív spóra képző pálcák. Clostridiumok. Bacillus

- anthacis. Morphológia, tenyésztés, biokémiai tulajdonságok, rezisztencia, antigénszerkezetük, patogenitás.
- 7. hét** Parazitológia. Általános parazitológiai ismeretek. A paraziták gazdaszervezetbe hatolásának módjai. A paraziták által okozott károsodások. Protozoonok: általános tudnivalók.
- 8. hét** Részletes parazitológia. Székletből kimutatható protozoonok. Amoeba-félék, flagelláták, ciliáták. Morphológia, rezisztencia, patogenitás, terjedés. Vérből és szövetekből kimutatható protozoonok ismertetése. Malária plazmódiumok. Toxoplasma gondii. Morphológia, patogenitás, kimutatási módszerek.
- 9. hét** Részletes parazitológia. Fonálférgesek (nematoda). Enterobius vermicularis. Strongyloides stercoralis. Trichuris trichiura. Ascaris lumbricoides. Galandférgesek (Cestoidea). Morphológia, parazita férgek által okozott károsodások. Kimutatási módszerek.
- 10. hét** Mikológia. A gombák általános tulajdonságai. Morphológia. A gombasejt szerkezete. Biológiai tulajdonságok. A mycosisok osztályozása. Dermatomycozisosok. Dermatophyton gombák.
- 11. hét** Részletes mikológia. Szisztémás mycosisok. Sarjadzógombás megbetegedések. Candidia. Cryptococcus. Penészgombák. Aspergillus. Mucor. Dimorf-gombák. Histoplasma capsulatum. Sporothrix schenckii. Coccidioides immitis.
- 12. hét** Általános virológia. A vírusok fogalma, jellemzése. A vírust meghatározó kritériumok. A virionok szerkezete. A vírusok osztályozása. A vírusok szaporodása. Kimutatási módszerek, vírusszerológiai vizsgálatok. A vírusok ellenállóképesége. Emberi daganatok és a vírus.
- 13. hét** Részletes virológia. DNS vírusok. Adenovírus. Herpes simplex vírus. Varicella vírus. Epstein-Barr vírus. Variola és vakcinia vírus. RNS vírusok. Rubeola vírus. Influenza vírus. Mumps vírus. Morbilli vírus. Hepatitis vírusok. AIDS-vírusok (HIV)
- 14. hét** Immunitás. Antigének. Ellenanyagok. Az immunrendszer sejtjei és szövetei. Az immunválaszban résztvevő szervek. Az immunválasz folyamata. Humorális immunválasz. Celluláris immunitás. A szervezet védekezése a mikrobákkal szemben. Védőoltások. Foglalkozáshoz kötött védőoltások. Életkorhoz kötött kötelező védőoltások. Oltási naptár.

Gyakorlat

- 1. hét** Mikrobiológiai laboratóriumi biztonsági rendszabályok és munkavédelmi eljárások. Személyi, tárgyi és higiénés rendszabályai, teendők fertőző anyaggal történt szennyezés esetén. Tűzrendészeti előírások.
- 2.hét** Sterilizálás. Fogalma, alkalmazási terület, jelentősége a mikrobiológiai gyakorlatban. Fertőtlenítési eljárások. Korszerű mikrobiológiai laboratóriumi eszközök, berendezések használata. Mikrobiológiai laboratóriumban végzett vizsgálatok.
- 3-4.hét** Humánbakteriológiai mintavételi eljárások. Mintavevő eszközök. Az egyes vizsgálati anyagok vételéhez előkészítendő felszerelés. A bakteriológiai laboratóriumba érkező vizsgálati anyagok feldolgozásának általános szabályai. A mint feldolgozása tárolásig. Átvételi korlátozások. Vizsgálatkérő lap bakteriológiai vizsgálatokhoz.
- 5-6.hét** Baktériumok alaki tulajdonságainak vizsgálata. Baktériumok tenyésztése. Táptalajok. Táptalajok leoltása, szélesztése, átolása. Baktériumok telepmorfológiájának vizsgálata.
- 7.hét** Gram-festés. Gram-pozitív, Gram-negatív baktériumok.
- 8-9.hét** Differenciáldiagnosztika. Baktériumok biokémiai tevékenységének vizsgálata. Baktériumok azonosítása. Kimutatási módszerek (biokémiai, szerológiai és egyéb módszerek). Antibiotikum érzékenység meghatározása. Az emberi test normál baktérium-flórája.
- 10-11.hét** A parazitológiai laboratóriumba érkező vizsgálati anyagok feldolgozása. Részletes mintavételi eljárások. Vizsgálati anyagok besorolása. Kimutatási módszerek. Protozoológiai vizsgálatok, helminthológiai vizsgálatok, egyéb parazitológiai vizsgálatok. Vizsgálati eredmények kiadása.
- 12.hét** Mikológiai mintavétel. Mikológiai minták feldolgozása. Differenciáldiagnosztika. (Dermatophytonok, penészgombák, sarjadzógombák identifikálása.) Antimikotikum érzékenységi vizsgálata. Eredményközlés.
- 13.hét** Viroológiai vizsgálatok. Vírusok tenyésztése, vírusszaporodás jelei, vírusszerológiai eljárások - elméleti áttekintés. Vizsgálati anyagok vétele vírusok kimutatására és izolálására. Vírusfertőzések laboratóriumi diagnózisa. Eredményközlés.
- 14.hét** Klinikai szituációk (nosocomialis fertőzés, halmozódás, izolátumok klinikai relevanciájának értékelése) modellezése. Társadalombiztosítási finanszírozás.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:**Kötelező irodalom:**

- Barcs István - Kulja András: Mikrobiológia, Nyíregyháza, 2007.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Egy zárthelyi dolgozat eredményes teljesítése.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Zárthelyi dolgozat eredményes teljesítése. Az előadásokon a részvétel ajánlott, a gyakorlaton való részvétel kötelező. Hiányzás pótlása a TVSZ-ben meghatározottak szerint.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Jurányi R.: Általános mikrobiológia, parazitológia Bp., OTKE 1988.
- Jurányi R.: Mikrobiológiai és parazitológiai gyakorlatok, Bp, Medicina 2002.
- Mikrobiológia. Oktatási segédanyag, Szerk.: Kulja András 2002.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Szabó Béla
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Műtéti szakápolástan I-V.					
A tantárgy angol neve: Surgery professional care I-V.					
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék					
Tantárgyfelelős neve: Dr. Szentkereszty Zsolt					
Ajánlott félév	V.				VI.
Tantárgyi kód	I EKKE-125-01N EKKE-125-01L	II. EKKE-125-02N EKKE-125-02L	III. EKKE-125-03N EKKE-125-03L	IV. EKKE-125-04N EKKE-125-04L	V. EKKE-125-05N EKKE-125-05L
Nappali tagozat óraszám	7+0+32	7+0+32	7+0+32	7+0+32	28+0
Levelező tagozat félévi óraszám	5+0+8	5+0+8	5+0+8	5+0+8	10+0
Kredit	3	3	3	3	3
Vizsgakövetelmény	gy	gy	gy	gy	k
Kötelező előtanulmányi rend	-	-	-	-	Egészség és ápolás általános elvei II.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/ápoló szakirány

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve Magyar

A tantárgy órarendi beosztása TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza: Kötelező, Kötelezően választható

Oktató/-k/ névsora: Tantárgy felosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

Ismerjék meg a hallgatók a klinikai gyakorlati területeken fekvő beteg ápolásának gyakorlati alapjait. Az alapozó tantárgyakra építve sajátítsák el az ápolással kapcsolatos teendőket, ismerjék fel a betegségből adódó szükségleteket, érvényesítsék a személyiség központú ápolást. Ismerjék meg az osztályok felépítését, működését, a higiénés előírásokat és azok betartásának lehetőségeit. Tudjanak bekapcsolódni és aktívan részt venni a betegellátásban, a mindennapos beavatkozások elvégzésében. Figyeljék meg a speciális eszközös és diagnosztikus eljárásokat, beavatkozásokat a beteg kivizsgálása és kezelése során. Ismerjék meg a beteg dokumentáció részeit, tudják vezetni az ápolási dokumentációt.

Oktatás típusa: Kórházi gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „ vevőelégedettség” vizsgálata, visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságának mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: A tantárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása:

Az egyes gyakorlatok egymást követően I-V-ig kerülnek bemutatásra.

**Műtési szakápolástan I.
(Bőrgyógyászat)
(7 óra nappali, 5 óra levelező)
Őszi félév – V. félév**

A gyakorlat célja: Az elmélet előadások mellett a területi gyakorlatok során történik a meglévő ismeretek alkalmazása a jártasságok és készségek megszilárdításával. A bőrgyógyászati beteg ápolása során az ápolói feladatok a diagnosztikus vizsgálatokhoz való előkészítések kapcsán kiemelten fontos, hogy elsajátítsák a kardinális tünetek megfigyelését, dokumentálását. Az ápolásfüggő, független és együttműködő feladatainak megismerése, megfelelő kompetenciákkal.

A tantárgy részletes leírása:

- A bőr anatómiája, élettana, funkciói
- Elsődleges és másodlagos bőrlajenségek, bőrgyógyászati vizsgálati módszerek.
- Külső helyi kezelések formái / externák, tincturák, suspenziók/ alkalmazási módjai.
- Fényterápia alkalmazása.
- Krónikus sebek kötözése, kenőcsös kezelések alkalmazása.
- Ulcus cruris helyi kezelése, a helyes kompressziós terápia, vénatorna alkalmazása.
- Allergiás érzékenység kimutatására szolgáló bőrpróbák, allergiás bőrbetegségek, allergiás betegek kezelése, étrendje/ eliminációs étrend/.
- Ekzema, dermatitis kiváltó okai, kezelése.
- Élősködők okozta bőrbetegségek / scabies, pediculosis/ kezelése, ápolási feladatok.
- Baktériumok okozta bőrbetegségek, erysipelas kezelésével kapcsolatos ápolói feladatok.
- Vírusos eredetű bőrbetegségek.
- Gombás bőrfertőzések.
- Psoriasis megjelenési formái, kezelése.
- Bőrsebészeti beavatkozások.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/ készségek és/ rész / kompetenciák leírása:

A hallgatók ismerjék meg a:

- Bőrgyógyászati osztály szervezeti felépítését, működését, az osztály ápolási rendjét.
- A bőrgyógyászati betegségekhez tartozó ápolási diagnózisokat, ápolási terveket.
- Az osztály ápolási dokumentációját.
- A bőrgyógyászati betegek helyi kezelésében / kenőcsös kezelés, kötések/ jártasság szerzése.
- A betegségekkel kapcsolatos életmódbeli tanácsok elsajátítása.
- A helyes kompressziós terápia alkalmazása.
- Fényterápia gyakorlati alkalmazása.

Kötelező irodalom:

Óraadó jegyzete

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere

Az aláírás megszerzésének feltételei

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei

A vizsgára bocsátás feltételei

Vizsgáztatási módszer/szóban , írásban/

Ajánlott irodalom

Kornéth Anikó: Kisklinikumi szakismeretek
Potter- Perry: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai
Szodoray Lajos: Gyakorlati bőr-és nemigyógyászat
Dobozy- Horváth- Hunyadi- Schneider: Bőrgyógyászat

Műtéti szakápolástan II. (Fül-orr- gégészet) (7 óra nappali, 5 óra levelező) Őszi félév – V. félév

A tantárgy általános és speciális célja:

Ismerjék meg a hallgatók a klinikai gyakorlati területeken a fekvő beteg ápolásának gyakorlati alapjait. Ismerjék fel a betegségből adódó szükségleteket. Ismerjék meg az osztály működését, felépítését. A mindennapos betegellátásban aktívan részt tudjanak venni.

A tantárgy speciális céljai: Speciális ápolást igényel. A hallgatók ismerjék meg ezen betegek ápolását. A kanül tisztítását, cseréjét, a beteg szondán keresztül történő táplálását.

Az előadások tematikája

I. Hét

- *Egészség-betegség fogalma*
- A fül-orr-gégészeti betegségek kialakulása, ápolási teendők.
- Rövid áttekintés a fül-orr-gégészeti műtétekről.:
 - orrmandula
 - garatmandula
 - orr és arcüreg műtétek
 - fülműtétek
 - gége műtétek
 - nyaki dissectio

II. Hét

- A gégedaganat kialakulásának okai
 - A daganat kialakulása
 - Szájüregi daganatok
 - A gégedaganat és algarat daganat
- Diagnosztika
 - fizikális vizsgálatok
 - képalkotó vizsgálatok (rtg., UH., CT, MR, PET stb)
 - szövettani diagnózis (mikrolaryngoscopia + PREX)
 - onkológiai team megbeszélés
 - A műtéti megoldás
 - onkológiai prae vagy postoperatív chemo. vagy radio therapia
 - inresecabilis daganatok paliatív kezelésének lehetőségei
 - after loading th. mint curatív vagy paliatív lehetőség
- A rosszindulatú daganat miatt kezelt betegek psyches vezetése
- A rehabilitacio lehetőségei

III. Hét

- Speciális Fül-Orr-Gégészeti vizsgálatok és beavatkozások ápolói teendői és oktatásuk.
- Előkészítés vizsgálatokhoz:
- Fülmosás, arcüregöblítés ápolói teendői.
- Orrvérző beteg ellátása, tamponálás alkalmazása.
- A kanülös beteg ellátása (kanülcseré, váladék leszívás, kanül tisztítása, sterilizálása),.
- Szondatáplálás

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Osztályos gyakorlat során a hallgatónak meg kell ismernie:

- Az osztály működését, fő tevékenységét
- Ismerje meg az alkalmazott ápolási dokumentációt.
- _ Ismerje fel a beteg szükségleteit.
 - Tudja előkészíteni a műtetre váró beteget.
 - A műtött beteget tudjon ellátni.
 - A speciális ápolási tevékenységeket tudja alkalmazni.

Kötelező irodalom: Óraadó jegyzete

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere

Az aláírás megszerzésének feltételei

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei

A vizsgára bocsátás feltételei:

Részvétel a konzultáción

Fül-orr-gégészeti gyakorlatról igazolás

Vizsgáztatási módszer/ szóban, írásban/

Ajánlott irodalom:

Dr Ribári Ottó Fül-orr_gégészet Fej-nyaksebészet, Medicina Könyvkiadó , 1999

Dr Répássy Gábor Fül-Orr-gégészet Fej-nyaksebészet

**Műtéti szakápolástan III.
(Szemészet- gégészet)
(7 óra nappali, 5 óra levelező)
Őszi félév – V. félév**

A tantárgy általános és speciális céljai:

Felfrissíteni a hallgató ismereteit a szem anatómiájával, fiziológiás működésével kapcsolatban. Tanítani a gyakoribb szemészeti vizsgálatokat és előtte a betegek előkészítését. Megismertetni a hallgatóval a leggyakrabban előforduló szemészeti megbetegedéseket, tüneteiket, kezelésüket, az ápolói feladatokat. Legyen ismerete a leggyakrabban szemészeti műtétokről, a szükséges előkészítésekről, és életmóddal kapcsolatos tanácsokról. Képes legyen szembeteg kezelésére, segítségére, a helyes kommunikációra, dokumentálásra és tudjon a rehabilitációs lehetőségekről.

Tantárgy részletes leírása:

Az előadások tematikája

1. Hét

- Szemészet története
- Szem anatómiája
- A szem működése
- A látás, mint funkció
- Szemészeti vizsgálatok
- Szakdolgozó feladata szemészeti vizsgálatoknál

2. Hét

- Szemészeti betegségek megelőzése, típusai, tünetei, elsősegélynyújtás, szakellátás, szakápolói teendők
- A szemsérülés

- Szemháj betegségei
- Színtévesztés, színvaktság
- Szemfenék betegségei
- Szem műtéti eltávolítása, szemprotézis kezelése
- Szemtengelyferdülés
- Glaucoma
- Cataracta

3. Hét

- Egy napos sebészet előnye és hátránya
- Előkészítés szemészeti műtéthez
- Szemészeti beteggel kapcsolatos ápolói feladatok
- Szemészeti ápolási diagnózisok, dokumentálás
- Szemcseppek, szemcseppentés, kötéstípusok
- Szemészeti betegségek megelőzése
- Alternatív szemészeti vizsgáló módszerek és terápia
- Gyengénlátó, vak ember a családban, intézetben, a helyes kommunikáció
- Rehabilitációs lehetőségek

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Osztályos gyakorlat során a hallgatónak meg kell ismernie

- A Szemészeti Osztály felépítését, működését, fő funkcióit
- Ismernie kell az osztály ápolási dokumentációját
- Jelen kell lennie szemészeti vizsgálatoknál, képes legyen segédkezni az alapvető vizsgálatoknál
- Tudnia kell a szemcseppentés szabályait és azokat helyesen alkalmazni
- Gyakorolnia kell az idegentest eltávolítását a felső szemháj alól
- Alkalmaznia kell a szemészeti kötéstípusokat
- Szemészeti műtétek előkészítésénél jelen kell lennie és segédkezni
- Szemészeti műtétek megtekintése
- Ismernie kell a szembeteggek műtét utáni fektetését, ápolói teendőket
- Tudni kell referálnia a gyakorlat végén a látottakról és gyakorolt tevékenységekről

Kötelező irodalom:

- Óraadó jegyzete

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Elméleti órai jelenlét és szemészeti gyakorlati igazolás

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Írásban

Ajánlott irodalom

Kornéth Anikó: Kisklinikumi szakismeretek Medicina

**Műtéti szakápolástan IV.
(Urológiai beteg ápolása)
(7 óra nappali, 5 óra levelező)
Őszi félév – V. félév**

A tantárgy általános és speciális céljai:

Frissíteni a hallgatók ismereteit a vizelet kiválasztó rendszer és a vizeletelvezető rendszer anatómiájával, működésével kapcsolatban. Megismertetni a leggyakoribb Urológiai műtéti eljárásokat, valamint a műtétekhez kapcsolódó műtéti előkészítéseket. Megismertetni a leggyakoribb Urológiai vizsgálatokat, a leggyakoribb Urológiai megbetegedéseket, azok tüneteit, kezeléseit és az ápolói feladatokat. Megismertetni a katétereket, percutan nephrostomiát és epicystostomiát, UK, dupla „J”, valamint ezen eszközök kezelésével kapcsolatos ápolói feladatokat. Legyen ismerete az életmóddal kapcsolatos tanácsokról.

A tantárgy részletes leírása

Az előadások tematikája:

1 hét:

- Az Urológia története
- A vizelet kiválasztó rendszer és a vizelet elvezető rendszer anatómiája
- Urológiai vizsgálatok
- A katéterekről általában, (PCN, epicystostomia, UK, dupla „J”), ápolói feladatok
- A prosztatata biopsziáról

2-3 hét:

- Endoszkópos (ESWL, URS, PCL, Tu. TUR, HP, TURP, hólyagkő) és laparoszkópos (varicocele, nephrectomia, prostatectomia) műtéti technikával végezhető műtétek ismertetése, műtéti előkészítés, műtét utáni ápolói feladatok, szövődmények

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az osztályos gyakorlat során ismerje meg a hallgató:

- az osztály felépítését, működését
- legyen jelen a különböző vizsgálatoknál
- sajátítsa el a katéterezéssel kapcsolatos ápolói feladatokat
- legyen tisztába a dokumentáció fontosságával
- sajátítsa el a köves betegek életmóddal kapcsolatos tanácsokat
- kisebb műtéti beavatkozások megtekintése (cystoscopy, prosztatata biopszia, ESWL)
- ismerje a műtétek utáni ápolói feladatokat
- számonkérés a látottakról

Kötelező irodalom:

Jegyzet (óraadó)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Elméleti és gyakorlati igazolás.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Írásban

Ajánlott irodalom:

Kornéth Anikó: Kisklinikumi szakismeretek

Tóth Csaba: Urológia

Műtéti szakápolástan V. (Szülészet, Nőgyógyászat) (28 óra nappali, 10 óra levelező) Tavaszi félév – VI. félév

A tantárgy általános és speciális céljai:

Ismerjék meg a hallgatók a szülészet-nőgyógyászati osztályon fekvő beteg ápolásának gyakorlati alapjait. Az alapozó tantárgyakra építve sajátítsák el a szülészet-nőgyógyászati ápolással kapcsolatos teendőket, ismerjék fel a betegségből adódó szükségleteket, érvényesítsék a személyiség központú ápolást. Ismerjék meg az osztályok felépítését, működését, a higiénés előírásokat és azok betartásának lehetőségeit. Tudjanak bekapcsolódni és aktívan részt venni a betegellátásban, a mindennapos beavatkozások elvégzésében. Figyeljék meg a speciális eszközös és diagnosztikus eljárásokat, beavatkozásokat a beteg kivizsgálása és kezelése során. Ismerjék meg a beteg dokumentáció részeit, tudják vezetni az ápolási dokumentációt.

A tantárgy részletes leírása:

Ápolói teendők speciális diagnosztikai eljárásoknál, terhesség gondozásnál. Ápolói teendők az I.-II.-III. trimeszterben, ápolói feladatok a magzat méhen belüli vizsgálatánál. Speciális ápolói feladatok és beavatkozások a szülönő ellátásánál és a szülést követő periódusban, és a gyermekágyban. Ápolói feladatok a jó és rosszindulatú nőgyógyászati daganatok felismerésénél és ápolásánál. Nőgyógyászati műtött beteg ápolása. *Gyakorlatok:* Elméleti előadások mellett a területi gyakorlatok során történik a meglévő ismeretek alkalmazása a jártasságok és készségek megszilárdításával. A hallgató ismerje meg az ápoló feladatait a várandós diagnosztikus vizsgálatánál, az életjelenségek vizsgálata a szülés előtt. Nőgyógyászati beavatkozások utáni ápolói feladatok gyakorlati végzése

A tantárgy tematikája

1. Bevezetés a szülészet - nőgyógyászat speciális ápolási, gondozási feladataiba: szülészeti, nőgyógyászati ápolási folyamat és dokumentáció
2. Ápolói teendők speciális diagnosztikai eljárásoknál: fizikai vizsgálatoknál, feltárás, kolposzkópos vizsgálatoknál, Papanicolau - teszt, Bethesda-féle cytológiai értékelés, hüvelyváladék mintavétele,
3. Családtervezés, terhesség felismerése (gyanú, valószínűségi, biztos jelek, terhességi próbák
4. Várandósgondozás fogalma, célja, szervezete, dokumentációja, a szülés várható idejének kiszámítása
5. A magzat méhen belüli vizsgálatának lehetőségei - Ápolói feladatok a magzat méhen belüli vizsgálatánál
6. Élettani szülés - Speciális ápolói feladatok és beavatkozások a szülönő ellátásánál elsődleges újszülött ellátás, az érett újszülött
7. Szülészeti fájdalomcsillapítás
8. Az anya ellátásának speciális ápolási feladatai szülést követő periódusban és gyermekágyban, (élettani gyermekágy)
9. Az anya ellátásának speciális ápolási feladatai szülést követő periódusban és gyermekágyban, (kóros gyermekágy)
10. Terhességbefejező műtétek
11. Kóros és veszélyeztetett terhesség
12. Nőgyógyászati betegek panaszai és ápolói feladatok
13. Nőgyógyászati műtéti előkészítés
14. Nőgyógyászati műtéti beavatkozások, műtött beteg ápolása

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszereket,

- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, patomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

Lampé László: Szülészeti-nőgyógyászat I-II-III. Medicina Bp. 1992.

Lampé László: Szülésznők könyve. Medicina Könyvkiadó Bp. 2006.

Székely József: Klinikai ismeretek a szülészeti-nőgyógyászat köréből ápolónők részére. Medicina

Könyvkiadó Bp. 2006.

Papp Zoltán: Szülészeti-nőgyógyászati protokoll, Golden Book Kiadó Kft., Budapest, 2009.

Patrica A. Potter - Anne Griffin Perry: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai

Prof. Dr. Illei György: Klinikai ápolástani ismeretek szülésznők számára

POTE EFK Pécs, 1995

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei: Részvétel az órákon

Szülészeti-nőgyógyászati gyakorlat letöltésének igazolása

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: szóban/írásban

Ajánlott irodalom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Szentkereszty Zsolt
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása

A tantárgy neve: Nőgyógyászat I-VI.						
A tantárgy angol neve: Gynaecology I-VI.						
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék						
Tantárgyfelelős neve: Dr. Krasznai Zoárd						
Ajánlott félév	IV.	V.	VI.	VI.		VII.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Tantárgyi kód	EKKE-116-01N EKKE-116-01L (Szülésznő szakirány)	EKKE-116-02N EKKE-116-02L (Szülésznő szakirány)	EKKE-116-03N EKKE-116-03L (Szülésznő szakirány)	EKKE-116-04N EKKE-116-04L (Védőnő szakirány)	EKKE-116-05N EKKE-116-05L (Ápoló szakirány)	EKKE-116-06N EKKE-116-06L (Szülésznő, Védőnő szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	2+0	2+0	2+3	1+0	1+0
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	10+0	10+0	-	5+0	5+0
Kredit	3	3	2	5	3	2
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	Élettan-kórélettan II. Gyógyszertan I.	Nőgyógyászat I.	Nőgyógyászat II.	Élettan-kórélettan II. Gyógyszertan I.	Élettan-kórélettan II. Gyógyszertan I.	Élettan-kórélettan II.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló, Szülésznő szakirány
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelelős szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I-V.

A tantárgy tanításának célja, hogy az orvostudomány és az ápolástudomány jelenlegi ismeretei szerint nőgyógyászati ismereteket nyújtson a hallgatóknak és készítse fel őket arra, hogy azokat a gyakorlatban a nőbetegek ápolása-gondozása során alkalmazni tudják. Nyújtson a gyakorlati képességek megszerzéséhez szükséges elméleti alapokat. Nőgyógyászati ismereteik birtokában legyenek képesek tanácsadó, felvilágosító tevékenységet folytatni a megelőzés érdekében.

VI.

A résztvevők megismerik a gyermeknőgyógyászati ellátás speciális szempontjait, a gyermek- és serdülőkorban előforduló leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket, ezek kezelésének lehetőségeit.

Oktatás típusa: előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal (laptop, projektor, írásvetítő). A felkészülést az oktatók által kiadott oktatási segédanyag segíti (elektronikus adathordozón tárolt jegyzet).

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy *tartalma*:

Az előadások tematikája

Nőgyógyászat I.

Elmélet

Hét

1. Nőgyógyászati kórelőzmény
2. Nőgyógyászati vizsgálat. Méhnyak vizsgálata – kolposkópia, cytológia, Papanicolaou-Bethesda. Kiegészítő vizsgálatok: Képpalkotó, laboratóriumi, szövettani, cytológiai.
3. Nemi differenciálódás – zavarainak okai.
Női nemiszervek fejlődési rendellenességei. Emlő fejlődési rendellenességei.
Nő életszakaszai.
4. Ovarialis endometrialis ciklus.
5. Amenorrhoeák
6. Ciklus. Vérzészavarok, felosztásuk.
7. Dysmenorrhoea - PMS
8. Endometriosis. Nő életszakaszai.
9. Sterilitas infertilitas. Ok – kivizsgálás.
10. Asszisztált reprodukciós technikák.
11. Demográfia, családtervezés.
12. Terhesség-megszakítás.
13. Meddővétel.
14. Hagyományos és intrauterin eszköz

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Lampé L.: Szülésznők könyve. Medicina Kiadó Budapest, 2006.
Papp Z. (szerk.): A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Bp. 2009.
Papp Z. (szerk.): Szülészet-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.
Smith – Temple J., Johnson J. Y.: Gyakorlati ápolástan. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.
Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.

Hernádi Z.: Nőgyógyászati onkológia. Therapia Kiadó, Budapest, 2004.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben 3 zárthelyi dolgozat, melynek értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadásokon való részvétel ajánlott. 3 megírt zárthelyi dolgozat.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásban és/vagy szóban.

Nőgyógyászat II.

Az előadások tematikája

Elmélet

Hét

1. Változás kora. Menopausa, Senium.
Élettani kóros folyamatok. Hormonpótlás.
2. A méh süllyedése, előesése. Cystocele, rectocele, enterocele.
Húgycső, hólyag, vese betegségei. Incontinentia.
3. Alsógenitális tractus betegségei gyermek- és felnőttkorban.
4. Felsőgenitális tractus betegségei.
5. Szexuális úton terjedő betegségek I.
6. Szexuális úton terjedő betegségek II.
7. Graviditas extrauterina.
8. Onkológiai alapfogalmak.
9. Onkológiai betegségek. Szűrés. Kivizsgálás. Megelőzés.
10. Vulva jóindulatú, rosszindulatú tumorai.
11. Vagina jóindulatú, rosszindulatú tumorai
12. Méhnyak jóindulatú, rosszindulatú tumorai. Rák megelőző állapotok.
13. Méhnyakrák
14. Méhtest jóindulatú tumorai

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Lampé L.: Szülésznek könyve. Medicina Kiadó Budapest, 2006.
Papp Z.(szerk.): A szüléset-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Bp. 2009.
Papp Z.(szerk.): Szüléset-nőgyógyászat protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.
Smith – Temple J., Johnson J. Y.: Gyakorlati ápolástan. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.
Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.
Hernádi Z.: Nőgyógyászat onkológia. Therapia Kiadó, Budapest, 2004.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben 3 zárthelyi dolgozat, melynek értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadásokon való részvétel ajánlott. 3 megírt zárthelyi dolgozat.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásban és/vagy szóban.

Nőgyógyászat III.**Elmélet****Hét**

1. Méhestrák.
2. Ovarium, (funkcionális tömlők) jóindulatú tumorai. Ovarium tumorokról általában.
3. Ovarium tumorok felosztása, jellemzőik, stádiumai
4. Emlő jóindulatú tumorai
5. Emlőrák
6. Radio chemoterapia
7. Műtéti javallat – ellenjavallat. Preoperatív kivizsgálás.
8. Betegtájékoztató. Beleegyező nyilatkozat. Előkészítés. Sebellátás. Gyógyulás.
9. Hüvelybemenet, szeméremtest, méhnyak műtétei.
10. Prolapsus. Méhsüllyedés. Incontinentia.
11. Hasi méheltávolítás
12. Hysterocopia. Hysterotomia.
13. Laparoscopia. Laparotomia.
14. Postoperatív szövődmények.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:**Kötelező és ajánlott irodalom:**

- Papp Z.(szerk.): A szüléset-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Bp. 2009.
Papp Z.(szerk.): Szüléset-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.
Smith – Temple J., Johnson J. Y.: Gyakorlati ápolástan. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.
Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.
Hernádi Z.: Nőgyógyászati onkológia. Therapia Kiadó, Budapest, 2004.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben 3 zárhelyi dolgozat, melynek értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadásokon való részvétel ajánlott. 3 megírt zárhelyi dolgozat.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásban és/vagy szóban.

Nőgyógyászat IV.**Elmélet****Hét**

1. Nőgyógyászati kórelőzmények. Kivizsgálás. Rákszűrés. Kiegészítő vizsgálatok.
2. Az ovarium és endometrialis ciklus. Vértészavarok.
3. Női nemiszervek egyéb működési zavarai: dysmenorrhoea, endometriosis, PMS.
4. A női szervezet életszakaszai.
5. Sterilitas, infertilitas, asszisztált reprodukciós technikák.

6. Magyarország és a világ demográfiai változásai.
7. Családtervezés. Fogamzásgátlás. Terhességmegszakítás. Iu. eszközök. Meddővétel.
8. A változás kora. Hormonpótlás.
9. A méh süllyedése, előesése. Vizeletcsepegés.
10. Méhen kívüli terhesség.
11. Szexuális úton terjedő betegségek.
12. Alsó-felső genitális traktus betegségei.
13. Onkológiai alapfogalmak. Női nemiszervek daganatai, kemoterapia.
14. Nőgyógyászati műtétek javallatai – ellenjavallatai. Kivizsgálás. Tájékoztatás. Előkészítése. Sebllátás. Sebgyógyulás.

Gyakorlat

Hét

1-14. hét

- A szülészeti és nőgyógyászati vizsgálat menete, feltételei (vizsgáló helyiségek, vizsgálóasztal, műszerek, adminisztráció, a vizsgálat menetének bemutatása).
- A nőgyógyászati vizsgálat bemutatása (anamnézis felvétel, kenetvétel, anyagvétel hormoncytologiai és onkocytologiai vizsgálatra, kolposcopos vizsgálat).
- Az ultrahang vizsgálat bemutatása az ultrahang laboratóriumban (nőbetegek, kora terhesség normál, és pathológiás elváltozások).
- Beteg megfigyelés (vitális paraméterek és általános állapot ellenőrzése, dokumentálása)
- Mindennapos beavatkozások (vizelet általános vizsgálat)
- Testváladékok levétele, vizsgálatokra küldése
- Asszisztálás szülészeti-nőgyógyászati vizsgálatoknál.
- Vérző nőbeteg megfigyelése, ellátása, ápolása. Konzervatív kezelést igénylő nőbetegek ápolása
- Nőgyógyászati kisműtétek. Terhességmegszakítás.
- Sürgősségi nőgyógyászati ambulancia bemutatási, feladatai.
- Nőgyógyászati szakrendelés bemutatása, feladatai.
- Gyermeknőgyógyászati szakrendelés feladatai.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Lampé László: Szülészeti-nőgyógyászat I-II.-III. Medicina Bp. 1992.
 Papp Z.(szerk.): A szülészeti-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Bp. 2009.
 Papp Z.(szerk.): Szülészeti-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.
 Smith – Temple J., Johnson J. Y.: Gyakorlati ápolástan. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.
 Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.
 Hernádi Z.: Nőgyógyászati onkológia. Therapia Kiadó, Budapest, 2004.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben íratott zárthelyi dolgozat(ok), melynek értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadásokon való részvétel ajánlott. A gyakorlatokon való részvétel kötelező. Megírt zárthelyi dolgozat.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásban és/vagy szóban.

Elmélet

Hét

1. Nőgyógyászati kórelőzmények. Kivizsgálás. Rákszűrés. Kiegészítő vizsgálatok.
2. Az ovarium és endometrialis ciklus. Vérzészavarok.
3. Női nemiszervek egyéb működési zavarai: dysmenorrhoea, endometriosis, PMS.
4. A női szervezet életszakaszai.
5. Sterilitas, infertilitas, asszisztált reprodukciós technikák.
6. Magyarország és a világ demográfiai változásai.
7. Családtervezés. Fogamzásgátlás. Terhességmegszakítás. Iu. eszközök. Meddővétel.
8. A változás kora. Hormonpótlás.
9. A méh süllyedése, előesése. Vizeletcsepegés.
10. Méhen kívüli terhesség.
11. Szexuális úton terjedő betegségek.
12. Alsó-felső genitális traktus betegségei.
13. Onkológiai alapfogalmak. Női nemiszervek daganatai, kemotherapia.
14. Nőgyógyászati műtétek javallatai – ellenjavallatai. Kivizsgálás. Tájékoztatás. Előkészítése. Sebellátás. Sebgyógyulás.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Lampé László: Szülészeti-nőgyógyászat I-II.-III. Medicina Bp. 1992.
Papp Z.(szerk.): A szülészeti-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Bp. 2009.
Papp Z.(szerk.): Szülészeti-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.
Smith – Temple J., Johnson J. Y.: Gyakorlati ápolástan. Medicina Kiadó, Budapest, 1997.
Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.
Hernádi Z.: Nőgyógyászati onkológia. Therapia Kiadó, Budapest, 2004.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Évközben íratott zárthelyi dolgozat(ok), melynek értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadásokon való részvétel ajánlott. A gyakorlatokon való részvétel kötelező. Megírt zárthelyi dolgozat.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásban és/vagy szóban.

Nőgyógyászat VI.

(Gyermeknőgyógyászat)

Elmélet

Hét

1. Betegvizsgálat a gyermeknőgyógyászatban A nemi szervek anatómiája
2. Az életteni és kóros nemi érés
3. A menstruációs ciklus fízíológíájá
4. Vérzészavarok
5. Endometriosis, dysmenorrhoea
6. Fiatalkori fogamzásgátlás
7. Gyulladásos megbetegedések
8. Szexuális úton átvihető fertőző betegsége

9. Fejlődési rendellenességek
10. Jóindulatú daganatok
11. Fiatalkorúak terhessége, szülése
12. Az ultrahang szerepe a gyermeknőgyógyászati ellátásban
13. Műtétes beavatkozások a gyermeknőgyógyászatban
14. Nőgyógyászati malignus betegségek a gyermek- és serdülőkorban

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A szülésznő ismeri a gyermekkorban előforduló legfontosabb nőgyógyászati megbetegedések tüneteit, a diagnosztika és a terápia lehetőségeit. Ismereteinek birtokában képes felvilágosító, megelőző, preventív tevékenységre.

Kötelező irodalom:

Borsos Antal (szerk.): Gyermeknőgyógyászat. Golden Book Kiadó, Budapest, 1998.
Papp Z.(szerk.): A szüléset-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Bp. 2009.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Szöbeli számonkérés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Szöbeli és írásbeli

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Krasznai Zoárd
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Nyári gyakorlat II-III.			
A tantárgy angol neve: Methodology Practice (Nursing)			
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Gyulai Anikó			
Ajánlott félév	II.	IV.	VI.
Tantárgyi kód	I. EKVM-106-01N	II. EKVM-106-02N	III. EKVM-106-03N
Nappali tagozat heti óraszám	0+80	0+80	0+80
Levelező tagozat félévi óraszám	-	-	-
Kredit	0	0	0
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei I	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei II	Védőnői módszertan III.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező

Differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

A tantárgy általános és speciális céljai:

A gyakorlat ideje alatt a védőnő hallgatók olyan ismereteket sajátítsanak el, amelyek alapján képessé válnak gondozni a társadalom egyéneit, közösségeit, elősegíteni egészségük fejlesztését.

A gyakorlat ideje alatt a védőnő hallgatók ismerjék meg és gyakorolják a védőnői munka sokrétű feladatait, különös tekintettel a várandósok és gyermekágyasok, az újszülött-, csecsemő- és kisgyermekgondozást. Ismerjék meg a kisdetek és kisgyermekes intézményi nevelését, gondozását, a bölcsődés és óvodás korú gyermekek élettani jellemzőit, fejlődési sajátosságait.

Oktatás típusa:

Külső szakmai gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

Folyamatos kapcsolat a tanszék és a gyakorlatot vezető szakemberek (védőnők, bölcsődei vezetők, gondozónők, óvodai vezetők, óvónők) illetve vezető védőnők között.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Nyári gyakorlat I.

A tantárgy részletes leírása:

Az elméleti előadások mellett a kórházi gyakorlat során történik a meglévő ápolástani ismeretek alkalmazása a jártasságok és készségek megszilárdításával. Az ápolás/gondozás alapelveinek, alapvető ismereteinek, függő-, független- és együttműködő feladatainak illetve az ápolási folyamatnak az elsajátítása.

A gyakorlat célja, hogy kialakítsa a hallgatókban az ápolás-gondozással kapcsolatos helyes szemléletet és korszerű-magatartást az új ápolási standardok, protokollok alapján, az etikai normák szerint. Alkalmassá teszi a hallgatót az önálló, pontos szakszerű feladat végzésére, dokumentálására és az egészségügyi ellátáson belüli team munkára, a tematikában megfogalmazott gondozási feladatokban való részvételre.

A gyakorlat tematikája

A gyakorlatot **Szülészeti-nőgyógyászati** osztályon, valamint **Gyermeosztályon** töltik a hallgatók.

Feladatok:

- A terápiás környezetnek, az osztály felépítésének, napirendjének, házirendjének megismerése
- A szakszerű betegellátás eszközeinek, felszereléseinek, azok tisztántartásának, a higiénés előírásoknak a megismerése
- Az osztályon folyó ápolási folyamatban való részvétel
- A munkavédelmi- tűz és balesetvédelmi szabályok, a veszélyes hulladék kezelésének elsajátítása
- Megfelelő kommunikáció az osztály dolgozóival, részvétel a team-munkában
- Ápolási anamnézis felvétele, helyzetfelmérés elkészítése
- Ápolási diagnózisok megfogalmazása a beteg, a hozzátartozó egyetértésével, bevonásával
- Ápolási terv készítése, rövid-, közép-, hosszú távú célok meghatározása
- Az ápolási terv megvalósítása a beteg mindenkori állapotának figyelembevételével
- Ápolási beavatkozások kivitelezése, osztályos protokollok betartásával
- Ápolási dokumentáció szakszerű vezetése, ápolási folyamat értékelésének szabályai
- A lázlap vezetése
- Elért eredmények értékelése, ápolási terv esetleges módosítása
- Új beteg felvétele, elhelyezése
- A beteg értékeinek leltárba vétele, biztonságos kezelése
- Ápolási feladatok a fizikális, diagnosztikai, eszközös és laboratóriumi vizsgálatokban
- Az alapvető emberi szükségletek felmérése, ápolási problémák
- A beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárása
- Megfelelő ápolási modell megválasztása, annak alkalmazása
- Az ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárása
- A szükségletek rendezése gyermekeknél és felnőtteknél
- Szövegdokumentációk felismerése
- Kompetencián belüli betegtájékoztató, betegoktatás
- A gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszerek megismerése
- A gyakori betegségek kezelési módjainak, a prevenciónak, a rehabilitáció lehetőségeinek a tanulmányozása
- A betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmak megismerése
- A higiénés szabályok, fertőtlenítés, sterilizálás módjainak elsajátítása
- Együttműködés az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában
- Vitális paraméterek észlelése
- Ágyazás, ágyneműcsere
- Beteg ágyának rendbetétele
- Betegmosdatás
- Beteg étkeztetése

- Vérvétel
- Infúziós terápia előkészítése
- Subcutan, intramuscularis injekció beadása
- Vizeletvizsgálat, közepsugarú vizeletminta vétel
- Beöntés
- Oxigénterápia
- Nő beteg katéterezése
- Inhalációs terápia
- Előkészítés transzfúziós terápiához
- Betegmegfigyelés transzfúziós terápia előtt, alatt, után
- Vércsoport meghatározás
- Vércukormérés
- Szondatáplálás
- Perinatológiai vizsgáló módszerek megismerése a gyakorlatban
- NST vizsgálatok
- Terheléses vizsgálatok
- Aminoszkópia
- UH vizsgálatok – Flowmetria
- Újszülött osztály munkájának megismerése
- 0-14 éves korú csecsemők és gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők megfigyelése, aktív segítése.
- A gyermekek öltöztetése, étkeztetése.
- Gondozási, speciális ellátási formák nyomon követése.
- Segédkezés a laboratóriumi vizsgálatoknál (vizeletvétel csecsemőknél).
- Csecsemők és gyermekek vizsgálatra való előkészítése (szakszerű tartás).
- Szakkonzíliumon való részvétel.
- Napi főorvosi viziten való részvétel
- A speciális diéták gyakorlatban való átültetése.
- Kontaktus felvétele a betegekkel, a hozzátartozókkal, a szülőkkel.
- Szoptató anyákkal való foglalkozás. Próbaszopás kivitelezése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgatók a védőnő szakirányon ismerjék:

- az egészségügyi intézmények és rendszerek működését, felépítését
- a testi-lelki egészség megőrzésének, fejlesztésének, valamint a prevenciónak és a rehabilitációnak a lehetőségeit
- az interdiszciplináris team-munkában való részvétel módját
- az ápolási folyamatot és annak lépéseit
- az alapvető emberi szükségleteket
- a szakszerű betegellátás eszközeit, felszereléseit és azok tisztántartását
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és az elhárítás módjait, valamint a higiénés szabályokat

Az ápoló és betegellátók a védőnő szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos problémáinak, szükségleteinek a feltárására,
- az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladat ellátásra
- együttműködésre az ápolási feladatok tervezésében, lebonyolításában
- ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására
- az egészségügyi ellátásban folyó megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munka folyamataiban való részvételre
- olyan adminisztratív feladatoknak a végrehajtására, amelyek a védőnő önálló kompetenciakörébe tartoznak

Kötelező irodalom:

Patrica a. Potter - Anne Griffin Perry: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai Medicina Bp. 1996.
Nosza Magdolna: Ápolástan; HIETE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp. 1993.
Dr. Kiss Béla: Ápolástan I-II. ; OTE Eü. Főiskolai Kar, jegyzet Bp.
Dr. Bokor Nándor: Általános ápolástan - gondozástan, Medicina Bp.2006.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlaton a részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ- ben megfogalmazottak alapján történik.

A gyakorlati jegy megszerzése:

A gyakorlatvezető jellemzése, értékelése alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Ápolási terv elkészítése, a gyakorlaton esetbemutatás elkészítése.

Ajánlott irodalom

LEMON (LEarning Material On Nursing) Ápolási tananyag, ETI
Lynda Juall Carpentio: Ápolási diagnózisok, Medicina Bp. 1996.
Sharon Golub: Az ápolás alapjai, Medicina Bp. 1998.
Walsh: Modellek a klinikai betegápolásban, az előremutató út, Medicina Bp. 1998.
Jean Smith-Temple, Joyce Young Jonson: Gyakorlati ápolástan, Ápolási vezérfonal a klinikai eljárásokhoz, Medicina Bp. 1997

Nvári gyakorlat II.

A tantárgy részletes leírása:

A hallgató ismerje meg a bölcsődei nevelés és gondozás alapvető elemeit, hogyan biztosítja a bölcsőde a kisgyermek harmonikus testi, lelki fejlődését. Ismerkedjen meg továbbá az óvoda működésével, az óvodáskorú gyermek óvodai környezetben történő fejlesztésével, nevelésével.

A gyakorlat tematikája

Megfigyelési szempontok a hallgatók részére a bölcsődében:

- a bölcsőde helyiségei
- a bölcsőde berendezései
- a bölcsődei napirend
- a bölcsődei étrend
- a bölcsődei csoport kialakításának szempontjai
- a saját gondozónő rendszer működési elve
- a gondozási tevékenység
- a hátrányos helyzetű gyermekek bölcsődei ellátása
- adminisztráció

Megfigyelési szempontok a hallgatók részére az óvodában:

- óvodai környezet megfigyelése
- udvar felszerelése, játékok megfigyelése
- óvoda helyiségei
- berendezési tárgyak
- óvodai napirend
- óvodai étrend, étkezés
- óvoda nevelési feladatai
- a gyermekek megfigyelése a csoportban
- a gyermekek mozgásfejlettsége
- a gyermekek játéktevékenysége

- a gyermekek beszédfejllettsége
- önálló tevékenységek, jó és rossz szokások meglétének megfigyelése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgatók a védőnő szakirányon ismerjék

- bölcsődés korú gyermek szükségleteit kielégítésükre alkalmazott eljárásokat
- ismerkedés, tájékozódás, tapasztalatszerzés a bölcsődei gondozásról, nevelésről,
- tapasztalatszerzés gondozónő-gyerek, gyerek-gyerek között folyó kommunikáció jellemzőiről, illetve a gyerekek játék- és munka- tevékenységéről, - Ismerkedés a csoport életrendjével, szokásrendjével,
- megismerni az óvodai életet: az óvodai élet napirendje, szokásrendje, a gyerekcsoport, az óvoda dolgozói, az óvoda helyi programja, a csoport nevelési terve
- figyelemmel kísérni a gyerekek és az óvodapedagógusok napi tevékenységét
- az óvónővel való megegyezés szerint segíteni a gyerekek gondozásával kapcsolatos teendőkben (étkezés, mosdóhasználat, öltözés)
- kapcsolat teremtése a gyerekekkel: beszélgetés, bekapcsolódás a játékukba

Kötelező irodalom:

A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai. OCSGYVI, Bp. 1999

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. SZMI, 2008. Kézirat

Biztos alapokon. Kisgyermekkorai nevelés és gondozás. Nevelés és képességfejlesztés. OECD, 2001

Vekerdy Tamás: Gyerekek, óvodák, iskolák. Budapest, Saxum Kiadó, 2001. 7–161.

Védőnő című folyóirat, a MAVÉ hivatalos lapja

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlat teljesítése.

A gyakorlati jegy megszerzése:

A gyakorlatvezető jellemzése, értékelése alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Ajánlott irodalom

Módszertani levelek:

A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus - Pszichológus Tagozat anyaga, 2007

Bakonyi Anna.: Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén. Tárogató Kiadó, Budapest, 1995. 36–47. oldal

Nvári gyakorlat III.

A tantárgy részletes leírása:

A gyakorlat ideje alatt a védőnő hallgatók ismerkedjenek meg a területi védőnői munka sokrétű feladataival a gyakorlatvezető védőnő irányítása mellett. Ez időszakban, természetesen figyelembe véve a helyi adottságokat, a tematikában megfogalmazott gondozási feladatokból önálló munkával is vegyen részt.

A gyakorlat alatt napi munkaideje 8 óra, heti 40 óra. A munkaidő beosztása és kitöltése a gyakorlatvezető védőnő irányításával történik.

A gyakorlat tematikája

1. Várandósgondozás
 - először jelentkező várandós felvétele, látogatása otthonában, környezet megfigyelése
 - 20 hetesnél idősebb várandós látogatása otthonában
 - 36. hét utáni várandós látogatása otthonában
 - veszélyeztetett várandósok gondozása
 - várandós tanácsadás szervezése, előkészítése, lebonyolítása, MSZSZ tanácsadason való részvétel, előkészítés
 - a várandósokat megillető jogokkal kapcsolatos tanácsadás
 - a szülésre és az újszülött fogadására való felkészülés
 - dokumentációs feladatok gyakorlása
2. Gyermekekégyas látogatása
 - a gyermekégyas megfigyelése, testi és biológiai szükségleteinek biztosítása
 - 6 hetes nőgyógyászati kontroll megbeszélése
 - az anya családtervezési ismereteinek bővítése
 - dokumentációs feladatok gyakorlása
3. Újszülött- és csecsemőgondozás
 - újszülött látogatása, fogadása, első védőnői látogatás, környezet megfigyelése
 - BCG oltással kapcsolatos védőnői teendők
 - különböző korú csecsemők látogatása (gondozási, nevelési, táplálási tanácsok, D vitamin adagolás módja, anaemia megelőzése, védőoltások, csipőficam szűrés)
 - házi betegápolás alapjainak megtanítása (lázcsillapítás, gyógyszerek beadása, stb.)
 - veszélyeztetett csecsemők gondozása
 - tanácsadások szervezése, előkészítése, lebonyolítása
 - dokumentációs feladatok gyakorlása
4. Kisgyermekgondozás
 - különböző korú kisgyermekek látogatása (gondozási, nevelési, táplálási tanácsok
 - védőoltások rendje
 - pszichés, szomatikus fejlődés megfigyelése
 - veszélyeztetettek gondozásának módszerei
 - dokumentációs feladatok gyakorlása

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségcsökkentés módszereinek helyes használatára
- a családban előforduló konfliktusok, krízishelyzetek kezelésére, adekvát tanácsok adásával a segítségnyújtásra
- önálló védőnői tanácsadás levezetésére
- a családtervezési feladatok elsajátítására, családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadására
- a magzati élet védelméről szóló törvény értelmezésére
- a várandós-, gyermekégyas-, újszülött-, csecsemő és kisgyermekgondozás teendőinek ellátására, szülésre, szoptatásra való felkészítésre
- a nővédelem, a várandós-, gyermekégyas-, újszülött-, csecsemő- és kisgyermekgondozás területén alkalmazható vizsgáló, mérő, regisztráló és adminisztratív feladatoknak a végrehajtására, amelyek a védőnő önálló kompetenciakörébe tartoznak

Kötelező irodalom:

Védőnő című folyóirat, a MAVÉ hivatalos lapja

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlat teljesítése.

A gyakorlati jegy megszerzése:

A gyakorlatvezető jellemzése, értékelése alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Ajánlott irodalom

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Gyulai Anikó
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Összefüggő szakmai gyakorlat		
A tantárgy angol neve: Complex Field Practice		
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Birinyi László		
Ajánlott félév	VIII.	
Tantárgyi kód	EKVM-112-00N	
Nappali tagozat heti óraszám	0+440	
Levelező tagozat félévi óraszám	-	
Kredit	18	
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	
Kötelező előtanulmányi rend	Védőnői módszertan IV.	

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező

Differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

- Kiépíteni a hallgatókban a humánus és szociális segítő munkakör által támasztott szakmai elvárások, illetve követelmények attitűd rendszerét.
- Felkelteni a hallgatók igényét az anya-, gyermekvédelem ügyét elkötelezetten, naprakész és folyamatosan megújuló szakismerettel szolgáló védőnői szerep elsajátítására.
- Gyakorolni a komplex család-gondozás mibenlétét és gyakorlatának jellegzetességét.
- Gyakorolni a várandós, a gyermekágyas anya, az újszülött, csecsemő és kisgyermek otthoni gondozására, a nő-, anya- és várandósvédelem, újszülött-, csecsemő- és kisgyermekgondozás szakfeladatainak ellátását.
- Képesé tenni a hallgatókat a családok, gondozottak egészséges életvitelének alakítására.

Oktatás típusa:

Gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

- A szakmai ismeretek folyamatos megújításának jegyében folyamatos munkakapcsolat kiépítése a régióban dolgozó gyakorlatvezető védőnőkkel, vezető védőnőkkel, országos szakmai vezetőkkel.
- Rendszeres értekezletek tartása a gyakorlatvezető védőnők számára, melynek célja az aktuális követelményrendszer ismertetése, a szakmai elvárások összegyűjtése
- Hallgatói elégedettségvizsgálat a félév végén

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

A gyakorlat ideje alatt a védőnő hallgatók ismerkedjenek meg a területi védőnői munka sokrétű feladataival a gyakorlatvezető védőnő irányítása mellett. A gyakorlat alatt a hallgató napi munkaideje 8 óra, heti 40 óra.

A gyakorlat tematikája

1. Várandósgondozás
 - először jelentkező várandós felvétele, látogatása otthonában, környezet megfigyelése
 - 20 hetesnél idősebb várandós látogatása otthonában
 - 36. hét utáni várandós látogatása otthonában
 - veszélyeztetett várandósok gondozása
 - várandós tanácsadás szervezése, előkészítése, lebonyolítása, MSZSZ tanácsadáson való részvétel, előkészítés
 - a várandósokat megillető jogokkal kapcsolatos tanácsadás
 - a szülésre és az újszülött fogadására való felkészülés
 - dokumentációs feladatok gyakorlása

Legalább tíz alkalommal önállóan látogasson.
Legalább két alkalommal vezessen önállóan tanácsadást.
2. Gyermekegység látogatása
 - a gyermekégettség megfigyelése, testi és biológiai szükségleteinek biztosítása
 - 6 hetes nőgyógyászati kontroll megbeszélése
 - az anya családtervezési ismereteinek bővítése
 - dokumentációs feladatok gyakorlása

Legalább három alkalommal önállóan látogasson.
3. Újszülött- és csecsemőgondozás
 - újszülött látogatása, fogadása, első védőnői látogatás, környezet megfigyelése
 - BCG oltással kapcsolatos védőnői teendők
 - különböző korú csecsemők látogatása (gondozási, nevelési, táplálási tanácsok, D vitamin adagolás módja, anaemia megelőzése, védőoltások, csipőficam szűrés)
 - házi betegápolás alapjainak megtanítása (lázcsillapítás, gyógyszerek beadása, stb.)
 - veszélyeztetett csecsemők gondozása
 - tanácsadások szervezése, előkészítése, lebonyolítása
 - dokumentációs feladatok gyakorlása

Legalább három alkalommal önállóan végezzen újszülött látogatást.
Legalább tíz alkalommal önállóan végezzen csecsemőlátogatást.
Legalább két alkalommal önállóan vezessen tanácsadást.
4. Kisgyermekgondozás
 - különböző korú kisgyermekek látogatása (gondozási, nevelési, táplálási tanácsok
 - védőoltások rendje
 - pszichés, szomatikus fejlődés megfigyelése
 - veszélyeztetettek gondozásának módszerei
 - a védőnő és a bölcsőde kapcsolata
 - dokumentációs feladatok gyakorlása

Legalább öt önálló látogatást végezzen.
5. Óvodai, iskolai munka
 - működjön együtt az óvónőkkel, pedagógusokkal a gondozottak problémáinak megoldásában
 - vegyen részt a védőoltások szervezésében, iskolaorvosi vizsgálatokon

Önállóan végezzen alap-szűrővizsgálatokat (optikai, audiológiai, stb.)
6. Egyéb feladatok

- Ismerje meg a területen működő segítő, gondozó szervezeteket (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, vöröskereszt, egyházi és egyéb karitatív szervezetek)
- Ismerje meg a női-tej akció módját, adminisztrációját

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségcsökkentés módszereinek helyes használatára
- a családban előforduló konfliktusok, krízishelyzetek kezelésére, adekvát tanácsok adásával a segítségnyújtásra
- önálló védőnői tanácsadás levezetésére
- a családtervezési feladatok elsajátítására, családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadására
- a magzati élet védelméről szóló törvény értelmezésére
- a várandós-, gyermekágyas-, újszülött-, csecsemő és kisgyermekgondozás teendőinek ellátására, szülésre, szoptatásra való felkészítésre
- a nővédelem, a várandós-, gyermekágyas-, újszülött-, csecsemő- és kisgyermekgondozás területén alkalmazható vizsgáló, mérő, regisztráló és adminisztratív feladatoknak a végrehajtására, amelyek a védőnő önálló kompetenciakörébe tartoznak

Kötelező irodalom:

- Székely-Szél-Szeles: Védőnői módszertan HIETE Bp. 1999.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlaton való részvétel

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A gyakorlatvezető védőnő értékelése a hallgató gyakorlati munkájáról. Gyakorlati napló elkészítése és bemutatása.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Vizsgáztatási módszer

Ajánlott irodalom

Védőnő c. folyóirat, a MAVÉ hivatalos lapja

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Birinyi László
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Patológia I.		
A tantárgy angol neve: Pathology I.		
Tanszék neve: Elméleti és Integratív Egészségtudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Herczeg László		
Ajánlott félév	II.	
Tantárgyi kód	EKEE-107-01N, EKEE-107-01L	
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	
Kredit	2	
Vizsgakövetelmény	kollokvium	
Kötelező előtanulmányi rend	Funkcionális anatómia I-II.	

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak
Egészségügyi szervező alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Alapvető pathológiai fogalmak elsajátítása. A fontosabb kórképek etiológiájának, patomechanizmusának megértése. A klinikai ismeretek megalapozása.

Oktatás típusa:

Előadás.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:**A tantárgy részletes leírása:****Az előadások tematikája****Hét**

1. A pathologia fogalma. A pathologia tárgya, célja, helye az orvostudományban. Pathologiai diagnosztika.
2. Az abnormalitás különböző szintjei, a betegség oka, mechanizmusa, hatásai, szövődményei. Adaptációs állapotok, adaptációs mechanizmusok. Sejtkárosodás, sejthalál.
3. Acut gyulladás. Regeneráció, reparáció. Krónikus gyulladás, immunpathologiai mechanizmusok. Autoimmun betegségek.
4. Fertőzések általában. Bakteriális fertőzések. Gomba-, vírus, prion-, protozoon- és féregfertőzések. Környezeti ártalmak. Genetikai és fejlődési rendellenességek.
5. A keringés általános pathológiája. Shock. Érelmeszesedés, rizikófaktorok. Következmények. Hypertonia. Artériák, vénák betegségei.
6. Daganatokról általában. Jóindulatú és rosszindulatú daganatok. Daganat nomenklatura és osztályozás. A daganatok diagnosztikája.
7. Mozgató rendszer pathológiája. Perinatalis pathologia.
8. Szívelégtelenség, formái, következményei. Ischaemiás szívbetegség. Myocardialis infarctus.
9. A légzőszervek pathológiája. Haemodynamikai, ér-eredetű és fertőzőes betegségek. Idült légútszűkülettel járó tüdőbetegségek. Alveolaris septumot érintő tüdőbetegségek.
10. Az emésztő traktus betegségei. A máj és hasnyálmirigy pathológiája.
11. A vérképzőrendszer pathológiája. A vérszegénység formái. Leukemiák, lymphomák.
12. Endocrín rendszer pathológiája. Cukorbetegség, anyagcsere-betegségek.
13. A vese és húgyutak pathológiája. A nemi szervek pathológiája. Az emlő pathológiája.
14. A központi idegrendszer gyulladásos és keringési eredetű megbetegedései. A központi idegrendszer degeneratív betegségei. Idegrendszeri daganatok.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az alapfokozattal rendelkező szakemberek ismerik:

- az ember szomatikus állapotának sajátosságait, képesek:
- a gyógyító munka folyamataiban részt venni.

Kötelező és ajánlott irodalom, jegyzetek, tankönyvek:

Dr. Szalai Krisztián: Általános és részletes pathologia Kaposvár, PTE-ETK, 2007.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Írásbeli zárthelyi dolgozatok.

Az aláírás megszerzésének feltételi:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli, szóbeli.

Ajánlott irodalom:

Szende Béla: Pathologia Bp., Medicina 1999.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Herczeg László
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kalapos István
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárvány Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Pedagógia I-II-III.			
A tantárgy angol neve: Pedagogy I-II-III.			
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Ujváriné Dr. Siket Adrienn			
Ajánlott félév	III.	V.	VI.
Tantárgyi kód	I. EKTT-155-01N, EKTT-155-01L	III. EKTT-155-03N, EKTT-155-03L	II. EKTT-155-02N, EKTT-155-02L
Nappali tagozat heti óraszám	1+1	0+2	1+1
Levelező tagozat félévi óraszám	5+5	0+10	5+5
Kredit	3	3	3
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-	Pedagógia I.	Pedagógia I.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Ápolás és betegellátás alapszak / Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Az I. kötelező, a II-III. kötelezően választandó

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I. Ismerjék meg a pedagógia feladatát, tárgyát, a személyiség kialakulását, a nevelés szükségességét a személyiség fejlődésében. Járuljon hozzá a minél tökéletesebb tanítási-tanulási folyamatok tervezéséhez, megvalósításához. Az oktatásmódszertan keretein belül ismerjék meg a tanítás-tanulással kapcsolatos módszereket, eszközöket, az ellenőrzés-értékelés formáit.

II. A hallgatók legyenek képesek arra, hogy elméletben és gyakorlatban a kliensoktatás általános elveit alkalmazzák, továbbá megismerjék mindazokat a tevékenységeket, melyek szükségesek a kliensek egészségének megőrzéséhez és a prevencióhoz. A hallgató ismereteinek, képességeinek bővítése, melynek középpontjában legyen az egészség, mint érték, az oktatás szerepe, a prevenció fontosságának erősítése az egészséges egyének és betegek csoportjainak körében.

III. A főiskolát végzett egészségügyi dolgozó legyen képes az elsősegélynyújtás oktatására, és a szakmai továbbképzések alkalmával az egészségügyi dolgozókat, a mentőápolókat és a gépkocsivezetőket a legújabb protokoll szerint oktatni.

Oktatás típusa:

Előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók

elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal. + gyakoroltatás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása:

Pedagógia I.

(Általános pedagógia, didaktika)

(Ápolás és betegellátás alapszak, Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak)

Hét

Elmélet:

1. A pedagógia fogalma, alapproblémája, tárgya, a tudományosság kritériumai, funkciója. A pedagógia felosztása, segédtudományai, határtudományai és tudományközi kapcsolatai.
2. A nevelés fogalmának változása, a nevelés tartalmi jegyei, folyamata, nevelő hatások.
3. A nevelés célja, elképzelések a nevelés céljáról. A nevelés célja ma. Értékek és értékorientáció a nevelésben.
4. Szükségletek rendszere. A nevelés szükségessége az egyén és a társadalom szempontjából. A nevelhetőség kérdése, a személyiség fejlődését meghatározó tényezők, adottság, képesség, tehetség. Álláspontok a nevelhetőség kérdéséről, az ember szerepe saját fejlődésében.
5. A személyiség fejlődése, individualizáció, szocializáció. A családi nevelés pedagógiai kérdései. A családi nevelés típusai. Az együttnevelés formái.
6. A pedagógus modell szerepe, személyisége, vezetési stílusa. A tanuló és az elvárások, Az empátia jelentősége a nevelőmunkában. Nevelési megoldási módok jellemzői.
7. Konfliktusok a pedagógiai folyamatban. Konfliktuskezelő megoldások.
8. Tanulás típusai, tanulási modellek.
9. Tanulásszervezési feladatok: motiválás, aktivizálás, megerősítés.
10. Az oktatás folyamata: motiválás, információk gyűjtése, feldolgozása, rendszerezés-rögzítés, alkalmazás-gyakorlás, ellenőrzés-irányítás.
11. Az oktatás módszerei: előadás, magyarázat, tanulók kiselőadásai, megbeszélés, vita, szemléltetés, projektmódszer, kooperatív oktatási módszerek, szimuláció, szerepjáték, játék.
12. Az oktatás eszközei, tárgyi feltételei. Az oktatás szervezeti keretei és formái
13. Az oktatás szervezési módjai és munkaformái: frontális munka, egyéni munka, párban folyó tanulás, csoportmunka.
14. A pedagógiai értékelés, funkciói, a viszonyítás problémája, az értékelés folyamata.

Gyakorlat:

Az elméleti órákon tanultak (oktatási módszerek, eszközök, szervezési módok, munkaformák, stb.) alkalmazása a mikrotanítások során. Minden hallgató egy általa szabadon választott témából készülhet a megtartandó egyenként kb. 15 perces órára. Az órák után a tapasztalatok megbeszélése, értékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

- Pedagógiai személet elméleti és gyakorlati megalapozása
- A fejlődés, fejlesztés alapvető pedagógiai összefüggéseinek felismerése, tudatosulása

Kötelező irodalom:

- Kozma Béla: Pedagógia I-II., A pedagógia alapjai, Comenius Bt. Pécs
- Falus Iván: Didaktika, Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, NTK. Budapest

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel és a gyakorlati feladat minőségi megvalósítása. Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése. Írásbeli zárthelyi dolgozat teljesítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:**Vizsgáztatási módszer:**

Írásbeli.

Ajánlott irodalom:

- Falus-Szivák: Didaktika, Comenius Bt. Pécs
- Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák-különbségek, Tk. Budapest
- Pedagógiai Lexikon, Keraban Kiadó Budapest
- Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata
- Kelemen László: Pedagógiai pszichológia

**Pedagógia II.
(Kliensoktatás)**

(Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló, Szülésznő szakirány)

Elmélet

1. Az ápoló mint oktató
2. Gyermek tanuló
3. Iskoláskorú tanuló
4. Tinédzser tanuló
5. Felnőtt tanuló
6. Idős tanuló
7. Család és barátok támogatása
8. Kapcsolat a gondozottal
9. A beteg értékei
10. Egészség magatartás
11. Tanítási stratégiák
12. Beteg figyelem
13. Tévedés vagy hiba?
14. Értékelés

Gyakorlat

1. Tanítási terv készítése
2. Írásos segédlet készítés
3. Helyzetfelmérés
4. Gondozási terv
5. Célok
6. Megvalósítás lépései
7. Értékelés
8. Dokumentáció
9. Személyiség jellemzői
10. Gyermek tanítás

11. Felnőtt tanítás
12. Idős ember oktatása
13. Szemléltető anyag készítés szabályai
14. Szemléltető anyagok minősítése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- az egészséges szervezet működését, az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit,

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- a megvalósításhoz szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználásra.

Kötelező irodalom:

- o John Murtagh: Betegoktatás Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1999.
- o Patient education Foundations of Practice
- o Jennie Naidoo, Jane Wills: Egészségmegőrzés, Medicina Kiadó Rt, Budapest, 1999
- o Csabai-Molnár: Egészség, betegség, gyógyítás Springer Kiadó, Budapest, 1999

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli + gyakorlati

Ajánlott irodalom

- Gödölle Zoltán (2010) Helyezzük új alapokra a betegoktatást. Cardiologia Hungarica 40.sz.1-6.old.
- Scanlan, Kate(1994) A betegoktatás és tanácsadás ugyanaz a két dolog?Nővér,5sz.19.old.

Pedagógia III.

(Elsősegélynyújtás oktatás módszertana)

(Ápolás és betegellátás alapszak/Mentőtiszt szakirány)

Hét

Elmélet:

1. Az elsősegélynyújtás oktatása Magyarországon.
- 2.-3 Az elsősegélynyújtás oktatása Európában, és az USA-ban
4. Az elsősegélynyújtás helye gyermekkorban (óvodás kor)
5. Az elsősegélynyújtás oktatása az általános iskolákban.
6. Az elsősegélynyújtás oktatása a középiskolákban.
7. Az elsősegélynyújtás oktatása a felsőoktatásban.
8. Az elsősegélynyújtás oktatása a felnőttképzésben.(jogosítványszerzés, vállalatok)
9. AED oktatása
10. Szakmai továbbképzések szervezése, és oktatása
11. Az elsősegélynyújtás oktatáshoz szükséges eszközök.
12. Az elsősegélynyújtás oktatásához tematikák, óravázlatok.
- 13-14. Baleseti szimulációk megtervezése, az oktatáshoz.

Gyakorlat:

1. Óvodáskorú gyermekek elsősegély oktatása.
2. Az Óvónők oktatása elsősegélyre.
3. Az általános iskolások oktatása az elsősegélyre.
4. A Középiskolások oktatása az elsősegélyre.
5. Pedagógusok oktatása.
6. Főiskolások oktatása
7. AED oktatásának módszertana
8. A felnőttek oktatásának módszertana.
9. Mentőápolók gépkocsivezetők oktatásának módszertana.
10. Egészségügyi dolgozók továbbképzése.
11. Tematika és óravázlat írása.
12. Vizsgáztatás lehetőségei.
- 13-14. Megacod készülék megismerése, és alkalmazása.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A végzett mentőtisztnek képesnek kell lennie az elsősegélynyújtás oktatására minden korosztálynál, valamint a mentőápolók és mentő-gépkocsivezetők képzésében és továbbképzésében való részvételre.

Kötelező irodalom:

- Andics László 2002(szerk.): Alapfokú és közúti elsősegély SubRosa
- Futács Adrienn: (2008) Magyarország elsősegély bizonyítványa? Vértékeny lapja 12.évf. 2.sz.24-25.old.
- Éger István: (2006): Tegyük kötelezővé és ingyenessé az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatását. Egészségfejlesztés 5-6. 3old-9.
- Zakariás Zoltán (2007)A közúti elsősegélynyújtás oktatásának helyzete. Autóvezető +Közlekedésbiztonság szemle.24-25old.
- Siklós Attila (2006) Az elsősegély-iránti hajlandóság és motiváció. Nővér, 10-16 old.
- Hornyák István (2001) Az elsősegélynyújtás oktatásának elektronikus feltérképezése. Nővér,4.sz. 27.old.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A gyakorlatokon nyújtott gyakorlatvezető által értékelt teljesítmény.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. A gyakorlati órákon a részvétel kötelező.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A gyakorlatok teljesítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Gyakorlati.

Ajánlott irodalom:

- Göbl Gábor (szerk.) Oxiologia Medicina Bp. 2001.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Ujváriné Dr. Siket Adrienn
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábíán Gergely
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Rehabilitációs ismeretek I-II.		
A tantárgy angol neve: Rehabilitation Studies I-II.		
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Jeney Zoltán		
Ajánlott félév	V.	VII.
Tantárgyi kód	EKKE-197-01N, EKKE-197-01L	EKKE-115-02N, EKKE-115-02L
Nappali tagozat heti óraszám	1+1	1+0+8
Levelező tagozat félévi óraszám	-	5+0+16
Kredit	1	3
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei II.	Belgyógyászat III., Sebészet II.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány
Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező, differenciált szakmai törzstantárgy

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I.

A hallgatóval megismertetni a prevenció és a rehabilitáció kapcsolatát. A rehabilitációt igénylő állapotok korai felismerése. Rehabilitációs speciális diagnosztikus módszerek. Rehabilitációs kezelési módszerei.

A hallgatóknak betekintést nyújtani a rehabilitáció tárgyköreibe. Megismertetni őket a Károsodás, Fogyatékoság, Rokkantság folyamat kialakulásával. Megismerjék az orvosi rehabilitáció tárgyát és eszközzrendszerét, a rehabilitációs team működését. Ismerjék a foglalkozási, pedagógiai, szociális rehabilitáció tevékenységét.

II.

A hallgatónak alapvető elméleti ismereteket kell elsajátítani az orvosi/egészségügyi, továbbá a gyógypedagógiai.

Oktatás típusa:

Előadás, gyakorlat, kórházi gyakorlat

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a

végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Az oktató által készített oktatási segédanyag hallgatók rendelkezésre bocsátása + gyakorlati feladatok elvégzése.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy tartalma:

A rehabilitációval kapcsolatos legfontosabb fogalmak, a fogyatékosok felismerésének módszerei, a rehabilitációs diagnosztika és terápia fő stratégiai szempontjai, a rokkantság megelőzésének lehetőségei, mint általános fogalmak. A leggyakoribb rehabilitációra szoruló gyermekkori és felnőttkori betegségek ismertetése és a rehabilitáció fő céljai. Egyéb rehabilitációs területek alapfogalmai. A legfontosabb gyógyászati segédeszközök. A rokkantság lelki és fizikai következményei.

A tantárgy részletes leírása:

Rehabilitációs ismeretek I. (Habilitáció, Rehabilitáció)

Elmélet

1. Habilitáció fogalma, habilitálandók köre. Habilitáció és egészség-promóció. Habilitáció – prevenció. Habilitációs speciális diagnosztika.
2. Infantilis cerebral parezis okai és tünetei, diagnosztikája, maradványtünetei, komplex kezelése.
3. Gyógytorna módszerek, neuroterápia az ICP-ben. Korrekciós módszerek infantilis cerebral parezisben.
4. Megkésett fejlődésű gyermek habilitációja.
5. Hyperkinetikus gyermek habilitációja.
6. Congenitalis viciumos gyermekek habilitációja.
7. Cystas fibrosis gyermekek fizioterápiája.
8. Az Orvosi Rehabilitáció története. A fogyatékosági folyamat, életminőség, cselekvőképesség. A fogyatékoság nemzetközi kategóriái.
9. A rehabilitáció fogalma, részterületei. A fogyatékoság megelőzés Állapotfelmérés, tervekészítés.
10. A rehabilitációs folyamat résztvevői. A rehabilitációs team tagjai, feladatai. A rehabilitáció lélektani vetületei.
11. A nővér szerepe a rehabilitációban. Mozgásterápia. Fiziotherápia. Foglalkoztató terápia.
12. Gyógyászati segédeszközök. Az időskorúak és gyermekek rehabilitációjának sajátos szempontjai. Az immobilizációs szindróma.
13. Az otthoni rehabilitáció. Gyógypedagógiai rehabilitáció. Foglalkozási rehabilitáció.
14. Szociális rehabilitáció. A fogyatékoság és rehabilitáció törvényi és közigazgatási háttere.

Gyakorlat

- 1-7. Gyerekosztályos gyakorlat
8. Rehabilitációs osztályos gyakorlat (a rehab. team működése)
9. Rehabilitációs osztályos gyakorlat (stroke-ot követő rehab. tevékenység)
10. Rehabilitációs osztályos gyakorlat (posttraumás rehab. tevékenység)
11. Rehabilitációs osztályos gyakorlat (egyéb idegrendszeri betegségek rehabilitációja)
12. Gyermek rehabilitációs osztályos gyakorlat
13. Fogyatékosok speciális átképző iskolája
14. Megbeszélés, konzultáció

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Katona F.: Fejlődésneurológia. Neurorehabilitáció. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1996.

Katona-Siegler: Orvosi rehabilitáció (Medicina. 1999.)

Huszár-Kullman-Tringer: A rehabilitáció gyakorlata (Medicina 2000.)

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Félévente egy eset elemzése/zárthelyi dolgozat

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadás látogatása. Eset elemzés értékelése.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való aktív részvétel.

A vizsgára bocsátás feltételei:

A tantárgyhoz nem kapcsolódik kollokvium.

Vizsgáztatási módszer:

Nincs

Ajánlott irodalom:

- Katona F., Siegler J.: Orvosi Rehabilitáció. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1999.
- Katona F., Siegler J.: A rehabilitáció gyakorlata. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2004.

Rehabilitációs ismeretek II.

Az előadások tematikája

Elmélet

Hét

1. Az orvosi rehabilitáció története
2. A rehabilitációt végzők szakképesítése
3. A rehabilitációt segítő eszközök
4. A beteg képességeinek felmérése
5. Rehabilitálható állapotok
6. Mozgásterápia, gyógytorna
7. Beszédterápia, logopédia
8. Hidroterápia
9. Klimaterápia
10. Balneoterápia
11. Fiziotherápia
12. Drogambulancia
13. Rehabilitációs terv
14. Rehabilitációs intézetek

Gyakorlat

Hét

1. A fogyatékos ember jogainak változásai-a történeti áttekintés tapasztalatai, üzenete.
2. A fogyatékosági folyamat. A rehabilitációs team felépítése, működése, feladatai.
3. A rehabilitáció szinterei, fajtái. A rehabilitációs osztály felépítése, felszereltsége.
4. Alapápolás, kezelőápolás, aktivizáló ápolás, kísérő ápolás. Ápolási modellek
5. Az ápoló, mint a rehabilitációs team tagja. Szerepe, feladatai a rehabilitációs folyamatban.
6. Speciális ápolási segédeszközök és azok használatának alapelvei.

7. A beteg speciális szükségletei, anamnézis felvétel, állapotfelmérés, rehabilitációs terv.
8. A rehabilitációra kerülő beteg pszichés állapota, pszichés vezetése, támogatása.
9. Speciális ápolási feladatok végrehajtása, szükségletek rendezés, dokumentáció.
10. A rehabilitáció sajátos területeinek ápolói feladatai: gyermekkori, geriátriai.
11. A rehabilitáció sajátos területeinek ápolói feladatai: kardiológiai, neurológiai, pszichiátriai
12. A rehabilitáció sajátos területeinek ápolói feladatai: reumatológiai, ortopédiai.
- 13-14. Látogatás a Pető intézetben, rehabilitációs intézmények működése.

Kórházi gyakorlat

A rehabilitációra kerülő beteg szükségleteinek felmérése, kielégítése

Az ápolási feladatok végrehajtása, dokumentáció

A beteg segítése

Speciális ápolói feladatok rehabilitációs intézetben

Az ápolás, rehabilitáció eredményességének mérése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálmódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

Katona-Siegler: Orvosi rehabilitáció (Medicina. 1999)

Huszár-Kullman-Tringer: A rehabilitáció gyakorlata. Medicina, 2000.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján. Szorgalmi időszak végéig 1 db beadott és elfogadott ápolási folyamat elkészítése.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Betegágy melletti esetbemutatás, a napi ápolói feladatok elvégzése + dokumentálása

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli + gyakorlat

Ajánlott irodalom

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Jeney Zoltán
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Speciális gondozási ismeretek	
A tantárgy angol neve: Special Nursing	
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Lipóczki Imre	
Ajánlott félév:	V. félév
Tantárgyi kód:	EKVM-109-00N
Nappali tagozat félévi óraszám:	0+42
Levelező tagozat félévi óraszám:	-
Kredit:	2
Vizsgakövetelmény:	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	Fogyatékoság és társadalom I.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelezően választható.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Általános gyógypedagógiai alapismeretek, elsajátítása. A fogyatékosággal kapcsolatos fogalmak, tevékenységek, jogszabályok, intézmények, szolgáltatások megismerése.

Oktatás típusa:

Gyakorlat

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

60: 40%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:
TDK, szakdolgozat.

Az előadások tematikája

14 óra tantermi gyakorlat

1-7 gyakorlati óra:

A hallgatók ismerjék meg:

- Támogató szolgáltatásokat a fogyatékosokkal élők számára
- Sérülés specifikus személyi segítség - gyakorlati ötletek:
A védőnő feladatai

8-14 gyakorlati óra:

A hallgatói referátumok bemutatása, a gyakorlaton tapasztaltak értelmezése, elemzése, az alábbi szempontok alapján:

- Támogató szolgáltatásokat fogyatékosokkal élőknek
- Sérülés specifikus személyi segítség - gyakorlati ötletek:
A védőnő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek családjában

28 óra külső gyakorlat (intézménylátogatás)

Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szövetsége Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete:

Gyakorlat ideje: 1x4 óra

Gyakorlat helye: ÉFOÉSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete

Gyakorlat célja:

A hallgatók ismerjék meg:

- Támogató szolgáltatásokat értelmi fogyatékosokkal élőknek
- Sérülés specifikus személyi segítség – gyakorlati ötletek:
Értelmi fogyatékosokkal élő gondozott segítése

START Rehabilitációs Vállalat és Intézményei:

Gyakorlat ideje: 1x4 óra

Gyakorlat helye: START Rehabilitációs Intézet

Gyakorlat célja:

A hallgatók ismerjék meg:

- Az Intézet működését.
- Sérült gyermekekkel kapcsolatos speciális oktatási, pedagógiai, rehabilitációs feladatokat.

Magdaléneum Egészségügyi Gyermekotthon:

Gyakorlat ideje: 2x4 óra

Gyakorlat helye: Magdaléneum Egészségügyi Gyermekotthon

Gyakorlat célja:

A hallgatók ismerjék meg:

- Az Intézet működését.
- Sérült gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi és rehabilitációs feladatokat, lehetőségeket.

Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítvány Szakképző Iskolája, Speciális Szakiskolája és Kollégiuma:

Gyakorlat ideje: 1x4 óra

Gyakorlat helye: NGYIKSZI

Gyakorlat célja:

A hallgatók ismerjék meg:

- Az Intézet működését.
- Sérült gyermekekkel kapcsolatos speciális oktatási, pedagógiai, rehabilitációs feladatokat.

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezete:

Gyakorlat ideje: 1x4 óra

Gyakorlat helye: MVGYOSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete

Gyakorlat célja:

A hallgatók ismerjék meg:

- Támogató szolgáltatásokat látássérülteknek.
- Sérülés specifikus személyi segítség – gyakorlati ötletek:

Látássérült gondozott segítése.

Ápoló-Gondozó Otthon - Kisléta

Gyakorlat ideje: 1x4 óra

Gyakorlat helye: Ápoló-Gondozó Otthon - Kisléta

Gyakorlat célja:

A hallgatók ismerjék meg:

- Az intézmény működését
- Sérült gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi és rehabilitációs feladatokat, lehetőségeket.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása

Az Egészségügyi Gondozás és prevenció Alapszak Védőnő szakirányán hallgatók ismerik:

- a kliensek, gondozottak jogait és azok érvényesítési módját,
- a hátrányos helyzetű családok egészségügyi és szociális ellátásának sajátosságait;

Az Egészségügyi Gondozás és prevenció Alapszak Védőnő szakirányán hallgatók alkalmasak:

- az egyén, család, közösség szintjén a kliensek, gondozottak - egészségügyi és szociális - szükségleteinek feltárására és megállapítására, segítséget nyújt ezen igények megállapítására, kielégítésére,
- az egészségi és szociális problémák felismerésére, rangsorolására, lehetőség szerint megoldására, illetve a megfelelő szakemberek ezen feladatok megoldására történő bevonására,
- a rendelkezésre álló és feltárható erőforrások gazdaságilag optimális hasznosítására, kliensek, illetve közösségek ellátására,

Kötelező irodalom:

Gordosné dr. Szabó Anna (1996) Bevezetés a gyógypedagógiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

A félelme nem úr! Autista vagyok?! Haselfux Péter 1995

Jelentés a súlyosan-halmozottan fogyatékos embereket nevelő családok életkörülményeiről, Kézenfogva Alapítvány, Budapest, 2004

Kálmán Zsófia – Könzei György : A Taigetosztól az esélyegyenlőségig. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A gyakorlaton való aktív részvétel, egy zárthelyi dolgozat megírása.

Évfolyam dolgozat elkészítése három választható téma közül:

- 1.) A sérült, fogyatékos személy általános jellemzői, tipológiája
- 2.) A fogyatékos személyekre vonatkozó jogszabályok, kedvezmények, juttatások
- 3.) Egy, a fogyatékos személyek ellátásával foglalkozó intézmény, szervezet bemutatása

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott, gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és gyakorlati (manuális vizsga demonstrációs teremben)

Ajánlott irodalom:

Gordosné dr. Szabó Anna (1996) Bevezetés a gyógypedagógiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Illyés Sándor (szerk.) (2000) Gyógypedagógiai alapismeretek (4. átdolgozott kiadás) ELTE BGGYFK, Budapest

Mesterházi Zsuzsa (szerk.) (2001) Gyógypedagógiai lexikon ELTE BGGYFK, Budapest

Gordosné dr. Szabó Ann (szerk.) (2004) Gyógyító pedagógia Medicina Könyvkiadó Rt, Budapest

Dr. Kappéter István (szerk.) (1995) A rehabilitáció alapproblémái A Szociális Munka Alapítvány Kiadványai
13. Budapest
Az ENSZ Fogyatékosügyi Egyezménye
Vekerdy Zsuzsanna: A sérült gyermekek helyzete Magyarországon: küzdelem a társadalmi elfogadásért
ESÉLY 1997/6
Bánfalvy Csaba: A fogyatékos emberek iskolai integrációjáról. (A magyarországi integrációs folyamat és helyzet) ESÉLY 2009/2

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Lipóczki Imre
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásáért kötelezettséget vállaló aláírása:

A tantárgy neve: Szakápolástan I-IX.									
A tantárgy angol neve: Professional nursing I-IX.									
Tanszék neve: Ápolástudományi Tanszék									
Tantárgyfelelős neve: Dr. Papp Katalin									
Ajánlott félév	IV.			V.		VI.		VII.	
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Tantárgyi kód	EKKE-111-01N/L	EKKE-111-02N/L	EKKE-111-03N/L	EKKE-111-04N/L	EKKE-111-05N/L	EKKE-111-06N/L	EKKE-111-07N/L	EKKE-111-08N/L	EKKE-111-09N/L
Nappali tagozat heti óraszám	2/0	2/0	2/0	1/0	1/0	3/0	2,28 tergyak	3/0	3/0
Levelező tagozat félévi óraszám	10/0	10/0	10/0	5/0	5/0	15/0	8 tergyak	15/0	15/0
Kredit	3	3	3	2	2	2	3	3	3
Vizsgakövetelmény	k	k	k	k	k	k	gy	k	k
Kötelező előtanulmányi rend	EKKE-106-03N/L EKKE-104-02-N/L EKKE-109-N/L	EKKE-106-03N/L EKKE-104-02-N/L EKKE-109-N/L	EKKE-106-02-N/L	EKKE-111-01-N/L	EKKE-111-02-N/L	EKKE-111-03-N/L	nincs	EKTT-114-00-N/L	EKKE-108-03-N/L
	köt	köt	köt	köt	köt	köt	köt vál	köt	köt
	seb	bel	gyermek	seb	bel	pszic/neuro	onko	ger/hos	köz/otth

Szakápolástan I., IV. / Sebészet

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

I. Ápolás és betegellátás alapszak/ ápoló szakirány/szülésznő szakirány

IV. Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)

Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók ismerjék meg a sebészeti betegek ápolásának elméleti és gyakorlati alapjait.

Oktatás típusa:

Előadás + bemutatás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás modern prezentációs technikákkal + gyakoroltatás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

Általános sebészeti ismeretek. A műtéti előkészítéssel és utókezeléssel kapcsolatos ápolói feladatok. Az antiszepszis és az aszepszis alkalmazása. Az egyes szervek sebészeti betegségeiben szenvedő betegek ápolásának speciális vonatkozásai. A mozgásrendszer betegségeiben szenvedők és a traumatológiai betegek ápolása. A daganatos betegségekből szenvedők ápolása. *Gyakorlat:* Elméleti előadások mellett a területi gyakorlatok során történik a meglévő ismeretek alkalmazása a jártasságok és készségek megszilárdításával. Műtetre váró beteg előkészítésének ápolói feladatai, műtött beteg ápolása, aszeptikus munka a kórteremben, a betegágynál, a kezelőben. A sebészeti beteg ápolási dokumentációjának vezetése.

Az előadások tematikája

Hét

I.

- 1-2. Bevezetés a sebészet speciális ápolói feladataiba
- 3-4. Ápolói feladatok a vérzéscsillapításnál
5. Speciális ápolási feladatok a thrombosisban és embóliában szenvedő betegeknél egyéni szükségletek figyelembevételével
6. Ápoló feladata a biztonságos fizikai környezet megteremtésében
- 7-8. Speciális ápolói feladatok daganatos betegek ápolásánál, egyéni szükségletek alapján
- 9-10. Speciális ápolási feladatok égési sérüléseknél.
Shock-os beteg ápolása, ápolói feladatok
- 11-12. Speciális ápolási feladatok traumatológiai osztályon
- 13-14. Műtéti előkészítés és utókezelés protokollja

IV.

- 1-2. Speciális ápolási feladatok a hasműtött betegek kezelésénél, és egyéni szükségletek kielégítése
- 3-4. Speciális ápolási feladatok az érbetegek sebészeti ellátásánál
- 5-6. Speciális ápolási feladatok szem műtött betegeknél
- 7-8. Speciális ápolási feladatok fül-orr-gége műtétes betegeknél
- 9-10. Speciális ápolási feladatok urológiai műtétes betegnél
- 11-12. Speciális ápolási feladatok a nyak sebészeti kezelésénél
- 13-14. Speciális ápolási feladatok a mellkas és a szív sebészetnél

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálmódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására

Kötelező irodalom:

Gaál Csaba: Sebészet, Novotrade, Budapest 1991.

M. E. Milliken, G. Campell: Mindennapos betegápolás I- II, Medicina, Budapest 1996.

Patricia A. Potter – Anne Griffin Perry : Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai, Medicina, Budapest 1996.

Martha Elkin – Anna Perry – Patricia Potter : Ápolói beavatkozások és műveletek, Medicina, Budapest 2000.

Bonnie Allbaugh (szerk.): Sebészeti ápolástan, Ápolási tervek a gyakorlatban, Medicina, Budapest 1998.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom

Szakápolástan II., V. / Belgyógyászat

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

II. Ápolás és betegellátás alapszak/ ápoló szakirány/szülésznő szakirány

V. Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)

Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Ismerjék meg a hallgatók a belgyógyászati beteg ápolásának elméleti és gyakorlati alapjait. Az alapozó tantárgyakra építve sajátítsák el a belgyógyászati ápolással kapcsolatos teendőket, ismerjék fel a betegségből adódó szükségleteket, érvényesítsék a személyiség központú ápolást.

Oktatás típusa:

Előadás + bemutatás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás modern prezentációs technikákkal + gyakoroltatás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

A tantárgy célja: Belgyógyászati alapismeretek elsajátítása. Az anatómiai-élettani, gyógyszeres és kórtani ismeretekre alapozva nyújtson a hallgatóknak az ápolási tevékenység, illetve az önálló szülésznői tevékenység elvégzéséhez szükséges belgyógyászati alapot.

Készítse fel a hallgatókat arra, hogy ismerjék a fizikális és eszközös vizsgálatokat, a betegségek okát, vezető tüneteit, kezelésük és megelőzésük elveit. Tudják használni a mindennapos terminus technikusokat. A szülésznők munkájuk során legyenek képesek megérteni, hogy valamely belgyógyászati betegség hogyan befolyásolja a terhességet, a szülést, a magzat fejlődését és az egyes nőgyógyászati betegségeket, illetve különböző belgyógyászati betegségek hogyan változnak a gestációs periódus során.

A hallgatók ismerjék meg a belgyógyászat felépítését, tüneteket és tünetegyütteseket. A fizikális vizsgálat lépéseit. A diagnózis felállításának folyamatát. Tudjanak ápolási diagnózisokat alkotni.

A tantárgy tartalma: a gyógyító eljárások, prognózis ismerete. A keringési rendszer megbetegedései. A légző rendszer betegségei. Emésztő rendszer betegségei. A vese és húgyutak betegségei. A mozgásszervek betegségei. A neuroendokrin rendszer betegségei. Immunológiai betegségek. Vérbiztonsági betegségei. A daganatos betegségek epidemiológiája, tünettana, diagnosztikája, kezelésük, megelőzésük lehetőségei. A fertőző betegségek epidemiológiája, általános jellemzői, kezelésük, megelőzésük elvei A sürgősségi betegellátás fontosabb kérdései.

Az előadások tematikája

Hét

II.

1. Belgyógyászati anamnézis, a diagnózis felállítása, betegvizsgálat lépései, ápolói feladatok a kivizsgálás során.
2. A keringési rendszer betegségei. Speciális ápolási szükségletek megismerése, ápolási folyamat készítése.
3. A légző rendszer betegségei. Speciális ápolói feladatok ismerete. Ápolási folyamat készítése
4. A gyomor és a bélrendszer betegségei. Speciális ápolói feladatok. Szükségletek felmérése, ápolási terv készítése.

5. Máj és epe betegségek, a hasnyálmirigy betegségei. Speciális ápolási feladatok, életmódbeli tanácsadás lehetőségei.
6. Neuroendokrin betegségek. Speciális ápolási feladatok. Ápolási folyamat készítése
7. Anyagcsere betegségek, diabetes mellitus, speciális ápolási feladatok. Betegoktatás, öninjekciózás tanítása.
8. Vese és húgyuti betegségek. Speciális szükségletek felmérése, labor vizsgálatok, diagnosztikus vizsgálatok
9. Mozgásszervi betegségek, speciális ápolási szükségletek, ápolási folyamat készítése
10. Autoimmun megbetegedések. Speciális ápolási feladatok, szükségletek felmérése, ápolási folyamat tervezése
11. Vérképző rendszeri betegségek. Speciális ápolási feladatok, ápolási terv készítése
12. Belgyógyászati onkológia. Speciális ápolási feladatok. Szükségletek felmérése.
13. Fertőző betegségek. Speciális ápolási feladatok.
14. Sürgősségi betegellátás.

V.

1. A belgyógyászati beteg osztályos felvételével és elbocsátásával kapcsolatos ápolói teendők.
 2. Speciális ápolói feladatok a szív és érrendszeri megbetegedésekben szenvedő betegeknél.
 3. Speciális ápolási feladatok a légzőszervi megbetegedésekben szenvedő betegeknél
 4. Speciális ápolási feladatok a vese és a húgyutak betegségeiben szenvedő betegeknél: ápoló teendői diagnosztikus vizsgálatoknál
 5. Speciális ápolói feladatok az emésztőszervi megbetegedésekben szenvedő betegeknél
 6. Táplálás szonda segítségével, vérző beteg ellátása
 7. Speciális ápolási feladatok a májbetegségekben szenvedő betegeknél. Ápoló teendői diagnosztikus vizsgálatoknál és terápiás beavatkozásoknál. Ápolási folyamat készítése.
 8. Speciális ápolási feladatok anyagcsere betegségeiben szenvedő betegeknél. Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál. Ápolási folyamat készítése, speciális szükségletek meghatározás, ápolási teendők kivitelezése.
 9. Speciális szükségletek, eljárások ápolói teendői (inzulin injekció beadása, betegoktatás, speciális laborvizsgálatok kivitelezése)
 10. Speciális ápolási feladatok a neuroendokrin rendszer betegségeiben. Ápolói teendők diagnosztikai vizsgálatoknál, terápiás beavatkozásoknál. Ápolási folyamat készítése.
 11. Speciális ápolási feladatok a vérképzőrendszer megbetegedéseiben. Ápolói teendők diagnosztikai vizsgálatoknál, terápiás beavatkozásoknál.
 12. Speciális ápolási feladatok mozgásszervi betegségeiben szenvedő betegeknél, ápoló teendői diagnosztikus és terápiás beavatkozások során.
 13. Speciális ápolói feladatok idegrendszeri megbetegedésekben szenvedő betegeknél. Ápolói teendők diagnosztikai és terápiás beavatkozásoknál. Speciális szükségletek felmérése, ápolási folyamat végrehajtása.
 14. Speciális ápolói feladatok a bőrbetegségben szenvedő betegeknél, egyéni szükségletek felmérése, ápolási folyamat tervezése.
1. Speciális ápolási feladatok a májbetegedésekben szenvedő betegeknél:
 2. Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál. Ápoló teendői terápiás beavatkozásoknál. Felmérés, tervezés, ápolási terv végrehajtása, értékelés
 3. Speciális ápolási feladatok a vérképzőrendszer megbetegedéseiben. Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál: vérzés vagy rendellenes alvadás, fenyegető krízis, acut állapot tünetei
 4. Ápolási ellátás megtervezése a beteg szükségletei alapján. Ápolási teendők végrehajtása. Kiértékelés
 5. Speciális ápolási feladatok a neuroendokrin rendszer betegségeiben. Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál. Ápolási folyamat összetevői: felmérés, tervezés, ápolási terv végrehajtása: speciális ápolási teendők kivitelezése, értékelés

6. *Speciális ápolói feladatok anyagcsere betegedésekben szenvedő betegeknél. Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál.*
7. Speciális szükségletek, eljárások (inzulin injekció beadása, vizelet vizsgálata).
8. Beteg oktatás, családtagok bevonásával.
9. *Speciális ápolói feladatok mozgásszervi betegedésekben szenvedő betegeknél: Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál.*
10. Ágynyugalom okozta károsodások megelőzésére
11. A fizikai aktivitást terápiás és rehabilitációs módszerekkel való helyreállítás
12. *Speciális ápolói feladatok idegrendszeri betegedésekben szenvedő betegeknél: Ápoló teendői diagnosztikai vizsgálatoknál.*
13. Speciális szükségletek, görcshajlam, inaktivitási károsodás, fájdalom, izomspazmus, a beteg önképe, a beteg rászorultsági foka alapján.
14. Speciális szükségletek, a bőrbetegek vizsgálatánál, gyógy módoknál, az egyéni szükségletek felmérése, kielégítése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálmódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

Boda Zoltán-Bakó Gyula: Klinikai alapismeretek fogorvos és gyógyszerész-hallgatóknak. Medicina, Bp. 2001
 Belgyógyászati terápia kézikönyve, Medicina, Bp. 1991
 Dr. Bokor Nándor: Belgyógyászati szakápolástan, Medicina, Bp. 1991
 Kiss Béla: Ápolástan I – II. OTE Jegyzet, 1989
 Belgyógyászat tömör összefoglalása. Petrányi Gyula. Medicina, Bp. 1999

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom

- Szarvas Ferenc: Differenciál diagnosztikai kalauz
Medicina Könyvkiadó Rt.,Bp.2006
- A.H.W.Dalicho: Általános orvostani vizsgálat-
(Körelőzmény és klinikai vizsgálat az oktatás és a gyakorlat szempontjából)
Medicina Könyvkiadó Rt. Bp., 2003
- Forbes-Jackson: Klinikai Belgyógyászat (Színes atlasz és kézikönyv)
Medicina Könyvkiadó Rt., Bp.,1999
- Dr. Varró Vince: Gastroenterológia
Medicina Könyvkiadó Rt.,Bp.1998.

Szakápolástan III. / Gyermekgyógyászat

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)
Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók ismerjék meg az egészséges csecsemő és gyermek testi fejlődését, a betegség megjelenésének tüneteit, az ápolói feladatokat a terápia megvalósítása során, az alap és speciális szükségletek kielégítésének lehetőségeit. A hallgatók empatikus készségének fejlesztése, a gyermekkel való egyéni bánásmód hangsúlyozása.

Oktatás típusa:

Előadás + bemutatás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal + gyakoroltatás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

Az újszülött, a csecsemő és a kisgyermek funkcionális és strukturális fejlődése, a kóros jelenségek felismerése. Újszülött, csecsemő és gyermekkori megbetegedések előfordulása, tünetei, diagnosztikai lehetőségei, az életveszélyre utaló jelek kritikus értelmezése. Az ápoló feladatai a vizsgálatokhoz való előkészítésben, rögzítésben. A szülővel való kommunikáció, oktatás, a prevenció lehetőségeinek elsajátíttatása a szülővel, tanácsadás. A védőoltás jelentőségének hangsúlyozása. A nyitott gyermekosztály hatása a gyermek pszichés fejlődésére. Az ápoló speciális személyiségjegyei a gyermekápolásban. A gyakorlat során a hallgató alkalmazza az elméletben tanultakat, megismeri egy osztály munkarendjét. Csecsemő és kisgyermek szakszerű fogása, tartása az egyes beavatkozásokhoz, vizsgálatokhoz. *Gyakorlatok:* Elméleti előadások mellett a területi gyakorlatok során történik a meglévő ismeretek alkalmazása a jártasságok és készségek megszilárdításával. Az újszülött ellátás ápolási feladatai a csecsemő és kisgyermek életjelenségeinek pontos megfigyelésénél, dokumentálásánál. Referálás a beteg gyermek állapotáról, az ápolási feladatok eredményeiről. Megfelelő kommunikáció elsajátítása a szülővel.

Az előadások tematikája

Hét

1. A gyermekosztály berendezése, elhelyezése

A gyermekápolás speciális eszközei alkalmazásának elsajátítása

2. Újszülött ellátás, ápolás

A csecsemő fejlődési paramétereinek felmérése, értékelése

3. Testarányok mérése, dokumentálása az eltérések felmérése

Higiénés szükséglet kielégítése – újszülött, csecsemő, kisgyermek

4. Táplálkozás szükségletének kielégítése – újszülött, csecsemő, kisgyermek

Mozgásfejlődés megfigyelése, értékelése, eltérések felmérése

5. Fogyatékos gyermek ápolása, speciális feladatok felmérése, elvégzése

Lázás csecsemő, gyermek ápolása, lázcsillapítás

6. Esméletlen csecsemő, gyermek ápolása

Görcsölő csecsemő, gyermek ápolása

7. Magatehetetlen csecsemő, gyermek ápolása

Gyógyszerelés a gyermekosztályon

8. Légzőszervi betegségekben szenvedő gyermek ápolása

Keringési rendszer betegségeiben szenvedő gyermek ápolása

9. Vesebetegségben szenvedő gyermek ápolása

10. Mozgásrendszeri betegségben szenvedő gyermek ápolása

Bőrbeteg gyermek ápolása

11. Fül-orr-gégészeti betegségben szenvedő gyermek ápolása

Cukorbeteg gyermek ápolása

12. Endokrin rendszer betegségben szenvedő gyermek ápolása

TBC próbák kivitelezésének, és értékelésének elsajátítása

13. Emésztőrendszeri betegségben szenvedő gyermek ápolása

Idegrendszeri betegségben szenvedő gyermek ápolása

14. Kiszáradt csecsemő-gyermek ápolása

Váladékvétel a gyermekosztályon

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálmódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módzatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására

Kötelező irodalom:

Maródi László : Gyermekgyógyászat. Medicina, 1998.

Dr. Balogh László: Gyermekápolástan I-II. Medicina Bp. 1995.

Dr. Boda Márta: Gyermekgyógyászat. HIETE Bp. 1994.

Dr. Nyerges Gábor: Gyermekgyógyászat és alkalmazott gyógyszerteran. Medicina Bp. 1980.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom

Paulette D. Rollant – Joyce J. Hamlin: Gyermekápolás.
Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest. 1999.

Szakápolástan VI. / Pszichiátria, Neurológia

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)

Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Ismerjék meg a hallgatók az ápolástan pszichiátriai/ neurológiai vonatkozásainak elméleti és gyakorlati alapjait. Az alapozó tantárgyakban tanultakra építve, ismerjék meg a pszichiátriai megbetegedéseket, valamint e megbetegedésekben szenvedők ellátásával kapcsolatos teendőket, szükségletek felismerését, az ápolás tervezését, végrehajtását és értékelését. Érvényesítsék a személyiségközpontú ápolást.

Oktatás típusa:

Előadás + bemutatás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás modern prezentációs technikákkal + gyakoroltatás

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

A pszichiátria fogalma, története, irányzatok. Pszichiátriai vizsgálatok. Pszichiátriai betegségek kóroktana. *Hangulatzavarok* fajtái, tünetei, speciális ápolói feladatok. *Schizophrenia* fogalma, fajtái, tünetei, speciális ápolási feladatok. *Alkoholizmus, alkoholos pszichózisok*, delírium, speciális ápolási feladatok. *Dementia* fogalma, tünetei, lefolyása, speciális ápolási feladatok. Legfontosabb *szorongásos kórképek*, pánikszindróma, speciális ápolási feladatok. Neurózisok, ápolói teendők. *Alvászavarok*. Pszichiátriai gyógyszerek, mellékhatásaik, speciális ápolási feladatok. Pszichoterápiák alkalmazása. Szupervíziók.

A neurológia fogalma, tárgya. Anamnézis felvétele, formái. Neurológiai vizsgálatok, diagnosztikai eljárások. Műszeres vizsgálatok a neurológiában (EEG, EMG, CT, MRI stb.). Likvorvizsgálat (lumbálpunkció, cysternapunkció). Ápolási feladatok, előkészítés. *Stroke* rizikófaktorai, tünetei, speciális ápolási feladatok stroke betegségben szenvedőknél. *Epilepsia* fogalma, fajtái, tünetei, speciális ápolási feladatok az epilepsziás betegnél, felvilágosítás, ápolási folyamat. *Agydaganatok* tünetei, speciális ápolói teendők, hosszú távú ápolási folyamat. *Fertőző idegrendszeri betegségek* ismertetése, okai, tünetei, speciális ápolási feladatok. *Myastenia gravis* tünetei, ápolási feladatok. *Parkinson szindróma* tünetei, ápolási feladatok. Magatehetetlen beteg körüli ápolási teendők. Agyhalál.

Az előadások tematikája**Hét**

1. A pszichiátria fogalma, története. A gyógyító környezet: a pszichiátriai osztály felépítése. A házirend és a napirend jelentősége. A pszichiátriai gondozás színterei.
2. Veszélyeztető magatartás. Öngyilkos magatartás, presuicidális szindróma. Korlátozó intézkedések fajtái. A terápiás célzatú kommunikáció ismervei, a segítő beszélgetés.
3. A mentális egészség fogalma. Pszichiátriai betegségek kóroktana. Pszichiátriai vizsgálatok.
4. Affektív kórképek-speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
5. Szkizofrénia- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
6. Kognitív kórképek (delírium, dementia)- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
7. Alkoholizmus, narkomániák- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
8. Személyiségzavarok- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
9. Paranoid zavar- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.

10. Szorongásos kórképek- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
11. Obsessiv- compulsive zavar- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
12. Táplálkozási zavarok- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
13. Alvászavarok- speciális ápolói feladatok, ápolási terv.
14. A pszichoterápia fogalma, a terápiás hatékonyság feltételei. Betegfoglalkoztatási típusok. A pszichoszociális terápiák fajtái. A gyógyszereléssel kapcsolatos feladatok.

1. A neurológia fogalma, tárgya. Ápolói anamnézis felvétel. Eszmélet és tudat fogalma.
2. Fizikális vizsgálat, diagnosztikai eljárások, liquorvizsgálat, műszeres vizsgálatok.
3. Ápolói feladatok lumbalpunkció, cysternapunkció, EEG, EMG, CT, MRI esetén.
4. Az agykoponya és a gerincvelő sérülései- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
5. Koponyaűri nyomásfokozódás- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
6. Agydaganatok- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
7. Az idegrendszer gyulladásos megbetegedései- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
8. Sclerosis multiplex- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
9. Cerebrovascularis kórképek, stroke- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
10. Parkinson- szindróma- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
11. Epilepsia, convulsio- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
12. Polyneuropathiában szenvedő beteg- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
13. Demencia- speciális ápolói feladatok, ápolási terv
14. Myastenia gravis- speciális ápolói feladatok, ápolási terv

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálmódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

Iryni Tamás: Psychiátria szakápolástan Budapest Medicina Könyvkiadó RT. 2002.
 Huszár Ilona: Psychiátria vázlatá Bp. HIETE, 1998.
 Balogh Zoltán, Dr. Siklódi Mária: Neurológia és ápolástan Budapest HIETE 1998.
 Szirmai I.: Neurológia. Budapest, 2001.
 Diószeghy P.: Egységes Neurológia Jegyzet. 2002.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

Írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom

Mumenthaler M.: Neurológia. Medicina, Budapest, 2002.

Diószeghy P.: Előadások Neurológiából és Pszichiátriából. 2004.

Geraint Fuller: Neurológiai vizsgálat egyszerűen Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 2003.

Klinikai ápolástani ismeretek Pécs, Dr. Illei György, 1995.

Sue Atkinson: Kiút a depresszióból, Akadémiai Kiadó, Bp. 1996.

Pető Bertalan: Részletes Pszichiátria I.-II, Magyar Pszichiátriai Társaság, Bp. 1989.

Szakápolástan VII. / Onkológiai beteg ápolása

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / **Kötelezően választható** / Szabadon választható (minden esetben)

Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Az ápoló hallgató képes legyen elsajátítani az onkológiai betegségek esetén speciális szükségletek kielégítésének felmérésére, a megvalósítás megtervezésére, értékelésre. Az ápolási folyamat alkalmazására.

Oktatás típusa:

Gyakorlat - kórházi gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Az oktató által készített oktatási segédanyag hallgatók rendelkezésre bocsátása + gyakorlati feladatok elvégzése

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

A hallgató ismerje meg az onkológia betegellátás általános és speciális lehetőségeit. Sajátítsa el a kommunikáció formáit a daganatos betegek ápolásához. Legyen tudatában a betegjogi előírásoknak.

Az előadások tematikája**Hét**

Onkológiai osztályon alkalmazott fájdalomcsillapítási módszerek elsajátítása

Onkológiai osztályon kezelt betegek ápolási szükségleteinek felmérése, a végrehajtás megtervezése, kivitelezése

Részvétel a palliatív terápiaiban

Magatehetetlen beteg ápolásának elsajátítása

Eszméletlen beteg ápolásának elsajátítása

Haldokló beteg ápolásának elsajátítása

Az ápoló speciális magatartásának elsajátítása a beteggel, hozzátartozóval onkológia osztályon

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására

Kötelező irodalom:

Christine Miasowski-Kathy V. Gettrust: Onkológiai ápolás

Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1998.

Marion Stroud: Rákbeteg a családban

Akadémia Kiadó, Budapest, 1995

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Gyakorlatokon való részvétel kötelező, hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint. Szorgalmi időszak végéig 1 db beadott és elfogadott ápolási folyamat elkészítése

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Betegágymelletti esetbemutatás, a napi ápolói feladatok elvégzése + dokumentálása

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):
gyakorlati

Ajánlott irodalom

Szakápolástan VIII. / Geriátria, Hospice

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)

Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A 21. század, a jelenlegi előrejelzések szerint, az idősök évszázada lesz, főleg Európában és Észak-Amerikában. A várható életkor növekedése az idősekre irányítja a társadalom és tudomány figyelmét. Néhány éve jelent meg a Geriátria (idősgyógyászat, mint új, integráló jellegű orvosi diszciplína az általános orvostudományban. Az egészségügyi ellátásban részesülők több, mint fele időskorú, így az ellátásukkal, kezelésükkel és ápolásukkal járó sajátosságok megismerése és oktatása nélkülözhetetlen és rendkívül fontos részét képezi korszerű alapokon nyugvó oktató munkánknak.

Oktatás típusa:

Előadás + bemutatás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás modern prezentációs technikákkal

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs.

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

Gerontológiai, klinikai és ápolástani ismeretekre alapozott geriátriai szakápolástani ismeretek. Az idősek betegek ápolásával kapcsolatos ápolói feladatok. Szaktantermi és területi gyakorlatokon az ismeretek alkalmazása, a jártasságok és készségek megszilárdítása.

Az előadások tematikája

Hét

1. Az idősgyógyászat, mint önálló szakág. Fogalma, tárgya, feladatköre. Öregedő társadalom-szociodemográfiai adatok. Az idős kor meghatározása, felosztása.
 2. Sikeres és sikertelen öregedés jellemzői. Az öregedés folyamatának személyes jellege. Kronológiai, biológiai, pszichológiai életkor. Élettani öregedés, fiziológiai változások.
 3. Az idős korral járó nyereségek és veszteségek, az idősek társadalmi helyzete, pszichoszociális változások. Aktív idős kor. Ápoláslélektani vonatkozások.
 4. Egészségfejlesztés, egészséges életmód, prevenció jelentősége idős korban: táplálkozás, mozgás, alvás-és ébrenlétciklus, nemi élet, élvezeti szerek, tisztálkodás
 5. Veszélyeztető tényezők, rizikófaktorok idős korban, morbiditási sajátosságok. A tünettan és a kórlefolyás idős kori jellegzetességei. Rehabilitáció.
 6. A gyógyszerelés és a terápia idős kori specialitásai, alapelvei. Polypragmasia, farmakodinámia, compliance, beteg tájékoztatás, házi patika ellenőrzése.
 7. Speciális ápolói teendők a leggyakrabban előforduló idős kori betegségek esetén- immobilizációs szindróma, osteoarthritis, osteoporosis, egyensúlyzavarok, elesések...
 8. Speciális ápolói teendők a leggyakrabban előforduló idős kori betegségek esetén- pneumonia, tuberculosis, tüdőembólia, bronchitis chronica, emphysema...
 9. Speciális ápolói teendők a leggyakrabban előforduló idős kori betegségek esetén- hypertensio, arteriosclerosis, cardialis decompensatio, perifériás érbetegségek...
 10. Speciális ápolói teendők a leggyakrabban előforduló idős kori betegségek esetén-pyelonephritis, diabeteses nephropathia, uraemia, incontinetia, retentio...
 11. Speciális ápolói teendők a leggyakrabban előforduló idős kori betegségek esetén- ulcusbetegség, obstipatio, incontinetia alvi, acut pancreatitis, diabetes mellitus...
 12. Speciális ápolási és gondozási folyamat: anamnézis felvétel, betegvizsgálat, önellátás fokozatai, Katz-ADL-index, Mini Mental Test, megfigyelés főbb szempontjai.
 13. Megváltozott szükségletekkel, funkcionális egészségi problémákkal (látásromlás, hallásvesztés, mozgáskorlátozottság) kapcsolatos speciális ápolói teendők.
 14. Magasabb rendű szükségletek kielégítésében nyújtott segítség, idősek életminőségét érintő problémák a WHO szerint. Idős kori ellátás különböző szintjei és formái
-
1. A hospice fogalma, alapelvei, megközelítési módjai. Holisztikus gondozás.
 2. A hospice mozgalom nemzetközi és hazai története. Kiemelkedő alakjai. Tanatológia.
 3. A haldoklás szakaszai. A gyász. Pszichés vezetés. Családtámogatás
 4. Daganatos betegek és terminális stádiumban lévők kezelése. Haldokló gondozás.
 5. Kuratív stratégia, palliatív stratégia, terminális stratégia jellemzői, különbségei.
 6. Eutanázia fajtái, felosztása, etikai, jogi vonatkozásai. A haldoklók chartája.
 7. A hospice ellátás szervezeti formái, színterei.
 8. A nemzetközi hospice- mozgalom sajátosságai, finanszírozásai. A magyarországi hospice-mozgalom tapasztalatai, jelenlegi helyzete, jövője.
 9. A multidiszciplináris team jelentősége, felépítése, tagjai, azok feladata és képzése, továbbképzése. Önkéntesek szerepe. Esetmegbeszélések, szupervíziók
 10. A hospice, mint gondozási modell- gondozási terv készítése, kivitelezése.
 11. Az ápoló speciális feladatai, megváltozott szükségletek kielégítése, rendezése- fiziológiai szükségletek: oxigén-ellátás, táplálás, mobilizálás, alvás, pihenés, ürítés...
 12. Az ápoló speciális feladatai, megváltozott szükségletek kielégítése, rendezése-bőrápolás, decubitus prevenció, higiénés szükségletek, kényelmi eszközök...
 13. Az ápoló speciális feladatai, megváltozott szükségletek kielégítése, rendezése- biztonság-, szeretet és valahová tartozás-, önbecsülés-, önmegvalósítás igénye.

14. Az incurabilis betegek fájdalom-kontrollja, illetve a leggyakoribb és legkellemetlenebb panaszok (dyspnoe, anorrexia, nausea, hányás) ellátása.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

Mary Ann Christ – Faith J Hohloch: Az idős betegek ápolása. Medicina Könyvkiadó Rt, Budapest, 1999

Joan F Needham – Kathy V Gettrust: Gerontológiai ápolás. Medicina Könyvkiadó Rt, Budapest, 1998

Imre Sándor: A klinikai gerontológia alapjai Medicina Könyvkiadó Budapest, 2007.

Szabó Resző Dr. Geriátria, idősgyógyászat Szeged, 2000.

Hegedűs Katalin: Hospice alapismeretek, Budapest, SOTE, 1998.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):

írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom

Bagyinszki Zoltánné, Kovács Ibolya, Péntek Beáta: Idősek szociális ellátása Budapest, 2007.

Dr Illei György: Klinikai ápolástani ismeretek. POTE EFK Pécs 1995.

M. E. Milliken, G. Campell: Mindennapos betegápolás. Medicina, Budapest 1996.

Vízvári László: Gondozástan Budapest, Skandi- Wald Kiadó, 2003.

Diana Hastings: Házi betegellátás. Magyar Könyvklub

Szakápolástan IX. / Közösségi ápolás, Otthoni szakápolás

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható (minden esetben)

Alapozó törzstantárgy, szakmai törzstantárgy, differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Felkészíteni a hallgatót a háziorvosi team munkájában való részvételre, a kórházon kívüli betegellátásra. A hallgató képes legyen a háziorvosi team tagjaival való együttműködésre. Képessé váljon az ápoló a közösségi ápolási munka során a közösség tagjainak segítésére, egészségi igényeik kielégítésére, egészségük fenntartására, betegségük megelőzésére. Cél a rizikófaktorok időbeni felismerése, az életmódbeli szokások megváltoztatása, az erőforrások mozgósítása, a halálozás csökkentése. Az ápoló hallgató a gyakorlatban figyelje meg és végezze el az otthoni szakápolásban adódó ápolói feladatokat, szükségletek felmérése és kielégítése.

Oktatás típusa:

Előadás + gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretsajátításáról, a végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40:60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás modern prezentációs technikákkal.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tárgy jellegéből fakadóan nincs

A tantárgy részletes leírása (14 hetes bontásban):

Alapvető egészségügyi ellátás/alapellátás. A közösség fogalma. Társadalombiztosítás. Házi betegápolás. Szociális törvény. Rehabilitáció. Társadalom és az egészségügy kölcsönhatása. Háziorvosi, gyermekorvosi rendelés. Önkormányzati és szociális intézmények látogatása. Önkormányzati és szociálpolitikai tevékenység megismertetése. Közösségi diagnózis felállítása, megfogalmazása. Lakossági szűrés. Oltások. Egészségnevelés, együttműködés az egyénnel, családdal. Házi betegápolás, Egészségnevelés. Kapcsolódó jogszabályok az alapellátásra vonatkozóan: közgyógyellátás, ápolási díj, gyógyászati segédeszköz rendelés. Gyakorlat: A háziorvosi team munkájában való együttműködés, a kórházon kívüli betegellátás. A rizikófaktorok időbeni felismerése és az életmódbeli szokások megváltoztatásával, erőforrások mozgósításával a halálozás és a megbetegedés csökkentése. A lakosság között élve az egészség ösztönzésével, a prevencióval, ellátással, rehabilitációval segítségnyújtás az arra rászorulókkal. Az otthoni szakellátást igénybevevő beteg szükségleteinek felmérése, a lehetőségek megteremtése, dokumentáció, jelentés elkészítése.

Az előadások tematikája Nappali

Hét: (14 hét)

1-2. óra:

Közösség- család- egészség
A közösség fogalma
A közösség típusai
A család (struktúra, funkciók, életciklusai)
A család szükségletei betegség esetén
Idős emberek a közösségben
Család és betegség
Az ápolást végző családot támogató szerepe

3-4. óra:

Az egészség és betegség
Az egészség fogalma, definíciója. Az egészségi állapotot meghatározó tényezők.
Az egészségi állapot jellemzésére szolgáló indikátorok
Az egészségügy fejlődésének problémái a fejlett országokban
A magyar lakosság egészségi állapota
A természetes népmozgalmi adatok elemzése.
A magyar lakosság egészségi állapota.
Az általános halálozás típusai.
Vezető halálokok Magyarországon.
Morbidity adatforrások.

5-6. óra:

A hagyományos és közösségi orvoslás közötti különbség.
A közösségi ellátás fejlődésének hazai állomásai
A közösségi ellátás hazai szinterei

7-8. óra:

A közösségi ápolásban alkalmazott modell
A közösségi ápolás folyamata
A szükségletfelmérés módszerei
Közösségi ápolási diagnózis
Közösségi ápolási célkitűzések

9-10. óra:

A közösségi ápolási tervek
Beavatkozás lehetőségei
Eredmények, értékelés

11-12. óra:

Az alapellátás fejlődését meghatározó dokumentumok
Az egészségfejlesztés mérföldkövei: 1954. Dubos, 1968- T.Mc Keown, 1972 I. Illich, 1974 Lalonde-Riport
Az egészségfejlesztés nemzetközi konferenciái
Az egészségfejlesztés módszertana.
A tervezés folyamata, célok, célkitűzések, megközelítés, prioritások
Az egészségfejlesztés szervezete és felépítése
Az egészségfejlesztésben résztvevők, a programok célcsoportjai.
Az egészségfejlesztés megvalósításának szinterei (család, iskola, munkahely, szabadidős környezet).

13-14. óra:

Közösségi szintű társadalom-egészségügyi intervenciók modellek.
Társadalmi beilleszkedési zavarok és egészségkárosító attitűdök
A daganatos betegségek megelőzése – a szűrés ápolói feladatai
A szív-, érrendszeri betegségek halálocai, tényezői a megelőzés lehetőségei.
A Szexuális úton terjedő betegségek.

15-16. óra:

A hátrányos helyzetűek népegészségügyi problémái.

Ártalom csökkentés a kábítószer-fogyasztás területén.

Az új védőoltási rendszer bevezetése

Az egészséges táplálkozás

Az egészség magatartás felmérése és jellemzése

17-18. óra:

Egészségfejlesztési programok nemzetközi szinten és Magyarországon

Az egészség és a szociális helyzet kapcsolata.

19-20. óra:

A munkafeltételek összefüggése az egészségi állapottal.

Foglalkozási egészségkárosító tényezők

Kockázatbecslés, kezelés, kommunikáció alapelvei

Alkalmassági vizsgálatok, környezeti és biológiai monitorozás

21-22. óra:

A közösségi orvoslást és ápolást érintő jogszabályok –gyógyszer, gyógyászati segédeszköz rendelés, közgyógyellátás

Háziorvosi hatásköri lista

23-24. óra:

Az ápolás küldetése és az ápoló funkciói.

Az ápoló funkció változása az Alma-Atai Deklaráció tükrében

Az egészségügyi ellátórendszer felépítése hazánkban (alapellátás és szakellátás).

A piaci működés feltételei.

Az egészségügyi szolgáltatások finanszírozása.

25-26. óra:

Gyógyszerellátás és minőségbiztosítás az egészségügyben.

A társadalombiztosítás fogalma és típusai.

A kötelező egészségbiztosítás szolgáltatásai.

Az ÁNTSZ felépítése és feladatai.

27-28. óra:

A közösségi ápoló tevékenységei az alapellátásban

A közösségi ápoló prevenció feladatai

29-30. óra:

A közösségi ápoló kistérségi egészségközpontban végzendő tevékenységei

A közösségi ápoló feladatai a Népegészségügyi Program megvalósításában

31-32. óra:

Alapellátási rendszerek nemzetközi kitekintés alapján

A diplomás ápoló jelenlegi és jövőbeni feladatai a közösségi ápolásban

33-34. óra:

A háziorvosi rendelő alap (minimum) felszerelési jegyzéke

Az orvos és az ápoló kapcsolatai, az alapellátási team működése

Dokumentáció a közösségi ápolásban

35-36. óra:

Az ápolás szinterei

Ház betegápolás

A házi betegápolás keretében végezhető alapápolási és szakfeladatok

37-38. óra:

Otthoni szakápolás

Otthonápolásra vonatkozó jogszabályok

Az ápolói feladatok – önálló felelősséggel

39-40. óra:

A beteg otthoni körülményeinek felmérése

Az ápolás eszközei az otthonápolásban

Speciális ápolási feladatok

Kommunikáció a beteggel, családdal

Kapcsolattartás más szakemberekkel

Betegoktatás

41-42. óra:

Jelentések, statisztikák elkészítése

Levelező

1. óra:

Közösség- család- egészség
A közösség fogalma
A közösség típusai
A család (struktúra, funkciók, életciklusai)
A család szükségletei betegség esetén
Idős emberek a közösségben
Család és betegség
Az ápolást végző családot támogató szerepe

2. óra:

Az egészség és betegség
Az egészség fogalma, definíciója. Az egészségi állapotot meghatározó tényezők.
Az egészségi állapot jellemzésére szolgáló indikátorok
Az egészségügy fejlődésének problémái a fejlett országokban
A magyar lakosság egészségi állapota
A természetes népmozgalmi adatok elemzése.
A magyar lakosság egészségi állapota.
Az általános halálozás típusai.
Vezető halálokok Magyarországon.
Morbidity adatforrások.

3. óra:

A hagyományos és közösségi orvoslás közötti különbség.
A közösségi ellátás fejlődésének hazai állomásai
A közösségi ellátás hazai szinterei

4. óra:

A közösségi ápolásban alkalmazott modell
A közösségi ápolás folyamata
A szükségletfelmérés módszerei
Közösségi ápolási diagnózis
Közösségi ápolási célkitűzések
A közösségi ápolási tervek
Beavatkozás lehetőségei
Eredmények, értékelés

5. óra:

Az alapellátás fejlődését meghatározó dokumentumok
Az egészségfejlesztés mérföldkövei: 1954. Dubos, 1968- T.Mc Keown, 1972 I. Illich, 1974 Lalonde-Riport
Az egészségfejlesztés nemzetközi konferenciái
Az egészségfejlesztés módszertana.
A tervezés folyamata, célok, célkitűzések, megközelítés, prioritások
Az egészségfejlesztés szervezete és felépítése
Az egészségfejlesztésben résztvevők, a programok célcsoportjai.
Az egészségfejlesztés megvalósításának szinterei (család, iskola, munkahely, szabadidős környezet).

6. óra:

Közösségi szintű társadalom-egészségügyi intervenciós modellek.
Társadalmi beilleszkedési zavarok és egészségkárosító attitűdök
A daganatos betegségek megelőzése – a szűrés ápolói feladatai
A szív-,érrendszeri betegségek halálakai, tényezői a megelőzés lehetőségei.
A Szexuális úton terjedő betegségek.
A hátrányos helyzetűek népegészségügyi problémái.
Ártalom csökkentés a kábítószer-fogyasztás területén.
Az új védőoltási rendszer bevezetése
Az egészséges táplálkozás
Az egészség magatartás felmérése és jellemzése

7. óra:

Egészségfejlesztési programok nemzetközi szinten és Magyarországon

Az egészség és a szociális helyzet kapcsolata.

A munkafeltételek összefüggése az egészségi állapottal.

Foglalkozási egészségkárosító tényezők

Kockázatbecslés, kezelés, kommunikáció alapelvei

Alkalmassági vizsgálatok, környezeti és biológiai monitorozás

8. óra:

A közösségi orvoslást és ápolást érintő jogszabályok –gyógyszer, gyógyászati segédeszköz rendelés, közgyógyellátás

Háziorvosi hatásköri lista

Az ápolás küldetése és az ápoló funkciói.

Az ápoló funkció változása az Alma-Atai Deklaráció tükrében

Az egészségügyi ellátórendszer felépítése hazánkban (alapellátás és szakellátás).

A piaci működés feltételei.

Az egészségügyi szolgáltatások finanszírozása.

9. óra:

Gyógyszerellátás és minőségbiztosítás az egészségügyben.

A társadalombiztosítás fogalma és típusai.

A kötelező egészségbiztosítás szolgáltatásai.

Az ÁNTSZ felépítése és feladatai.

10. óra:

A közösségi ápoló tevékenységei az alapellátásban

A közösségi ápoló prevenció feladatai

A közösségi ápoló kistérségi egészségközpontban végzendő tevékenységei

A közösségi ápoló feladatai a Népegészségügyi Program megvalósításában

11. óra:

Alapellátási rendszerek nemzetközi kitekintés alapján

A diplomás ápoló jelenlegi és jövőbeni feladatai a közösségi ápolásban

12. óra:

A háziorvosi rendelő alap (minimum) felszerelési jegyzéke

Az orvos és az ápoló kapcsolatai, az alapellátási team működése

Dokumentáció a közösségi ápolásban

13. óra:

Az ápolás szinterei

Ház betegápolás

A házi betegápolás keretében végezhető alapápolási és szakfeladatok

Otthoni szakápolás

Otthonápolásra vonatkozó jogszabályok

Az ápolói feladatok – önálló felelősséggel

14. óra:

A beteg otthoni körülményeinek felmérése

Az ápolás eszközei az otthonápolásban

Speciális ápolási feladatok

Kommunikáció a beteggel, családdal

Kapcsolattartás más szakemberekkel

Betegoktatás

15. óra:

Jelentések, statisztikák elkészítése

Dokumentáció az otthoni szakápolásban

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálmódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módjait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,

- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.
- az egészségügyi és szociális intézményrendszert

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.
- segítséget nyújtani az egészségügyi és szociális szolgáltatások elérésében

Kötelező irodalom:

- Közösségi ápolás. Szerk. Dr. Illei György, PTE-EFK 1996.
- Roberta Hunt-Eilen Loy Zurek: Bevezetés a közösségi ápolás módszertanába Medicina Könyvkiadó 1999.
- Az ápolás szerepe az alapellátásban. Melania Kft, 1993.
- Alapellátás szöveggyűjtemény. Szerk. Balogh Zoltán, dr. Dénes Margit
- Kárpáti Zsuzsa-Krasznai Éva: Az otthoni ápolás szervezése és gyakorlata. Pelikán Könyvkiadó, 1996.
- Alapvető egészségügyi ellátás – PCH – Alapellátás WHO kiadvány
- Robin Rice: A házibetegellátás ápolói kézikönyve (Fogalmak és gyakorlati alkalmazásuk)
- Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1998.
- Potter P. Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest, 1996.
- A 15/2010. (IV. 9.) EüM rendelet A szakképzésről szóló törvény alapján alap-, közép-, emeltszintű, valamint felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel, egészségügyi főiskolai végzettséggel vagy felsőoktatási intézményben, orvos- és egészségtudományi képzési terület alapképzési szakán szerzett szakképzettséggel rendelkezők egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzéséről
- A Háziorvostani Szakmai Kollégium Állásfoglalása és javaslatai az egészségügyi reform alapellátást érintő kérdéseire - 2007. Június Medicus Universalis XXXX. évf. 4. sz./
- A közösségi ápoló tevékenységei az alapellátásban, OALI könyvek Tájékoztató füzet I. OALI Ápolói Kiadvány Szerkesztők: Dr. Becka Éva szakmai igazgató Országos Alapellátási Intézet, Ujváriné Siket Adrienn, főiskolai adjunktus DE EFK Ápolási Tanszék, szakmai referens Országos Alapellátási Intézet Felelős kiadó: Dr. Balogh Sándor főigazgató Országos Alapellátási Intézet Typotop Kft. Budapest, 2007
- Ápolók és szülésznők az egészségért, az EVSZ európai ápoló-és szülésznőképzési stratégiája.(összeállította: Vittay K.) (2001) Nővér,5:25-28.
- Az Alma-Ata-i Deklaráció. In.: Dr. S. Miller, H. Morrow: Az ápolás szerepe az alapellátásban, Melania Kft, Budapest 1998.
- Az Európa Tanács munkacsoportja 3. értekezletének jelentése (1997) Az ápolók szerepe és képzése. Nővér, 4:20-23.
- Az Ottawai Egészségmegőrzési Karta, Nővér, 7 (3), 28-34, 1994.
- Bakonyi Zoltánné: A körzeti ápoló a történelmi időktől napjainkig <http://www.webapolok.hu/>.
- Balogh Z., Az ápolóképzés fejlesztése a közösségi ápolás területén. PhD doktori értekezés (2008)
- Betlehem J.(2005) Átalakuló egészségtudományi felsőoktatás. Nővér 4:27-31.
- Dr. Illei György: Közösségi ápolás, Egészségügyi főiskolai jegyzet, Pécs-POTE 1996
- Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programja
- International Council of Nurses & World Health Organization: Report of the Workshop on the role of nursing in primary health care, Nairobi, Kenya, 1 October, 1979, Geneva. In.: Dr. S. Miller, H. Morrow: Az ápolás szerepe az alapellátásban, Melania Kft, Budapest 1998.
- International Council of Nurses & World Health Organization: Report of the workshop on the role of nursing in primary health care, Nairobi, Kenya, 1 October, 1979, Geneva World Health Organization: Global strategy for health for all by the year 2000, Geneva, 1981. In.: Dr. S. Miller, H. Morrow: Az ápolás szerepe az alapellátásban, Melania Kft, Budapest 1998.
- Kókény Márta: Gondolatok az alapellátás fejlesztéséről. Hivatásunk 2007/2.

- P. Puska., J. Toomilehto, A. Nissinen, E. Vartianen: The North Karélia project, 20 year results and experiences. Eija Kling Yliopistopaino, Helsinki 1995.
- Roberta Hunt, Eileen Loy Zurek: Bevezetés a közösségi ápolás Módszertanába (Medicina könyvkiadó RT. Budapest 1999.)
- Siket Adrienn: A diplomás ápoló szerepe a kardiovaszkuláris betegségek prevenciójában: Nővér 2004; 17. (1) 5-15. o.
- Siket Adrienn: A diplomás ápolók helye, szerepe az egészségügyi ellátó rendszerben, az alapellátásban: Medicus Universalis 2000; 33. (6): 395 – 401.
- The Ljubljana Charter of reforming health care, <http://hjem.get2net.dk/DetAabneAkademi/ljubljana.htm>
- Ujváriné Siket Adrienn, Balogh Sándor, Becka Éva, Tóth Ildikó: Az alapellátási team tagjainak tevékenységi listája, Főiskolát és Egyetemet végzett Ápolók IX. Országos Kongresszusa 2010. április 29-30. Nyíregyháza, Absztraktgyűjtemény, Szerk.: dr. Oláh A., Ujváriné Siket A., Dr. Betlehem J., PTE ETK ISBN 978-963-7178-61-0
- Ujváriné Siket Adrienn, Becka Éva, Tóth Ildikó, Dr. Zrínyi Miklós: A gondozási szükségletet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálata: Medicus Universalis XLII. évf. 1.sz. 13.o.
- Ujváriné Siket Adrienn, Becka Éva: Az ápolók jelenlegi feladatai és jövőbeni lehetőségei a kistérségi ellátásban: Medicus Universalis 2007; 40. (4): 143-147.
- Ujváriné Siket Adrienn, Becka Éva: Körzeti ápolók élet és munkakörülményei, egészségi állapota: Medicus Universalis 2006; 39. (2): 55-64.
- Ujváriné Siket Adrienn, Tamásné Máté Éva, Becka Éva: Prevenciós ápolóképzés az alapellátásban, prevenciós munka a praxis háziiorvosi körzetben: Medicus Universalis XXXXI. Évf. 3. 2008; (6): 113-121.
- World Health Organization: Division of Health Manpower Development, Report of a meeting on „Nursing in support of the goal Health for All by the year 2000,” 16-20 November, 1981, Geneva, 1982. In.: Dr. S. Miller, H. Morrow: Az ápolás szerepe az alapellátásban, Melania Kft, Budapest 1998.
- A családgyógyászati ápoló szakirányú továbbképzési szakképesítési követelményeiről, 25/2001. (VII. 25.) OM r.

Vonatkozó rendeletek:

Eü. Törvény 1997.

Háziiorvosi. házi - gyermekorvosi szolgálatra rendelet vonatkozó részei

Önkormányzati Törvény, egészségügyi vonatkozásai

Háziiorvosi hatásköri Lista

Folyóiratok:

Orvosi Hetilap

Medicus Universalis

Egészségügyi Gazdasági Szemle

Eü. Közlöny

Nővér

Egészségügyi Menedzsment

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ-ben megfogalmazottak szerint.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele

Az aláírás megszerzése

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer (szóban, írásban):
Írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Papp Katalin
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Szaknyelv I, II (angol és német)		
A tantárgy angol neve: English for Special Purposes German for Special Purposes		
Tanszék neve: Idegennyelvi Részleg		
Tantárgyfelelős neve: dr. Semsei Imre (angol) és dr. Fábíán Gergely (német)		
Ajánlott félév:	4. félév	5. félév
Tantárgyi kód Angol:	EKIC-117-01N EKIC-117-01L	EKIC-117-02N EKIC-117-02L
Német:	EKIC-118-01N EKIC-118-01L	EKIC-118-02N EKIC-118-02L
Nappali tagozat heti óraszám:	3 óra	3 óra
Levelező tagozat félévi óraszám	15	15
Kredit:	2	2
Vizsgakövetelmény:	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	befejezett Idegen nyelv (angol vagy német) I, II, III vagy B2 komplex nyelvvizsga	Szaknyelv I

Az ajánlott tantervben mely (alap)szakok szerepeltetik? az összes

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: páros félévben a Szaknyelv I, páratlan félévben a Szaknyelv II kerül meghirdetésre

Az oktatás nyelve: az adott idegen nyelv és magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

A tantárgy státusza: Kötelező

Oktatók névsora:

Biszkuné Orosz Tóth Ildikó, Deák Lászlóné, Tilki Ágnes, Toldiné Béltéki Andrea, Sivadó Márta

A tantárgy általános és speciális céljai:

A 3 féléven keresztül biztosított általános nyelvi képzés vagy a már korábban megszerzett nyelvvizsga kellő alapot biztosít a szaknyelvi terminusok elsajátítására, melynek birtokában a hallgató képes megoldani szaknyelvi szituációs helyzeteket, grafikont elemezni és az adott szakterület szakirodalmában tájékozódni.

Oktatás típusa: szeminárium

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tananyag folyamatos aktualizálása, új információk tananyagba építése, útmutató az idegen nyelven történő munkavállaláshoz (önéletrajz, pályázatok megírásának koordinálása). A hallgatók külföldi utazása előtt (konferencia, tanulmányút, intézménylátogatás) a számukra szükséges legfontosabb tudnivalókkal egészítjük ki kurzusainkat. Tanulmányútjukról visszatérve pedig, a hallgatók számolnak be élményeikről, így a többiek is értesülhetnek a legfrissebb információkról. Nyelvtanáraink továbbképzéseken vesznek részt, amely egyrészt a korszerű módszertan alkalmazását biztosítja, másrészt naprakész információval szolgál új vizsgarendszerekről, változásokról vizsgarendszeren belül. A végzett hallgatók által kitöltött kérdőívek megállapításait felhasználva megfogalmazzuk azokat a teendőket, melyek a hatékonyabb nyelvoktatáshoz kellenek.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya:

50% - 50%, vagyis 42 kontaktórához legalább ennyi órán kívüli nyelvtanulás szükséges.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Nyelvi labor – ahol alapvetően ingyenes online anyagokból tanulnak a hallgatók, továbbá audiovizuális eszközök használata, a hallgatók által megvásárolt tankönyvek és a nyelvtanárok által összeállított segédanyagok. Mindez kiscsoportos, beszédközpontú óravezetéssel.

A tantárgy részletes leírása:
SZAKNYELV I,II (angol)

Szaknyelv I anyaga szakiránytól függetlenül: Ápolás és Betegellátás valamint Egészségügyi Gondozás és Prevenció alapszak hallgatói számára

1.hét	University of Debrecen Faculty of Health – Management of the Faculty, Job descriptions, Video	
2. hét	Job descriptions	E-mails and Letters
3. hét	Model CVs Job interviews	Europass CV
4. hét	Health in general	
5. hét	The Hungarian health care system The human body, The skeleton and internal organs	Resume
6. hét	TEST ONE Past medical history, Family history, Social history	
7. hét	Present complaints Pain Signs and symptoms	Letter of enquiry
8. hét	Medical Examination Headache	Letter of enquiry
9. hét	Vertigo, Body temperature and sweat	
10. hét	TEST TWO Nausea and vomiting	Letter of enquiry
11. hét	Dyspnea, Cough, Heart	Application letter
12. hét	Therapeutic effects of drugs, Side-effects of drug	Application letter
13. hét	Medicine administration	Application letter
14.hét	TEST THREE	Application letter

2. félév anyaga – **Mentőtisztek** számára

1.hét	Basic Life Support 1	Special Lab
2. hét	Basic Life Support 2	Special Lab
3. hét	Types of ambulance	Pictures and Situations, Listening
4. hét	The Skeletal System and typical injuries	Pictures and Situations, Listening
5.hét	The Muscular System and typical injuries	Pictures and Situations, Listening
6. hét	TEST ONE The Respiratory System and typical diseases	Pictures and Situations, Listening
7.hét	The Circulatory System and typical diseases	Pictures and Situation, Listening
8.hét	The Reproductive System	Pictures and Situation, Listening
9.hét	Delivery	Reading1 What Caffeine does to Your Body
10.hét	TEST TWO The Skin and injuries	Reading2 World Health Day
11.hét	The Digestive System and typical diseases	Reading3 Light Relief
12.hét	The Nervous System and typical diseases	Reading4 TB Alert

13.hét	Organs of Perception, typical injuries and diseases	Reading 5 Headeache
14.hét	TEST THREE	

2. félév anyaga **Ápolók** számára

1.hét	Nursing Profession, Roles and Responsibilities (Unit 1.)	
2. hét	U 28. Chart in Internal Medicine. 5.Basic hospital vocabulary.	Special Lab
3.hét	U35. Things on the ward. 36. Equipment.	Special Lab
4. hét	U56. Containers. Measuring	Pictures and Situations, Listening
5. hét	TEST ONE U30. People in the hospital.	Pictures and Situations, Listening
6. hét	U45. The patient's condition. Understanding the patient.	Pictures and Situations, Listening
7. hét	The patient's needs	Pictures and Situations, Listening
8. hét	Nursing plan	Pictures and Situations, Listening
9. hét	Nursing process, types of nursing	Pictures and Situation, Listening
10.hét	TEST TWO U58. Surgery: Word building Recovery and rehabilitation	Reading1 What Caffeine does to Your Body
11.hét	The Terminally ill Patient (Unit 11.)	Reading2 World Health Day
12.hét	Death and Dying (Unit 12.)	Reading3 Light Relief
13.hét	Analyzing graphs concerning health care I.	Reading4 TB Alert
14.hét	TEST THREE	Reading5 Headache

2. félév anyaga **Védőnő és Szülésznő** szakirány

1. hét	Profession description	
2.hét	Obstetrics and gynecology General questions	Special Lab
3. hét	Gynecological complaints:- dysmenorrhoea, hypermenorrhoea, metrorrhagia, Dyspareunia, leukorrhoea, prolapse	Special Lab
4.hét	Physical examination	Pictures and Situations, Listening
5. hét	TEST ONE Pregnancy (A,B,C)	Pictures and Situations, Listening
5. hét	Past pregnancies (A,B)	Pictures and Situations, Listening
6. hét	Abortion	Pictures and Situations, Listening
7. hét	Ectopic pregnancy Infertility and contraception	Pictures and Situation, Listening
8. hét	Contraceptives Side effects	Reading1 What Caffeine does to Your Body
9. hét	TEST TWO	

	Genital tract infections and discharge	
10.hét	Deviations from normal pregnancy	Reading2 World Health Day
11.hét	The infant's behavior	Reading3 Light Relief
12.hét	Assessment of posttraumatic stress disorder in children	Reading4 TB Alert
13.hét	The healthy baby	Reading5 Headache
14.hét	TEST THREE	

Szaknyelv I, II Szociális munkás hallgatók számára

1. hét	Chapter 1: Understanding Families	1. Families as Social Units
2.hét		2. Intensive Family Preservation Services
3. hét		3. Parent-Child Relationship Difficulties
4.hét		A szövegekhez tartozó gyakorlatok megoldása
5. hét	Homelessness in Hungary	1. Prevention in homelessness, strategies, policies, legislation
5. hét		2. Good examples
6. hét		1. Zárthelyi dolgozat és szóbeli prezentáció
7. hét	Chapter 2: Working with Disabled Children	1. Developmental Disabilities
8. hét		2. Physical Disabilities
9. hét		3. Guidelines for Interacting with Children
10.hét		A szövegekhez tartozó gyakorlatok megoldása
11.hét	Global prostitution	1. Trafficking in Women for the Purpose of Sexual Exploitation
12.hét		2. Declaration of Stockholm
13.hét		2. Zárthelyi dolgozat és szóbeli prezentáció
14.hét		

1. hét	Chapter 3: Problems of the Young	1. Humiliation the Solution
2.hét		2. Level of Violence „Shocking”
3. hét		3. Criminals Getting Younger
4.hét		A szövegekhez tartozó gyakorlatok megoldása
5. hét	Social Emergencies and Crises Intervention in Hungary	1. Legislation and the public authorities: approach, obligations, competences
5. hét		2. Different social emergency services
6. hét		1. Zárthelyi dolgozat és szóbeli prezentáció
7. hét	Chapter 4: Drug Abuse	1. Use and Misuse of Drugs

8. hét		2. Drug Specter
9. hét		3. „Smoking marijuana..”
10.hét		A szövegekhez tartozó gyakorlatok megoldása
11.hét	Chapter 5: Work Environment	1. Unemployment
12.hét		2. Social Security in Hungary
13.hét		2. Zárthelyi dolgozat és szóbeli prezentáció
14.hét		

SZAKNYELV I, II (német)

Mentőtiszt szakirány számára készült német nyelvű változat I. félév

Órák száma	Tananyag
1.-2.-3.	Einführung in die Fachsprache Medizinische Grundbegriffe
4.-5.-6.	Fachrichtung für Rettungsassistenten – Vorstellungsvideo Allgemeine Informationen über den Landesrettungsdienst
7.-8.-9.	Der menschliche Körper I. Körperteile
10.-11.-12.	Der menschliche Körper II. Schmerztypen, Erkrankungen und Symptome
13.-14.-15.	Arbeit mit Fachtexten Situationsübungen
16.-17.-18.	Erste Hilfe I. Rettungskette
19.-20.-21.	Erste Hilfe II. Auffinden einer Reglosen Person Basismaßnahmen und erweiterte Maßnahmen
22.-23.-24.	Kontrolle
25.-26.-27.	Einsatzprotokoll – Vergleich der ungarischen und der deutschen Einsatzprotokolle
28.-29.-30.	Bildbeschreibung und Situationen zu den Themen „Erste Hilfe” und „Rettungsassistent im täglichen Leben”
31.-32.-33.	Arbeit mit Fachtexten Fahrzeuge und deren Ausstattung des ungarischen und deutschen Landesrettungsdienstes
34.-35.-36.	Wunden und Wundbehandlung Grundsätze der präklinischen Wundbehandlung
37.-38.-39.	Zusammenfassung
40.-41.-42.	Kontrolle

II. félév

Órák száma	Tananyag
1.-2.-3.	Wiederholung
4.-5.-6.	Noch einmal über die erste Hilfe (Unfälle, Körperteile, Erkrankungen)
7.-8.-9.	Geburtshilfe I.

	- theoretische Grundlagen
10.-11.-12.	Geburtshilfe II. - Perioden, Aufgaben der Rettungsassistenten
13.-14.-15.	Polytrauma (schwierwiegende örtliche Verletzungen) - Symptome und Diagnosen - Die richtige Vorgehensweise des Rettungspersonals bei Polytrauma
16.-17.-18.	Arbeit mit Fachtexten Thema: Polytrauma
19.-20.-21.	Kontrolle
22.-23.-24.	Frakturen - Arten, Definition, Symptomatik, Versorgung
25.-26.-27.	Vergiftung I. - Die häufigsten Vergiftungsformen - Symptome
28.-29.-30.	Vergiftung II. - Fallbeispiele - Allgemeine Aspekte toxikologischer Notfälle - Allgemeine Therapiemaßnahmen bei Vergiftungen
31.-32.-33.	Konkrete Fallbeispiele zu den Themen: Geburtshilfe, Polytrauma, Frakturen, Vergiftung
34.-35.-36.	Lagerung Kranker und Verletzter Umlagerung
37.-38.-39.	Einführung in die Pharmakologie - Dosierung von Medikamenten - therapeutische Wirkungen von Medikamenten - Nebenwirkungen von Medikamenten
40.-41.-42.	Kontrolle

Ápoló szakirány számára készült német nyelvű változat I. félév

Órák száma	Tananyag
1.-2.-3.	Einführung in die Fachsprache Medizinische Fachbegriffe
4.-5.-6.	„Aller Anfang ist schwer“ – der erste Arbeitstag Die Station – Aufbau einer Station; das Patientenzimmer
7.-8.-9.	Das Krankenhaus - Einrichtungen im Krankenhaus - Berufe im Krankenhaus - Untersuchungen Aufträge erhalten und ausführen
10.-11.-12.	Betten machen Sich dem Patienten vorstellen
13.-14.-15.	Prophylaxen Patienten über Maßnahmen informieren
16.-17.-18.	Das Frühstück I - Frühstück verteilen - beim Essen behilflich sein
19.-20.-21.	Das Frühstück II - nach Essenswünschen fragen - Nahrungsmittel, Getränke, Kostformen
22.-23.-24.	Mahlzeiten - Essenskarten, Essensplan
25.-26.-27.	Zusammenfassung und Kontrolle
28.-29.-30.	Wünsche, Hinweise, Verbote

	- Visite und Übergabe
31.-32.-33.	Messen - Blutdruck, Temperatur, Puls, Blutwerte
34.-35.-36.	Dokumentation der Werte - Arbeit mit deutschen und österreichischen authentischen Formularen
37.-38.-39.	Verdauungsorgane und deren Erkrankungen
40.-41.-42.	Zusammenfassung und Kontrolle

II. félév

Órák száma	Tananyag
1.-2.-3.	Das Aufnahmegespräch - Personalien erfragen - Patienten den Kollegen vorstellen
4.-5.-6.	Das Stammbblatt - Vergleich von deutschen und österreichischen Stammblätttern
7.-8.-9.	Die Vorbereitung zur Operation Abholen aus dem OP
10.-11.-12.	Der Körper - Körperteile - Beschwerden, Symptome
13.-14.-15.	Atmungsorgane und deren Erkrankungen
16.-17.-18.	Informieren des Patienten - nach Befinden fragen
19.-20.-21.	Zusammenfassung und Kontrolle
22.-23.-24.	Telefonieren - mit Angehörigen - innerhalb der Klinik - Termine vereinbaren
25.-26.-27.	Die Visite - Anordnungen - Übergabe der Patienten
28.-29.-30.	Untersuchungen und Pflegemaßnahmen - Pflegebericht - Verlaufsbeschreibung - Krankenbeobachtung
31.-32.-33.	Medikamente - Beipackzettel - Wirkung und Nebenwirkungen
34.-35.-36.	Medikamente verabreichen - Erklärung der Einnahme - Darreichungsformen
37.-38.-39.	Das Vorstellungsgespräch - Lebenslauf - Bewerbung schreiben
40.-41.-42.	Zusammenfassung und Kontrolle

Védőnő/szülésznő szakirány számára készült német nyelvű változat I. félév

1-2-3.	Einführung in die Fachsprache Berufsfelder - Fachbegriffe
4-5-6.	Der menschliche Körper -Körperteile, innere Organe
7-8-9.	Symptome, Beschwerden, Infektionskrankheiten
10-11-12.	Werte messen - Blutdruck, Puls, Temperatur
13-14-25.	Gesunde Lebensführung I. - Grundbegriffe

16-17-18.	Gesunde Lebensführung II. - Essstörungen; Anorexie - Drogenkonsum - Alkoholsucht
19-20-21.	Arbeit mit authentischen Fachtexten Zusammenfassung
22-23-24.	Kontrolle
25-26-27.	Weibliche Geschlechtsorgane
28-29-30.	Beim Gynäkologen - Anamnese, körperliche Untersuchung
31-32-33-	Erkrankungen weiblicher Geschlechtsorgane
34-35-36.	Dysmenorrhoea, Hypermenorrhoea Wechseljahre
37-38-39.	Arbeit mit authentischen Fachtexten Zusammenfassung
40-41-42.	Kontrolle

II. félév

1-2-3.	Wiederholung
4-5-6.	Verhütung - Verhütungsmittel, Verhütungsmöglichkeiten - Nebenwirkungen
7-8-9.	Abtreibung - psychische und physische Ursachen und Folgen
10-11-12.	Schwangerschaft - Betreuung während der Schwangerschaft
13-14-15.	Risikoschwangerschaften
16-17-18.	Arbeit mit authentischen Fachtexten Zusammenfassung
19-20-21.	Kontrolle
22-23-24.	Geburtshilfe I. (Einführung)
25-26-27.	Geburtshilfe II. - Geburtsverlauf
28-29-30.	Das Neugeborene - Ratschläge geben - psychomotorische Entwicklung
31-32-33.	Einführung in die Pädiatrie - die häufigsten Erkrankungen von Neugeborenen und Kleinkindern
34-35-36.	Einführung in die Pharmakologie - Wirkungsmechanismen, Verabreichung von Medikamenten
37-38-39.	Arbeit mit authentischen Fachtexten / Zusammenfassung
40-41-42.	Kontrolle

Szociális munkás szakirány számára készült német nyelvű változat I. félév

Órák száma	Tananyag
1-2-3.	Geschichte und Entwicklung der sozialer Hilfe
4-5-6.	Hilfe in modernen Gesellschaften und Modernisierung der Hilfe
7-8-9.	Berufliche Qualifizierung und soziale Berufe - die wichtigsten Arbeitsfelder der Sozialarbeit
10-11-12.	Anforderungen des Arbeitsmarktes an DiplomsozialarbeiterInnen I. - Struktur und Entwicklung
13-14-15.	Anforderungen des Arbeitsmarktes an DiplomsozialarbeiterInnen II. - neue Berufsfelder - neue Qualifikationsanforderungen
16-17-18.	Ausbildung und Qualifizierung in sozialen Berufen in Ungarn und in Österreich

	- Vergleich
19-20-21.	Zusammenfassung und Kontrolle
22-23-24.	Sozialer Ausschluss – theoretische Verortung
25-26-27.	Geschlechtshierarchische Struktur der Sozialarbeit
28-29-30.	Frau zwischen Familie und Beruf - Teilhabe von Frauen und Männern am Arbeitsmarkt
31-32-33.	Familien- und Jugendschutz Jugendsoziologie
34-35-36.	Arbeit mit authentischen Fachtexten
37-38-39.	„Was würden Sie in dieser Situation sagen?“ - Situationsübungen - Zusammenfassung
40-41-42.	Kontrolle

II. félév

Órák száma	Tananyag
1-2-3.	Gesundheitsschutz und Altersfürsorge in der Sozialarbeit - Gesundheitsschutz und Krankenversicherung
4-5-6.	Drogenprevention und Alkoholsucht
7-8-9.	Betriebliche Organe - das Linien-System
10-11-12.	Grundbegriffe der betrieblichen Sozialarbeit - Mitarbeiter-, Führungs-, und Teamberatung
13-14-15.	Aufgaben traditioneller Sozialberatung -Aufgaben innovativer Sozialberatung
16-17-18.	Arbeitsschutz – gefährdete Arbeitskräfte
19-20-21.	Arbeit mit authentischen Fachtexten -Zusammenfassung
22-23-24.	Kontrolle
25-26-27.	Personalführung - Leitungsschwächen - Betriebsführung
28-29-30.	Erfolgreiche Karrieren - Leute, die von sich reden lassen
31-32-33.	Karrierplanung - Arbeitssuche - Bewerbung - Lebenslauf
34-35-36.	Vorstellungsgespräch am Arbeitsplatz
37-38-39.	Arbeit mit authentischen Fachtexten Zusammenfassung
40-41-42.	Kontrolle

Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A négy alapkészség (írás, olvasás, hallás utáni szövegértés, beszéd) fejlesztése. Lexikális alapismeretek elsajátítása, bővítése, nyelvtani ismeretek elsajátítása és alkalmazása.

Kötelező irodalom:

1. Anna Jureckova – Gabriella Polacková: English in Nursing (Universita Komenského, Bratislava) (Units 1,11,12)
2. Penguin English Guides, Alison Pohl: Professional English (medical) (Chapters 5,28,30,35,36,45,56,58)
3. Szaknyelvi jegyzet (szituációk ápolók számára)

4. Mária Györffy: English for Doctors (Unit 3: Obstetrics and Gynaecology, Unit 4: Paediatrics chapters)+CD

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A félév során három zárthelyi dolgozat megírása és szóbeli prezentáció, melyek átlaga el kell hogy érje a 75%-ot.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Az órákon való aktív részvétel, a zárthelyik eredményes megírása, a szóbeli beszámolók teljesítése. A félév során 3 hiányzás megengedett, tartós betegség esetén a zárthelyik és a szóbeli beszámolók pótlása lehetséges.

Ajánlott irodalom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Szaknyelv I, II (angol)

Dr. Semsei Imre
tantárgyfelelős

Szaknyelv I, II (német)

Dr. Fábián Gergely
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Tilki Ágnes
vezető nyelvtanár

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárvári Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Szegénység és társadalmi kirekesztettség	
A tantárgy angol neve: Poverty and social exclusion	
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Ludescher Gabriella	
Ajánlott félév	IV.
Tantárgyi kód	EKTT-117-00N; EKTT-117-00L
Nappali tagozat heti óraszám	1+1
Levelező tagozat félévi óraszám	5+5
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:
mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve:
Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:
Nappali tagozat: aktuális órarend szerint
Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza:
kötelezően választható

Ajánlott tanterv:
Szociális munka alapszak tanterve
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak tanterve

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:
A tantárgy általános célja, hogy a hallgató adekvát ismereteket szerezzen a magyarországi szegénység és kirekesztés fogalmáról és folyamatáról.

Oktatás típusa:
nappali tagozaton előadás + szemináriumi gyakorlatok.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:
A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni, „vevőelégedettség” vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. Folyamatos visszajelzés a végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről. A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:
60-40%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:
Előadás, szemináriumhoz fénymásolt segédanyag, internetes oldalak ajánlása, tömbösített időrend, oktatói és hallgatói prezentációk, csoportos irodalom-feldolgozás.

Alkalmazott módszerek az oktatás segítésére:
Előadás, önálló témafeldolgozás.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A magyar és nemzetközi szegénység alakulásának hatásait számos oktatói kutatómunka részben, vagy egészben tartalmazza. TDK dolgozat, szakdolgozat.

A tantárgy részletes leírása:

- 1-3. A szegénység fogalmának és típusainak definiálása.
- 4-5. A társadalmi kirekesztés meghatározása, a szegénységgel való összehasonlítása.
- 6-8. Az exklúzió mérésének lehetőségei.
- 9-10. A kirekesztés nemzetközi és hazai tendenciái.
11. Gazdasági fejlődés hatása a kirekesztésre.
12. Az inklúzív társadalom jellemzői, kialakításának feltételei.
- 13-14. Jóléti pluralizmus helye az inklúzív társadalom létrehozásában.

Kötelező irodalom:

A társadalmi kirekesztődés nemzetközi összehasonlítására szolgáló jelzőszámok. Budapest: KSH. 2006.
Bass László – Darvas Ágnes – Ferge Zsuzsa – Simon Mihály (2008): A gyermekszegénység csökkentése ma is kulcskérdés. *Esély*, 4: 25-52. http://www.esely.org/kiadvanyok/2008_4/BASS.pdf

Daly, Mary (2009): Merre tart az EU szociálpolitikája? Számvetés és értékelés a lisszaboni társadalmi befogadási folyamat alakulásáról. *Esély*, 1: 51-70.

http://www.esely.org/kiadvanyok/2009_1/DALY.pdf

Fitoussi, J. P. – Laurént, É. (2010): Makrogazdasági politika és szociálpolitika az EU 15-ben az elmúlt két évtizedben. *Esély*, 4: 20-50.

Gábos András (2009): A gyermekszegénység csökkentését célzó kormányzati beavatkozások. *Esély*, 5: 48-67. http://www.esely.org/kiadvanyok/2009_5/03gbos.pdf

http://www.esely.org/kiadvanyok/2010_4/02fitoussi.indd.pdf

John Ede (2009): Kávéházi beszélgetések a statisztikáról. A szegénység mérése. *Statisztikai Szemle*, 12: 1194-1203. http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2009/2009_12/2009_12_1194.pdf

Virág Tünde (2009): Szegények a kistelepülések fogságában. *Esély*, 4: 38-54. http://www.esely.org/kiadvanyok/2009_4/02virag.pdf

Ajánlott irodalom:

Atkinson, T. 1998. Társadalmi kirekesztődés, szegénység, munkanélküliség. *Esély*, 4. szám.

Bourdieu, Pierre 1978. *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése.* Budapest, Gondolat Kiadó.

Castel, Robert 1993. A nélkülözéstől a kivetettségig – a „kiülleszkedés” pokoljárása. *Esély*, 3. szám. 3-23. p.

Castel, Robert 1993. *A szociális kérdés alakváltozásai.* Budapest, Max Weber Alapítvány – Wesley Zsuzsanna Alapítvány – Kávé Kiadó.

Gombár Csaba – Hankiss Elemér – Lengyel László 1997. *És mi lesz, ha nem lesz?* Budapest, Korridor Kiadó.

Kertesi Gábor 1995. Cigány gyerekek az általános iskolában, cigány felnőttek a munkaerőpiacon. *Közgazdasági Szemle*, 1995. 1. szám. 30-65. p.

Szívós Péter – Tóth István György (szerk.) 2003. *Stabilizálódó társadalomszerkezet. TÁRKI monitor jelentések.* Budapest, TÁRKI.

Vicsek Lilla (2004): Bizonytalanságérzet és meghatározó tényezői a mai Magyarországon. *Szociológiai Szemle*, 2: 27-58.

Évközi ellenőrzés:

Szemináriumi munkában való részvétel

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele: aktív részvétel a feldolgozó órákon, csoportos prezentáció teljesítése.

Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szabályai az irányadóak.

A vizsgára való jelentkezés:

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli vizsga.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Ludescher Gabriella
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábíán Gergely
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábíán Gergely
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Szociológia I-III.			
A tantárgy angol neve: Sociology I-III.			
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Rusinné Dr. Fedor Anita			
Tantárgy neve:	Szociológia I.	Szociológia II.	Szociológia III.
Ajánlott félév:	I.	II.	III.
Tantárgyi kód (nappali, levelező tagozat):	EKTT-102-01N EKTT-102-01L	EKTT-102-02N EKTT-102-02L	EKTT-102-03N EKTT-102-03L
Nappali tagozat heti óraszám:	1+1	1+0	1+1
Levelező tagozat félévi óraszám:	5+5	5+0	5+5
Kredit:	3	2	3
Vizsgakövetelmény:	Kollokvium	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	-	-	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Szociális Munka Alapszak
Egészségügyi Gondozás és Prevenció Alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

Mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

Nappali tagozaton: aktuális órarend szerint.
Levelező tagozaton: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza:

Kötelező

Oktatók névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai

A szociológiai tantárgyak célja, hogy a szociális munkás adekvát szemléletet és tudást szerezzen a társadalmi struktúráról, viszonyokról és folyamatokról. E tantárgy keretein belül a hallgató megismeri a szociológia legfontosabb fogalmait, klasszikus és modern elméleteit és történetét. Információkat kap a demográfia tudományáról, megismeri a családszociológiai iskolák elméleteit, valamint elsajátítja a szociológia metodikai rendszerének nélkülözhetetlen alapttechnikáit.

1.blokk – Szociológia I.

A Szociológia I. című blokkon belül a hallgató megszerzi a legfontosabb szociológiai ismereteket, megismerkedik a szociológia kutatási területével, funkcióival, tárgyával és kialakulásának történetével. Emellett ismereteket szerez a szociológia elméleteiről a klasszikus teóriáktól kezdve (Durkheim, Weber, Marx, Saint-Simon, Comte, Tocqueville, Montesquieu) a modern

2. blokk – Szociológia II.

Ebben a tantárgyi blokkban a szociális munkás hallgató a szociológia legalapvetőbb módszertani rendszeréről, a társadalomkutatás indítékairól, a szociológiaelmélet és empirizmus összefüggéseiről, valamint az induktív és deduktív elméletalkotásról szerez információt. Emellett komplex tudást szerez a mérési szintekről, a szociológiai interjú elkészítésének technikáiról, a kérdőívek szerkesztéséről, a tartalomelemzés lehetőségeiről és módszereiről, a terepkutatás jellemzőiről, folyamatáról és problémáiról, továbbá az empirikus társadalomkutatás etikai vonatkozásairól.

3. blokk – Szociológiai III.

E kurzus keretében a hallgató a családszociológia fogalmi rendszeréről valamint a legfontosabb családszociológiai iskolák elméleteiről kap információkat. Elsajátítja a családok társadalomtörténeti kialakulásáról szóló ismereteket, továbbá választ kap arra, hogy miként váltak a nagycsaládok nukleáris családdá. Megismeri a párválasztás társadalmi metódusait, a szexualitás társadalomtörténetét, a női és a férfi társadalmi szerepek különbségeit, a családon belüli erőszak szociológiai vonatkozásait, a válások problematikájának összefüggéseit és a mai magyar családok sajátosságait. A kurzuson belül a hallgató megismerkedik a legalapvetőbb demográfiai fogalmakkal és folyamatokkal.

Oktatás típusa:

Nappali tagozaton előadás + szemináriumi gyakorlatok, levelező tagozaton előadás

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája

A magyar és nemzetközi szociológia kutatási eredményeinek folyamatos nyomon követése, a szakirodalom feldolgozása. A tananyag folyamatos aktualizálása, az új információ tananyagba való beépítése, oktatói és hallgatói szintű tudományos feldolgozása. A végzett hallgatók utánkövetéses vizsgálata eredményeinek figyelembevétele.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Elméleti ismeretek szerzése a tárgy tematikájának megfelelően. Szakirodalom kutatás, másodelemzés.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

60-40%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás, szemináriumhoz fénymásolt segédanyag, internetes oldalak ajánlása, tömbösített időrend, oktatói és hallgatói prezentációk, csoportos irodalom-feldolgozás.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás

A magyar társadalom történeti fejlődésének hatásait számos oktatói kutatómunka részben, vagy egészben tartalmazza. TDK dolgozat, szakdolgozat.

A tantárgy részletes leírása:

Szociológia I.

1. A társadalomról való gondolkodás története az ókori bölcselkedőktől a szociológia kialakulásáig.
2. A szociológiatudomány kialakulásának történelmi körülményei.
3. A szociológia előfutárai. Saint-Simon, Tocqueville, Comte és a szociológia megszületése.
4. A kialakuló szociológia sokszínűsége.
5. Durkheim, és a korabeli francia szociológia. A szociologizmus.
6. Az angolszász szociológia. Az individualizmus.
7. A német szociológia. Weber.
8. A marxista szociológia. Marx.
9. Neomarxista szociológia.
10. A magyar szociológia fénykora. Mannheim Károly, Polányi Károly, Hauser Arnold. A szociográfia.
11. A szociológia professzionalizációja. Merton.
12. Strukturális-funkcionalizmus. Parsons.
13. Modern társadalomtudományi elméletek, paradigmák. Pierre Bourdieu társadalomelmélete.
14. Modern társadalomtudományi elméletek, paradigmák Habermas és Luhmann társadalomelmélete.

Szociológia II.

1. A szociológiai kutatás megtervezése, konceptuális alapok.
2. A vizsgálatok főbb típusai.
3. Hipotézisalkotás, avagy milyen a jó hipotézis?
4. Konceptualizáció, operacionalizáció.
5. A mintavétel logikája és típusai.
6. Az adatgyűjtés alapvető módszerei és eljárásai.

7. A társadalomkutatások gyakorlati lebonyolítása.
8. A kutatások etikai és jogi kérdései.
9. Adatgyűjtés – a megfigyelés.
10. Adatgyűjtés – az interjú.
11. Adatgyűjtés – a kérdőíves adatfelvétel.
12. Adatgyűjtés – a fókuszcsoport, kísérlet.
13. Szociometria és kapcsolati háló.
14. Adatgyűjtés beavatkozás nélkül.

Szociológia III.

1. A család fogalma, a családszociológiai iskolák megfogalmazásai.
2. A család története, a nagycsaládotól a nukleáris családokig.
3. A család belső működése. A család funkciói és azok változásai.
4. A párválasztás, felkészülés a családi életre. Nemi szerepek.
5. A családon belüli kapcsolatok dinamikája. A családon belüli viszonyrendszerek.
6. Konfliktusok a családban, válás.
7. A családi életciklusok. Ezek tartalma és változásai.
8. A gyerek szerepe a családokban, a szocializáció.
- 10-11. Családtípusok a mai Magyarországon. A mai magyar családok jellemzői.
- 12-13. A családra vonatkozó demográfiai adatok áttekintése és összehasonlítása a nemzetközi adatokkal.
14. Család és családpolitika.

Kötelező irodalom

Szociológia I:

Andorka Rudolf (2006): *Bevezetés a szociológiába*. Budapest, Osiris Kiadó. 2. fejezet.

Farkas Zoltán (2006): Szemléletmódok és paradigmák a szociológiaelméletben. *Szociológiai Szemle*, 1: 3-39.

<http://www.szociologia.hu/dynamic/0601farkas.pdf>

Némédi Dénes (2007): Durkheim Magyarországon. *Szociológiai Szemle*, 3-4: 149-174.

<http://www.szociologia.hu/dynamic/070304nemedi.pdf>

Tallár Ferenc (2010): Írások a kortárs kritikai szociológiáról. *Szociológiai Szemle*, 1: 52-56.

www.szociologia.hu/dynamic/szocszemle_2010_1_52_56_tallar.pdf

Szociológia II:

Héra Gábor - Ligeti György: *Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása*. Osiris Tankönyvek, Budapest, 2005.

Fónai Mihály - Kerülő Judit - Takács Péter: *Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba*. Pro Educatione Alapítvány, Nyíregyháza, 2001.

Szociológia III:

Bánlaky Pál: *Családszociológia*. Budapest, Wesley 2001.

Somlai Péter (1999): A sokféleség zavara: a családi életformák pluralizációja Magyarországon. **Demográfia**, XLII., 1999, 1-2. Sz. 38-47.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere

Szemináriumi munkában való részvétel

Az aláírás megszerzésének feltételei

Az aláírás feltétele a szemináriumi órák rendszeres látogatása, és aktív részvétel a feldolgozó órákon, csoportos prezentáció teljesítése. A félév végén zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melynek érdemjegye megajánlható a hallgatók számára vizsgajegyként.

Az aláírás megtagadása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szabályai az irányadóak.

A vizsgára bocsátás feltételei

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási módszer

Szóbeli vizsga a nappali tagozaton, írásbeli vizsga a levelező tagozaton.

Ajánlott irodalom

Szociológia I.

Csepeli Gy., Papp Zs., Pokol B.: Modern polgári társadalomelméletek. Gondolat, 1987.

Felkai Gábor [szerk.]: A szociológia kialakulása. Budapest, Új Mandátum, 1999.

Merton, K. R.: Társadalomelmélet és társadalmi struktúra. Gondolat, 1980.

Pokol Béla: Szociológiaelmélet. Budapest, Rejtjel, 1999.

Szczepanski, J.: A szociológia története. Kossuth, 1973.

Szociológiatörténeti szöveggyűjtemény (szerk.: Huszár T., Somlai P.). Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Szociológia II:

Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi, Budapest, 1995.

Moksony Ferenc: Gondolatok és adatok. Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Osiris, Budapest, 1999.

Szociológia III:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó. Budapest. 2006. 393-425. o.

Aries Philippe: Gyermekek, család, halál. Gondolat, Budapest, 1987

Bagdi Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1994.

Cseh-Szombathy László: Családszociológiai problémák és módszerek (Gondolat, 1979)

Cseh-Szombathy László: A házastársi konfliktusok szociológiája (Gondolat, 1985)

Foucault, Michel (1996): A szexualitás története. A tudás akarása. Budapest: Atlantisz Kiadó.

Kapitány Balázs-Séder Zsolt (2009): Gyermekvállalás. In. Demográfiai Portré 2009.

Neményi Mária: A család (Gondolat, 1988)

Neményi Mária (2003): Család és családpolitika In. *Szociológiai Szemle 2003/1*

Schadt Mária [szerk.]: Családszociológiai szöveggyűjtemény. JPTE TI, Pécs, 1996.

Somlai Péter – Tóth Olga: A házasság és a család változásai az ezredforduló Magyarországon. *Educatio 2002/3.* 339-348. o.

Somlai Péter (2000): Meghatározások avagy miről szól a család válsága? In: Spéder Zs. Tóth P.P. (szerk.) *Emberi viszonyok. Cseh-Szombathy László tiszteletére.* Bp. 2000, Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság. Századvég k. 101-110.

Társadalmi Riport 2000, 2002, 2004, 2006, 2008

Tomka Béla: Családfejlődés a 20. századi Magyarországon és Nyugat-Európában. Osiris Kiadó. Budapest, 2000.

Tóth László szerk.: A szex – szociológia és társadalomtörténet (Új Mandátum, 1996)

Tóth Olga: Családformák és együttélési minták a mai magyar társadalomban <http://www.szochalo.hu/upload/csaladforma.doc>

Utasi Ágnes: Családok és életstílusok (MTA PTI, 1991)

Utasi Ágnes szerk.: Társas kapcsolatok (Gondolat, 1991)

Vaskovics László: A család fejlődése Európában. *Educatio 2002/3.* 349-364. o.

Virginia Satir : Az új családműhely A család együttélésének művészete. BFI-Budapest.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Rusinné Dr. Fedor Anita
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Szülésre felkészítés I-II.		
A tantárgy angol neve: Pre-natal exercises I-II.		
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Krasznai Zoárd		
Ajánlott félév:	VI.	VII.
Tantárgyi kód:	EKVM-110-01N, EKVM-110-01L (Sznő + Vnő szakirányok)	EKVM-110-02N, EKVM-110-02L (Sznő + Vnő szakirányok)
Nappali tagozat heti óraszám:	0+28	14+14
Levelező tagozat félévi óraszám:	0+10	5+5
Kredit:	2	2
Vizsgakövetelmény:	gyakorlati jegy	beszámoló
Kötelező előtanulmányi rend	Szülészet I.	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-, mester /szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány,
Ápolás és betegellátás alapszak/Szülésznő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

kötelezően választható

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Szülésre felkészítés I.

Az egészségfejlesztés tudományos alapjait, módszertanát és intervenciós eszköztárát ismerve tudjon segíteni a zökkenő mentes szülés, gyermekágyi időszakra felkészülni. A hallgató az elsajátított ismeretek birtokában gyakorlati tapasztalatot szerez a felkészítés területein.

Kialakul a hallgatókban az a helyes szemlélet, hogy a védőnő, szülésznő segíthet váratlan és várt eseményekre való felkészülésében és ezt adja tovább a gondozott oktatása, nevelése során. A családi élet harmonikussá tétele a védőnői munka egyik kiemelt célja.

Szülésre felkészítés II.

Az élet első hat hónapjában a teljes egészében történő szoptatás tekinthető a csecsemőtáplálás ideális módjának. Magyarországon a szülészeten szinte minden anya elkezd a szoptatást, de megfelelő segítség hiányában hamar feladják, anyák megközelítőleg fele szoptat hosszabb ideig. A szaksegítség elmaradása a helytelen szülészeti gyakorlatból, az egészségügyi dolgozók elavult ismereteiből, időhiányból és a kommunikációs készségek fejletlenségéből fakad. Az Egészségügyi Világszervezet a szülészeten felelősségét hangsúlyozva meghirdette a bababarát kórház programot, amely 18 órás képzést ír elő minden olyan egészségügyi dolgozónak, akik kapcsolatba kerülnek szoptató anyával és csecsemővel. A kurzus megfelel a WHO által a bababarát kórházaknak ajánlott képzésnek.

Cél a korszerű szoptatási ismeretek elsajátításával javítani az egészségügyi dolgozók azon képességét, hogy hatékonyan tudják segíteni a gyermekágyas és a szoptató anyákat a gyermekeik táplálásában, és a gyermekeikkel kialakuló érzelmi kötődésében.

Oktatás típusa:

előadás, gyakorlat

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tantárgy fejlesztése a tantervek, tantárgyi programok, tananyagok hármásának minőségbiztosításán és fejlesztésén alapul. Minden új tanév kezdetekor az aktuális időszakra a tanterv összehangolását el kell végezni.

A tantárgyi programok készítésekor a változást szintén jelezni kell. Amennyiben a tantárgyak változása az ismeretanyag több mint 30 %-át érinti, akkor a változás a tantervet is befolyásolja, azaz új tantervet kell készíteni.

A tantárgy fejlesztése, tematikájának megváltoztatása a Tanszékek feladata. A tanszéki értekezleten a tantárgyfelelős (a tárgy oktatója) kötelessége a tantárgy ismeretanyagában bekövetkezett változásokról beszámolni, majd ezek után a tantárgyfelelős javaslatot tesz a szükséges módosításokra, amennyiben a tárgyat igényli.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

60-40%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

A rendelkezésre álló multimédiás eszközök használata.

Videó, szóróanyag, szakkönyv.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A szakirodalom folyamatos feldolgozása.

Szakedolgozatok, TDK dolgozatok készítése.

A tantárgy részletes leírása (14 hétre részletes tematika):

Szülésre felkészítés I.

28 gyakorlat elméleti megalapozást követő terhestorna, légzés és relaxációs gyakorlatok megtanulását foglalja magában

Terhestorna elméleti megalapozása:

1. hét Terhességi fiziológia. A szülésre felkészítés célja, a családközpontú születés szabályozásról.
2. hét A szülésre felkészítés múltja a fejlődés lépcsőin.
3. hét Hazai családtervezés szülésre felkészítés
4. hét A szülésre felkészülés folyamata.
A felkészítés fontossága és alternatív lehetőségei.
5. hét Torna, mozgás a terhesség ideje alatt.
Veszélyek.
- 6. hét A helyes légzés technika**
Terhes masszázs.
7. hét Relaxáció Feszültség, félelem csökkentés.
8. hét Mozgás, torna, gyermekágyi depresszió megelőzése a szülést követő időszakban. Gyermekágyi teendők, gyermekágyi torna, masszázs
- 9. hét Baba – mama torna, .babamasszázs, babaúzás**
10. hét Alternatív lehetőségek, amelyek segítik a felkészülést (úszás, terhes joga)
11. hét Közös készülődés az apák felkészítése, a segítő szerepre a szülés ideje alatt.
12. hét Dula szerepe a segítő folyamatban.
13. hét Ismeretátadás módszerei. (Teljes Szülői Élmény program: Bizonyítékokon alapuló, átfogó szülői képességeket tanító rendszer ismertetése, gyermekgondozási képességek elsajátítása.)
14. hét Felkészítő program tervezés a gyakorlatban.

Terhes torna a gyakorlatban:

Tartásjavító- gyakorlatok

Hátizomzat- gyakorlatok

Nyak és vállöv- gyakorlatok

Hasizom- gyakorlatok

Mellizom- erősítő gyakorlatok

Medencefenék- izmok erősítése és lazítása

Csípő körüli izom- gyakorlatok

Légzés technika : A tágulási szak légzéstechnikái

Kombinált légzés

A kitolási szak légzéstechnikája

Relaxáció: Lazítás feszítés, nyugalom

Egyensúly és koordinációs- gyakorlatok

Szülésre felkészítés I.**Levelező tagozat**

1 óra A szülésre felkészítés és a terhes torna előnyeiről.

2.óra A helyes légzés technika a gyakorlatban.

3. óra Relaxáció Feszültség, félelem csökkentés.

3. óra Torna, mozgás a terhesség ideje alatt.

Veszélyek.

4. óra Tartásjavító- gyakorlatok

Hátizomzat- gyakorlatok

5. óra Nyak és vállöv- gyakorlatok

Hasizom- gyakorlatok

6. óra Medencefenék- izmok erősítése és lazítása

Csípő körüli izom- gyakorlatok

7. óra -10 óra A megtanult gyakorlatok további órai gyakorlása a tornateremben

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Képesek lesznek hallgatók felkészítő programok megtervezésére, megszervezésére, kompetencia körén belül a megvalósításra.

Kötelező irodalom:

1. Dr.Hagymásy László: Családközpontú szüléset

2. Kriston A.-Rozsonyi P.:Intim női torna

3. Dr. sebőz s.szerk. : Kismamák könyve a fogantatástól 3 éves korig Püedlo kiadó 2010

4. Nina Grunfeld: Terhesség hétről hétre Glória kiadó

5. Frédéric Leboyer: A gyöngéd születés

Cartafilus kiadó Budapest 2000

6. Hidas Gy.-Raffai J.-Voller J. Lelki köldökzsínór

2002 Válasz kiadó Budapest

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: -**Az aláírás megszerzésének feltételei:**

A gyakorlatokon való részvétel kötelező.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: -

Gyakorlati jegy megszerzése az elméleti anyagból írásbeli vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

A tananyag számonkérése a félév végi vizsgán írásban történik.

Szülésre felkészítés II.

A tantárgy részletes leírása:

Elméleti témakörök 14 óra

1. hét A szoptatás jelentősége, meghatározások, statisztikák, ajánlások
2. hét A szoptatás anatómiája, élettana (emlő- újszülött)
3. hét Az anyatej néhány jellemzője, fejés, anyatejgyűjtés, tárolás, pasztörözés
4. hét A szoptatás hatékonyságának értékelése
5. hét A perinatális kor pszichológiája, felkészítés a szoptatásra, szülés utáni depresszió
6. hét A szülés és az első életórák, az első napok kórházi gyakorlata, bababarát kórház
7. hét Császármetszés és szülési fájdalomcsillapítás hatása a szoptatásra
8. hét Szoptatási anamnézis, az emlő vizsgálata, anatómiai rendellenességei, normális teltség és a túltelítődés
9. hét A szoptatás és újszülöttkori állapotok: sárgaság, hypoglycaemia, koraszülés stb.
10. hét Az újszülött magatartásának jellemzői, sírós csecsemő, aluszékony csecsemő
11. hét Hozzátáplálás, elválasztás, elválasztódás
12. hét Az anya betegségei és a szoptatás, gyógyszerek
13. hét Az emlő betegségei és a szoptatás, sebes emlőbimbó, elzáródott ductus, mastitis.
14. hét Hozzátáplálás, elválasztás, elválasztódás, fogamzásgátlás, újabb terhesség.

Gyakorlati témakörök: 14 óra

1. hét A szakmai felkészítést befolyásoló képességek.
2. hét A felkészítés alapja az önismeret.
3. hét Az önérvényesítés és az önérvényesítést gátló kommunikációs stílusokról
4. hét A felkészítés kommunikációja.
5. hét Szoptatási anamnézis felvétele
6. hét Felkészítés a szoptatásra
7. hét A szoptatás hatékonyságának megfigyelése, és értékelése
8. hét Fejés
9. hét Szoptatási nehézségek megoldása, szituációs gyakorlatok
10. hét Bababarát kórház feltételrendszerének teljesítése
11. hét Felkészítő projekt tervezés
12. hét Szülői szerepre felkészülés
13. hét Újszülött fogadásra felkészülés
14. hét Csecsemőgondozásra való felkészülés

Szülésre felkészítés II.

Levelező tagozat

- 1.óra A szoptatás jelentősége. A szoptatás anatómiája, élettana (emlő- újszülött)
2. óra Az anyatej jellemzője, fejés, anyatejgyűjtés, tárolás, pasztörözés
3. óra A szoptatás hatékonyságának értékelése, fokozása.
4. óra Akadályok a szoptatás ideje alatt (anyai, csecsemő).
5. óra Hozzátáplálás, elválasztás.

Gyakorlati témakörök:

1. óra A szakmai felkészítést befolyásoló képességek.
2. óra A felkészítés alapja az önismeret.
3. óra Szoptatási nehézségek megoldása, szituációs gyakorlatok.
4. óra Felkészítő projekt tervezés a szoptatásra.
5. óra A felkészítés kommunikációja.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Képesek lesznek hallgatók a meghatározott egészségügyi szükségletek kielégítését célzó felkészítő programok megtervezésére, megszervezésére, kompetencia körén belül a megvalósításra.

Kötelező irodalom:

1. Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja
Az egészséges csecsemő 0-12 hónapos táplálásáról
Magyar Közlöny melléklete XII. évf. 2009/46 (1002 oldaltól)
- 2 Felicity Savage King: Szoptatási útmutató MHB „Kurátor” Alap-és Alapítványkezelő Kft. 1995.
3. Tine Dige Vinter: A szoptatás, hogyan segítük a sikert, gyakorlati útmutatás egészségügyi dolgozóknak
Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Központ Koppenhága 1993.
4. Dr. Ádám Borbála : A szoptatás segítése a szülészetben. DOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika kiadványa 1993.
5. M.Guóth-Gumberger. E, Hormann: Szoptatás -Tanácsok és gyakorlati segítségnyújtás a szoptatás egész ideje alatt. Szoptatásért Magyar Egyesület, Budapest 2002
6. Szerk:Dr. Török Sz.J., Dr. Kun J. G.:Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához
Semmelweis Egyetem Közszolgáltató Kar 2012

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A gyakorlatokon aktív részvét.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a gyakorlaton való folyamatos részvétel.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:**A vizsgára bocsátás feltételei:**

A tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint.

Vizsgáztatási módszer:

Az elméleti és gyakorlati ismeretről eredményes írásbeli dolgozat teljesítése.

Ajánlott irodalom:

1. W. Ungváry Renáta Szoptatós füzet. A Szoptatásért Magyar Egyesület. 2000.
2. Minden csecsemő fontos! Egészségügyi dolgozók kézikönyve. Az anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexének. Tizedik kiadás . IBFAN –Szoptatásért Magyar Egyesület. 2005.
3. A csecsemők védelmében. Az anyatejet helyettesítő termékek forgalmazásának nemzetközi kódexéről-röviden. Miért fontos a kódex a világ valamennyi kisbabája számára és a hozzá kapcsolódó WHO határozatokról IBFAN –Szoptatásért Magyar Egyesület. 2005.
4. Javaslatok a szoptatásra. La Leche League International.1992.
5. Tirne Dige Vinter: A szoptatás – hogyan segítünk a sikert (Gyakorlati útmutató)
Második átdolgozott magyar kiadás 2007
6. Marmet-módszer. Az anyatej kézzel történő fejése. La Leche League International.1992.
7. A szoptatás és a termékenység. La Leche League International.1992.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Krasznai Zoárd
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Szülészet I-VII.							
A tantárgy angol neve: Obstetrics I-VII.							
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék							
Tantárgyfelelős neve: Dr. Birinyi László							
Ajánlott félév	IV.	V.		VI.			VII.
Tantárgyi kód	I. EKKE-112-01N EKKE-112-01L (Szülésznő, Védőnő szakirány)	II. EKKE-112-01N EKKE-112-01L (Szülésznő szakirány)	V. EKKE-112-05N EKKE-112-05L (Védőnő szakirány)	III. EKKE-112-03N EKKE-112-03L (Szülésznő szakirány)	VI. EKKE-112-06N EKKE-112-06L (Ápoló szakirány)	VII. EKKE-112-07N EKKE-112-07L (Mentőtiszt szakirány)	IV. EKKE-112-04N EKKE-112-04L (Szülésznő szakirány)
Nappali tagozat heti óraszám	2+0	2+0	2+2	2+0	2+0	2+0+2	2+0
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0	10+0	-	10+0	10+0	10+0+16	10+0
Kredit	2	3	4	3	3	3	2
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	Élettan-kórélettan II., Gyógyszer-tan I.	Szülészet I.	Élettan-kórélettan II., Gyógyszer-tan I.	Szülészet II.	Élettan-kórélettan II., Gyógyszer-tan I.	Gyerek-gyógyászat VI.	Szülészet III.

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?

Ápolás és betegellátás alapszak
Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Kötelező, szakmai törzstantárgy.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

I-V.

Szülészeti-nőgyógyászati jellegű élettani, egy bizonyos szintig kóros folyamatok megismerése. Várandósgondozás korszerű szemléletének ismerete. Várandós monitorizálás. A normál, kóros terhességi szülések megismerése,

VI.

Az alapozó tárgyra építve megismertesse a hallgatókkal a szülészet elméleti alapjait.

VII.

A hallgató képes legyen arra, hogy a szülészetben az acut életveszélyt, vagy ahhoz vezető állapotot felismerje, sürgősségi ellátását megkezdje.

Várandósgondozás korszerű szemléletének ismerete. A normál kóros terhességi szülések megismerése, rosszindulatú folyamatok ismerete és ezek sürgősségi ellátása.

Oktatás típusa: előadás, gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal (laptop, projektor, írásvetítő). A felkészülést az oktatók által kiadott oktatási segédanyag segíti (elektronikus adathordozón tárolt jegyzet).

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

A tantárgy tartalma: A női nemi szervek és a kismedence anatómiája. Vizsgáló eljárások a szülészeti – nőgyógyászatban. A női nemi szervek élettani működése. Folliculogenezis. A női termékenység hormonális háttere. A fogamzás, a barázdálódás és a beágyazás. A zygota további fejlődése és növekedése. A magzatfüggelékek (méhlepény, köldökzsinór, magzatburok, magzatvíz). A terhesség endokrinológiája. A terhesség immunológiája. Élettani változások a terhes szervezetében (cardiovascularis, respiratorikus, emésztő rendszer, a vese és a vizeletelvezető rendszer, az anyagcsere változásai, haematológiai és endokrin változások, a csontrendszer változásai, idegrendszeri és pszichés változások). A terhesség gyanú-, valószínűségi és biztos jelei. A várandós anya fizikális vizsgálata. Magzati állapotdiagnosztika a terhesség második felében (a magzati szív működés vizsgálata, ultrahangvizsgálat, amnioscopia, biokémiai vizsgálatok). Praeconceptionalis gondozás. A várandós nők gondozása.

A szülésznő, védőnő munkaköre, beosztása, feladatai. A szülészeti-nőgyógyászati ellátás intézmény rendszere. Higiénés előírások szülészeti osztályon. A várandósgondozás feladatai, a szükséges vizsgálatok elvégzése és értékelése: Felkészítés vizsgálatokra, beavatkozásokra. Tanácsadás a családtervezéssel kapcsolatban. Általános megtekintés. A szülés terminusának megállapítása. Vizeletvizsgálatok (fehérje és genny, cukor, aceton) hagyományos módon és gyorseszttel. Ultrahangleletek értékelése. Hüvelyváladék levétele (különböző vizsgálatokra). Leopold - féle műfogások. Magzati életjelenségek megfigyelése, a magzati szív működés észlelése hagyományos és műszeres módszerekkel és értékelése. Medencemérés medenceközzel. Symphysis – fundus távolság és a has-körfogat mérése. Veszélyeztetett és/vagy szövődményes terhesség felismerése, intézkedés. Felkészítés szülésre, az újszülött fogadására, az anyatejes táplálásra. A tágulási, kitolási, lepényi és a lepény utáni szak feladatai élettani és kóros szülések esetén. Szülönő felvétele, előkészítése szülésre. A szeméremtest borotválása. Eszközök előkészítése a szüléshez, a szülés haladásának észlelése, dokumentálása, értékelése (külső és belső vizsgálatok). Közreműködés szülészeti anaesthesia előkészítésében és kivitelezésében. Bemosakodások. Anyai, magzati állapot megfigyelése – vizsgálatok elvégzése, értékelése. CTG- vizsgálat és értékelése. Szülésvezetés: burokrepesztés, helyi érzéstelenítés, episiotomia. Gátvédelem, lepény vizsgálata, feltárás, sutura. Szülés alatti fájdalomcsillapítás. A megszült nő gyermekágyas osztályra helyezése. Szövődményes szülésre utaló tünetek felismerése, intézkedés. A magzati/újszülött – és anyai vizsgálatok elvégzése és értékelése. Az újszülött elsődleges és másodlagos ellátása a szülés kapcsán. Újszülött életjelenségeinek a vizsgálata a szülést követően, Apgar-érték meghatározása. Nyákszívás szemellátás, köldökellátás (elsődleges, másodlagos), azonosító jelölés, első fürdőtés, melegítés, öltöztetés. A testméretek felvétele: testtömeg, testhossz, fej-körfogat mérés. Az újszülött megtekintése (fejlődési rendellenességek, sérülések felismerése). Anya-

újszülött korai közvetlen kapcsolatának biztosítása. Az újszülött átadása az újszülött osztályra. Szülésbefejező műtétekkel kapcsolatos feladatok ellátása. Vacuum extractio, fogóműtét. Előkészítés császármetszésre, posztoperatív megfigyelés és ápolás császármetszés után, újszülött átvétele császármetszésnél. Szülésznői, védőnői feladatok amnioscopos vizsgálat, amniocentesis, chorion boholy biopsia és más invazív perinatológiai vizsgálatok kapcsán. Közreműködés medencevégű szülés vezetésénél, koraszülés vezetésénél és koraszülött ellátásánál. Shock állapot felismerése, részvétel a shocktalanításban. A kóros állapotok tüneteinek felismerése, szükséges intézkedések. A gyermekágyas ápolása/gondozása, szükségletek szerint (rooming-in rendszerben is). Gyermekágyas megfigyelése (gátseb, fundus, lochia, emlők). Gondozási feladatok: gátseb ellenőrzése, kezelése, mellápolás, felkészítés a szoptatásra, a szoptatás segítése. Kapocs-, varratszedés, műtétek utáni sebek ellenőrzése, kötéscsere. Ápolási feladatok kóros esetekben (subinvolutio, mastitis, thrombosis, lázas állapotok stb.). Közreműködés vizitnél, vizsgálatoknál, beavatkozásoknál. Hazabocsátással kapcsolatos feladatok. Hatékony szakmai kommunikáció, tanácsadás szülészeti osztályon. A nő/beteg, újszülött és a hozzátartozók pszichés vezetése. A szülészeti folyamat dokumentálása.

Az előadások tematikája

Szülészet I.

Szülésznő/Védőnő

Az előadások tematikája

Elmélet

Hét

1. Szülészet-nőgyógyászat története, Semmelweis munkássága, asepsis, antisepsis
Női nemi szervek anatómiája, külső nemi szervek csontos, szalagos, izmos medence. Medence ér-idegellátása.
2. Női nemi szervek élettani működése, ovarialis ciklus, feed-back mechanizmus. A nő életszakaszai.
3. Terhesség kialakulása, ivarsejtek, megtermékenyítés, beágyazódás, embriogenezis.
4. Magzat fejlődése, a terhesség fejlődése, terhesség alatt a magzat és mellékreszeinek kifejlődése, köldökzsinór, placenta, placenta-keringés. A magzat oxigénellátása, magzatvíz forgalom. A terhességet megtartó tényezők
5. Az anya szervezetének változásai élettani terhességben. Az anya jellemző laboratóriumi és egyéb paraméterei, terhességgel együtt járó élettani tünetek, fiziológias súlynövekedés.
6. Várandós tanácsadás feladata, egészséges terhes, rizikó terhes, kóros terhesség fogalma. Várandós tanácsadás lépései.
7. A terhesség megszakadásának folyamata, okai, kezelése, (abortus imminens, abortus incipiens, abortus incompletus, abortus completus, fenyegető koraszülés, méhen belül elhalás) okai, tünetei, megelőzése, ellátása.
8. A szülészeti- nőgyógyászati vizsgáló eljárások: Ultrahang vizsgálat, ultrahang szűrés, cardiotocographia, NST, AFP, SP1, PAPP A, β hCG, terhesség alatti kötelező laboratórium vizsgálatok
9. A kóros terhesség I. Magzati retardatio kialakulása, tünete, megelőzése, kezelése, következményei.
10. A kóros terhesség II. Diabetes mellitus, terhességi diabetes, fokozott glükóz tolerancia, ABO incompatibilitás, placenta tapadási rendellenességei, placenta praevia, lepényleválás tünetei.
11. Normál szülés, gyermekágy.
12. A terhességi toxaemia kialakulása, oka, tünetei, megelőzése, kezelése, következménye. HELLP-syndroma.
13. Várandósgondozás – a védőnő feladatai. MSzSz – Központi várandósgondozás. Terhes szakrendelés. Szakmai és jogi ismeretek.
14. Kóros szülés

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- Dr. Papp Zoltán: A Szülészet-Nőgyógyászat tankönyve Medicina Kiadó, Bp., 2009.

- Dr. Horváth Boldizsár: Főiskolai jegyzet: Szülészet-nőgyógyászat védőnők részére, Pécsi Egészségügyi Főiskola, 2001.
- Az országban forgalomban levő felsőfokú szülésznő képzésnél használt jegyzetek a szemeszter elején történő egyeztetés után.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Egységek bezárásakor írásos ellenőrzés (zárthelyi dolgozat).

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadások látogatása, gyakorlatokon való részvétel, két szülés komplett észlelése, lehetőség szerint vezetése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Kiadott tételSOR alapján szóbeli vizsga (két szülészeti tétel és ehhez kapcsolódó társult ismeretanyag).

Ajánlott irodalom:

- Dr. Berkő Péter: Szülészet-Nőgyógyászat 2005. Főiskolai jegyzet

Szülészet II. Szülésznő

Elmélet

Hét

1. A női nemi szervek működése ivarérett kor előtt
2. A női nemi szervek és a medence anatómiája
3. Prenatális fejlődés
A kromoszómális nem kialakulása, a női nemi szervek fejlődése
4. A magzat életműködésének vizsgálata. A magzat méhen belüli állapotának megfigyelése.
A szív működés észlelése hagyományos és műszeres módszerekkel, eredmények értékelése
(Magzatmozgások, magzatvízvizsgálat: amnioszkópia, amniocentézis stb.)
5. Szülésznő közreműködése várandósgondozásban, várandós tanácsadásban,
Prekonceptcionális gondozás, ellátás
6. A várandósgondozás feladatai ismételt jelentkezések során
Felkészítés a szülésre, anyaságra.
7. Sürgősségi ellátást igénylő kórképek a terhesség során
8. A kóros terhesség
A keringési, légző és kiválasztási rendszer betegségei
9. A kóros terhesség
Az emésztő-, csont-, izület-, idegrendszer betegségei. Fertőző betegségek
10. A kóros terhesség
Diabétesz, Immunológiai-, Pajzsmirigy-betegségek, Daganatok
11. A terhesség által okozott betegségek
12. Praeclapsiás toxémia
13. Az ultrahang diagnosztika szerepe élettani, kóros terhességben, ultrahang leletek értékelése
14. Vizsgakérdések áttekintése

Kötelező irodalom:

Lampé László: Szülésznők könyve. Medicina Kiadó Budapest, 2006.

Papp Z.(szerk.): A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2009.

Papp Z.(szerk.): Szülészet-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.

Tóth Z., Papp Z.(szerk.): Szülészeti-nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika. Golden Book Kiadó, Budapest, 2006.

Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.

Lynne Hutnik Conrad: Szülészeti és újszülöttkori ápolás. Medicina Kiadó, Budapest, 1998.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Szóbeli és írásbeli számonkérés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és írásbeli vizsga

Szülészet III.**Szülésznő****Elmélet**

Hét

1. A lepény szerkezete, vérkeringése, működése
A lepény tapadása és rendellenes elhelyezkedése
2. Változások az egyes terhességi hónapokban
3. A magzat méhen belüli elhelyezkedésének vizsgálata: Leopold fogások, UH
4. Non-Stressz-Teszt, Fizikális-Terheléses-Teszt, Oxytocin-Terheléses-Teszt és eredményeik értékelése
5. A terhesség és a szoptatás során alkalmazható gyógyszerkészítmények
6. A szülés szakaszai
7. Szülés alatti fájdalomcsillapítási módszerek. Szülészeti anaesthesia
8. A szülés megindulásának magyarázata
9. A méhkontrakciók jellemzői, regisztrálásuk lehetősége: tokometria
A méh működése szülés alatt
10. A szülés lefolyása és szakaszai, mechanizmusa
Programozott szülés, szülemegindítás, szülésvezetés, a sutura elméleti és gyakorlati feladatai
11. Ikerterhesség
12. Szülésbefejező műtétek
13. Élettani és kóros gyermekágy
14. Vizsgakérdések áttekintése

Kötelező irodalom:

Lampé László: Szülésznők könyve. Medicina Kiadó Budapest, 2006.

Papp Z.(szerk.): A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2009.

Papp Z.(szerk.): Szülészet-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.

Tóth Z., Papp Z.(szerk.): Szülészeti-nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika. Golden Book Kiadó, Budapest, 2006.

Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.

Lynne Hutnik Conrad: Szülészeti és újszülöttkori ápolás. Medicina Kiadó, Budapest, 1998.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Szóbeli és írásbeli számonkérés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és írásbeli vizsga

Szülészet IV. Szülésznő

Elmélet

Hét

1. Vetélések típusai, spontán vetélés
2. Ismétlődő, művi, törvénytelen, lázas vetélés
3. Koraszülés, tocolysis
4. Intrauterin retardáció. A magzat fejlődési rendellenességei
5. Rh- és ABO - inkompatibilitás, szenzibilizáltság
6. Oligohydramnion, Polyhydramnion
7. Cervixelégtelenség, Vérzés a terhesség alatt, Bizonytalan terminus, Terminus túllépés, Fekvési rendellenességek
8. Kóros terhesség (Diabetes mellitus. Anaemia, Hypertonia)
9. Kóros terhesség (Preeclampsias toxemia, preeclampsia, eclampsia)
10. Kóros terhesség (HELLP-syndroma, DIC)
11. Fekvési és tartási rendellenességek, medencevégű fekvés
12. Atonia
13. Intézeteken kívüli szülés, otthoni szülés
14. Vizsgakérdések áttekintése

Kötelező irodalom:

Lampé László: Szülésznők könyve. Medicina Kiadó Budapest, 2006.
Papp Z.(szerk.): A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2009.
Papp Z.(szerk.): Szülészet-nőgyógyászati protokoll. Golden Book Kiadó, Budapest, 2002.
Tóth Z., Papp Z.(szerk.): Szülészeti-nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika. Golden Book Kiadó, Budapest, 2006.
Potter P., Perry A. G.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai. Medicina Kiadó, Budapest, 1996.
Lynne Hutnik Conrad: Szülészeti és újszülöttkori ápolás. Medicina Kiadó, Budapest, 1998.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Szóbeli és írásbeli számonkérés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli és írásbeli vizsga

Szülészet V. Védőnő

Elmélet

Hét

1. hét Koraszülés.
2. hét Szülészeti ultrahang diagnosztika, genetikai tanácsadás, fejlődési rendellenességek
3. hét Szülészeti ultrahang szűrések, fejlődési rendellenességek.
4. hét Ultrahang, mint a magzati monitorizálás eszköze
5. hét Magzati retardatio.
6. hét Terhestanácsadás menete
7. hét Ikerterhesség, terhességi diabetes
8. hét Terhességi anaemiák, thrombocytopeniák
9. hét Egyéb terhességi kórképek
10. hét Szülészeti statisztika (Tauffer-statisztika). Anya és magzati halálozás Magyarországon.

11. hét	Terhességbefejező műtétek (császármetszés, fogóműtét, vacuumextractio)
12. hét	Kóros gyermekágy
13. hét	Szülészoba működése
14. hét	Ismétlés

Gyakorlat (14 órára, részletes tematika):

Dátum Témakör

1. hét	A szülészeti és nőgyógyászati vizsgálat menete, feltételei (vizsgáló helyiségek, vizsgálóasztal, műszerek, adminisztráció, a vizsgálat menetének bemutatása).
2. hét	<u>Praenatalis diagnosztika</u> : A magzatvíz vizsgálata (amnioscopia, szükséges műszerek, adminisztratív tevékenységek).
3. hét	<u>Praenatalis diagnosztika</u> : A magzati szív működés vizsgálata, az auscultatioval végzett vizsgálat bemutatása és gyakorlása.
4. hét	<u>Praenatalis diagnosztika</u> : A magzati szív működés vizsgálata, Doppler készülékkel végzett szívhang hallgatás, a készülék működési elvei. A módszer gyakorlása.
5. hét	<u>Praenatalis diagnosztika</u> : A magzati szív működés vizsgálata, cardiotocographia, a cardiotocograph-fal történő vizsgálat gyakorlása.
6. hét	<u>Praenatalis diagnosztika</u> A magzatmozgás vészjel táblázat használatának megismerése, gyakorlása. A gravidogram megismertetése, kitöltésének menete, használata a terhesgondozáson. A menses naptár megismertetése, kitöltésének begyakorlása, használata a védőnői gyakorlatban.
7. hét	A szülészeti vizsgálat bemutatása első jelentkezéskor (korai terhesség). Szülészeti vizsgálat menete és bemutatása (középidős terhesség, közel kiviselt terhesség). Terhes-kiskönyv és törzslap ismertetése.
8. hét	A nőgyógyászati vizsgálat bemutatása (anamnézis felvétel, kenetvétel, anyagvétel hormoncytologiai és onkocytologiai vizsgálatra, kolposcpos vizsgálat).
9. hét	Az ultrahang vizsgálat bemutatása az ultrahang laboratóriumban (a terhesség alatt lehetséges különböző normál, és pathológiás elváltozás).
10. hét	Az ultrahang vizsgálat bemutatása az ultrahang laboratóriumban (a terhesség alatt lehetséges különböző normál, és pathológiás elváltozás).
11. hét	Non Stressz Teszt (NST) Fizikális terheléses teszt (FTT)
12. hét	Non Stressz Teszt (NST) Fizikális terheléses teszt (FTT)
13. hét	Ultrahang BF (retardatio)
14. hét	A szülészeti események adatainak számítógépes feldolgozása, a kórház számítógépes feldolgozó laboratóriumának megtekintése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

- Dr. Horváth Boldizsár: Főiskolai jegyzet: Szülészet-nőgyógyászat védőnők részére, Pécsi Egészségügyi Főiskola, 2001.
- Az országban forgalomban levő felsőfokú szülésznő képzésnél használt jegyzetek a szemeszter elején történő egyeztetés után.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Egységek bezárásakor írásos ellenőrzés (zárthelyi dolgozat).

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadások látogatása, gyakorlatokon való részvétel, két szülés komplett észlelése, lehetőség szerint vezetése.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Kiadott tételsor alapján szóbeli vizsga (két szülészeti tétel és ehhez kapcsolódó társult ismeretanyag).

Ajánlott irodalom:

- Dr. Papp Zoltán: A Szüléset-Nőgyógyászat tankönyve Medicina Kiadó, Bp., 2009.
- Dr. Berkó Péter: Szüléset-Nőgyógyászat 2005. Főiskolai jegyzet

Szüléset VI.**Ápoló****Elmélet****Hét**

1. Női nemi szervek anatómiája. Nemi szervek működése
2. Genetikai alapfogalmak
3. Fogamzás. Fogamzásgátlás
4. Normál terhesség.
5. Normál szülés, normál gyermekágy
6. Terhesstanácsadás.
7. Pathológiás terhesség.
8. Pathológiás szülés, pathológiás gyermekágy.
9. Császármetszés és szövődmenyei
10. Nemi szervek fejlődési zavarai
11. Gyulladásos betegségek
12. Normál hüvelyflóra. Meddőség, családtervezés.
13. Menopausa, vérzészavarok.
14. Nőgyógyászati daganatok

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- a gyakori betegségek diagnosztikájában alkalmazott vizsgálómódszereket,
- a gyakori betegségek kezelési módzatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét,
- a betegellátás (gondozás) során előforduló nosocomialis ártalmakat, a megelőzés és a elhárítás módjait, valamint higiéné szabályait,
- az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségét, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, potomechanizmusát.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására, az ápolási diagnózis felállítására és a prioritások alapján történő szakszerű feladatellátásra,
- együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, lebonyolításában,
- az ápolási modellek megválasztására, azok alkalmazására,
- ápolási folyamat megvalósításához szükséges információk, erőforrások feltárására, felhasználására.

Kötelező irodalom:

Lampé László: Szüléset-nőgyógyászat I-II.-III. Medicina Bp. 1992.

Papp Zoltán: Szüléseti-nőgyógyászati protokoll, Golden Book Kiadó Kft., Budapest, 2009.

Patrica A. Potter - Anne Griffin Perry: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai

Prof. Dr. Illei György: Klinikai ápolástani ismeretek szülésetnők számára POTE EFK Pécs, 1995

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való részvétel ajánlott.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és/vagy szóbeli

Ajánlott irodalom: Dr. Papp Zoltán: A Szülészeti-Nőgyógyászati tankönyve, Medicina Kiadó, Bp. 2009.

**Szülészet VII.
Mentőtiszt****Elmélet**

Hét

1. A női nemi szervek anatómiája, élettani működés. Endokrinológiai alapismeretek
2. Embriogenezis. Fogamzás. A magzat fejlődése. Genetikai alapfogalmak.
3. Normál terhesség. Várandósgondozás. Egészséges-, rizikó-, kóros terhesség.
4. Toxaemia. Praeclampsia. Eclampsia. Eszméletvesztés terhességben
5. Pathológiás terhesség I. Toxaemia. Az anya betegségére épülő terhességi kórképek (endokrin-, szív-érrendszeri-, gyulladási-, urológiai kórképek.)
6. Pathológiás terhesség II. Magzati retardatio, vetélés, koraszülés, fenyegető koraszülés tünetei, észlelése, teendők, prophylaxis-, kezelés lehetőségei.
7. Normál szülés, normál gyermekágy. Mentőtiszt teendői szülésnél.
8. Pathológiás szülés, pathológiás gyermekágy. Császármetszés és szövődményei.
9. Nemi szervek fejlődési zavarai. Fogamzásgátlás. Meddőség. Családtervezés.
10. Gyulladási betegségek. Nőgyógyászati vérszavak. Menopausa.
11. Nőgyógyászati daganatok. Süllyedései megbetegedések. Endokrinológia.
12. Nőgyógyászati incontinenciák, kezelési lehetőségek
13. Szülészeti-nőgyógyászati története.
14. Összefoglalás

Kórházi gyakorlat

Hét

- 1-2. Betegvizsgálat (ellátott nőbeteg – egészségügyi szabályzat viszonya)
- 3-4. Terhesség vizsgáló módszerei 1. (rákszűrés, korai terhességi vizsgálatok).
- 5-6. Terhesség vizsgáló módszerei 2. (II.-III. trimeszterbeli vizsgálatok, UH vizsgálat, NST, CTG, amnioscopia, UH áramlásvizsgálatok) Sürgősségi ambulanciái gyakorlat, szülő felvétele, szülő előkészítése, felvételi vizsgálatok, nőgyógyászati sürgősségi ambulancia megismerése.
- 7-8. Szülőszobai gyakorlat.
- 9-10. Kisműtői gyakorlat: interruptio, fr. Cu., punctiók menete.
- 11-12. Nőgyógyászati műtői gyakorlat. Műtői érzéstelenítés, minimum 1 nőgyógyászati műtétben való aktív részvétel.
- 13-14. Speciális nőgyógyászati vizsgálatok megismerése, menopausa rendelés, teenager-ambulancia, meddőségi szakrendelés, cukorbeteg terhesgondozás.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók a mentőtiszt szakirányon ismerik:

- a mentésben használatos korszerű eszközöket, gyógyszereket, kötszereket, műszereket,
- sürgősségi ellátást igénylő betegségeket és helyzeteket.

Az ápoló és betegellátók a mentőtiszt szakirányon alkalmasak:

- a sürgősségi betegellátás körülményei között szükségessé váló egyes orvosi beavatkozások szakszerű és biztonságos elvégzésére.

Kötelező irodalom:

Dr. Horváth Boldizsár: Főiskolai jegyzet: Szülészeti-nőgyógyászati védőnők részére, Pécsi Egészségügyi Főiskola, 2001.

Az országban forgalomban levő felsőfokú szülészeti-nőgyógyászati képzésnél használt jegyzetek a szemeszter elején történő egyeztetés után.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Egységek bezárásakor írásos ellenőrzés (zárthelyi dolgozat).

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Előadásokon a részvétel ajánlott. A gyakorlati órákon a részvétel kötelező. Két szülés komplett észlelése, lehetősége szerint vezetése. Hiányzás pótlása a TVSZ-ben meghatározottak szerint.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás. Gyakorlatok igazolása, évközi számonkérések között elégtelen jegy nem szerepelhet (ilyen esetben újraírás szükséges).

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli vizsga.

Ajánlott irodalom:

Dr. Papp Zoltán: A Szülészeti-Nőgyógyászati tankönyve, Medicina Kiadó, Bp. 2009.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Birinyi László
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Táplálkozástan I-II-III			
A tantárgy angol neve: Dietetics I-II.-III			
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Balogh Zoltán			
Ajánlott félév:	I.	IV.	V.
Tantárgy Kód:	I. EKKE-113-01N EKKE-113-01L (Áp.+ Mt.+ Sznő + Vnő szakirányok)	II. EKKE-113-02N EKKE-113-02L (Áp.+ Mt.+ Sznő + Vnő szakirányok)	III. EKKE-113-03N EKKE-113-03L (Sznő + Vnő szakirányok)
Nappali tagozat heti óraszám:	14+0	14+14	14+42
Levelező tagozat félévi óraszám:	5	5+5	5+15
Kredit:	2	2	4
Vizsgakövetelmény:	beszámoló	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	nincs	EKKE-113-01N EKKE-113-01L	EKKE-113-01N EKKE-113-01L

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak/Védőnő szakirány
Ápolás és betegellátás alapszak/Ápoló, Mentőtiszt, Szülésznő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

Táplálkozástan I.: Ápolás és betegellátás alapszakon kötelező/ Egészségügyi gondozás és prevenció alapszakon kötelezően választható.

Táplálkozástan II.: kötelezően választható.

Táplálkozástan III.: Egészségügyi gondozás és prevenció alapszakon kötelező/Szülésznő szakirányon kötelezően választható.

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

Táplálkozástan I.

A korszerű táplálkozástudományi ismeretek elsajátítása.

Táplálkozástan II.

Ismerjék meg a hallgatók a diétás szabályokat az ételmezésben.

Sajátítsák el a diétás szabályokat, ismerjék meg az egyes betegségekben és állapotokban alkalmazott diétákat.

Táplálkozástan III.

Az oktatásban résztvevők öntevékenységének fokozása, táplálkozási szokások pozitív irányú befolyásolása, helytelen táplálkozás okozta betegségek megelőzése.

A hallgató képes legyen arra, hogy a táplálkozással kapcsolatban egészségét veszélyeztető tényezőket felismerje, és az egészséges táplálkozást a gyakorlatban alkalmazza, és ezt tudja továbbadni a lakosság számára.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat.

A tantárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatók felkészülését, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követése, valamint a végzett hallgatók elhelyezkedése utáni "vevőelégedettség" vizsgálata, a visszajelzések alapján a tantárgy aktualizálása. A szak minőségpolitikája, a folyamatos visszajelzések az oktatásban résztvevő hallgatók ismeretelsajátításáról, végzett, elsősorban nappali tagozaton végzett hallgatók elhelyezkedési körülményeiről, a tanultaknak a gyakorlatban történő alkalmazhatóságnak mikéntjéről meghatározzák a tantárgy keretében megvalósuló minőségbiztosítás, fejlesztés irányát, módszereit.

A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40 % - 60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Előadás modern prezentációs technikákkal, ételkészítési gyakorlatok a tankönyhában

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A szakirodalom folyamatos feldolgozása.

A tantárgy részletes leírása:

Az előadások tematikája

Táplálkozástan I.

Nappali tagozat elmélet

Hét

1. Táplálkozási alapismeretek. Táplálkozási alapfogalmak
2. Tápanyagok.
3. Vitaminok, Ásványi anyagok(Makro- és mikrotápanyagok).
4. A táplálkozás és az egészség
5. Hazai táplálkozási helyzetkép. Magyar lakosság táplálkozási szokásai
6. Nemzetközi és hazai táplálkozási ajánlások
7. Optimális táplálási javaslatok
8. Tápláltsági állapot felmérése, célja, beosztása
9. Táplálás eredményességének megítélése
10. Minimális program a tápláltsági állapot felmérésére
11. Az elhízás.
12. A kóros soványság
13. Malnutrició. Formái, kockázati tényezői
14. Táplálkozási magatartás zavarok. (Anorexia nervosa, bulímia nervosa)

Levelező

Elmélet

1. A táplálkozás és az egészség, Hazai táplálkozási helyzetkép.
2. Nemzetközi és hazai táplálkozási ajánlások
3. Tápláltsági állapot felmérése, célja, beosztása
4. Az elhízás. A kóros soványság

5. Táplálkozási magatartás zavarok. (Anorexia nervosa, bulímia nervosa)

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- Az egészséges szervezet működését, az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit.
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására.

Kötelező irodalom:

Gyakorlati dietetika EM 1992

Rodler Imre szerk.: Új tápanyagtáblázat

Medicina könyvkiadó. Rt. Budapest, 2005

Dr.Zajkás Gábor: Magyarország nemzeti táplálkozáspolitikája

Nemzeti Népegészségügyi Program támogatásával 2004

Barna Mária: Táplálkozás Diéta

Medicina, Budapest, 1996.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. Gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzaspótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom

Rigó János: Dietetika

Medicina 2002

Dr.Zajkás Gábor, Gaálné Póda Bernadette: Diétáskönyv

Ránky Edit: Piramis elv az egészséges táplálkozásban

Budapest, 1995.

Rigó János: A korszerű és kiegyensúlyozott táplálkozás

Subrosa Kiadó, Budapest, 1996.

Rigó János: Útmutató piramis az egészséges táplálkozáshoz és életmódhoz

Mind Kiadó, Budapest, 1995.

Táplálkozástan II.

Nappali tagozat elmélet

Hét

1. Gyógyintézeti alapétrend. Diétás konyhatechnika.
2. Epeutak és epehólyag betegségeinek diétája
3. Májbetegségek diétája
4. A hasnyálmirigy betegségeinek étrendje
5. Cukorbetegek étrendje
6. Sebészeti betegek diétás kezelése
7. Idős betegek diétás élelmezése
8. Cardiovasculáris betegségek diétás kezelése
9. Mozgásrendszer betegségeinek diétás kezelése
10. Egészséges táplálkozás és élelmiszerbiztonság Johan Béla alprogram

11. Táplálék allergia és intolerancia epidemiológiája és prevenciója
12. Az elhízás epidemiológiája és a kóros fogyás
13. Táplálkozás és a daganatos betegségek
14. A WHO táplálkozási programja. Táplálkozás - epidemiológia

Kórházi gyakorlat

2x7x50 perc

Diétás étrend összeállításának napi megfigyelése

Táplálási módszerek megfigyelése

A beteg tájékoztatása a diéta fontosságáról, betartásuk jelentősége

Levelőző

5 óra gyakorlat

Diétás étrend összeállításának napi megfigyelése

Táplálási módszerek megfigyelése

A beteg tájékoztatása a diéta fontosságáról, betartásuk jelentősége

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon ismerjék:

- Az egészségügyi intézetek élelmezési működését, az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit.
- a gyakori betegségek kezelési módozatait, a prevenció, a rehabilitáció lehetőségét.

Az ápoló és betegellátók az ápoló szakirányon alkalmasak:

- a beteg (gondozott) sajátos szükségleteinek a feltárására.

Kötelező irodalom:

Gyakorlati dietetika EM 1992

Rodler Imre szerk.: Új tápanyagtáblázat

Medicina könyvkiadó. Rt. Budapest, 2005

Rigó János: Dietetika

Medicina 2002

Dr.Zajkás Gábor, Gaálné Póda Bernadette: Diétáskönyv

Dr.Zajkás Gábor: Magyarország nemzeti táplálkozáspolitikája

Nemzeti Népegészségügyi Program támogatásával 2004

Barna Mária: Táplálkozás Diéta

Medicina, Budapest, 1996.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon a részvétel ajánlott. Gyakorlatokon való részvétel kötelező, a hiányzás pótlása a TVSZ-ben megfogalmazottak alapján.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli és szóbeli

Ajánlott irodalom

Dr.Zajkás Gábor: Magyarország nemzeti táplálkozáspolitikája

Nemzeti Népegészségügyi Program támogatásával 2004

Táplálkozás III.

Nappali tagozat elmélet

Hét

1. Élelmiszerek, élelmi anyagok. Étlapkészítés szabályai, technikai megvalósítása a gyakorlatban.
2. Az élelmiszer kiválasztás szempontjai. Címkék jelölések, az élelmiszereken. A helyes nyersanyag beszerzés.
3. Korszerű ételkészítési technikák.
4. Táplálkozást befolyásoló tényezők. Táplálkozási állapot, táplálkozással összefüggő betegségek.
5. Bevezetés az élelmiszerhigiéne alapjaiba. Élelmiszer biztonság
6. Nemzetközi és hazai táplálkozási ajánlások a felnővekvő generációt érintőajánlások. Táplálkozási irányelvek.
7. A gyermekek táplálkozási szokásai, hazai tápláltsági állapotuk.
8. Korcsoportonkénti táplálkozási ajánlások. Csecsemő táplálás.
9. Gyermekelelmezés, formája, szerepe, feladatai.
10. Alternatív táplálkozási formák a gyermekelelmezésben.
11. A várandósság és a szoptatás idejére vonatkozó irányelvek.
12. A terhességi étrend kiegészítők, káros szenvedélyek.
13. Az obezitás és a megelőzésük gyermekkorban.
14. Diéták a gyermekkori diabetes, magasvérnyomás, malabsopciók és malnutriciók táplálkozási vonatkozásai.

Gyakorlati órák:

Hét

1. Táplálkozást befolyásoló tényezők vizsgálata.
Betegségek és a táplálkozás összefüggései.
2. Kalóriaszámítás, kalóriaigény.
Tápanyagtáblázat használata. Testtömegindex számítás.
3. Étlapkészítés. Csecsemő ételek készítése.
- 4-35. Étélkészítés. Reggeli, tízórai, uzsonna ételek.
Levesek, húselekek, köretek, főzelékek, tészták, saláták, desszertek, hideg konyhai ételek.
Korszerű alapanyagokkal korszerű ételek.
- 36.-42. Diétás ételek készítése

Levelező tagozat elmélet

Óra

1. Táplálkozási irányelvek. A gyermekek táplálkozási szokásai, hazai tápláltsági állapotuk.
2. Korcsoportonkénti táplálkozási ajánlások. Csecsemő táplálás.
3. Gyermekelelmezés, formája, szerepe, feladatai.
4. A várandósnő táplálkozása.
5. A szoptatás idejére vonatkozó táplálkozási irányelvek

Gyakorlat órák:

- 1-3. Betegségek és a táplálkozás összefüggései.
Kalóriaszámítás, kalóriaigény.
Tápanyagtáblázat használata. Testtömegindex számítás.
- 4-6. Étlapkészítés. Csecsemő ételek készítése.
- 7-12. Étélkészítés. Reggeli, tízórai, uzsonna ételek.
Levesek, húselekek, köretek, főzelékek, tészták, saláták, desszertek, hideg konyhai ételek.
Korszerű alapanyagokkal korszerű ételek.
- 13-15. Diétás ételek készítése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

Kötelező irodalom:

Magyar Közlöny Hivatalos Értesítő 104. számában (15259 old. -15315 old.) a védőnői ellátást is

érintő szakmai protokollok és irányelvek
Rodler Imre szerk.: Új tápanyagtáblázat
Medicina könyvkiadó. Rt. Budapest, 2005
Rigó János: Dieteika
Medicina 2002
Dr.Zajkás Gábor, Gaálné Póda Bernadette: Diétáskönyv
Dr.Zajkás Gábor: Magyarország nemzeti táplálkozáspolitikája
Nemzeti Népegészségügyi Program támogatásával 2004
Barna Mária: Táplálkozás Diéta
Medicina, Budapest, 1996.
Kubányi Jolán: Gyermek táplálkozása
P+M Bt. 1998

Ajánlott irodalom:

Csecsemőtáplálási kézikönyv
Egészségügyi szakemberek számára
Nestlé Hungária Kft. Budapest 2010
Bíró György: Az éhezéstől az elhízástól
Medicina, Budapest, 1987.
Dworshák Ernő: A vitaminok jelentősége a táplálkozásban
Táplálkozási fórum kiadványok
Horváth Éva, Szepesi Dóra: Harmónia az életben
Harmónia az ételben
Édesvíz Kiadó, Budapest, 1995.
Dr. Jávor Tibor: Vitaminkalauz
Golden Book Kiadó, Budapest 1998.
Ránky Edit: Piramis elv az egészséges táplálkozásban
Budapest, 1995.
Rigó János: A korszerű és kiegyensúlyozott táplálkozás
Subrosa Kiadó, Budapest, 1996.
Rigó János: Útmutató piramis az egészséges táplálkozáshoz és életmódhoz
Mind Kiadó, Budapest, 1995.

Elsajátítandó alkalmazási (rész)képességek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató megismeri a táplálkozási irányelveket, speciális és alternatív táplálkozási formákat, valamint a legújabb WHO ajánlást.
Képesse válik az egészséges táplálkozással kapcsolatosan önálló tanácsadásra, étrend és ételkészítés bemutatására, segítségnyújtásra.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere: -

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező. Két alkalommal lehet hiányozni.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: -

A gyakorlatokon való aktív részvét. Eredményes vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Az aláírás megszerzése.

Vizsgáztatási módszer:

Írásbeli.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Balogh Zoltán
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásáért kötelezettséget vállaló aláírása:

A tantárgy neve: Testnevelés I-II.		
A tantárgy angol neve: Physical education I-II.		
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Orendi Mihály		
Ajánlott félév	I. félév	II. félév
Tantárgyi kód	EKTT-107-01N	EKTT-107-02N
Nappali tagozat heti óraszám	0+2	0+2
Levelező tagozat félévi óraszám	-	-
Kredit	0	0
Vizsgakövetelmény	Aláírás	Aláírás
Kötelező előtanulmányi rend	-	-

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltetik?:

Ápolás és betegellátás alapszak, Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak, Egészségügyi szervező alapszak, Szociális munka alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar.

A tantárgy órarendi beosztása:

A TADI beosztása szerint.

A tantárgy státusza:

kritériumkövetelmény

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint.

A tantárgy általános és speciális céljai:

A hallgatók különféle tulajdonságainak, képességeinek fejlesztése: fizikai képességek (erő, gyorsaság, állóképesség), koordinációs (ügyesség), pszichikai (akarat, kitartás), etikai, közösségfejlesztő, nevelési ismeretek (tudatosság, tervszerűség, rendszeresség).

A rendszeres testedzés biztosításával egészséges életmód kialakítása. A szervezet ellenálló-képességének növelése (védekezés a különböző betegségekkel szemben). A szellemi igénybevétel kompenzációjaként a testedzés, mint felüdülő, kikapcsolódó, rekreációs tevékenység.

A rendszeres mozgás, a rendszeres testedzés belső igényének a kialakítása.

Oktatás típusa:

Tervezett, a résztvevő hallgatók egyéni fizikai képességeit és érdeklődési körét maximálisan figyelembevevő és arra építő gyakorlati foglalkozás.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Sportfelszerelések, igény esetén videó anyagok és/vagy személyes bemutatások.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

Erre a tantárgy jelenlegi oktatási formájában, igazi lehetőség nem mutatkozik. Amennyiben a Tanszék és/vagy a Kar vezetése ilyen konkrét igénnyel lép fel, úgy tudományos kutatásra a testnevelés sajátos keretei között kerülhet sor.

A tantárgy részletes leírása (14 hetes tematika):

Az oktatás, a gyakorlati foglalkozások nem az elméleti tantárgyak egymásra épülő tematikai módszere alapján történik.

A felsőfokú oktatási intézmények testnevelési foglalkozásainak egyszerűen más a célja.

A féléves tematika, a hallgatók igényei, érdeklődési körét és az előképzettségüket veszi figyelembe.

Alapját az un. „heti étlap” biztosítja, amelyből a hallgatók kiválaszthatják az őket legjobban érdeklő gyakorlati „edzés programokat”. Természetesen ezek a programok, mind a terjedelem, mind az intenzitás vonatkozásában, azaz a terhelés egészében következetesen betartja:

- az aktuális fizikai állapot
- a fokozatosság
- az eltérő nemek érdeklődési körét
- végső soron még a hallgatók aktuális hangulatát

is figyelembe vevő, ahhoz tudatosan igazodó alapelveket.

Az alábbiakban egy **tipikusnak mondható heti programtervet, vagy „heti étlapot” mutatok be**, amelyből a hallgatók választhatnak:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök
Közös gimnasztikai gyakorlatok Fit-ball edzés Sportjátékok: • Kosárlabda • Labdarúgás • Asztalitenisz	Zenés sportaerobic Általános erősítés Kondicionáló gépek használata Aerob futó és gyalogló programok	Zenés gimnasztika Fit-ball edzés Sportjátékok: • Kosárlabda • Labdarúgás • Asztalitenisz	Zenés sportaerobic Mélyizom torna Callanetics Általános erősítés Aerob futó és gyalogló programok

Kötelező irodalom:

A tantárgy abszolút gyakorlati jellege miatt kötelező irodalom, vagy annak elsajátítása indokolatlan.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Kizárólag az un. kötelező óraszám teljesítése a „mennyiségi követelmény” Természetesen élve a személyes meggyőzés erejében a legfontosabb pedagógiai cél:

A rendszeres testmozgás belső igényességének a kialakítása!

„A legszebb szó a tett!” A mozgás, a sport, az egészség megőrzésének legolcsóbb és leghatékonyabb prevencióeszköze!

És kiknek, ha nem az egészségügy leendő munkatársainak kell személyesen is példát mutatni!

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Egy félév alatt, legalább tíz alkalommal személyes részvétel a „hivatalos” órákon, foglalkozásokon!

A rendszeresen sportolók, megfelelő igazolás bemutatása esetén mentesülnek a részvételi kötelezettség alól.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

A tárgyhoz gyakorlati jegy nem kapcsolódik.

A vizsgára bocsátás feltételei: -

Vizsgáztatási módszer: -

Ajánlott irodalom:

Örömmel mutatjuk be azokat a többségében elektronikus formátumú –videó- anyagokat, amely a gyakorlati foglalkozások anyagaival foglalkoznak.

Módszertani „bibliánk”:

- Dr. Kenneth H. Cooper: A tökéletes közérzet programja (The aerobics program for total well-being)

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Orendi Mihály
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Fábián Gergely
alapszakfelelős

Dr. Sárváry Attila
alapszakfelelős

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Dr. Ködmön József
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Védőnői módszertan I – VI.						
A tantárgy angol neve: Methodology for Health Visitors I-VI.						
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék						
Tantárgyfelelős neve: Dr. Sárváry Attila						
Ajánlott félév	III.	IV.	V.	VI.		VII.
Tantárgyi kód	I. EKVM-107-01N	II. EKVM-107-02N	III. EKVM-107-03N	IV. EKVM_107-04N	V. EKVM_107-05N	VI. EKVM-107-06N
Nappali tagozat heti óraszám	14+14	28+56	28+28	28+28	14+28	14+14
Levelező tagozat félévi óraszám	-	-	-	-	-	-
Kredit	3	5	4	4	4	2
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-	Védőnői módszertan I.	Védőnői módszertan II.	Védőnői módszertan III.	Védőnői módszertan III.	Család és gyermekvédelem

Az ajánlott tantervben mely /alap-/szakok szerepeltek?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak

A tantárgy meghirdetési gyakorisága

A táblázatban megjelölt félévben

Az oktatás nyelve

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása

TADI beosztása szerint

A tantárgy státusza:

Kötelező

Differenciált szakmai tárgy (BSc)

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

- Kiépíteni a hallgatókban a humánus és szociális segítő munkakör által támasztott szakmai elvárások, illetve követelmények attitűd rendszerét.
- Megismertetni az ön- és kölcsönösen segítő, valamint az egyéb támogató (szupportív) szervezetek működési mechanizmusait és bekapcsolódásának lehetőségeit.
- Megismertetni a hallgatókat a védőnői életpálya követelményeivel, a védőnői hálózat felépítésével és működésével, a védőnő kötelezettségeivel és jogaival, munkája etikai követelményeivel.
- Bemutatni a védőnői hivatás történetét, a védőnői kompetenciaköröket.
- Felkelteni a hallgatók igényét az anya-, gyermekvédelem ügyét elkötelezetten, naprakész és folyamatosan megújuló szakismerettel szolgáló védőnői szerep elsajátítására.
- Bemutatni a komplex családgondozás mibenlétét és gyakorlatának jellegzetességét.
- Felkészíteni a várandós, a gyermekágyas anya, az újszülött, csecsemő és kisgyermek otthoni gondozására, a nő-, anya- és várandósvédelem, újszülött-, csecsemő- és kisgyermekgondozás szakfeladatainak ellátására.
- Képesé tenni a hallgatókat a családok, gondozottak egészséges életvitelének alakítására.

Oktatás típusa:

Előadás és gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

- A szakmai ismeretek folyamatos megújításának jegyében folyamatos munkakapcsolat kiépítése a régióban dolgozó gyakorlatvezető védőnőkkel, vezető védőnőkkel, országos szakmai vezetőkkel.
- Rendszeres értekezletek tartása a gyakorlatvezető védőnők számára, melynek célja az aktuális követelményrendszer ismertetése, a szakmai elvárások összegyűjtése
- Hallgatói elégedettségvizsgálat a félév végén
- Szakfolyóiratok és új szakkönyvek monitorozása, tanulmányozása. A hallgatói kötelező és ajánlott irodalom állandó korszerűsítése.
- A szakma fejlődése és változása által indokoltá váló fejlesztések beemelése a tananyagtartalomba.

Kontaktórák és az órán kívüli hallgatói terhelés aránya:

40-60%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése

Előadás, demonstrációs tantermi gyakorlat, projektor, írásvetítő, tv, video.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

TDK, szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

Új ismeretek átadásával bővíteni a hallgatók szakmai tudását, hogy mind jobban megfeleljenek a társadalom, az egészségügy kihívásának, hogy munkájuk során a szakmai kompetenciájukba tartozó feladatokat teljes felelősséggel végezhessék az érvényben lévő jogszabályok, szakmai állásfoglalások és módszertani ajánlások szerint.

Az előadások tematikája**Védőnői módszertan I.****Elmélet: 14 óra**

1. A védőnői hivatás története
2. A védőnő helye az egészségügyi ellátásban,
3. A védőnő szakmai kötelezettségei, kompetenciája.
4. A védőnői munkát meghatározó tényezők
5. A védőnő tevékenység jellemzői
6. A védőnői munka általános jellemzői
7. Személyiség feltáró módszerek
8. A kommunikáció, mint a gondozás alapeleme
9. Esetleírás jelentősége a gondozói munkában
10. A család fogalma, történeti áttekintés.
A család típusai, funkciói, a család, mint gondozási egység.
11. Családi díszfunkciók, differenciált gondozás a családfejlettség, családtípus szerint.
13. Gondozó munka sajátosságai a családban.
A védőnői családlátogatás
14. A családlátogatás, mint gondozási módszer

Gyakorlat: 14 óra

- 1-2. A védőnői szolgálat kialakulásának története (videó film),
Országos Stefánia Szövetség, Zöldkeresztes Egészségvédelmi Szolgálat szerepe a védőnői munkában (tanulmányok, cikkek feldolgozása)
- 3-4. A védőnői munka módszerei:
Gondozottal való személyes kapcsolattartás, felkészülés a találkozásra, első találkozás a tanácsadóban, a gondozott otthonában
A gondozott megismerése (esetjáték, helyzetgyakorlat)

- 5-6. Védőnői munka módszerei:
A gondozottak kezelése (esetjáték, helyzetgyakorlat)
- 7-8. Védőnői tanácsadó kialakításának feltételei, a tanácsadó felszerelése, a tanácsadóban használatos eszközök bemutatása, használata
- 9-10. Esetleírás jelentősége a gondozói munkába gyakorlati megvalósítása
- 11-12. Gondozási terv készítése
- 13-14. Esetismertetés, referátum készítése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségcsökkentés módszereinek helyes használatára
- a családban előforduló konfliktusok, krízishelyzetek kezelésére, adekvát tanácsok adásával a segítségnyújtásra
- önálló védőnői tanácsadás levezetésére

Kötelező irodalom:

- Székely-Szél-Szeles: Védőnői módszertan HIETE Bp. 1999.
- Dr. Papp Zoltán: Egészséges nő szeretnék maradni, White Golden Book Kft., Bp., 2002.
- Alapellátás szöveggyűjtemény (szerk.) Balogh Z. - Dr. Dénes M. Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara, Budapest; 2003.
- A védőnő preventív alapfeladatai, kötelezettsége és felelőssége a megelőző ellátásban Odor Andrea (országos vezető védőnő, Országos Tisztifőorvosi Hivatal) Budapest 2004

Egészségügyi ágazati rendeletek

- 49/2004.(V.) ESzCsM rendelt a területi védőnői szolgálatról

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Sikeres vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom

- 2007/4. szám (2007. február 21.)
Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok (MEES) (1.0 változata)
- Az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja

Védőnői módszertan II

Elmélet: 14 óra

1. A védőnői szakgondozás feladatkörei
Nővédelmi feladatok
2. A serdülők felkészítése a reprodukcióra, párkapcsolatok kialakítására
Szexuális nevelés és családtervezés
3. Családvédelmi Szolgálat
A magzati élet és a várandós anya védelme
Magzatvédelmi törvény
Abortusszal kapcsolatos nézetek
4. Várandós-gondozás fogalma, célja, módszerei, lehetőségei

- 33/1992 (XII.23.) NM rendelet a terhesgondozásról
5. Szakmai protokollok, szakmai irányelvek. Gondozási terv készítésének szempontjai
 6. Terhistanácsadás szervezése, lebonyolítása, az első megjelenés terhistanácsadáson.
A védőnő által végezhető önálló vizsgálatok, célzott anamnézis felvétel menstruációs, családi, egyéni, gesztációs, a jelen terhességre vonatkozó és szociális anamnézis
 7. Koraszülés megelőzése, védőnői gondozás.
 8. A koraszülés és annak szocio-ökonómiai tényezői
 9. Várandós anyák gondozása otthon, a családlátogatások sajátosságai
Várandós gondozás az első trimeszterben
 10. Várandós gondozás a második trimeszterben
Várandós nő táplálkozása
 11. Várandós gondozás a harmadik trimeszterben
Veszélyeztetett, szövődményes terhesség védőnői gondozása
 12. Felkészülés a szülésre, családközpontú szüléset,
A kapcsolatanalízis módszere
 13. Felkészítés a szülői szerepre
Apák szerepe, apák felkészítése a szülésre és a szülői szerepre
 14. A hátrányos helyzetű várandósok gondozásának sajátosságai

Gyakorlat: 28 óra

- 1-2. „A felelős döntésért” családtervezéssel kapcsolatos videofilmek megtekintése, elemzése
- 3-4. Szűrővizsgálatok jelentősége, védőnő lehetőségei
Az önmegfigyelés fontossága, gyakorlati alkalmazása a védőnői munkában
- 5-6. A Családvédelmi Szolgálatok működése
Védőnői feladatok a terhesség megszakítással kapcsolatban (videofilm, esetjáték, helyzetgyakorlat, dokumentációs feladatok)
- 7-8. Várandósok nyilvántartásba vétele
Dokumentációs rendszer megismerése
Célzott anamnézis készítése
- 9-10. Előírt védőnői adatszolgáltatás megismerése, adatok értékelése, elemzése
Várandós tanácsadás szervezése, lebonyolítása
Védőnői tanácsadó megismerése
- 11-12. Várandós gondozás az első trimeszterben
A védőnő feladatai családlátogatáson és tanácsadóban
(videofilm, esetjáték, helyzetgyakorlat, dokumentációs feladatok)
- 13-14. Várandós gondozás a második trimeszterben
A védőnő feladatai családlátogatáson és tanácsadóban
(videofilm, esetjáték, helyzetgyakorlat, dokumentációs feladatok)
- 15-16. Várandós gondozás a harmadik trimeszterben
A védőnő feladatai családlátogatáson és tanácsadóban
(videofilm, esetjáték, helyzetgyakorlat, dokumentációs feladatok)
- 17-18. A hátrányos helyzetű várandósok gondozásának sajátosságai
- 19-20. A képzettségen alapuló védőnői kompetencia meghatározása, védőnői feladatok
- 21-22. Védőnői információs rendszer működése
- 23-24. Védőnői információs rendszer működése
- 25-26. Esetismertetés, komplex gyakorlati védőnői feladat megoldása intézeti, illetve otthoni körülmények között.
- 27-28. Esetismertetés, komplex gyakorlati védőnői feladat megoldása intézeti, illetve otthoni körülmények között

Gyakorlat: 28 óra

Terhistanácsadás: 2x6 óra

A hallgató figyelje meg

- A tanácsadó megfigyelése,
- A tanácsadás előkészítését, lebonyolítását, befejezését
- A védőnő gondozott kapcsolatát
- Először jelentkező várandós nyilvántartásba vételét

- Adminisztrációs feladatokat
- Az oktató védőnő tanácsainak megfigyelése

Várandós látogatás négy alkalommal: 4x4 óra

A hallgató figyelje meg

- Gondozási terv készítésének módját
- A látogatás megtervezését
- A gondozott életmódját
- A várandós állapotát
- A védőnő gondozott kapcsolatát
- A várandós esetleges panaszainak kikérdezése
- A védőnő tanácsainak megfigyelése
- Adminisztrációs feladatokat

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségsökkenés módszereinek helyes használatára
- a családban előforduló konfliktusok, krízishelyzetek kezelésére, adekvát tanácsok adásával a segítségnyújtásra
- önálló védőnői tanácsadás levezetésére
- a nővédelem, a várandógondozás teendőinek ellátására, szoptatásra való felkészítésre

Kötelező irodalom:

- Székely-Szél-Szeles: Védőnői módszertan HIETE Bp. 1999.
- Hidas György - Raffai Jenő - Vollner Judit Lelki köldökzsinór Válasz Könyvkiadó 2002
- Sebő Zsuzanna: Kismamák könyve a fogantatástól 3 éves korig Püldo kiadó 2010
- A védőnő preventív alapfeladatai, kötelezettsége és felelőssége a megelőző ellátásban
Odor Andrea (országos vezetővédőnő, Országos Tisztifőorvosi Hivatal) Budapest 2004

Egészségügyi ágazati rendeletek

- 33/1992. (XII. 23.) NM rendelet a terhességéről
- 1992. évi LXXIX. Törvény a magzati élet védelméről
- 51/1997. (XII. 18.) NM r. a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

Törvények

- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi CLIV. Törvény az egészségügyről

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Sikeres vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom :

- V. Majoros Ágnes Ölelő Kar VEMA 2010
- Bakos Mária: A gyermek, a fogantatástól 1 éves korig, EuBook Könyvkiadó Kft. 2006
- Soósne Kiss Zsuzsanna: Szülőnek lenni vagy szülővé válni? Generál Press, 2001
- Az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja

Védőnői módszertan III.

Elmélet: 28 óra

- 1-2. Gyermekágyasok védőnői gondozása, látogatás, tanácsadás szempontjai
- 3-4. Újszülött ellátás irányelvei, újszülött látogatás szempontjai, védőnői teendők A gondozómunka sajátosságai a családban, a védőnő tájékoztató tevékenysége a gyermekek után járó ellátásokról
- 5-6. Újszülött védőnői gondozása – újszülött táplálása, anya-gyermek kapcsolat alakítása, korai hazaadás védőnői teendők. Védőnő lehetőségei otthonaszülés esetén.
- 7-8. Csecsemőlátogatás irányelvei 0-3 hónapos korig
- 9-10. Csecsemőlátogatás irányelvei 3-6 hónapos korig
- 11-12. Csecsemőlátogatás irányelvei 6-9 hónapos korig
- 13-14. Csecsemőlátogatás irányelvei 9-12 hónapos korig
- 15-16. Fokozott gondozást igénylő csecsemők gondozása
- 17-18. Ikercsecsemők védőnői ellátása.
- 19-20. Csecsemő tanácsadás (előkészítés, lebonyolítás, státusz vizsgálatok). Szűrővizsgálatok csecsemőkorban, annak jogi szabályozása.
- 21-22. Védőnő szerepe a szocializációban
- 23-24. Csecsemőhalálozás alakulása, csecsemőhalálozással kapcsolatos védőnői feladatok, újszülött gyilkosságok
- 25-26. Védőoltások, védőnő szerepe a védőoltás szervezésében, lebonyolításában. Az Országos Epidemiológiai Központ módszertani levele a évi védőoltásról.
- 27-28. Vitamin profilaxis. Csecsemőkori hasfájás kezelésének lehetőségei, védőnő szerepe.

Gyakorlat: 28 óra

- 1-2. Újszülött-, gyermekágyas gondozással kapcsolatos védőnői feladatok, oktatótevékenység a családlátogatáskor, nyilvántartásba vétel dokumentációs feladatai, egyéb adminisztratív tevékenységek gyakorlása
 - bőrápolás
 - köldökellátás
 - lázcsillapítás
 - vitamin profilaxis
- 3-4. Csecsemőgondozással kapcsolatos védőnői feladatok 0-6 hónapos korig, adminisztrációs teendők gyakorlása, szituációs feladatok, videofilm vetítés (Kötődésemélet c. sorozat)
 - csecsemő megfigyelés
 - gondozás, ellátás
 - ivóvíz használat (vezetékes víz nélküli területen)
- 5-6. Csecsemőgondozással kapcsolatos védőnői feladatok 6-12 hónapos korig, adminisztrációs teendők gyakorlása, szituációs feladatok.
 - csecsemő szomatikus, érzelmi fejlődése
 - ápolási feladatok
 - táplálási tanácsok
- 7-8. Csecsemő tanácsadás szervezése, előkészítése, lebonyolítása, státuszvizsgálatok bemutatása, gyakorlása, adminisztrációs teendők gyakorlása
- 9-10. Csecsemőhalálozással kapcsolatos dokumentációs feladatok gyakorlása. Problémás kötődés, újszülöttgyilkosságok témakörében videófilmek megtekintése, az esetek megbeszélése, elemzése
- 11-12. Védőoltásokkal kapcsolatos védőnői teendők. Védőnő dokumentációs lehetőségei. Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a jogszabályi háttér tükrében
- 13-16. Újszülött- és csecsemőgondozással kapcsolatos szakmai cikkek feldolgozása, elemzése
- 17-20. Külső gyakorlat védőnői tanácsadóban, újszülött-, csecsemő tanácsadás megfigyelése
- 21-24. Külső szakmai gyakorlat védőnői körzetben, újszülött, gyermekágyas látogatás megfigyelése
- 25-28. Külső szakmai gyakorlat védőnői körzetben, csecsemőlátogatás megfigyelése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségcsökkentés módszereinek helyes használatára
- a családban előforduló konfliktusok, krízishelyzetek kezelésére, adekvát tanácsok adásával a segítségnyújtásra
- önálló védőnői tanácsadás levezetésére
- a gyermekágyas-, újszülött-, és csecsemőgondozás teendőinek ellátására, szoptatásra való felkészítésre
- a gyermekágyas-, újszülött-, csecsemőgondozás területén alkalmazható vizsgáló, mérő, regisztráló és adminisztratív feladatoknak a végrehajtására, amelyek a védőnő önálló kompetenciakörébe tartoznak

Kötelező irodalom:

- Székely-Szél-Szeles: Védőnői módszertan HIETE Bp. 1999.
- Országos Gyermkegészségügyi Intézet: 1. sz. módszertani levél: A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése MAVÉ 2004. letölthető: www.ogyei.hu
- Országos Gyermkegészségügyi Intézet: 2. sz. módszertani levél: A pszichomotoros fejlődés zavarainak felismerése és ellátása az alapellátás gyakorlatában MAVÉ 2004. letölthető: www.ogyei.hu
- Országos Gyermkegészségügyi Intézet: 3.sz. módszertani levél: útmutató és táblázatok a gyermekkori tápláltság megítéléséhez MAVÉ 2004. letölthető: www.ogyei.hu

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Sikeres vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom

- Bakos Mária: A gyermek, a fogantatástól 1 éves korig, EuBook Könyvkiadó Kft. 2006.
- Bálint Alice: A gyermekszoba pszichológiája Kossuth Könyvkiadó 1999.
- Dr. Gál Éva, Dr. Kemény János: Aludj velem! Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 2004.
- Martin Dornes: A kompetens csecsemő Pont 2002.
- Soósné Kiss Zsuzsanna: Szülőnek lenni vagy szülővé válni? Generál Press, 2001.

Védőnői módszertan IV.

Elmélet: 28 óra

- 1-2. 1-3 éves gyermek szomatikus-, pszichés- és mozgásfejlődésének jellemzői, a védőnői gondozás, családlátogatás irányelvei
- 3-4. Szobatisztaságra nevelés. Helyes szokások kialakítása
- 5-6. Bölcsődei gondozás, védőnői feladatok a bölcsődében
- 7-8. 3-6 éves gyermek szomatikus-, pszichés- és mozgásfejlődésének jellemzői, a védőnői gondozás, családlátogatás irányelvei
- 9-10. Óvodai nevelés, a védőnő és az óvoda kapcsolata, lehetőségek az együttműködésben
- 11-12. Tanácsadások módszertana, rendje, státuszvizsgálatok, szűrővizsgálatok 1-6 éves korban
- 13-14. Az iskolás kor előtti időszak jelentősége, egészség és az iskolai teljesítmény összefüggései. Az óvodai egészségnevelés

- 15-16. A védőnő családgyógyászati tevékenysége krízishelyzetekben, a krízisintervenció menete a védőnői munkában, nem specifikus kríziskezelés (pl. iskolaválasztás, kisiskolás gyermek)
- 17-18. Az iskolaérettség követelményei, iskolaérettségi vizsgálat, iskolaéretlenség problematikája
- 19-20. A játék, mese szerepe a gyermek személyiségfejlődésében, a védőnő tanácsadási lehetőségei
- 21-22. Gyermekegészségügyi törekvések, egészséges gyermekkor
- 23-24. A védőnő, mint a jelzőrendszer tagja a gyermekvédelemben
- 25-26. Védőnő szerepe a közösségi egészségfejlesztésben
- 27-28. Civil szervezetek, egyesületek és a Védőnői Szolgálat együttműködése

Gyakorlat: 28 óra

- 1-2. Kisdéd- és kisgyermekgondozással kapcsolatos védőnői feladatok 1-3 éves korig,
 - adminisztrációs teendők
 - mozgásfejlődés, játéktevékenység
 - szomatikus és mentális fejlődés
- 3-4. 3-6 éves gyermek védőnői gondozása
 - adminisztrációs teendők
 - mozgásfejlődés, játéktevékenység
 - szomatikus és mentális fejlődés
- 5-6. Az 1-6 éves korú gyermekek szűrővizsgálatai, tanácsadások
 - védőoltások, státuszvizsgálatok
 - szervezés, lebonyolítás, adminisztratív tevékenység
- 7-8. Egészségfejlesztő programok készítése, bemutatása óvodáskorú gyermekek számára megadott témában, kiscsoportos formában
- 9-10. Egészségfejlesztő programok készítése, bemutatása kisiskolás gyermekek számára megadott témában, kiscsoportos formában
- 11-12. Közösségi egészségfejlesztés a védőnői gyakorlatban, települési egészségfejlesztő programok kidolgozása
- 13-14. Intézménylátogatás civil szervezeteknél, egyesületeknél
- 15-16. A gyermekvédelmi alapellátás, szakellátás és a védőnői hálózat kapcsolata, a jelzőrendszer tagjainak együttműködése
- 17-20. Külső gyakorlat védőnői tanácsadóban, státuszvizsgálatok, tanácsadások megfigyelése 1-6 éves korú gyermekeknél
- 21-24. Külső szakmai gyakorlat védőnői körzetben, kisdéd látogatásának megfigyelése
- 25-28. Külső szakmai gyakorlat védőnői körzetben, kisgyermek látogatásának megfigyelése

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségcsökkentés módszereinek helyes használatára
- a családban előforduló konfliktusok, krízishelyzetek kezelésére, adekvát tanácsok adásával a segítségnyújtásra
- önálló védőnői tanácsadás levezetésére
- a kisgyermekgondozás területén alkalmazható vizsgáló, mérő, regisztráló és adminisztratív feladatoknak a végrehajtására, amelyek a védőnő önálló kompetenciakörébe tartoznak
- egészségfejlesztő programok összeállítására

Kötelező irodalom:

- Székely-Szél-Szeles: Védőnői módszertan HIETE Bp. 1999.
- Szabóné Kármán Judit Családgyógyász – krízisprevenció, Medicina könyvkiadó, Bp., 2004.
- Az egészségfejlesztés alapelvei (Az egészségfejlesztés alapvető nemzetközi dokumentumai) - Országos Egészségfejlesztési Intézet, 2004
- Egészségfejlesztés a színtereken - Országos Egészségfejlesztési Intézet, 2004
- Dr. Füzesi Zsuzsa – Dr. Tistyán László – Egészségfejlesztés és közösségfejlesztés a színtereken. OEFI, 2004.
- Országos Gyermekegészségügyi Intézet: 1. sz. módszertani levél: A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése MAVÉ 2004. letölthető: www.ogvei.hu

- Országos Gyermekegészségügyi Intézet: 2. sz. módszertani levél: A pszichomotoros fejlődés zavarainak felismerése és ellátása az alapellátás gyakorlatában MAVÉ 2004. letölthető: www.ogyei.hu
- Országos Gyermekegészségügyi Intézet: 3.sz. módszertani levél: útmutató és táblázatok a gyermekkori tápláltság megítéléséhez MAVÉ 2004. letölthető: www.ogyei.hu

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Sikeres vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom

- Bálint Alice: A gyermekszoba pszichológiája Kossuth Könyvkiadó 1999.
- Dr. Gál Éva, Dr. Kemény János: Aludj velem! Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 2004.
- Soósne Kiss Zsuzsanna: Szülőnek lenni vagy szülővé válni? Generál Press, 2001.

Védőnői módszertan V.

Elmélet: 14 óra

1. Az iskola-egészségügy történeti fejlődése
Fodor József élete és munkássága
2. Az iskola-egészségügyi ellátásra vonatkozó jogi szabályozás
Jogszabályok időrendi áttekintése
3. Az óvoda és iskola-egészségügyi ellátás célja, feladatai
Az ellátásról szóló jogszabály
4. Az oktatási-nevelési intézmény környezete
5. Általános tudnivalók a szűrővizsgálatokról
A gyermek testi fejlődésének általános jellemzői
A növekedés és tápláltsági szint megítélése
6. A 0-18 éves gyermekek teljes körű, életkorhoz kötött hallásszűréséről
A 0-18 éves életkorú gyermekek látásfejlődésének követése, a kancsalság és a fénytörési hibák
7. Az alapellátás lehetőségei a mozgásszervi betegségek megelőzésében és felismerésében
8. Pályaválasztási tanácsadás céljából végzett iskolaorvosi vizsgálat, és szakmai alkalmasság
9. Az iskola-egészségügy feladatai a krónikus beteg gyermekek iskolai gondozásában
Balesetek az iskolában
10. Mentális problémák serdülőkorban, iskolai környezetben való megnyilvánulása
Védőnő mentálhigiénés feladata
11. Tisztasági vizsgálatok az iskolában, annak prevenciós vetülete
12. Az aktív és passzív immunizálás lehetőségei, valamint a védőoltásokra vonatkozó szabályok. A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési feladatok
13. Az iskola-egészségügyi team szerepe az egészségfejlesztésben
14. Serdülőkorúak szexualitása
Védőnő szerepe az intézményes szexuális nevelésben

Gyakorlat: 28 óra

- 1-2. Az iskola-egészségügyi ellátás fejlődése, története- videó film megtekintés, könyv elemzés)
26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 3-4. Általános tudnivalók a szűrővizsgálatokról, gyakorlati megvalósítása

- 5-6. A 0-18 éves gyermekek teljeskörű, életkorhoz kötött hallásszűréséről, Szűrővizsgálati irányelvek
- 7-8. A 0-18 éves életkorú gyermekek látásfejlődésének követése, a kancsalság és a fénytörési hibák, Szűrővizsgálati irányelvek
- 9-10. A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési feladatok ellátása az iskolában
- 11-12. A testnevelési kategóriába sorolás egészségügyi szempontjai, védőnői feladatok
- 13-14. Családi életre nevelés- Védőnő lehetősége az iskola-egészségügyi ellátásban Video film megtekintés,
- 15-16. Iskola-egészségügyi ellátás-adminisztrációs feladatok
- 16-17. Iskola-egészségügyi ellátás-adminisztrációs feladatok
- 18-23. Területi gyakorlat- iskola-egészségügyi ellátás
- 24-28. Területi gyakorlat- iskola-egészségügyi ellátás

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A hallgató legyen képes:

- a meggyőzés, megfigyelés, kikérdezés és feszültségcsökkentés módszereinek helyes használatára
- a családtervezési feladatok elsajátítására, családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadására
- Szűrővizsgálatok önálló végzésére
- Az iskola-egészségügyi team tagjaival szakmai együttműködésre
- Kompetenciájába tartozó feladatok végzésére
- Adminisztrációs feladatok elvégzésére

Kötelező irodalom:

- **Szél – Székely - Szeles: Védőnői módszertan, HIETE Jegyzet, 1999.**
- Védőnő című folyóirat
- Dr. Ágfalvi Rózsa: Iskola-egészségügyi kézikönyv
- Aszman Anna: Iskola-egészségügy. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, 2005.
- Meleg Csilla: „Egész-ség” (Lelki egészségvédelem és iskolafejlesztés) JPTE Egyetemi Könyvtár Pécs, 2001

Egészségügyi ágazati rendeletek:

- 49/2004.(V.) ESzCsM rendelt a területi védőnői szolgálatról,
- 26/1997. (IX. 03.) NM számú rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 12/1991. (V. 18.) NM rendelet a tanuló ifjúság üdülésének és táborozásának egészségügyi feltételeiről
- 51/1997. (XII. 18.) NM r. a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Sikeres vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom

- Brunner Péter: Orvosi útmutató a szakmai és munkaköri alkalmasság véleményezéséhez és a pályaválasztási tanácsadáshoz Országos Munka és Üzemegészségügyi Intézet Ifjúság Egészségvédelmi Intézet 1998

- Segédanyag az iskolai teamek számára Szerek és más függőséget okozó anyagok és magatartási formák egészségnevelési munkájához OTH Nyomda 2009

Védőnői Módszertan VI.

Elmélet: 14 óra:

1.- 2. óra: Bevezetés: A családon belüli erőszak alapfogalmai

- A családon belüli erőszak meghatározása
- A párkapcsolati erőszak fajtái.
- A családon belüli erőszak a statisztikai adatok tükrében
- Tények és tévhitek a családon belüli erőszakról

3.-4. óra: A családon belüli erőszak dinamikája

- Az erőszakos viselkedés okai
- A nők passzivitásának okai
- Az erőszak ciklusa
- A bántalmazó párkapcsolat kiemelten veszélyes szakaszai
- A bántalmazó párkapcsolat kimenetele

5.-6. óra: A családon belüli gyermekbántalmazás alapfogalmainak tisztázása

- Veszélyeztetettség, veszélyeztetés
- Elhanyagolás, érzelmi elhanyagolás, fizikai elhanyagolás, oktatási-, nevelési elhanyagolás
- Gyermekbántalmazás vagy abúzus, családon belül és kívül, érzelmi bántalmazás, fizikai bántalmazás, szexuális abúzus
- A gyermekbántalmazás különleges esetei (méhmagzatot károsító magatartás, alkohol és drog abúzus, gyermek bántalmaz gyermek (bullying), rendszer abúzus (másodlagos viktimizáció))

7.-8. óra: A családon belüli bántalmazás, elhanyagolás háttere, okai, körülményei

Az erőszak lehetőségét növelő rizikófaktorok

- Családi körülmények
- A szülő személyiségével összefüggő problémák
- A gyermekkel kapcsolatos tényezők

9.-10. óra: Megelőzés és felismerés a védőnő gondozómunkájában.

- A gyermek elhanyagolásának, a rossz bánásmódnak jelei: a gyermeknél észlelhető általános viselkedési gyanújelek, a gyermekközösségben észlelhető viselkedési gyanújelek, viselkedési gyanújelek a vizsgálat során, elhanyagolásra, bántalmazásra utaló gyanús szülői magatartás, az elhanyagolás szomatikus gyanújelei, fizikai bántalmazásra utaló gyanújelek, a szexuális bántalmazás gyanújelei.
- Az elhanyagoló vagy bántalmazó magatartás mértékének és súlyosságának meghatározása
- Alacsony fokú veszélyeztető magatartás teendők.
- Mérsékelten súlyos veszélyeztető magatartás teendők
- Nagyon súlyosan veszélyeztető magatartás, teendők
- Életveszélyes veszélyeztetettség, teendők

11.-12. óra: Az újszülött gyilkosságok

- Az újszülöttgyilkosságok történeti háttere, gyakorisága,
- Az elkövetők családi állapota, az újszülött származása,
- Az elkövetést kiváltó okok
- A környezet felelőssége
- A védőnők, pedagógusok szakemberek szerepe a titkolt terhességek feltárásában
- Gyanújelek- Mikor gyanakodjunk?
- Teendők, lehetséges megoldások.

13-14. óra: Jogszabályok, jogi háttér. A tantárgyhoz kapcsolódó jogszabályok kiemelten fontos passzusainak ismertetése.

- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- A Magyar Köztársaság Alkotmánya
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- Az 1997. évi CLIV. Törvény az egészségügyről,

- 2002. évi LVIII. Törvény egyes, az egészségügyet és a társadalombiztosítást érintő törvények módosításáról
- A 45/2003. (IV. 16.) Országgyűlési Határozat a családon belüli erőszak megelőzésére és hatékony kezelésére irányuló nemzeti stratégia kialakításáról
- 13/2003. ORFK intézkedés Módszertani útmutató A családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására

Gyakorlat: 14 óra

Védőnői módszertani demonstrációs tantermi gyakorlat.

1-2. óra: A „hatalom és uralom kereke”, az „egyenlőség kereke” A Duluth-modell bemutatása, megvitatása a hallgatókkal

3.-4. óra: A jelentésre kötelezett legfontosabb intézkedései.

- Jelzés a gyermekjóléti szolgálat felé, javaslatétel közös esetmegbeszélésre,
- Sürgős jelzés a gyermekjóléti szolgálatnak
- A gyermekjóléti szolgálattal együttműködve gondozási, cselekvési terv kialakítása.
- A gyermek azonnali kiemelése a bántalmazó környezetből. Jelentés a bűnüldöző szervek felé.
- Minta jelentések készítése esettanulmányok feldolgozásával.

5.-6. óra: A fizikai elhanyagolások/bántalmazások részletes leírásának feldolgozása,

- Esettanulmányok csoportos feldolgozása, minta jelentések készítése, megbeszélés.

7.-8. óra: Az érzelmi elhanyagolások//bántalmazások részletes leírásának feldolgozása,

Esettanulmányok csoportos feldolgozása, minta jelentések készítése, megbeszélés

9.-10. óra: A szexuális bántalmazások részletes leírásának feldolgozása,

Esettanulmányok csoportos feldolgozása, minta jelentések készítése, megbeszélés

11.-12. óra: Az Újszülöttgyilkosságok megelőzése

- Esetmegbeszélés, videófilm megtekintése után.
- Esettanulmányok feldolgozása
- A titkolt terhességek feltárása

13.-14. óra: A családon belüli erőszak és a gyermekbántalmazás témakörében meglévő kommunikációs akadályok és nehézségek megvitatása

- Beszélgetés-vázlat védőnőknek a bántalmazás tényének, hátterének feltárására kommunikációs készségek: nyitottság és megközelítőség, aktív hallgatás, elfogadás, empátia, bizalom és határozott szakmai fellépés Szakmai határozottság és kompetens segítségnyújtás. Bátorító mondatok, indirekt/direkt kérdések.
- Civil szervezetek, ahová a bántalmazás gyanúja esetén fordulhatunk.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

A védőnő ismeri:

- a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat és módszereket,
- az egyes életkorokhoz kapcsolódó funkcionális és diszfunkcionális működéseket és a hozzájuk kapcsolódó ellátást,
- gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket,
- valamint a szakterülettel összefüggő információs és kommunikációs rendszereket,
- a kliensek, gondozottak jogait és azok érvényesítési módját,
- a hátrányos helyzetű családok egészségügyi és szociális ellátásának sajátosságait;

alkalmas:

- az egészségügyi és szociális szolgáltatások rendszerében, tervezésében, fejlesztésében, kivitelezésében és értékelésében együttműködni,
- az egyén, család, közösség szintjén a kliensek, gondozottak - egészségügyi és szociális - szükségleteinek feltárására és megállapítására, segítséget nyújt ezen igények megállapítására, kielégítésére,
- az egészségi és szociális problémák felismerésére, rangsorolására, lehetőség szerint megoldására, illetve a megfelelő szakemberek ezen feladatok megoldására történő bevonására,
- a rendelkezésre álló és feltárható erőforrások gazdaságilag optimális hasznosítására, kliensek, illetve közösségek ellátására,

- gyermekvédelemmel kapcsolatos „jelzőfunkció” szerepének betöltésére,
- családok mentálhigiénés támogatására, krízis prevencióra,
- a családot érintő szociális és jogi ismeretek átadására

Kötelező irodalom:

Országos Gyermekegészségügyi Intézet: 1. sz. Módszertani Levél házi orvosok, házi-gyermekorvosok, védőnők, gyermek-egészségügyi szakemberek részére A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése

Dr. Herczog Mária – Dr. Kovács Zsuzsanna, <http://www.ogyei.hu>

Herman Judit (szerk.) Miért marad? Feleség- és gyerekbántalmazás a családban Hogyan segíthetünk? Kézikönyv segítő foglalkozású szakemberek számára NANE Egyesület Budapest, 2006

V. Gönczi Ibolya Elhanyagolt gyermek Szöveggyűjtemény Kossuth Egyetemi Kiadó Debrecen, 2002.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy megszerzésének feltételei:

Sikeres vizsga.

A vizsgára bocsátás feltételei:

Érvényes aláírás.

Vizsgáztatási módszer:

Szóbeli

Ajánlott irodalom

Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv, KJK-Kerszöv, Budapest, 2001

Kerecsi Klára: A védtelen gyermek (Erőszak és kizsákmányolás a családban), Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1995

Morvai Krisztina: Terror a családban, Kossuth Könyvkiadó, 1998

Ne hagyjuk őket magukra, Megelőzhető az újszülöttgyilkosság Szerk.: Herczog Mária

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület Budapest, 2001.

Tóth Olga: Erőszak a családban, TÁRKI, Társadalompolitikai Tanulmányok, Budapest, 1999

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Sárvány Attila
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusában való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása:

A tantárgy neve: Védőnői méhnyakszűrés	
A tantárgy angol neve: Cervical Screening Methodology for Health Visitors	
Tanszék neve: Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Krasznai Zoárd	
Ajánlott félév:	VII. félév
Tantárgyi kód:	EKVM-136-00N
Nappali tagozat heti óraszám:	1+2
Levelező tagozat félévi óraszám:	-
Kredit:	3
Vizsgakövetelmény:	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend:	Nőgyógyászat IV.

Az ajánlott tantervben mely (alap-)szakok szerepeltetik?

Egészségügyi gondozás és prevenció alapszak – Védőnő szakirány

A tantárgy meghirdetési gyakorisága:

A táblázatban megjelölt félév szerint.

Az oktatás nyelve:

Magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Tömbösítve

A tantárgy státusza:

Kötelező

Oktató/-k/ névsora:

Tantárgyfelosztás szerint

A tantárgy általános és speciális céljai:

A tantárgyat teljesítő védőnő hallgató:

- legyen képes a népegészségügyi szűrések jelentőségének megfelelően egészségfejlesztő tevékenységet végezni,
- szerezzon korszerű ismereteket a méhnyakrák megbetegedés megelőzésében,
- sajátítsa el a méhnyakszűrés (kenetvétel) technikáját és azt biztonsággal végezze,
- képes legyen a méhnyakszűrési tevékenységének eredményességét értékelni.

Oktatás típusa:

Előadás, kommunikációs gyakorlat, kenetvételi gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tantárggyal kapcsolatos új ismeretanyagok azonnali feldolgozása, a tantárgy folyamatos aktualizálása. Kérdőíves felmérés a tárgy oktatásának végén, a visszajelzések értékelése, szükség esetén tematikaváltoztatás.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya:

50%-50%.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

Hagyományos audiovizuális eszközök, számítógép terem.

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:
TDK, szakdolgozat.

A tantárgy részletes leírása (14 hétre részletes tematika):

Elméleti órák:

1.-2. óra: Megelőző orvostani és népegészségtani ismeretek: Méhnyakszűrés helyzete Magyarországon történeti áttekintés, nemzetközi összehasonlítás. A szűrés szakmai és szervezési irányelvei. A szűrővizsgálatok biológiai alapja: a daganatok fejlődésmenete. A szűrővizsgálat célja. Szűrés az egészségügyi ellátórendszerben: alkalmoszerű és szervezett szűrés. A szervezett szűrés elemei. A célbetegségek kiválasztása. A szűrővizsgálati módszer kritériumai. A szűrővizsgálati módszer alkalmosságának értékmérői. A szűrési programokkal szemben támasztott követelmények. A szűrőprogram eredményessége. A hatásosság bizonyítékainak áttekintése: a szakterület mai állása.

3.-4. óra: Megelőző orvostani és népegészségtani ismeretek: A méhnyak rákmegelőző állapota és rákja. A szervezett népegészségügyi célú méhnyakszűrés stratégiája. A méhnyakszűrés módszerek és azok értéke. A méhnyakszűrés szervezésének és végrehajtásának irányelvei. A citológiai lelet: ajánlás a védőnők számára.

5.-6. óra: Nőgyógyászati onkológiai ismeretek. A méhnyakrák kialakulása, HPV fertőzés. Méhnyakrák és rákmegelőző állapot. Anatómiai ismeretek a méhnyak feltáráshoz.

7-8. óra: Nőgyógyászati onkológiai ismeretek. A méhnyak sejtkenetvétele menete. Kenetvevő eszközök és eljárások. Feltárás. A kenetvétele technikája. Kenet kikenése. Kenetvétele kizáró, zavaró tényezők.

9.-10. óra: A védőnői méhnyakszűrés szervezése, végzése és napi tevékenységbe illesztése: A védőnői méhnyakszűrő programok tapasztalatai Magyarországon. A védőnő szerepe és helye a méhnyakszűrésben. A szűrési tevékenység szervezése, gondozási terv, növelési tanácsadás, látogatás szervezése.

11-12. óra: A szűréshez szükséges eszközök. A területi védőnő feladatai a méhnyakszűrés elvégzésében. Felkészítés a méhnyakszűrésre, kenetvétele, tájékoztatásra. Tennivalók a szűrővizsgálat után: betegkövetés. A területi védőnők feladatai a méhnyakrákkal diagnosztizált nők további támogatásában, komplex rehabilitációjában. együttműködés a Mályvavirág Egyesülettel.

13-14. óra: A szűrési informatikai rendszer elméleti ismertetése. A szűrési rendszer környezete. Az OSZR rendszer működése A szűrés ismertetése. A szűrés elemei. A lakosságlista. A megjelenési lista. A megbetegedési lista. Szervezeti környezet, szereplők. Az informatikai rendszer komponensei. Behívó-visszahívó rendszer. OSZRComm modul. A szűrési weblap. A minőségbiztosítási rendszer. A méhnyakszűrés. A szűrés menete.

Gyakorlati órák:

1.-2. óra: A szűrési informatikai rendszer OSZR Comm működése (gyakorlat számítógép teremben). Az OSZRComm modul működése. Bejelentkezés és Kijelentkezés. Saját adatok megváltoztatása. Szűrési lista kezelése. Adatok felvitele, megtekintése. Felhasználói gyorslisták. A szűrési weblap. A Felhasználói regisztráció További hozzáférés igénylése.

3-4. óra: Kulcsfontosságú üzenetek a méhnyakrákról férfiaknak és nőknek. A személyes életvitelre vonatkozó „üzenetek”. Gyakran feltett kérdések a méhnyakrákról. Kérdések az okokról és kockázati tényezőkről. Kérdések a méhnyakszűrésről. Kérdések a rákelőtti állapotokról és a méhnyakrákról. Tájékoztatáson alapuló beleegyezés. Mit jelent a „tájékoztatáson alapuló beleegyezés”? Hogy magyarázzuk el a szűrővizsgálat folyamatát. A beleegyezés megszerzésének lépései. (tantermi gyakorlat)

5-6 óra: A védőnői kommunikáció általános és konkrét céljai a méhnyakszűrő programban

A program kommunikációs környezetének és célcsoportjainak jellemzői. A védőnői méhnyakszűrés, mint szolgáltatás „eladása” a klienseknek. Egészség és egészségmagatartás a laikusok szempontjából. A védőnői méhnyakszűrés „eladása” az egészségügyi dolgozóknak. A szóhasználat, a terminológia fontossága. A konfliktusok megelőzése. Az „énüzenetek” szerepe a kommunikációban. A páciens és a védőnő találkozásának hatásai és következményei. A folyamatos szűrés fontosságának kommunikálása. A leletek tájékoztatásához kapcsolódó kommunikáció. Szűrés szervezése, a társszakmákkal való kapcsolat, a helyi közösség bevonása (tantermi gyakorlat).

7.-14. óra: A védőnői méhnyakszűréssel kapcsolatos kommunikációs készségfejlesztő tréning. (8 óra tantermi gyakorlat)

14-28 óra: Kenetvételi gyakorlat szülész-nőgyógyász szakorvos vezetésével. (14 óra külső gyakorlat)

Kenetvételi gyakorlati feladat teljesítésének feltételei: A védőnő hallgatók szülész- nőgyógyász szakorvos oktatásával és felügyeletével sajátítják el a kenetvétel menetét és technikáját. A kenetvételi gyakorlati oktatás során a védőnők a nőgyógyász szakorvosi kenetvételt követően, a nő beleegyezésével ún. másod kenetet vesznek, hogy a védőnő hallgató gyakorlatlansága miatt, esetleg ne kelljen megismételni a citológiai vizsgálatot. A hallgatók által levett keneteket egy kijelölt Citológiai Laboratóriumba küldik, postai úton értékelésre. A kenetvételi gyakorlat során minden védőnőnek minimum 30 kenetet kell önállóan vennie, amelynek teljesítését az oktató nőgyógyász igazolja. A védőnők csak akkor szerzik meg a tantárgyból az aláírást, ha a Citológiai Labor személy szerinti értékeléssel megfelelőnek minősíti a gyakorlat során vett másodkeneteket.

Elsajátítandó alkalmazási (rész) készségek és (rész) kompetenciák leírása:

- **A védőnő ismeri:**
 - az egészségvédelmi szűrővizsgálatok rendszerét és elvi alapjait,
 - a méhnyakszűrési vizsgálat elveit, módszereit, eljárásait és az egészségügyi rendszerben a szűrővizsgálat helyét, működését,
 - egészségmegőrzés, egészségfejlesztés gyakorlati ismereteit,
 - a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat és módszereket,
- **alkalmas:**
 - méhnyakszűrés végzésére,
 - a népegészségügyi adatok kezelésére és értékelésére, illetve kutatások végzésére, meghatározott szűrővizsgálatok, diagnosztikus eljárások elvégzésére, értékelésére és az eredmények dokumentálására,

Kötelező irodalom:

1. Dr. Koiss R. (szerk): A védőnők felkészítése a népegészségügyi célú méhnyakszűrés szervezésére és végzésére. Továbbképzési tananyag. ÁNTSZ OTH Budapest 2014.

Évközi tanulmányi követelmények és értékelésük módszere:

A hallgatók az elméleti ismeretekből zárthelyi dolgozat során adnak számot. A zárthelyi dolgozat értékelése öt fokozatú skálán történik. A kommunikációs tréning értékelése kétfokozatú skálán történik. (megfelelt/nem megfelelt). A kórházi gyakorlat megkezdésének a feltétele a sikeres elméleti zárthelyi dolgozat megírása, valamint a kommunikációs tréning eredményes teljesítése.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele 30 db megfelelő minőségű másod kenet levételének teljesítése.

A vizsgára bocsátás feltételei:**Vizsgáztatási módszer:****Ajánlott irodalom:**

1. **Kovács A., Döbrössy L., Budai A., et al.** A népegészségügyi méhnyakszűrés helyzete Magyarországon 2006-ban. Orvosi Hetilap 148. évfolyam, 12. szám, 535-540., 2007.
2. **International Agency for Research on Cancer. Screening for cancer of the uterine cervix. From the IARC working group on cervical cancer screening and the UICC project group on the evaluation of screening programmes for cancer.** IARC Sci Publ 76:1-315. 1986. Medline: 3570396
3. **International Agency for Research on Cancer. IARC/WHO Handbooks of cancer prevention: cervix cancer screening, vol. 10.** Lyon: IARC Press, 2005. ISBN 92 832 3010 2
4. **Boncz I, Sebestyén A, Döbrössy L, Kovács A, Budai A, Székely T.** A méhnyakszűrés részvételi mutatói Magyarországon. (The coverage of cervical screening in Hungary) Orv Hetil. 2007;148:2177-82. Medline: 17988975 doi: 10.1556/OH.2007.28956
5. Comprehensive Cervical Cancer Control - A guide to essential practice, WHO, 2006.
6. **Dr. Döbrössy L. (szerk.)** Daganatok szűrése. Minőségbiztosítási kézikönyv és módszertani útmutató- harmadik, átdolgozott, bővített kiadás) ANTSZ OTH 2013.
7. **Döbrössy B., Kovács A., Budai A., Cornides A., Döbrössy L.** A szűrés nemkívánatos lélektani mellékhatásai. Orvosi Hetilap 148. évfolyam, 36. szám, 1707-1711, 2007.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Krasznai Zoárd
tantárgyfelelős

Jóváhagyom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Dr. Kósa Zsigmond
tanszékvezető

Elfogadom:

Nyíregyháza, 2015. szeptember 01.

Prof. Dr. Ádány Róza
alapszakfelelős

Az adott félév kurzusaiban való oktatásért kötelezettséget vállalók aláírása: